MAANDBLAD

VAN HET

GENEALOGISCH-HERALDIEK GENOOTSCHAP

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

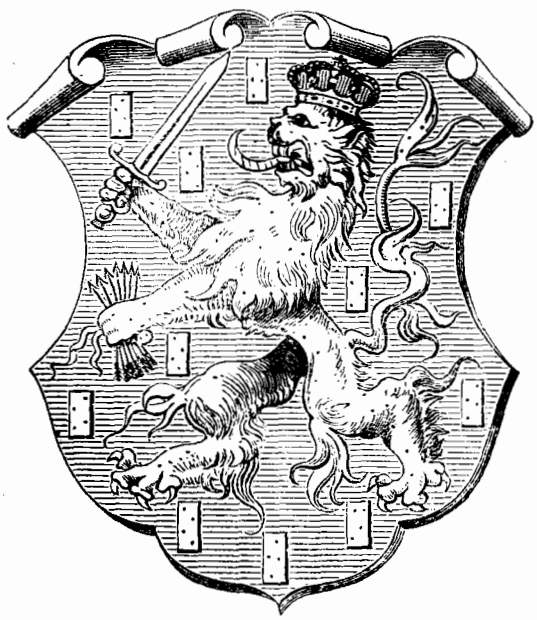

16e Jaargang 1898.

INHOUD.

1898.

Bladz.

Het geslacht Pruyn in Amerika, door John V. L. Pruyn . . . . . 1, 17, 160.
Kwartierstaat van Mr. Adriaan Justus Enschedé . . . . . 5.
Van der Dussen, door M. G. Wildeman . . . . . 7.
De Nederlandsche Oost-Indische Compagnie, door R. P. van den Bosch . . . . . 9, 23.
Naamlijst der schepenen van Zutphen, door J. Gimberg . . . . . 13.
Houtman, door Jac. Anspach . . . . . 16.
Bericht. . . . . 17, 129.
Kwartierstaat der familie van Charante, door A. J. E. van der Crab . . . . . 21.
Het wapen van Zutphen, door M. G. Wildeman. . . . . 23.
De Latijnsche school te Zierikzee, door D. P. de Vos . . . . . 28, 119.
Wapens, Hasselman en Tydeman, door Jac. Anspach . . . . . 32.
Plemp van Duiveland, door S. . . . . 32.
Benoeming tot lid . . . . . 33, 65, 81, 129, 193.
Algemeene vergadering op 26 Februari . . . . . 33.
Wapens, door H. J. Schouten . . . . . 41.
Mossel, Wale, de Wale, Schultz, van Dijok-Colthoff, door G. F. S . . . . . '41.
Pruyn. Oorspronkelijk van Proen, door J. C. v. d. M. . . . . 43.
Van Beeck, door A. B. C., idem door G. . . . . 43, 66.
Grafsteden in de kerk te Beverwijk, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 45, 70, 94, 102, 113.
De wapens van Houtman en Pauw, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 46.
Aanteekeningen betreffende de familiën Smullings en van Hijmmen, door K. A. M. ridder de van der Schueren . . . 41.
Uit het huwelijks protocol te Elst in de Betuwe, door R. . . . . 50.
Hamburg-Amsterdam, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 61.
Uit de portefeuille, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 52. 126.
Danmarks Adel Aarbog, door J. C. v. d. Muelen . . . . . 56.
Het Koninklijk wapen, door Mr. H. J. Koenen, idem door M. G. Wildeman. . . . . 57, 75.
Het altaar te Vianen . . . . . 59.
Wapenkoningen en herauten. . . . . 60.
Isaac Abrahamszoon de Graaf, door Mr. H. J. Koenen. 60
Een belangrijke veiling . . . . . 62.
Een nieuwe aflevering (Sceaux armoriés des Pays-Bas, etc. J. Th. de Raat, door jvl. G. Wildeman . . . . . 63.
Verheffing in den adel . . . . . 65, 97.
Van der Post, door E E. G. Jr. . . . . 65.
Walen, door J. C. G. H. v. H. 65
Lucretia van Merken, door Z. . . . . 66.
Scharp-Pierson, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 67.
Worbert van Wassenaer—Starrenburg, door M. G. Wildeman . . . . . 67.
Ganderheiden, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 67.
Van Swinden, door Th . . . . . 68.
Een gevelsteen . . . . . 69.
Eenige aanteekeningen omtrent de wapens en titels gevoerd door leden van de familie Pauw, door Mr. H. J. Koenen. 72, 81.
Een Prins van Oranje . . . . . 76.

Bladz.

Curiosum uit het trouwboek der Hervormde gemeente te Rijnsburg, door H. J. Schouten . . . . . 78.
Een belangrijk boek . . . . . 78.
Historische, Genealogische en Heraldische Aanteekeningen betreffende het adellijk geslacht Stapert, van J. C. H. Matile, door M. G. Wildeman. . . . . 78.
Boekwerken, enz. ontvangen voor de bibliotheek en het archief . . . . . 81.
Von Hijmmen, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 86.
Voor het zwarte bord, door M. G. Wildeman en J. C. v. d. Muelen . . . . . 88.
Von Neuville, door Mr. H. J. Koenen . . . . . 89.
Heraldischer Atlas von H. G. Ströhl, door J. C. v. d. Muelen . . . . . 92.
Midden-Amerikaansche heraldiek, door v. d. Muelen. . . . . 93.
Perné, van de Wael, Portengen. . . . . 96.
De familie Kempenaar, door W. M. C. Regt . . . . . 97.
Familie Nourisse, door W. M. C. Regt. . . . . 101.
Het geslacht Brandwijk van Blokland, door C. J. Polvliet. . . . . 103.
Uit het kerkarchief te Ommeren, door H. J. Schouten . . . . . 104.
Van Mazeik, door W. M. C. Regt, ... 111.
Jan Thomasse van Witbeck en Pieter Coymans, door M. G. Wildeman . . . . . 112.
Begrafenis- of overlijdensacte van Maria Magito geb. Philipppo . . . . . 112.
Paehlig of Pahlig, door W. T. Paehlig . . . . . 123.
De Braal (van der Werl) door H. . . . . 124.
Een zonderlinge wapenvermeerdering, door W. . . . . 127.
Von Neukirchen gend. Nyvenbeim, door Mr. F. E. P. M., idem door J. D. Wagner . . . . . 127, 176.
Crommelin, door Obreen . . . . . 128.
Wapens, door S. . . . . 128.
Havingha, door H. J. Schouten. . . . . 128.
Genealogie van het geslacht de Graeff, door W. H. Croockewit. . . . . 129.
Een en ander over de familie van Don Emanuel van Portugal, door C. F. Gijsberti Hodenpijl, met eene plaat . . . 145.
Het wapen van Zutphen, door J. A. Koopmans, met eene plaat, ... 151.
Het wapen van Marten Harpertz. Tromp, door M. G. Wildeman . . . . . 154.
Boelens-Merens, door B. J. M. de Bont en Mr. H. J. Koenen . . . . . 155.
Geslacht Stapert, door J. C. H. Matile . . . . . 157.
Grafzerken, die voor geheelen ondergang behoed moeten worden, door H. J. Schouten . . . . . 159, 204.
Geslacht van Sull, door Fred. Caland . . . . . 165.
Nederlanders sedert 1836 te Wiesbaden overleden, aldaar begraven of wel naar Nederland overgebracht, door R. P. van den Rosch. . . . . 171.
Het archief van de Malen, (van J. F. X. van den Bergh) door Mr. H. J. Koenen . . . . . 173.
Martin von Heuwel, door majoor von Hoewel en H. G. Wildeman. . . . . 176, 192.
Van Heemskerk, door W. A. Croockewit . . . . . 176.
Ecuyer = Jonkheer, door H. J. Allard. . . . . 177.
Vreemdelingen te 's Gravenhage in den jare 1795, door W. baron Snoucknert van Schauburg . . . . . 180.
Eilbracht en aanverwanten, door Jac. Anspach. . . . . 189.
De familie de Cock van Kerkwijk, door W. M. G. Kegt . . . . . 190.
Vliedthoorn, door Th. Morren en J. C. Gijsberti Hodenpijl van Hodenpijl . . . . . 190, 208.
Onbekende wapens, door A. J. Servaas van Rooyen . . . . . 191.
Peereboom Voller, van Slingerlandt, door Flugi van Aspermont . . . . . 192.
De laatst gebloeid hebbende tak van het geslacht van Egmond, door Mr. B. van der Feen de Lille . . . . 193.
Nederlandsche Bourbons, door Jac. Anspach . . . . . 202.
Stuyvesant-Bayard, door W. M. C. Regt . . . . . 205.
Wapenborden uit de kerken verkocht, door A. J. Servaas vau Rooyen . . . . . 206.
Wie weet hieromtrent iets meer, door Servaas van Rooyen . . . . . 207.
Jacob van Campen, door Louis Rieber . . . . . 208.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand, en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven te renden aan den Secretaris den heer Mr. H.J. KOENEN, *Kanaalweg* 63, Scheveningen ; bijdragen voor het Maandblad, en de daarop betrekking hebbende correspondentie aan den heer Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Jan aan Nassaustraat* 6, te 's-Gravenhage. Penningmeester van het genootschap is de Heer C.F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*.

Aanvragen betreffende de bibliotheek te richten tot den heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg* 63, Scheveningen.
Leden te 's-Gravenhage betalen per jaar. . . . . ƒ 10.00
Zij, die buiten 's-Gravenhage wonen ƒ 6.00
De vorige jaargangen zijn voor de nieuwe leden te bekomen ad ƒ 6.00 per jaargang.
Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. XVIe Jaargang. 1898.

Eet geslacht Pruyn in Amerika,

DOOR

JOHN V. L. PRUYN te *Albnny*.

(*Vervolg van kolom 153,* jaargang 1897).

127

Hon. John V. L. Pruyn,

Kanselier van de Universiteit van de Staat New-York.

(127) John van Schaick Lansing Pruyn, bekend als John V. L. Pruyn, zoon van David Pruyn en Hibertie Lansing, was geboren te Albany den *22* Juni **1811** in de „Familiewoning" aan den Zuidoostelijken hoek van North-Pearl en Patron Straten. Hij werd den 4den Aug. van hetzelfde jaar gedoopt door Ds. Melanchton Bradford, Leeraar van de Noordelijke, of zooals dezelfde gewoonlijk wordt genoemd, de „Twee Toren-Hollandsche Kerk". Van zijn voorouders, in Amerika, werd reeds melding gemaakt in dit opstel. Zijn grootvader van moederszijde, Christopher Lansing, kwartiermeester in het Regiment van Kol. Schuyler gedurende den Onafhankelijkheids-Oorlog was een zeer achtenswaardig man. Van moederszijde stamde J. v. S L. Pruyn af van de familiën van Schaick, Yates, Bogart, van Slechtenhorst, Verplanck en Schuyler. Van Vaderszijde stamde hij af van de familiën Bogart, Verplanck en Schuyler, alsmede van andere voorname familiën in de Kolonie o. a. Groesbeeck en van der Poel.

Zijn overgrootmoeder Huijbertie Yates, de moeder van Christopher Lansing, was eene zuster van den Eerw. Abraham Yates, Burgemeester van Albany van 1790-96, die door trouwe navolging van de grondstellingen van Thomas Jefferson den naam verwierf van „de Democraat". Hij was de schrijver van vermaarde politieke bijdragen, die hij onderteekende met het pseudoniem „Ruwen Houthakker"

Een min of meer verre bloedverwant, evenwel in de rechte lijn , was Brant Arend Slechtenhorst, van Nieuwerkerk in Gelderland, welke in 1646, gedurende de minderjarigheid van den jongen Patroon, was aangesteld als Directeur van de Kolonie Rensselaerwijck, Voorzitter van het Hof Justitie en Superintendent, met volkomen autoriteit, om de nalatenschap van de van Rensselaers te beheeren.

De voorouders van Mr. Pruyn, van de Scbuylerszijde, waren zeer achtenswaardige en populaire personen.

Zijn vader, tamelijk bemiddeld, was een voornaam voorganger in de Hollandsche Kerk. Zijne moeder was eene vrouw van het oud-Hollandsche type, 't welk helaas, nu langzamerhand verdwijnt, een vrouw van groote natuurlijke begaafdheden, edelmoedig van aard en van eene bijzondere wilskracht. Zij was eene oprechte Christin en ging op in de bevordering van goede werken. Om de woorden van een van Mr. Pruyn's oudste vrienden te bezigen : „Zij vormde het karakter van haren zoon" en zijn levensloop heeft voorwaar hare pogingen niet beschaamd. Een van de schoonste karaktertrekken die hij bezat was zijne absolute gehechtheid aan zijne moeder en zijn eerbied voor haar.

Nog zeer jong, ongeveer 6 jaren oud zijnde, werden zijne verstandelijke vermogens op de proef gesteld. Op een van de planken van zijns moeders boekenkast, bevond zich eene uitgave in 5 groote deelen van „Scott's Bijbel en Betrachtingen". Zijne moeder beloofde dit werk aan diegene van hare kinderen, die hetzelve het eerst zou doorgelezen hebben. Ofschoon zijn broeder zes, en zijne zuster acht jaren ouder waren, heeft de jonge knaap de taak echter het eerste verricht en werd daardoor eigenaar van de boeken. Het begrip en de taaie volharding welke hij toen ten toon stelde, waren bijzondere karaktertrekken welke hij in zijne verdere levensloop bleef behouden.

Nadat hij zijne opvoeding in bijzondere scholen had ontvangen, ging hij naar de „Albany Academy" en voleindigde aldaar eene geheele cursus. Onder zijne medescholieren waren Orlando Meads, William Henry Bogart, John Romyn Brodhead en vele anderen die later vermaard zijn geworden. De vermaarde Theodoric Romeyn Beck MD. LLD. was toenmaals Principaal van de Academy. Dr. Peter Bullions was Professor in de oude talen en Michael O'Shaunesoy (later opgevolgd door den beroemden Joseph Henry) Professor in de Mathematische Wetenschappen. Om met deze voorname mannen in aanraking

te komen was op zich zelf reeds eene volmaakte opvoeding; en om door hen onderwezen te worden stond gelijk aan eene letterkundige opleiding in Rugby onder den vermaarden Arnold.

De classicale en wetenschappelijke studiën aan de Academie waren in dien tijd meer uitgebreid en meer allesomvattend, dan aan de meeste der Colleges hier te lande. Mr. Pruyn stond bekend, volgens zijn vriend Meads, als een wetenschappelijk ijverig student,, beminnelijk van karakter, streng van zeden en van een voorbeeldig gedrag. Hij was vermaard door zijne bijzondere kennis van mathematische en soortgelijke wetenschappen.

Onmiddelijk nadat hij de Academie verliet, ging hij op het kantoor van wijlen James King, die toen ter tijd een van de voornaamste rechtsgeleerden in Albany was, en „Meester in de Kanselarij". Mr. King was ook Regent van de Universiteit en werd Kanselier in 1839. Hij was een man van groote oprechtheid en van een uitmuntend karakter, altoos vriendelijk en van uitgebreide kennis. Op dat kantoor leerde Mr. Pruyn die orde en stiptheid, welke hem gedurende zijn geheele levensloop kenmerkte. Hij werd Mr. Rings geheim secretaris en behield die positie nog eenige maanden nadat hij tot de Rechtbank werd toegelaten. Hij werd als Notaris tot het Hoog-gerechtshof van de Staat New-York en als Procureur in het Hof van Kanselarij toegelaten den 13den January 1832. Het laatstgenoemde Hof benoemde hem tot Advokaat den 21sten Mei 1833, en het Hoog Gerechtshof den 17den January 1835.

Toen hij nog op Mr. Kings kantoor was, stierf Mr. William James, Mr. Kings schoonvader, die een groot fortuin naliet. Eet testament werd bestreden en het rechtsgeding, dat daaruit voortsproot, was een der moeielijkste en belangrijkste die ooit in deze Staat behandeld werden. Het is onder de rechtsgeleerden bekend als eene van de oudste rechtsgedingen van groot aanbelang en beslissend voor de opvatting van de „Herziene Wetten" in zooverre dezelve in bewaring gegeven goederen betrof. Ofschoon jong in jaren, werd Mr. Pruyn als Advokaat door eenige der belanghebbende partijen aangesteld en zoodoende verwierf hij zich een naam in zijn beroep en eene bekendheid met de wet voor in bewaring gegeven goederen, welke hem groot voordeel brachten in de behandeling van zaken die naderhand aan hem werden toevertrouwd. Ongeveer in dezen tijd (1833) associeerde hij zich met Mr. Henry H. Martin (welke ook leerling was geweest op het kantoor van Mr. King) in de behandeling van rechtszaken.

Mr. Martin was Geheim-Secretaris van Gouverneur Marcy tot ongeveer het jaar 1834 en behield voor zich het salaris aan die betrekking verbonden, terwijl Mr. Pruyn voor zich behield de verdiensten die hij verwierf in de behandeling der goederen van de nalatenschap van de familie James. De naam van de firma was Pruyn en Martin. Mr. Martin was een onvermoeide werker en Mr. Pruyn een advokaat die zeer gelukkig was in het bepleiten van zaken voor het Gerechtshof. Den 27sten Yaart [?] werd hij door Gouverneur Marcy aangesteld als Examinator in de Regten en den 10den February 1836 verhief Gouverneur Marcy hem tot Meester in de Regten. Drie dagen daarna verkoos Kanselier Walworth hem als „Meester voor Injunctien" voor het derde District, eene positie welke in rang volgde op die van Vice-Kanselier. Dit, waren uiterst verantwoordelijke posities,

en de benoeming van Mr. Pruyn was een bewijs van het groote vertrouwen dat in hem werd gesteld.

Den 21sten February 1848 werd hij toegelaten als Rechtsgeleerde en Advokaat in het Hoog Geregtshof der Vereenigde Staten te Washington.

De Bank van de stad Albany werd geïncorporeerd in 1834 met Erastus Corning als President en Mr. Watts Sherman (naderhand een voornaam Bankier in New-York) als Kassier. De firma Pruyn & Martin waren Advokaten voor de Bank. Mr. Pruyn werd een van de Directeuren van de Bank en werd naderhand Vice-President daarvan. Hij besteedde veel tijd in het bestudeeren van onderwerpen die betrekking hadden tot het Bankwezen en Verzekeringen.

Ten tijde van zijn dood was hij de oudste Directeur van de „New-York Onderlinge Levens-Verzekering Maatschappij" en Directeur van de „Onderlinge Waarborg-Maatschappij", en gedurende de verscheidene tijdperken van zijn leven was hij verbonden aan verscheiden der voornaamste financieele en spoorweg-ondernemingen hier te lande.

In 1851 toen Mr. Martin zich verbond aan de Bank van de stad Albany, vereenigde Mr. Pruyn zich, tot het behandelen van rechtszaken met den heer John H. Reynolds, een der schitterendste advokaten van dien tijd, Omtrent dezen tijd had een voorval plaats hetwelk getuigde van het bijzondere vertrouwen dat in Mr. Pruyn werd gesteld.

Hermanus Bleecker (1) was een der voornaamste burgers van Albany en lid van het Congres gedurende den Oorlog van 1812, en gedurende de Administratie van President Martin van Buren, Notaris te 's Gravenhage. Hij stierf in 1849, en had gedurende zijn leven, daar hij ongehuwd was, het voornemen te kennen gegeven om zijn geheele fortuin, hetwelk omtrent $ 80 000.— bedroeg, en te dien dage als een aanzienlijk bedrag werd gerekend, aan de stad Albany voor het een of ander publiek nut na te laten.

Toen hij in Holland was huwde hij echter zekere Mej. Menz íle dochter van een ambtenaar te 's-Gravenhage. Zijn testament werd door zijn huwelijk niet veranderd, en werd door zijne vrouw die naderhand met hem in Albany woonde, bekrachtigd. Na zijn overlijden werd zijne vrouw uitsluitend eigenares van de nalatenschap, met dien verstande, dat, daar hij geene kinderen had, na haar dood, de stad Albany op de eene of andere wijze voor een publiek doel, daarvan in het bezit zoude geraken.

Niet lang daarna huwde Mrs. Bleecker, met Henri Coster [Op 27 Juli 1873 overleed te Arnhem *Hendrik Coster* oud 57 jaren geboren te Alkmaar zonder beroep echtgenoot, van Cornelia Bastiana Mentz zoon van wijlen de echtelieden Hermanus Coster en Anna Elisabeth Bloul](2) uit Holland, welke doelende in haar oprecht karakter en edelmoedig oogmerk, met haar overeenkwam tot een totalen afstand van de eigendommen aan Mr. Pruyn, slechts een lijfrente voor zich en zijne vrouw voorbehou-

---

(1) Te 's Gravenhage is op den 14 September 1842 gehuwd Mr. Harmanus Bleeoker, oud 62 jaren, particulier, geboren en wonende te Albani in den Staat van Nieuw-York in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, zoon van Jacob Bleeoker en van Elisabeth Wendell, beiden overleden, met Bastiana Cornelis Mentz, oud 28 jaren, partiouliere, geboren te Alkmaar, wonende alhier, dochter van Dirk Mentz en van Immetje Keyser. RED.

(2) Mededeeling van de Redactie.

dende en vertrouwende dat Mr. Pruyn na den dood van Mrs. Coster, de wenechen van Mr. Bleecker zoude ten uitvoer brengen.

In April 1852, vaardigde het Wetgevend Lichaam van de Staat New-York eene wet uit waarbij dat fonds onvoorwaardelijk gewaarborgd werd, tegen ongevallen waaraan Mr. Pruyn's personeele zaken mochten blootgesteld worden en om die reden wordt Mr. Pruyn als financier hooggeschat, daar niettegenstaande de slechte tijden, panieken en andere financieele tegenspoeden, dit fonds zoo weinig heeft geleden en niet verminderd is.

Mrs. Coster, overleed te Arnhem, in Holland.

Daar zij echter Mr. Pruyn overleefde werden de eigendommen, zooals Mr. Pruyn in zijn testament had beschikt, aan Mr. Amasa J. Parker te Albany, in handen gesteld, met het volle vertrouwen dat door hem het oogmerk van Mr. Bleecker even volkomen en volmaakt ten uitvoer zuilen worden gebracht, als zulks van Mr. Pruyn kon verwacht worden. Na het overlijden van Mrs Coster, werd de „Young Men's Association" eigenares van de nalatenschap, terwijl deze nu vertegenwoordigd wordt door een gebouw hetwelk den naam draagt van „Harmanus Bleecker Hall".

(*Wordt vervolgd.*)

Kwartierstaat van Mr. ADRIAAN JUSTUS ENSCHEDÉ.

Johannes Enschedé, boekdrukker, lettergieter, courantier, regent van de Bakenesserkamers en van het Barbara- en het St. Elisabethsgastbuis te Haarlem, lid van Teyler's natuurkundig genootschap, geb. te Haarlem 10 Juli 1708, ald. overl. 21 Nov. 1780, geb. te Haarlem 23 Dec. 1736 met Helena Hoefnagel, ald. geb. 12 Dec. 1714, en er overleden 20 Juli 1781.

Christiaan Swaving, medisch doctor en burgemeester van Weesp, ged. te Amsterdam 13 April 1717, overl. te Haarlem 19 Dec. 1795, geh. te Maartensdijk 18 April 1746 met Sandrina Gerarda van Poolsum, ged. te Utrecht 29 Aug. 1725. begr. te Haarlem 26 Maart 1799.

Johannes Dalen, geb. te Rotterdam 8 Dec. 1727, overl. te Rotterdam 23 Juni 1802, geb. te Dordrecht 25 Mei 1760 met Maeyke van der Eyck, geb. te Dordrecht 28 Juli 1733, overl. te Rotterdam 20 Mei 1796.

Johan Frederik Durselen, koopman te Rotterdam, geb. te Vessem 29 Nov. 1747, overl. te Rotterdam 25 Aug. 1800, geh. met Adriana Vonk, geb. te Rotterdam 26 Aug. 1749, ald. overl. 12 Maart 1827.

Mr. Johannes Enschedé, boekdrukker, lettergieter en courantier te Haarlem, leenman van Kennemerland en Brederode, lid van de kleine bank van Justitie, lid van de provisioneele stadsregeering en municipaliteit, lid van Teyler's natuurkundig genootschap en van de maatschappij van wetenschappen, regent van het St. Elisabethsgasthuis en van de bofjes van Staats en Noblet, geb. te Haarlem 16 Nov. 1750, ald. overl. 29 Juli 1799, geh. te Weesp 25 Aug. 1783 met Johanna Elisabeth Swaring, geb. te Weesp 17 Dec. 1754, overl. te Haarlem 26 Juni 1826.

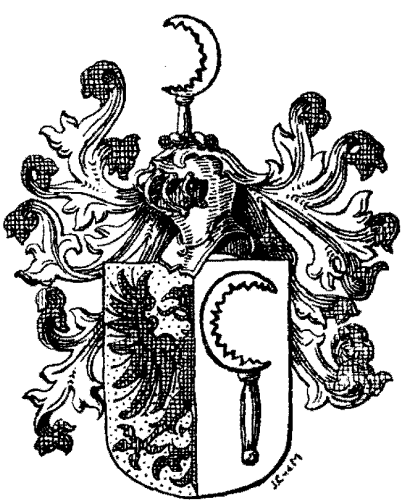

Abraham Cornelis Dalen, makelaar te Rotterdam, geb. te Rotterdam 21 Oct. 1772, ald. overl. 1 Febr. 1837, geb. (als weduwnaar van E. C. van der Eb) te Rotterdam 19 Mei 1799 met Catharina Jacoba Durselen, geb. ald. 27 Januari 1778, en er overleden 24 Dec. 1831.

Christiaan Justus Enschedé, boekdrukker, lettergieter en courantier, regent van het St. Elisabethsgasthuis en het Gevangenhuis te Haarlem, geb. te Haarlem 9 Dec. 1788, overl. ald. 26 Juni 1829, geh. te Rotterdam 9 Aug. 1827 met Adriana Maria Dalen, geb. te Rotterdam 10 Mei 1801, overl. te Haarlem 31 Jan. 1858.

Mr. Adriaan Justus Enschedé, boekdrukker, lettergieter en courantier, archivaris en bibliothecaris van Haarlem, lid van vele wetenschappelijke genootschappen, ridder van den Ned. Leeuw en van den Gouden Leeuw van Nassau, officier d'Académie vau Frankrijk, geb. te Haarlem 20 Juni 1829, overl. ald. 19 Maart 1896, geh. te Haarlem 9 Juli 1857 met Francona Antoinetta Conradina Koenen, geb. te Amsterdam 26 Sept. 1833, overl. te Haarlem 26 Mei 1892, dochter van Mr. Hendrik Jakob Koenen en van Dionysia Catharina van Halteren.

Van der Dassen.

De *volgende* aanteekeningen betreffende de **familie van** der **Dussen** vond ik in het „**Legaat** van der **Burch**" (1).
Er zal voor belangstellenden voorzeker wel iets nieuws uit te putten zijn.

Haarlem. *w .*

Den 18 November 1576 syn Jacob Huygensen **van der Dussen** eñ ick **Gertruyt** Willems van Henskercken (sic) ter samen vergadert tot den huwelyck staet, tsamen **gebrocht** *5600* gulden.

den *25* **Julyus** 1577

ben ick verlost van schoctens omtrent twee ueuren van een jongen soou de Heer laete hem in deuchden gewassen **ende** is genaemt Huych **Jacobsen** van der **Dussen,** de gevaers syn beste vader van der **Dussen** en beste **vaer** Wilm Janse van Hemskerck en Claesgen **Huygen** van der **Dussen** en beeft tot pillegift **gehadt** van Huych Jacobse 6 silvere lepelen en **van** mijn gevader en **Clasen** susters gelt tsamen 25 gulden.

den 22 Desember 1578

ben ick verlost van een jongen dochter den Heer laetse in **deuch** opwassen na noen te 3 **ueren** is genaemt **Gertruit** Jacobs van der **Dussen** de gevaeders **mijn** moeder **ende brech moey** tot pillegift een **schale** met de **kiesen** van brecht van mijn moeder 42 rosennobels.

den 22 October 1580

ben ick verlost geweest van een jongen eñ is genaemt **Wilm,** smorgens omtrent tyen **ueren** de gevaers mijn moeder met Jacop **pau.**

den 2 ..... 1586.

ben ick verlost van een jongen dochter, sochtens **ontrent** S uren Pieter om **ende Machtelt suster.**

den 21 Janewari 1591

ben ick **verscheijden** van een misdrach daer ick of gedragen **hade** ontrent 16 weken en **soude** een soon geweest hebben.

den 26 Februwari 1590.

Is mijn moeder gerust in den Heer eñ is den 1 Maart begraven in de hoegelantse **kerck** op het koer daer lagen 3 sarcken neffens en het mildelste is ons en hebben toen terty gecocbt van de **kerckmrs ende** Wilm Goverssoen was doen servyt **kerckmeester.**

den 28 Februwari 1592

Is mij vaeder gerust in den Heer eñ is mede begraven bij mijn moeder eñ werde begraven den 3 Meert.

den 21 Aeugust 1591.

Is Jan broeder gerust in den Heere eñ is begraven in oude **kerck** neffens koer **den** 23 dito.

(1) In 1888 werd door Mej. T. A. C van der **Burch een** aantal familie-portretten en dito-papieren aan de gemeente Haarlem **vermaakt.**

den 26 **Mey** 1582

ben ick verlost van een jongen dochter de Heer laetse in **deuchde** opwassen **eñ is genaemt** Madelena Jacobsz. **van** der **Dussen** na de my **ada** ten 4 uren de gevaers huioh **Jacobsen** van der **Dussen haer** beste vaer Maertge **pieters** ons **moetgen** met brecht **moey haer** pilleghyft een ailvere **schael** met 6 lepelen **ende** van brecht **moey** 4 gouwe **cronen.**

den 30 Januwari **1584**

ben ick verlost van een jongen dochter de Heer laetse in deuchden opwassen **ende** is genaemt Maergrieta Jacobsz van der **Dussen** de gevaers **mijn** moeder **eñ** Heyndrick broer **haer** pilleghift 4 rosenobels en 2 **rick-daelders.**

den 28 Maert 1593

heeft **Grietgen** Jacobs begynnen te **pocken.**

den 11 Juny 1589

ben ick verlost van een jongen dochter de Heer laetse in deuchden opwassen **ende** is genaemt Maertgen Jacops de gevaers Jacop **pau eñ** soetgen **suster** tot **haer** pilleghift 5 angeloten met 2 conyncks daelders.

den 12 April 1593

heeft maertgen Jacops begynnen te **pocken.**

den 18 November 1587

ben ick verlost van een jongen dochter de Heer laetse in deuchden opwassen savonds omtrent 7 **ueren** de **Heeren laetsen** in deugden **opwasen eñ** is genaemt **Cate-rynna .... haer** gevaers **Adryaen** Spek en Maertgen **Pauwe** (P) tot **haer** pillegyft 3 pistoletten van 4 gul.

den 1 Maert 1593

heeft Cateryna Jacobs **begynnen** te pokken.

den 28 November 1590

ben ick verlost van een jongen dochter de Heer lietse in deuchden opwassen savonds omtrent 9 uren **ende** is genaemt Neltgen Jacops van der **Dussen** de gevaers Arynt broer **ende moetgen** Neltgen **pieters** haar pillegift een silveren **schael** met het wapen van Grotenhuysen met een ½ dosyn lepelen met ronde **steltgen** met ronde gedraeyde knoppen boven op.

den 23 November 1600

heeft Cornelya van der **Dussen** begynnen te pokken eñ het waren wintpokken.

den 29 April 1593

ben ick verlost van een jongen dochter de Heere laetse in deuchden opwassen schochtens omtrent 4 **ueren** eñ is genaemt **brechte** Jacobs **van** der **Dussen,** de gevaers Jan **Gertyd** (?) Schoterbos met Maertgen **Kiesen** (?) **haer** pillegyft 2 sylveren schalen **aleens** gemaakt.

den 27 Juni 1594

ben ick verlost van een **jongen** dochter de Heere laetse in deuohden opwasschen sochtens omtrent 6 **ueren eñ** is genaemt Eelselynen (?) de gevaers den meester Jan de Groot met machte1 **suster** haar pillegyft een silveren **schael** met de story **van Machtelt suster** een rosenopel met een rickxdaelder.

De Nederlandsche Oost-Indische Compagnie.

De 16e eeuw naderde haar einde, toen in Nederland een man opstond wiens naam aan de vergetelheid dient te worden ontrukt. Het waa *Cornelis Houtman*, van Alkmaar, die in 1593 door de Portugeezen gevangen geuomen, na zijne terugkomst in het vaderland, den eersten stoot gaf tot de achoone toekomst die Nederland in den daarop volgenden eeuw zou zien geboren worden door de oprichting van een handels-lichaam, welks weêrgade noch te voren nòch ook later werd gezien.

Doch ook aanzienlijk waa het aantal mannen die aan het einde van die eeuw door hunne roemrijke daden er toe hebben bijgedragen om Nederland te verheffen tot eene der grootste koloniale mogendheden der wereld.

Mannen als *Willem Barentsz* van Teschelling, *Jacob van Heemskerk en Jan Cornelisz Rijp*, beroemd geworden door hunne beide reizen naar het hooge Noorden en hunne overwintering op Nova-Zembla in 1596, *Jan Huygen van Linschoten*, die hen op die tochten vergezelde, mogen bij het nageslacht niet worden vergeten en vooral niet *Jacob tan Heemskerk*, — die zich later als eene der grootste zeehelden deed kennen en den 25 Maart 1607 voor Gibraltar bet leven liet, — zij moeten, zelfs na verloop van drie eeuwen, nog gehuldigd worden als de fiere gestalten aan wie Nederland, in lateren tijd, zijn opkomst heeft te danken.

Door de berichten van Cornelis *Houtman* daartoe aangemoedigd, waren vooral te Amsterdam aanzienlijke kooplieden als *Henric Hudde, Reinier Paauw, Pieter Hasselaar, Jan Jansz. Carel* de oude, Jan *Poppen, Henric Buyk, Dirk van Os, Sibert Pietersz. Sem en Arend van Grootenhuyse* besloten eene maatschappij op te richten die zich de Maatschappij van Verre noemde. Zij zond in 1595 eene vloot van vier schepen naar Indië, n.l. de schepen „Mauritius", „Hollandia", „Amsterdam" en de pinaa „'t Duyfken", onder bevel van de schippers *Jan Jansz. Molenaar, Jan Dignumsz, Jan Jacobsz Schellinger en Simon Lambertsz Mau* en de commiesen *Cornelis Houtman, Gerard van Beuningen* en *Reinier van Hel* of *Verhel*.

Schipper *Jan Dignumsz* overleed 30 September 1595 en werd vervangen door *Pieter Dirksz. Keizer*, die 11 September 1596 stierf. Ook *Jan Molenaar* overleed, terwijl *Ver-Hel en Schellinger* door de Javanen werden vermoord. Na vele wederwaardigheden kwam deze vloot den 14 Mei 1597, na eene afwezigheid van 2 jaren, 4 maanden en 12 dagen te Texel terug, met slechts weinig specerijen. Ofschoon deze eerste reis niet zeer gelukkig kon geacht worden te zijn geweest, besloten de heeren *Gerard Bikker, Vincent van Bronkhorst, Simon Jansz. Fortuin, Govert Dirksx.* Cornelis van *Campen, Jacob Thomasz, Ellert of Elbert Simonsz Jonkheiw* en *Jan Hermansz* met de vorengenoemde kooplieden, nogmaals voor gezamenlijke rekening in 1598 eene nieuwe vloot van *8* schepen naar Indië te zenden, onder opperbevel van *Jacob Cornelisz. van Nek*, en wel de schepen „ Mauritius ", „ Amsterdam ", „ Holland ",„ Zeeland ", „ Gelderland ",„ Utrecht ",„ Vriesland " en „ Overijssel", onder bevel van *Govert Jansz.* en *Cornelis Heemskerk, Wijbrand van Warwijck, Cornelis Jansz. Fortuin, Simon Lambertsz. Mau, Uytenijn Claas Jansz. Melknap, Jan Bruin, Hans Hendriksz. Bouwer, Jan Martsz, Jan Cornelissz, Wouter Willekens, Simon Jansz. Hoen* en *Arent Hermansz* van Alkmaar, als schippers en commiesen.

Deze vloot uit 560 man schepelingen bestaande vertrok uit Texel 1 Mei 1598 en kwam 19 Juli 1599, na eene reis van 14 maanden en 18 dagen weder aldaar terug met 400 lasten peper, 100 lasten nagelen, foelie, kaneel enz., *Van Nek* kwam 27 Juli met het schip „Hollandia" vóór Amsterdam, waar hij, onder trompetgeschal en het gelui der klokken werd verwelkomd en waar hem, namens het gemeentebestuur, den eerewijn werd aangeboden, terwijl *Cornelis llremskerk* en *Henrik Buyk* met kostbare geschenken, namens den Koning van Bantam, naar den Prins van Oranje werden afgevaardigd. De overige schepen kwamen 15 April 1600 voor Dover en korten tijd daarna te Texel binnen en de schepen „Amsterdam" en „Utrecht" mede in het begin van dat jaar behouden ter reede van Texel terug.

De Zeeuwsche reeder *Balthasar de Moucheron* had in 1598 ook twee schepen „íle Leeuw" en „de Leeuwin" naar Indië en wel raar Atjeh gezonden met den Opper-Commies *Cornelis Houtman*, die, zoowel door eigen onvoorzichtigheid als door verraad der Portugeezen, aldaar werd vermoord.

Ook *Adriaan Henricksz ten Haaff* rustte met eenige anderen drie schepen naar Indië uit. Rotterdamsche kooplieden zonden *Jacob Mahu* en *Simon de Cordes, Gerard van Beuningen, Jurriaan Boekhold en Sebald de Weerd* met 5 schepen derwaarts, Zij vertrokken uit Goedereede 17 Juni 1598. *Mahu* stierf 24 September 1598 en *Boekhotd* in de straat Magelaan omstreeks 6 April 1599. Laatstgemelde werd door *Balthasar de Cordes* vervangen.

Deze vloot stevende naar de straat van Magelaan, kwam aldaar 6 April 1599 aan en was den 3 September d. a. v. in de Zuidzee, waar zij *Olivier van Noort* ontmoette.

Van de 135 mannen die op de vloot waren uitgevaren kwamen slechts 36 op 13 Juli 1600 in Goedereede terug. Het schip „de Liefde" met schipper *Jacob Quakernaak* en den Commies *Melchior Santvoort* kwam ook in Chili en daarna in Japan. Doch deze reizen brachten weinig voordeel aan.

Van een gelukkiger uitslag was de tocht van Olivier *van Noort* die in 1598 met de schepen „Mauritius", „Frederik Hendrik", „de Hoop" en de „Eendracht" eene reis om de wereld maakte. Hij zeilde 13 September 1598 uit Goedereede en kwam' 26 Augustus 1601, na vele wederwaardigheden te hebben ondervonden, te Rotterdam terug.

De namen dezer kloeke reizigers verdienen wel bewaard te blijven. De schepen waren uitgerust door de heeren *Pieter van Bevere*, Generaal der munt van Holland, *Huyg Gerritsz van der Buys, Jan Bennink*, kooplieden te Amsterdam en eenige anderen.

Op het eerste schip „Mauritius" was van *Noort* als Zeevoogd en Oppergebieder, op het tweede „Frederik Hendrik" *Jacob Claasz Ulpendam*, als onder-Zeevoogd, op het derde „de Eendracht" *Pieter de Lint* en op het vierde *Jacob Jansz Huydekooper* als bevelhebber.

Intuaschen had zich nog eene andere Maatschappij onder den naam van „de Nieuwe Brabantsche Maatschappij" gevestigd Van 1599—1601 werden nog meerdere vloten uitgerust, onder bevel van *Steven van der Hagen, Cornelis Janszn. Schouten, Paulus van Caarden, Pieter Both, Jacob van Mek, Siemon Jansz. Hoen, Joris van Spilbergen* en anderen.

Tot dezen tijd hadden de kooplieden van verschillende maatschappijen- met meer of minder voorspoed hunne vloten naar Indië afgezonden, doch eindelijk begreep men dat die vele maatschappijen elkander benadeelden, aangezien de prijzen der producten, zoodra de schepen der andere maatschappijen dezelfde haven8 aandeden om aldaar hunne inkoopen te doen, meestentijds begonnen te stijgen, waardoor ook de verkoopwaarde zooveel minder werd. Dit gaf aan de heeren Algemeeue Staten der Nederlanden aanleiding om de Bewindhebberen van Holland en Zeeland bij zich te ontbieden, en, in stede van de beide bestaande slechts eene algemeene Nederlandsche Oost-Indische Compagnie in het leven te roepen, die oorspronkelijk met een kapitaal van 6 millioen, met 6 tonnen gouds hare handelsoperatiën zoude beginnen. Ten einde deze nieuwe Maatschappij meer aanzien en gezag te geven vonden de Algemeene Staten goed een octrooi te verleenen voor den tijd van 21 jaren, dat den 20 Maart 1602 zoude aanvangen.

Dit octrooi te vinden bij Valentijn „Oud en Nieuw Oost-Indiën", Dl 1, bl. 186, omschreef de rechten en verplichtingen der verschillende Kamers, die uit 17 Bewindhebberen zouden bestaan, nl. voor de kamer Amsterdam 8, Zeeland 4, de Maaze 2, Noord-Holland 2 (en de 17de bij beurte uit Zeeland, de Maaze en Noord-Holland af te vaardigen), later bekend geworden als de heeren XVIIen.

Wij zullen de ettelijke namen van de Bewindhebbers van de kamers Amsterdam van 1602-1722, van Zeeland van 1602-1723, Delft van 1602-1724, Rotterdam van 1602—1720, Hoorn van 1602—1720 en Enkhuizen van 1602-1715 en van de Advocaten van de Algemeene 0. 1. Maatschappij van 1614—1706 niet vermelden, aangezien de namen dezer personen en de jaren hunner indiensttreding, of ook overlijden , te vinden zijn in Valentijn's werk bovengenoemd Dl. 1, bl. 301-316, alwaar sommigen meer of minder uitvoerig worden beschreven.

Het octrooi van 1602 werd 22 December 1622 voor 10 jaren verlengd en vervolgens van tijd tot tijd.

Eene opgave van de vloten der Maatschappij met de namen van hunne bevelvoerders en de jaren van aankomst in Nederland meenen zij evenwel hier op hare plaats te zijn.

De retourvloten der 0. 1. Compagnie van 1597-1724 waren de navolgende :

1597. Onder de Commies *Cornelis Houtman*, den 10 Augustus te Texel binnengeloopen met 3 schepen.
1599. Onder Jacob *van Nek*, 19 Juli met 4 schepen.
1600. Onder *Jacob* van *Heemskerk*, in April of Mei, 2 schepen.
„ Onder *Wijbrand van Warwijk*, in Augustus 2 schepen.
1601. Onder Pieter *Both*, in Augustus of September, 7 schepen.
„ Onder *Steven van der Hagen*, in October, 3 schepen.
„ Onder *Paulus van Caarden*, in November, 4 schepen.
1603. Onder N. . *Schuurmans*, in April., 5 schepen.
„ Onder *Wolfert Hermansz*, in April, 3 schepen,
„ Onder *Jacob van Nek*, *15* Juli, 2 schepen.
1604. Onder *Joris van Spilbergen*, *24* Maart, 5 schepen,
„ Onder . . . . . 30 Augustus, 4 schepen.
1605. Onder *Jacob van Heemskerk*, *7* schepen.
1606. Onder *Steven van der Hagen*, in Mei, 4 schepen.
„ Onder *Daniel* van *der Lecq* , October, 3 schepen.

1607. Onder *Wijbrand van Warwijk* , November, 3 schepen.
1608. Onder Olivier *van* de *Viver*, Mei, 2 schepen
„ Onder Jan *Willemsz Verschoor*, hoofd op Bantam, Mei, 3 schepen.
Onder Cornelis *Matelief*, in September, 1 schip.
1689. Onder *Paulus* van *Caarden*, 7 Augustus, 4 schepen.
1610. 4 à 5 schepen.
1611. Den 19 Maart 4 schepen.
„ In 't laatst 1 schip.
1612. / 1613. } Minstens 8 of 9 schepen.

Deze 77 schepen worden gerekend 131 millioenen gulden waarde te hebben overgevoerd.

1613. 2 schepen met ruim 2 millioenen gulden waarde.
1615. Onder *Pieter Both*, Opper-Landvoogd van Ned. Indië, 5 schepen.
1616. 5 schepen.
1617. Onder *Joris van Spilbergen*, 4 schepen.
1618. 8 schepen.
1619. 5 „
1620. Onder *Laurens Reaal*, Gouvern. Generaal van Indië.
1621. 6 schepen.
1622. 8 „
1623. Onder *Jan Pieterszoon Coen*, Gouverneur Generaal, 8 schepen.
1624. 6 schepen.
1625. Onder *Joan van Hasel*, opperhoofd der vloot, 4 schepen.
1626. Onder *Geen Huigen Schapenham* , † in Straat Sunda en *Herman van Speult*, nà April 1626, † te Mocha, 10 schepen.
1627. Onder 'Jan *Willemsz Verschoor*, Onder-Zeevoogd, 7 schepen.
1628. Onder *Pieter de Carpentier* , Opper-Landvoogd van Indië, 7 schepen.
1629. 7 schepen.
1630. Onder *Pieter* van *den* Broek, Directeur van Suratte, 9 schepen.
1631. Onder *Antoni van Diemen*, Ordinnris Raad van Indië, 7 schepen
1632. *Dirk van der Lee*, Secretaris der Hooge Regeering, 7 schepen.
1633. Onder *Jacob Specx*, Gouverneur-Generaal van Indië, 7 schepen.
1634. Onder *Philip Lucasz*, Extra-ordinair Raad van Indië en landvoogd op Amboina, 7 schepen.
1635. Onder Pieter *Wak*, 6 schepen.
1636. Onder *Henrik Brouwer*, Opper-Landvoogd van Indië, 6 schepen.
1637. Onder *Hans Putmans*, Landvoogd van Tayouan, 8 schepen.
1638. Onder *Artus Gijsels*, Extr. Ordin. Raad v. Indië, 7 schepen.
1639. Onder *Reinier Deutecom*, Landvoogd van Amboina, 7 schepen.
1640. Onder *Nicolaas Koekebakker*, Japansch Opperhoofd, 10 schepen.
1641. Onder Barend *Pietersz*, Directeur, 10 schepen.
1642. Onder *François Caron*, Japansch Opperhoofd , 9 schepen.
1643. Onder *Carel Hartsing*, Commandeur, 10 schepen.
1644. Onder *Antoni Caan*, Extra Ordin. Raad van Indië, 7 schepen.

Naamlijst der Schepenen vau Zutphen.

(*Vervolg van* kolom **208,** jaargang 1897.)

1509

Gerrit van Broickhuizen, burg. en zeg.,
. . . . . idem, zie (Raden)
Gerlich van der Capelle Claessen, overrentm.,
Arndt van den **Walle,** onderrentm.,
Johan Kreynck,
Henrick Stuirman,
Gerrit Schimmelpenninck,
Aalt **Iseren,**
Arndt Slindewater,
Lenze Veer,
Gerlich van der Capelle Henriokssen,
Berndt van Ruirlo,
Henrick van Voirthuisen.

Raden:

Henrick Berck, burg en zeg.
Gerrit *van* Buirlo,
Andries Leerinck,
Andries Schimmelpenninck,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorden.
Secr.: als boven.

1510

Gerrit van Broickhuisen, overrentm.,
Andries Schimmelpenninck, onderrentm.,
Henrick Berck,
Gerrit van Bourlo,
Arndt ten **Walle,**
Andries Leerinck,
Gerlich Capelle Claessen,
Henrick van Voorthuisen,
Bernt van Ruderlo,
Lenze Veer,
Henrick van Vorden,
Otto **Keije.**

Raden:

Johan Kreijnck,
Gerrit Schimmelpenninck,
Arndt Slindewater,
Gerlich van der Capelle Henricksen,
Aelt **Iseren,**
Henrick Stuirman.
Secr.: als boven.

1511

Andries Schimmelpenninck, overrentm.,
Otto Keyen, onderrentm.,.
Henrick Berck,
Gerrit van Bourlo,
Johan Kreijnck,
Arndt Slindewater,
Gerrit Scbimmelpenninck,
Andries Lerinck,
Gerlich van der Capelle Henricksen,
Henrick Stuirmau,
Henrick van Vorden
Aelt **Iseren.**

Raden:

Gerrit van Broickhuisen,
Arndt ten **Walle,**
Gerlich van der Capelle Claessen,
Lenze Veer,
Berndt van Ruirlo,
Henrick van Voirthuisen.
Secr.: als boven.

1512

Johan Kreijnck, overrentm., (zie nog Raden)
Gerlich van der Capellen Claessen, onderrentm.,
Arndt van den **Wall,**
Henrick Stuirman,
Gerrit Schimmelpenninck,
Aelt **Iseren,**
Arndt Slindewater,
Lenze Veer,
Gerlich van der Capelle Henricksen,
Peter van Apeldorn,
Gerrit van Broickhuisen,
Henrick van Voirthuisen.

Raden:

Henrick Berck,
Gerrit van Bourlo,
Andries Leerinck,
Andries Schimmelpenninck, overrentm ,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorden.
Secr.: als boven.

1513

Otto **Keije,** overrentm
Lenze Veer, onderrentm., ·
Henrick Berck,
Gerrit van Bourlo,
Gerrit van Broickhuisen,
Arndt ten **Walle,**
Andries Leerinck,
Andries Schimmelpenninck,
Gerlach van der Capellen Claessen,
Peter van Apeldorn,
Henrick van Voirthuisen,
Henrick van Vorden.

Raden:

Johan **Kreijnck,**
Gerrit Schimmelpenninck,
Arndt Slindewater,

Gerlich van der Capellen **Henrickss,**
Henrick Kaelsack,
Henrick Stuirman.
Secr.: als boven.

1514

Otto **Keije,** overrentm,
Andries Schimmelpenninck, onderrentm.,
Henrick Berck,
Gerrit van Bourlo,
Johan Kreijnck,
Arndt Slindewater,
Gerrit Schimmelpenninck,
Andries Leerinck,
Henrick Stuirman,
Henrick vau Vorden,
Gerlich van der Capellen Henricksen,
Henrick Kaelsack.

Raden:

Gerrit van Broickhuisen,
Arndt ten Wall,
Gerlich van der Capellen Claessen,
Peter van Apeldorn,
Lenze Veer,
Benrick van Voirthuisen 1)
Secr.: als boven.

1515

Johan Kreijnck, burg. en zeg.,
Gerrit van Broickhuisen? burg. en zeg,
Gerlich van der Capellen Claessen, overrentm.,
Jacob Huirninck , onderrentm.,
Gerrit Schimmelpenninck,
Arndt van den **Walle,**
Henrick Kaelsack,
Henrick Stuirman,
Arndt Slindewater,
Lenze Veer,
Gerlich van der Capellen Heurickssen,
Peter van Apeldorn.

Raden:

Henrick Berck,
Andries Leerinck, 2)
Andries Schimmelpenninck,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorden.
Secr.: als boven.

1516

Lenze Veer, overrentm.,
Henrick van Vorden, onderrentm.,
Henrick Berck, 3)
Andries Schimmelpenninok,
Derrick van Stiender,
Arndt van den **Walle,**
Gerrit van Buirlo,
Peter van Apeldorn,
Gerlich van der Capellen Claessen,
Otto **Keije,**
Gerrit van Broickhuisen,
Jacob Huirninck.

Raden:

Johan Kreijnck,
Gerrit Schimmelpenninck,
Arndt Slindewater,
Gerlich van der Capellen **Henricksen,** 4)
Henrick Stuirman,
Henrick Kaelsack.

Secr.:

Derrick van Stiender, tevens schepen,
Tilman Schull.

1517

Otto **Keije,** overrentm.,
Gerlich van der Capellen Henricksen, onderrentm.,
Arndt Slindewater,
Andries Kreij n ck,
Gerrit Schimmelpenninck,
Henrick Kaelsack,
Henrick Stuirman,
Andries Schimmelpenninck,
M. Derrick van Stienre,
Gerrit van Bourlo,
Johan Barner,
Henrick van Vorden.

Raden:

Gerrit van Broickhuisen,
Derrick ten **Walle,**
Lenze Veer,
Gerlich van de Capellen Claessen,
Peter van Apeldoorn,
Jacob Huirninck.

Secr.:

M. Derrick van Stiender, tevens Schepen,
Tilman Schull onser Stadt Stoelschriver.

1518

Arndt Slindewater , burg. en zeg.,
Gerrit van Broickhuisen , burg. en zeg.,
. . . . . burg. (zie Raden)
Jacob Huirninck, overrentm.

1) **Onder dit woord laat Kreynck volgen: Hoc anno elcker Schepen ende Raedt V pond tot hoochtijtswijn.**
2) **Kreynck voegt achter dezen naam: objit op goeden Vr daoh.**
3) **„ „ : objit 15 Februarij 1517.**
4) **In plaats van" Henricksen 'heeft Tadama Cz., wat eene drukfout is.**

Henrick Stuirman, onderrentm.,
Arndt van den **Walle,**
Lenze Veer,
Andries **Kreijnck,**
Gerlich van der Capellen Claessen,
Thomas **Iseren,**
Gerlich van der Capellen Henricksen,
Peter van Apeldorn,
Henrick Kaelsack.
Raden :
Gerrit van Bourlo, burg,
Andries Schimmelpenninck,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorden,
Derrick van Stienre,
Johan Barner.
Secr.:
Derrick van Stienre, tevens Raad,
Telman Schull onser stat stuelscrijver.

1519

Gerrit van Broickhuisen, burg. en zeg.,
Gerrit van **Bourlo,** burg. en zeg.,
Andries Schimmelpenninck, overrentm.,
Gerlich van der Capellen, onderrentm.,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorclen,
Lenze Veer,
Johan Barner,
Jacob Huirninck,
Peter van Apeldorn,
Derrick van Stienre.
Raden:
Arndt Slindewater,
Gerlich van der Capellen Henricksen,
Henrick Eaelsack,
Andries Kreijnck,
Henrick S tuirman,
Thomas **Iseren.**
Secr.:
Tillman **Schull,**
Henricus **Ribbert.**

1520

Gerrit van Bourlo , burg. en zeg.,
Arndt Slindewater, burg, en zeg.,
Andries Schimmelpenninck, **overrentm.,**
Henrick Kaelsack , onderrentm.,
Gerlich vau der Capellen Henrickss,
Otto **Keije,**
Henrick van Vorden,
Henrick Kaelsack,
Andries Kreijnck,
Derrick van Stienre,
Henrick Stuirman,
Thomas **Iseren,**
Johan Berner, ob.
Raden :
Gerrit van Broickhuisen,
Arnt ten **Walle,**
Gerlich van der Capellen Claessen,
Lenze Veer,
Jacob Huirninck,
Peter van Apeldorn.
Secr.: als boven.

1521

Arndt Slindewater , burg. en zeg.,
Gerrit van Broickhuisen , burg. en zeg.,
Jacob Huirninck, overrentm.,
Henrick Kaelsack , onderrentm.,
Lenze Veer,
Peter van Apeldoorn,
Andries Kreijnck,
Gerlich van der Capellen Claessen,
Henrick Stuirman,
Gerlich van der Cappellen Henrickss,
Thomas **Iseren,**
Arndt ten Wall.
Raden :
Gerrit van Bourlo,
Andries Schimmelpenninck,
Otto **Keije,**
Henrich van Vorden,
Derrick van Stienre,
Ludolph te **Ryth.**
Secr.: als boven.

1522

Gerrit van Broickhuisen , *zeg.* en burg.,
Derrick van Stienre, zeg. en overrentm.,
Andries Aetsack, onderrentm.,
Lenze Veer,
Henrick van Vorden,
Arndt van den **Walle,**
Jacob Huirninck,
Gerlich van der Capellen Claessen,
Peter van Apeltorn,
Andries Schimmelpenninck,
Otto **Keije,**

Lulof to Rijdt,
Jacob Kreynck. 5)
Raden:
Arndt Slindewater
Gerlich van der 'Capellen Henrickss,
Henrick Stuirman,
Henrick Kaelsack,
Andries Kreijnck,
Thomas Iseren.
Secr.:
Telman Schull,
Marcellus Oppenort

5) **Deze wordt door van Heeokeren genoemd.**

Houtman.

Zie over Cornelis en Frederik H. De *Nav.* XXI, 510; XXVI, 79 (Penning), 186 (dito). Aldaar blz. 187 ziet men Frederik's wapen vermeld, nml. eene pauw met opgeheven staart Rietstaps's Armorial 1875, die drie gansch uiteenloopende wapens **Houtman** boekstaaft, noemt uitdrukkelijk als „armes des frères H., navigateurs hollandais", doorsneden: 1. in goud leeuw van rood; 2. in zilver eene lelie van nat. kleur., „Het Nieuws v/d. Dag" van 26 Nov. 1897 blz. 13 kol. 1 gewaagt van den heer L. A. Houtman Jr., i. d. 26 Nov. '97 benoemd tot gemeente-ontvanger te Weesp, zoon van den tegen 1 Dec. l. a. v. ontslagen heer Lucas Anthony H., die dit ambt gedurende 37 jaren bekleedde, terwijl hij sedert 1882 gemeente-ambtenaar ter plaatse was. Luc. Anth. H. was zoon van Thomas Johannes H., griffier bij het vredegerecht te W. en te Naarden, en later, tot aan zijn dood in 1851. griffier bij het kantongerecht te Weesp, kleinzoon van Medic. Dr. Johannes H. († 1825), tevens vrederechter in het kanton. W., daartoe benoemd door keizer Napoleon 1. van uit het Kremlin te Moskou, gedurende den veldtocht in Rusland. Achterkleinzoon van Thomas Janszn. H., in 1795 schepen te W., 'den gelijknamigen nazaat van Mr. Thomas Janszn. H., in 1638 burgemeester van W. Alzoo was deze familie H. reeds gedurende $2^1/_2$ eeuw in openbare betrekkingen ter stede werkzaam., „Het Nieuws v/d Dag", op deze bizonderheid opmerkzaam makend, zegt, dat het wapen dezer Houtman's afgebeeld op een raam in de kerk te Gouda, hetzelfde is als dat der ontdekkers van den zeeweg naar Oost-Indië, Cornelis en Frederik H. Doch het wapen van dit kerkraam vertoont een met eene knots gewapenden man, dus al weer iets. anders. Zoo blijft de vraag naar het *echte* wapen der beroemde zeevaarders nog open staan.

Het Nieuws' v/d Dag t. aangeh. pl. voegt er bij, dat tot de benoeming van den heer L. A. Houtman Jr. i. d 25 Nov. '97 meewerkte de heer H. Gudde, een raadslid van 90 jaar, die 37 jaren geleden ook deel uitmaakte van den gemeenteraad te W., toen Lucas Anthony H. tot gemeente-ontvanger benoemd werd.

Bestaat er eene genealogie Houtman?

JAC. A.

INHOUD 1898, N°. 1.

Het geslacht Pruyn in Amerika, door J. V. L. Pruyn te Albany, [vervolg van kolom 158, jaargang 1897]. — **Kwartierstaat van Mr. Adriaan Justus Enschedé.** — **Van der Dussen, door W.** — **De Nederlandsche Oost-Indische Compagnie, door R. P. van den Bosch.** — **Naamlijst der Schepenen van Zutphen (vervolg van kolom 208, jaargang 1897), door J. Gimberg.** — **Houtman, door Jac. A.**

Gedrukt bij Gebr. J. & H. van Langenhuysen te 's Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand, en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven te zenden aan den Secretaris den heer Mr. H.J. KOENEN, *Kanaalweg* 63, Scheveningen; bijdragen voor het Maandblad, en de daarop betrekking hebbende correspondentie aan den heer Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Jan van Nassaustraat 6*, te 's-Gravenhage. Penningmeester van het genootsehap is de Heer C.F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*.

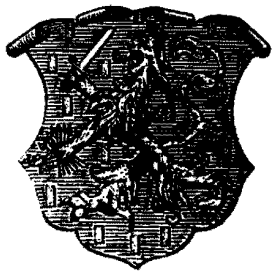

Aanvragen betreffende de bibliotheek te riehten tot den heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg* 63, Scheveningen.

Leden te 's-Gravenhage betalen per jaar. . . . . *f 10.00*

Zij, die buiten 's-Gravenhage wonen *f* 6.00

De vorige jaargangen zijn voor de nieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 per jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. **XVIe Jaargang.** **1898.**

BERICHT.

Men wordt beleefd verzocht in 't vervolg alle stukken de redactie betreffende te willen zenden aan het adres van den Heer Jhr. Mr. C. H. C. Flugi van Aspermont, Jan vau Nassaustraat 6, 's Gravenhage,

Doordrongen vau de wenschelijkheid dat de redactie van het Maandblad niet voortdurend buiten de zetelplaats van het genootschap gevestigd blijve, is mijne herhaalde aanvrage om ontslag vau 't redacteurschap van ons orgaan, thans door het Bestuur ingewilligd, en zullen in 't vervolg de te 's Gravenhage gevestigde Bestuursleden de redactie op zich nemen.

Gedurende de vijf jaren, dat ik mij met het bestuur van 't Maandblad heb belast, ondervond ik steeds de grootste welwillendheid van de zijde der medewerkers, waarvoor ik hen hierbij openlijk mijn dank betuig.

Ik hoop nog vele jaren als bestuurslid tot den bloei van ons genootschap te mogen blijven medewerken.

M, G. WILDEMAN.

Het geslacht Pruyn in Amerika,

DOOR

JOHN V. L. PRUYN te *Albany*.

(Vervolg van *kolom* **6**).

De associatie met Mr. Reynolds duurde tot 1853, dewijl Mr. Pruyn's betrekking tot het Spoorweg systeem in den Staat zoo grootelijks zijn praktijk in den weg stond, dat hij genoodzaakt werd de associatie op te geven. In 1853 werd hij gekozen tot Advokaat voor, en Directeur van den Mohawk en Hudson spoorweg, de eerste spoorweg welke met succes in Amerika werd geëxploiteerd.

In 1853, het tijdperk waarvan ik melding maakte, werden pogingen aangewend om de verscheidene Spoorweg Maatschappijen (ongeveer 10 of meer in aantal) tusscheo Albany en Buffalo tot eene maatschap samen te brengen Mr. Pruyn persoonlijk, regelde al de zaken die noodig waren voor zulk eene vereeniging en formuleerde de Acte van Consolidatie, welke in menig opzicht het voornaamste document was dat ooit in den Staat New-York, ten uitvoer werd gebragt. Daardoor werden de spoorwegen onder één algemeen stelsel gebracht, en om de woorden van Mr. Prupns ouden vriend en companion Mr. Martin te gebruiken, „dit was eene taak welke niet door een gewoon man kon ten uitvoer gebracht worden." De nieuwe maatschappij was de „*New- York Centra1 Rail-Road*" en Mr. Pruyn was daarvan Secretaris-Penningmeester en Advokaat. Hij trok zich zoo te zeggen uit zijne professie terug, ofschoon hem den 9den April 1856 werd toegestaan om voor het Hoog Gerechtshof te Washington als gevolmachtigde en Advokaat op te treden.

Mr. Pruyn bleef nog Secretaris en Penningmeester en Advokaat en ook Directeur voor dezen Spoorweg tot 1866, toen het beheer van de Cornings, ten gevolge van eene stemming der aandeelhouders, door dat van de van der Bilts werd vervangen. Persoonlijk was hij niet droevig voor deze verandering van zaken. Door het bezit van een middelmatig fortuin kon hij zich nu aan andere en meer winstgevende bezigheden overgeven.

Ofschoon hij nooit voor zich eenige politieke vermaardheid zocht te verwerven, in den zin als zulks gewoonlijk wordt opgevat, stelde bij evenwel veel belang in Staathuishoudkundige zaken en wetenschappen. Hij was een Democraat van de oude school, stoutelijk bewerende dat ons land eene onverdeelbare Unie is van onverdeelbare Staten. Toen de burgeroorlog uitbrak schaarde hij zich natuurlijk aan den kant van de Noordelijke Staten, zich verplicht gevoelende om, als een gewetensvolle Democraat en loyaal burger, met al zijn vermogen de Constitutie te handhaven.

In het najaar van 1861 werd hij tot Staats-Senator verkozen. Toen de benoeming hem werd aangeboden, verklaarde hij uitdrukkelijk dat hij die eer niet zocht, en dat hij die'alleen wilde aannemen onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat aan hem noch aan een zijner vrienden zoude gevraagd worden om eene enkele dollar tot zijne

verkiezing bijte dragen. Bij het einde van eene van de zittingen, gaf hij een vol jaar salaris aan de armen van de stad Albany.

Het was omstreeks dezen tijd, dat een wet werd aangenomen, op het verzoek van Mr. James A. Bell, Mr. Pruyn en eenige anderen om een nieuw Capitool te bouwen. Volgens de wetten van 1865 werd een Commissie voor dat oogmerk in het leven geroepen. Mr. Pruyn werd als lid daarin verkozen en behield die positie tot 1870, toen de Commissie werd gereorganiseerd, zooals men zegt, grootendeels in het belang der vrienden van den beruchten Tweed. Het behoeft niet vermeld te worden, dat Mr. Pruyn zich niet kon vereenigen met de verschillende ontwerpen die toen werden ingeleverd en werd om dien reden als lid van de Commissie bedankt. In vele opzichten was dit het grootste eerbewijs dat hem ooit betoond werd, voor zijne eerlijkheid en nauwgezetheid als eerbaar ambteuaar.

Bijna alles wat eenige kunstwaarde had in de origineele plannen voor het nieuwe Capitool, was grootendeels te danken aan de medewerking van Mr. Pruyn en Mr. Hamilton Harris, ook een lid van de Commissie, Deze twee mannen werkten in harmonie en waren hunne raadgevingen opgevolgd, zouden de fouten in het gebouw niet zoo talrijk zijn en veel geld voor den Staat bespaard zijn geworden. Mr. Pruyn was buitengemeen goed op de hoogte met de vereischten van licht eu ventilatie in zulk een gebouw, en het is grootelijks aan zijne pogingen te danken, dat het middenhof in het gebouw is gespaard geworden. Voor dit en andere onderdeelen van het gebouw, moest hij, om zoo te zeggen, met de hulp van Mr. Harris, hard vechten. De Commissie voor hot Capitool werd fel gecritiseerd en van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om het publiek bekend te maken dat ten minste twee van de leden dier Commissie van 1865 tot 1870, hun best gedaan hebben, voor het welzijn van den Staat te werken.

De hoeksteen van het nieuwe gebouw werd gelegd den 7den Juli 1869 door Mr. Pruyn in tegenwoordigheid van Gouverneur Hoffman, de ambtenaren van den Staat en eenige vrienden. Hij maakte eenige gepaste opmerkingen welke hij aldus besloot: Moge het zijn dat wijze wetten hier tot stand worden gebracht; moge hier zuiverheid en waardigheid van oogmerk steeds de handelingen van het wetgevend lichaam kenteekenen; moge hier gerechtigheid, eene van Gods eigenschappen, zonder eenige toegeeflijkbeid worden toegepast en moge de Almagtige God den Staat zegenen en deze onderneming doen welslagen.

Mr Pruyn was tweemaal afgevaardigde bij het Nationaal Congres voor het district Albany ; de eerste maal ter gelegenheid van het 38ste Congres (1863-65) als opvolger van Erastus Corning, die daarvoor had bedankt en naderhand bij het 40ste Congres (1867-69) In het Congres was hij lid van verscheidene der voornaamste afdeelingen, nl. voor Financiën, voor Schadevergoedingen, voor Pacifieke Spoorwegen, voor de Algemeene Bibliotheek en voor Buitenlandsche Zaken.

Bij het 38ste Congres werd hij met algemeene stemmen, door de leden der Democratische partij in den Staat Now-York gekozen, om van hunnentwege aan het Huis van Afgevaardigden protest aan te teekenen tegen een besluit, waarbij de uitgave werd verboden van de „New-York World" en de „Journal of Commerce."

In dit Congres teekende hij, onder meer anderen, oppositie aan tegen de „Confiscatie-Acte", den eenzijdigen invloed van de Geldwet, het Tractaat van wederzijdsche koophandel met Canada, en de afschaffing der slavernij, bewerende dat, ofschoon slavernij een euvel was dat afgeschaft moet worden, het Congres echter geen nacht had zulks te doen en dat dit aan de versohillende Staten moest overgelaten worden, zoodra zij tot onderwerping waren gebracht. Sedert dien tijd is zelfs de proclamatie tot Afschaffing der Slavernij door President Lincoln aangevallen als niet constitutioneel te zijn, en tot de verdediging van dit begrip werd beweerd dat het een „Oorlogs-maatregel" was.

In het 40ste Congres handelden Mr Pruyn's voornaamste redevoeringen over het sluiten van tractaten en meer bijzonder een tractaat met Rusland ten opzichte van Alaska; tegen de Acte tot het herstellen van orde in de Zuidelijke Staten door de militaire macht; voor het afzonderen van gelden voor het onderhoud van het Corps Diplomatique ; over de hervatting der betalingen in zilver on tegen het censureren van President Johnson. In dit Congres werd Mr. Pruyn verkozen als Regent van het „ Smithsoniau Institute " in vereeniging met Hon. Luke P. Poland van Vermont en de overledene President Garfield, te dien tijde lid van het Congres voor Ohio. Ter gelegenheid van de eerste verkiezing van Gen. Grant werd Mr. Pruyu met de Hon. J. T. Wilson van Jowa, als Tellers aangesteld door het Huis van Afgevaardigden en sloeg hij een Wet voor, welke de zwarigheden die te dien dage bestonden bij het tellen' van de stemmen welke op den President waren uitgebracht, zouden vermeden hebben, maar het Huis weigerde het voorstel aan te nemen. Met Senateur Morton van Indiana en Mr. Wilson van Jowa, vormde bij een Committee om Gen. Grant van zijne verkiezing als President te verwittigen. De aanmerkingen welke Mr. Pruyn bij die gelegenheid maakte, voornamelijk in betrekking tot diegenen, welke eene betrekking onder het Gouvernement bekleedden, werden ten hoogste goedgekeurd door zijne politieke vrienden.

In menig opzicht was hij de voornaamste Vertegenwoordiger welke Albany ooit naar Washington heeft. gezonden, dewijl zijne uitgestrekte kennis en verhevene gedachten omtreut publieke zaken als van groot gewicht werden beschouwd en hem eene vermaarde plaats onder de publieke mannen deden innemen. Ofschoon geen redenaar, was hij evenwel een uitmuntend spreker. Zijn takt van spreken en zijne manieren waren eenvoudig, ingrijpend en onweerstaanbaar, terwijl zijne redeneeringen indrukwekkend en oprecht waren. Zijn loopbaan was boven alles nationaal, geen onderscheid makende tusschen het Noordelijke en Zuidelijke gedeelte des Lands, was. hij altoos oprecht, rechtvaardig en vaderlandslievend en volbracht hij zijne plicht slechts met één oogmerk, nl. het behoud van de Unie, handhaving der Constitutie en het bekrachtigen der wetten. In de ure des gevaars bewees hij de natie de grootste diensten. Hoewel uitstekend op zijn plaats in het vervullen van een openbaar ambt, zal zijne nagedachtenis nog meer in eere worden gehouden,. dáár waar menschlievendheid en opvoedkunde hun edel streven ten uitvoer brengen.

(Wordt vervolgd).

Kwartierstaat der familie VAN CHARANTE.

Adriaen van Charante, **Gabriëls** zoon **bij** Adriana van **Westrenen, geboren te** Rotterdam 10 April 1721; 1759, 60, 63. 64 enz. sohepen en 1763, 64 enz. president-schepen in den Ed. **Hove** en Hooge Vierschaar van Sohieland, 1751 regent en **1761**—73 voorzitter van **'t** Collega van Regenten van het Gereformeerde Burger-Weeshuis te Rotterdam, aldaar overleden 22 December 1791, huwde te dier stede '7 April 1745 met Maria de Haan, **Nicolaas'** dochter en Petronella **Hordijk,** geboren te Rotterdam 16 Augustus 1720, **1751—74** regentes van het Gereformeerde Burger-Weeshuis aldaar, er overleden 28 September 1794.

Anthony van Egmond, Jaoobs zoon en **Jacomina Vlaanderen,** geboren **te Lisse 27** Juli **1718, 1762**—84 regent van het Gereformeerde Burger-Weeshuis te Rotterdam, **diacoon** en ouderling **der Nederduitsche** Gemeente te dier stede, chef van een der eerste **handels**huizen aldaar op Engeland, Sohotlaud en Ierland, er overleden 6 December 1784, begaf zich 22 Mei 1746 te Rotterdam in den echt met Catharina Manneken, **Jacobs** doobter bij Ermina van der Pot, geboren te Vlaardingen 29 Juli 1724, ten **jare** 1762 verkozen tot regentes van het Gereformeerde **Burger**-Weeshuis te Rotterdam, alwaar **zij** 28 November 1762 overleed. Hij hertrouwde te Rotterdam **16 Mei 1764 met Adriana Buys, 1764—84 regentes van het Gereformeerde Burger-Weeshuis aldaar, er overleden 2 Juni 1788.**

Mr. **Caspar** Balthasar **Doll** van Ouryck, Mr. Jobanszoon **bij Cornelia Doll,** geboren te **'s-Gravenhage** 22 **Maart** 1697; 16 **Augustus 1714,** onder het rectoraat van Hermannus Boerhaave, als student aan de Leidsche Academie **ingeschreven;** 1716 beëedigd en eadmitteerd als advooaat voor den Hove en oo en Rade van Holland, Zeeland en West-Fries and, 1736 tot lid van de **Vroedschap** of Oud-Raad der stad Dordrecht verkozen, 1737 veertig-in-Rade aldaar, 1739, 40, 44, 45, 51 en 52 sohepen, 1739-77 Heilige-Geest- en Pesthuismeester ter Nieuwe Kerk, 1741 kapitein en 1744 kolonel der **Schutterij, 1741—77** overman van het **Huistimmerliedengilde, 1749—50** weesmeester, **1751 president-schepen, 1759—77** schutmeester der **Kloveniers,** 1761-77 Saoraments-Gasthuismeester, 1766, 69, **70,** 75 en 76 burgemeester, **1771—77** superintendent van het Stapelrecht, 1772-77 kerkmeester, alsmede overman van het **Groot**-Gilde, 1769, **70,** 75 **en** 76 regeerend en voorzittend burgemeester te dier etede; 1 Mei **1763**—1 Mei 1766 gedeputeerde in het Collegie van Gecommitteerde Raden der Staten **van Holland en West-Friesland;. 1 Mei 1769-1 Mei 1772 en andermaal 1 Mei 1777 geoommitteerde raad ter Admiraliteit op de Maze; 4-14 Juli 1775 commissaris-politicq ter Provinciale Synode van Zuid-Hollan d te Dordreoht, hoogheemraad ven de Alblasserwaard, overleden te Dordrecht 20 Mei 1'777, huwde aldaar 28 Mei 1'724 met Anthonia van** Wesel, **Damas'** dochter en Johanna de **Vries,** geboren te dier stede 10 en gedoopt 11 April 1707, regentes van meerdere vromo stichtingen, er overleden 13 Mei 1772.

Albertus Veldhoven, Pieter8 zoon en Maria van **Aardenstoff,** geboren te Leiden 12 en er gedoopt in de Hooglandsohe Kerk 13 September 1711, stedelijk ambtenaar aldaar, later koopman in tabak, vestigde zich **om**streeks 1753 met der woon te **Dordrecht (in „de Wijnstraat bij de Nieuwbrug").** alwaar hij na 10 Juni 1770 overleed; getrouwd in de Pieterskerk te Leiden 10 November 1739 met Cornelia **[Catharina] Brouwer, Andries' dochter bij Janne van Mullem van** Swaenswyok, **geboren** te dier ste de en **er** gedoopt in de **Lootskerk** 1 3 **November** 1720.

Nicolaas Hendrik van Charante, geboren te Rotterdam 3 September 1748; 16 April 1766, onder het rectoraat van Frederious **Bernardus** Albinus **II, als** student in de rechten en wijsbegeerte aan **'s** Lands Hoogesohool te Leiden ingeschreven; 1774-85 en andermaal 1794-28 Mei 1816 regent van het Gereformeerde Burger-Weeshuis te Rotterdam, 1787, 88 enz. schepen in den Hove en Hooge Vierschaar van Sohieland, 19 Januari 1789 commissaris van Hunne Edel Groot **Mogenden** tot de Negotiatie van den Vijt-entwintigsten Penning te dier stede., 1790-92 **commissaris** van het Zeerecht en Assurantie, 16 Januari 1799 vice-president van Gecommitteerden **uit** de Nederduitsch-Hervormde Gemeente en als zoodanig afgevaardigd ter **Haagsche** Conferentie van 21 Mei 1799, 26 Augustus 1802 lid der Commisaie tot het Ontwerpen van een nieuw Re glement op het Bestuur der Stad Rotterdam, 23 Januari 1803 verkozen tot raad zijner geboortestad, 1804 lid en later voorzitter van 't **Committé** van Opper-Toezicht over. het Stads Al emeen Armen-Bestuur aldaar, lid van den Kerkeraad der **Schotse** e% Gemeente, er overleden 10 November 1821, huwde te Rotterdam 9 Augustus 1772 met Jacomina Johanna van Egmond, geboren aldaar 2 November 1752, 1574-86 en ten tweede male 1790-1816 regentes van het Gereformeerde Burger-Weeshuis te dier stede, er overleden 21 Januari 1824.

Hendrik van **Ouryck,** geboren te 's-Gravenhage 27 Augustus 1733, ontvanger, 17 Ootober 1754 -62 luitenant bij het **IIe** vendel **(Haantje)** Schutterij te Dordrecht, 12 September 1768 tot veertig-raad **dier** stede geëligeerd, welgeboren- of mans-man van den Ed. Hove **en Hooge** Vierschaar van Zuid-Holland, 16 April 1780 geadmitteerd tot het Groot-Burgerrecht der stad Schiedam, huwde te Dordrecht 10 Juni **1770** met Catharina Veldhoven, geboren te Leiden **1741/7, overleden te Dordrecht** 23 Januari 1773 en 29 Januari daaraanvolgende, bij avond, in 'tfamiliegraf in de Kloosterkerk **te 's-Gravenhage bij** exet.

Hij hertrouwde te **Schiedam** 11 Mei 1774 met Maria Voogd, e oren aldaar 27 September en er gedoopt 1 October 1732, te dier ste+e overleden in 1784, dochter van Cornelis, geboren te Schiedam in den **jare** 1694, contrarolleur van de Convoyen en Lioenten aldaar, schepenin de jaren 1725, 26, 28, 29, 31, 33, 34 en 35; raad **1726; extraordinaris**-thesaurier 1'727; president-schepen 1733; burgemeester 1737, 38, 40, 44, 48, 49, 60, 61, 68 en 69; 27 December 1751, 12 Januari 1756 en ten derde male 1762aangeeteld tot baljuw **en schoutzijner geboortestad;** 1760, 61, 68 en 69 voorzittend burgemeester; 1764 ontvanger **van** de Gemeenelands-Middelen; kerkmeester en regent van onderscheidene godshuizen; 1745 gecommitteerd tot raad **in** het Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit op de **Maze,** overleden te Schiedam 28 December 1772 en er begraven 4 Januari daaraanvolgend?, bij Anna Bakker, geboren te Schiedam en aldaar begraven 10 **Juni** 1773.

Adriaan van Charante, geboren te Rotterdam 10 September **1775,** 1814 rechter-plaatsvervanger en 1818 -21 rechter in de Rechtbank van Koophandel te dier stede, 1817-24 lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, 8 Maart 1824 verkozen tot raad **zijner** geboortestad, lid van het **Kerkbestuur** der Sohotsche Gemeente aldaar, er overleden 8 October **1824,** huwde te Dordrecht 17 September 1798 met Cornelia **Albertina** van Ouryck, aldaar geboren 11 Januari 1773, overleden te Rotterdam 11 December 1846 en 16 December daaraanvolgende te Hillegersberg ten grave besteld.

1. Jaoomina Johanna van Charante, **geboren** te Rotterdam 17 Februari 1800, overleden te Schiedam en bijgezet in het familiegraf **te** Hille**gersberg** 20 Februari 1866, trad 26 **Februari** 1827 te Rotterdam in den echt met Joun Frederik **Asma,** geboren te Alkmaar 30 Maart en aldaar gedoopt 18 April 1802, hervormd predikant. eerst te Hoevelaken, daarna te De Rijp en **laatstelijk** te Sohiedam, alwaar **hij** 30 Januari 1884 emeritus overleed, begraven te Hillegersberg 4 Februari daaraanvolgende, zoon van Mr. Thomas, advocaat te Amsterdam, later rijksontvanger en eindelijk provinciaal-verificateur van de Comptabiliteit der Directe **Belastingen** in Noord-Holland, bij **zijn** eerste huisvrouw Johanna Elisabeth van **Outeren.** Kinderloos.

2. Hendrik Anthony **van** Charante, geboren te Rotterdam 15 October 1801, koopman en **reeder** aldaar, president-kerkeraad der Schotsche Gemeente, bestuurder en commissaris van meerdere **Colleges** en Maatschap**pijen,** er overleden 17 Juni 1865 en 21 Juni daaraanvolgende te Hillegereberg ten grave besteld, huwde te Ginneken van den huize Groote Ypelaer 16 Mei 1829 met Louise **Susanne Nau** van Houten, geboren te Rotterdam 18 **Maart** 1806, aldaar overleden 28 Maart 1845 en begraven te Hillegersberg 1 April daaraanvolgende, dochter van Willem van Houten, geboren te Rotterdam 24 September 1778. koopman te dier stede, oprichter (25 November **1824),** alsmede voorzitter van de Zuidhollandsche **Maatschappij** tot redding van Schipbreukelingen, schrijver van vele verhandelingen op oeconomisch, wiskundig, **commercieel** en zeevaartkundig gebied, overleden te **Rotterdam** 30 Mei 1857, en van **diens** eerste gade **Jeanne Susanne** Rocques. Nakomelingen.

3. Maria Catharina van Charante, geboren te Rotterdam 13 Februari 1807, er overleden 29 Deoember 1862 en 2 Januari daaraanvolgende in den grafkelder te Hillegersberg **bijgezet,** trouwde te Rotterdam 14 Mei 1829 met Samuel van der Greb, aldaar geboren 12 Augustus 1800, assuradeur, oprichter en directeur van de **MAATSCHAPPIJ VOOR ZEE- EN BRANDASSURANTIE TE ROTTERDAY, kerkeraad te dier stede, er overleden 8 October 1847 en begraven te Hillegersberg 13 October daaraanvolgende, zoon van Johannes, geboren te Rotterdam 26 Januari 1'760, mede assuradeur, directeur van de NEDERLANDSCHE [later BATAAFSCHE] ZEE- EN BRANDASSURANTIE-COMFAQNIE aldaar,** er **overleden 17 Mei 1801. en van Christina Johanna Bonte. geboren te Den Bommel [eiland Goedereede en Overflakkee), 9 Sentember** 1766, overleden te Rotterdam 16 Januari 1824. Afstammelingen."

Medegedeeld door A. J. E. VAN DER CRAB.

Het Wapen van Zutphen.

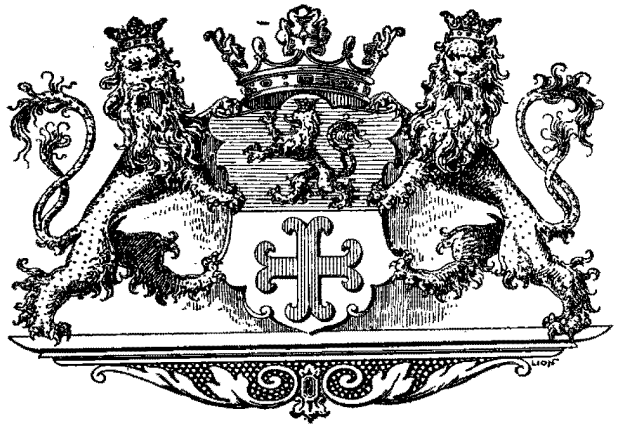

In de Zutphensche Courant van 24 December des vorigen jaars komen eenige waardeerende regelen voor ten aanzien *van* mijn ontwerp van een wapen der gemeente Haarlem, terwijl de wensch wordt uitgesproken, dat een kunstvaardige hand zich ook eens over Zutphen's blazoen zou ontfermen.

Sedert verschenen achtereenvolgens in de *Zutphensche Couranten* van **31** Dec. '97, 5 en 10 Januari '98 ingezonden stukken op deze zaak betrekking hebbende, waarvan de inhoud hier niet behoeft te worden herhaald.

Steunend op het succes, dat ik te Haarlem mocht ondervinden, alwaar mijn ontwerp tweemaal in hardsteen en eenmaal in zandsteen werd aangebracht op het nieuwe gebouw der gemeentelijke waterleiding, zal ik trachten ook aan Zutphen een model te bezorgen, dat, behandelde volgens de regelen der heraldiek, geen inbreuk maakt op het in 1816 door den Hoogen Raad van Adel bevestigdt wapen, doch alleen daar gewijzigd is, waar grove fouten of het zondigen tegen de aestbetiek eene wijziging noodzakelijk maakten.

De tekst van het diploma van 1816 aan de gemeente toegezonden, luidt woordelijk als volgt :

Van Wege den Koning.

De Hooge Raad van Adel, gebruik makende van de magt aan denzelven verleend bij besluit van den 20sten Februarij 1816, bevestigt bij dezen de stad Zutphen in gevolge het, door Haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen :

Zijnde coupé, het eerste van Lazuur beladen met een staande Leeuw van goud, het tweede van zilver, beladen met een geankerd kruis van Keel. Het schild gedekt met een kroon met vijf fleurons alles van goud en vastgehouden door twee klimmende Leeuwen in hunne natuurlijke kleur.

Gedaan te 's Gravenhage den 20 Julij 1816.

MAX L. D'YVOY VAN MIJDRECHT,
Fungde. President.

Ter ordonnantie van den Hoogen Raad,
DE WACKER VAN ZON,
Secretaris.

Evenals ik reeds bij de officieele beschrijving van het wapen van Haarlem de aanmerking moest maken, is ook hier de beschrijving allerzonderlingst. Daargelaten of men in een Hollandsch diploma niet beter zou doen, om in plaats van coupé, de geijkte Noderlandsche heraldische term doorsnede te gebruiken, zou het zeker beter zijn in plaats van een *staande* leeuw, zooals de teekening dan toch ook moet uitdrukken een klimmende leeuw te lezen, geheel overeenkomende met den stand van den leeuw op het beroemde zegel van 1575 en dien van het oudst bekende Zutphenscbe zegel Ao. 1267.

Verder heet „het tweede" van zilver beladen met een geankerd kruis van Keel. — Een geankerd kruis !! dus een kruis dat vastligt aan een anker? Want zoo moet iemand het wel opvatten, die nooit het wapen aanschouwde, terwijl bedoeld wordt een ankerkruis, n 1. een kruis waarvan de vier takken eindigen in haken, zooals men die bij scheepsankers aantreft.

De kroon met 5 fleurons diende vervangen te worden door de Nederlandsche gravenkroon, die dan toch in 1816 al bestond.

Van gekroonde leeuwen als supports wordt in de officieele beschrijving geen melding gemaakt ; *wel* de on-heraldische opvatting dat het leeuwen zijn, „in hunne natuurlijke kleur." Die leeuwen zijn voorgesteld met dubbelen staarten. Zag men ooit of zou men ooit zoo'n gevreesden woestijnbewoner kunnen tegenkomen met een kroon op zijn kop, of met een dubbelen staart? Men nemen als supports toch nooit anders dan heraldische figuren en menge niet alles dooreen !

Zutphen's wapen zij geflankeerd door twee aanziende gekroonde gouden leeuwen !

Het bovenstaande model van een wapen voor Zutphen naar mijne nadere aanwijzingen vervaardigd door den bekenden wapenteekenaar J. M. Lion te 's Gravenhage, vertoont :

Doorsneden : *a*. in lazuur een klimmende goud gekroonde leeuw met dubbelen staart ; *b*. in zilver een ankerkruis van keel. Het schild gedekt door den Nederlandschen gravenkroon, en vastgehouden door twee aanziende goud gekroonde klimmende leeuwen, staande op een groen bronzen arabesk. Moge het oog van het Edelachtbare Bestuur van Zutphen op dit model vallen, opdat in 't vervolg bij alle door de Gemeente uit te geven stukken of monumentale versieringen, waarbij het Stedewapen te pas moet komen, van dit model worde gebruik gemaakt en de thans bestaande monstreuse voorstellingen voor goed worden afgeschaft of vernietigd.

De jeugdige vereeniging „Zutphania" zal voorzeker wel willen medewerken, daar het op haar weg ligt, ook in dit onderdeel tot de verfraaiing der gemeente haar invloed te doen gelden.

Moge de *Zutphensche Courant* voorgaan met bovenstaand model aan het hoofd van haar blad te plaatsen en haar cliché als curiositeit afstaan aan Zutphen's museum, dan zullen voorzeker velen volgen, en kan met de verslering ter gelegenheid van de Inhuldigingsfeesten eene uniforme, voor Zutphen waardige voorstelling vau haar blazoen worden te gemoet gezien.

Ten slotte een wenk aan alle Decoratieschilders, Graveurs, Zegelsnijders, Beeldhouwers, Bouwkundigen, Teekenaars, Borduurders, enz.

Lever nooit iets af, alvorens het in 1894 uitgegeven werk, getiteld: Heraldieke Modellen door J. M. Lion, Wapenschilder en Calligraaf van H. M. de Koningin-Weduwe en van den Hoogen Raad van Adel, te hebben geraadpleegd.

Men vindt daarin de noodige aanwijzingen om niet

tegen de Wetten der Heraldiek te zondigen, en daarbij een menigte oorspronkelijke modellen, die den Hollandschen artist eer aan doen.

Haarlem. M. G. W.

De Nederlandsche Oost-Indische Compagnie.

(Vervolg van **kolom** 12.)

1645. Onder *Paulus Crook*, Directeur van Suratte, 8 schepen.
1646. Onder *Maximiliaan* la Mair, 9 schepen.
1647. Onder *Jeremias* van Vliet, Extr. ordinair Raad van Indië en landvoogd van Malacca, 10 schepen.
1648. Onder *Cornelis Wollebrand Geleynsx, 12* schepen.
1649. Onder Simon *Pietersz, 9* schepen.
1640. Onder *Arent Barentsz Muykens,* Directeur van Suratte, 9 schepen.
1651. Onder Cornelis *van der Lijn*, Gouverneur-Generaal van Indië, **11 schepen.**
1652. **Onder** *Jan van Teylingen*, Opper-koopman, 11 schepen.
1653. Onder *Gerard Demmer,* Ordinair Raad v. Indië, 8 schepen.
Onder *Pieter Kemp,* Landdrost, 8 schepen.
1654. Onder *Huybert de* Laresse, Opper-koopman, 4 schepen.
1655. Onder *Rijcklof* van Goens, 10 schepen.
1656. Onder *Gaspar van den Rogaarde,* Extr. Ordin. Raad, 10 schepen.
1657. Onder *Matthys Crap*, Equipagemeester, 10 schepen.
1658. Onder *Joan Cunaeus*, Ordinair Raad van Indië, 10 schepen.
1659. Onder *Isaac Koedyk,* **10** schepen.
1660. Onder *Pieter Sterthemius,* Directeur van Bengalen, 11 schepen.
1661. Onder *Andries Frisius*, Secretaris van de Hooge Regeering, 9 schepen.
1662. Onder *Arnold de Vlaming* van *Outshoorn,* Raad Ordin. van Indië, 9 schepen.
1663. Onder *Herman Klenck van Odesse,* Advocaat-Fiscaal van Indië, **10** schepen.
1664. Onder *Dirk Jansz. Steur*, Ordinair Raad van Indië, **12 schepen.**
1665. **Onder** *Pieter de Bitter,* Commandant van Malabar, **13 schepen.**
1666. Onder *Jacob Caeuw,* Commandeur, 7 schepen.
1667. Onder *Johan van Dam*, Extra-ordinair Raad en landvoogd van Amboina, 12 schepen.
1668. Onder *Jan* van *der Laan,* Sergeant- **Majoor op** Ceylon, 16 schepen.
1669. Onder Jan *Thijss. Payart,* Extra ordinair Raad, 19 schepen.
1670. Onder *Mattheus van den Brouke,* ordinair Raad, 19 schepen.
1671. Onder *IJsbrand Godsken,* Directeur van Persië. 18 schepen.
1672. *Aarnoud van Overbeek,* Raad van Justitie, 15 schepen.
1673. *Abraham Huybertsz*, Schipper, 7 schepen.
1674. Onder *Nicolaas de Roy,* Siam's opperhoofd, 9 schepen.
1675. Onder Cornelis *Valckenier*, koopman en Hoofd in Tonkin, 14 schepen.

1676. Onder *Nicolaas Verburg*, Directeur-Generaal, 15 schepen.
1677. Onder *Gijsbert David Strandwijk*, gewezen Vice-President van schepenen, 15 schepen.
1678. Onder *Constantijn Ranst,* Ordin. Raad, 11 schepen.
1679. Onder *Jacob van der Wayen,* Raad van Justitie, **12 schepen.**
1680. **Onder** *Sijbrand Abbema,* Extra ordin. Raad en Directeur van Suratte, 11 sdhepen.
1681. Onder *Rijcklof van Goens,* de fonge. Extra ordin. Raad van Indië, 13 schepen.
1682. Onder *Rijcklof von Goens, de* **oude,** Opper-Landvoogd van Indië, 8 schepen.
1683. Onder Henrik van *Outhoorn,* Opper-koopman, 10 schepen.
1684. Onder *Jor(s)efas Vosch,* Commandant van Jaffenapatnam, 15 schepen.
1685. Onder *Mattheus* van *Lugtenburg,* Opper-koopman, 14 schepen
1686. Onder *Willem Carel Hartsing*, President op Mazulipatam, 16 schepen.
1687. Onder *Daniel Braams,* Boekhouder-Generaal, 16 schepen.
1688. Onder *Jacob Coeper*, Commandant van Java's Oostkust, 16 schepen.
1689. Onder *Hobbertus Padbrugge,* Extra ordinair Raad van Indië en landvoogd van Amboina, 15 schepen.
1690. Onder *Johan Parve*, Ontvanger-Generaal, 16 schepen.
1691. Onder *Jan Speelman,* Commandeur, 8 schepen.
1692. Onder *Willem Kemp*, Schipper, 12 schepen.
1693. Onder *Johan van* den *Berg,* Koopman, 15 schepen.
1694. Onder *Henric Pronk,* Schipper of Commandeur, 11 schenen.
1695. Onder Reynier *de Vos,* Schepen, 15 schepen.
1696. Onder Jan *de Wit,* Schipper, 12 schepen
1697. Onder *Hendrik Pronk,* Commandeur, 19 schepen.
1698. Onder Nicolaas *Bichon*, Equipagemeester, 19 schepen.
1699 Onder *Daniel Heinsius,* Extra Ordin. Raad en Vice-President van de Raad van Justitie, 18 schepen.
1700. Onder *Wouter Valckenier*, Ordinair Raad van Indië, 18 schepen
1701. Onder Cornelis *Keleman,* Schipper, 20 schepen.
1702. Onder *Herman Voet,* Commandeur, 21 schepen,
1703. Onder *Jacobus Broech*, Equipagemeester, **18** schepen.
1704. Onder *Adolf Winkeler*, Sergeant-Majoor, 21 schepen.
1705. Onder Gerard *Henriksz*, Schipper, 13 schepeu.
1706. Onder *Jan de Wit,* Equipagemeester, 17 schepen.
1707. Onder *Meijnard de Boer,* Commandeur, 15 schepen,
1708. Onder Cornelis *Jan Simons*, Extra ordin. Raad van Indië en Gouverneur op Ceylon, 18 schepen.
1709. Onder Nr. *Rijcklof Michaël van Goens,* Vice-President van den Raad van Justitie, 18 schepen.
1710. Onder *Johan van Hoorn,* Gouverneur-Generaal van Indië, 21 schepen,
1711. Onder *Pieter de Vos*, Ordinaris Raad van Indië, 20 schepen.
1712. Onder *Pieter van Hoorn,* Opper-koopman, 21 schepen.
1713. Onder *Joannes van Steeland,* Extra ordinair Raad van Indië, 17 schepen.

1714. *Onder Antonie Valckenier,* Opper-koopman des kasteels, 21 schepen.
1715. Onder *Cornelis de Vlaming,* Baanmeester in Bengalen, 27 schepen.
1716. Onder *Abraham* Douglas, Algemeen Bestuurder van den handel in Indië, 28 schepen.
1717. Onder *Henrik Bekker,* Ordinair Raad van Indië en Gouverneur van Ceylon, 29 schepen.
1718. Onder *Haijman de Laver,* Schipper, 24 schepen.
1719. Onder *Gerard* van der Seyde, Equipagemeester, 30 schepen.
1720. Onder *Michiel Landsheer,* Schipper, 26 schepen.
1721. Onder *Josef Lothen,* Fiscaal independent, 34 schepen.
1722. Onder *N..... de Haan,* Schipper, 32 schepen.
1723. Onder Mr. Jan van *Strijen,* Advocaat-Fiscaal van Indië, 32 schepen.
1724. Onder *Hans Frederik Berkman,* Extru ordin. Raad van Indië en Sergeant-Majoor, 30 schepen.
1725. Onder *Ewout van Dishoek,* Ordinair Raad van Indië, 36 schepen.

Van het gezamenlijk getal der schepen, te zamen 1481, kwamen allen behouden in Nederland terug, behalve in 1717 het schip „de Oude Zijp", dat tusschen Ceylon en de Kaap de Goede Hoop verongelukte en in 1722 de schepen „Amsterveen", waarop de bevelhebber *N.* de Haan, „Samson", „het Raadhuis van Middelburg", „Reinestein", „Blijenburg", „Voorburg", „'t Hof niet altijd zomer", „Goudriaan", „Margaretha", „Opperdoes" en „'t Raadhuis van Vlissingen", die den 17 Juni 1722 in eenen zwaren storm in de Tafelbaai, nabij de Kaap de Goede Hoop, zijn verongelukt.

Van 1597-1722 werden met die vloten eene som van *drie honderd een en vijftig millioenen, zes* honderd *drie en tachtig duizend, twee honderd acht en zestig gulden* (f 351.683.268.—) inkoopwaarde naar Nederland overgevoerd.

Wanneer men nu nagaat dat de waarden der goederen met deze retourvloten naar Nederland gebracht, met meer dan 1500 schepen, te zamen méér dan 350 millioen gulden hebben bedragen en íle verkoop dier goederen nog wel ruim ééns zooveel hebbenbeloopen en de kleine hoofdsom waarmede de Maatschappij in 1602 was begonnen, in Juni van 1720 tot eene som van 1080 % en nog hooger gerezen was en de aandeelen in 1719 nog op 902 % genoteerd werden — doch na den dood van den Gouverneur-Generaal van Indië van *Swoll* op 866 % daalden — doch later weder sterk rezen, — en men bedenkt daarbij hoeveel landen en gewichtige kantoren in Indië, Japan, Coromandel, Ceylon, de Kaap de Goede Hoop, enz., enz., door de Algemeene 0. I. Compagnie onder het bestuur der Nederlanders zijn gekomen, dan zal men moeten beamen dat deze Maatschappij den grondslag tot Nederland's grootheid gelegd heeft en dat haar verval en de ontbinding der eenmaal zoo machtige Maatschappij, bij besluit der Staten van Holland van 24 December 1795, — toen hare bezittingen en lasten aan Nederland overgingen, — eene ramp voor dit land moest worden geacht, dat ook thans nog nà 300 jaren Nederland de gezegende vruchten mag plukken van hetgeen de 0. 1. Compagnie tot stand heeft gebracht, tot den tegenwoordigen staat van bloei, waarin ons kleine Koninkrijk zich mag verheugen.

Sonnenberg, 5 September **1897.**

R. P. VAN DEN BOSCH.

De Latijnsche School te Zierikzee en hare rectoren van de eerste helft der XVIe eeuw tot 1880.

(Vervolg *van* 1897, kol. 133.)

6. De titel van opper-rector, aan Henricus Brandt (die predikant was) verleend. eischt, dat we ook van hem iets naders zeggen, al komt het ons voor, dat, zijn werkkring meer bestaan heeft in het houden van toezicht dan in het geven van onderwijs. Dit meenen wij hieruit te moeten opmaken, dat op 28 September 1597 in het Lidmatenboek der Hervormde gemeente wordt genoemd „*Mr. Arnoldus* Gregorii rector der schole". Deze zal wellicht de persoon zijn geweest, van wien in de raadsnotulen van 1 Mei 1597 het volgende gezegd wordt: „met zeker jongman, te Franeker zich ophoudende, te zien „te accordeeren, om te suppleeren de plaats van rector, „vacant door het overlijden van Mr. Pieter de Pundere".

7. *Henricus Brandt,* geboren te Delft, zoon van Willem Brandt, was in 1680 als predikant te Zierikzee in dienst gekomen. Hij was een alumnus van Yiddelburg, bezocht de hoogeschool te Heidelberg en werd daar 24 Mei 1577 als „Henricus Brandt Delphensis" ingeschreven. Lang moet hij er evenwel niet vertoefd hebben, want in het midden *van* 1578 werd hij, als proponent, vanwege Middelburg daartoe afgezonden, tot predikant te Goes aangesteld, ten einde de aldaar opkomende Hervormde Gemeente verder op te bouwen en hield daar de eerste openbare predicatie op 28 September van dat jaar. In Mei 1579 wordt hij genoemd als predikant te Kruiningen en in 1580 te Jabbeke, totdat hij in laatstgenoemd jaar te Zierikzee kwam, na zijne vorige gemeente eigendunkelijk verlaten te hebben. Hij is alhier in April 1627 overleden. Viermalen is hij gehuwd geweest: 1°. met *Sara de Hoest,* nog in 1580 te Zierikzee overleden; 2°. in 1581 (ondertr. 19 Februari) met *Agatha Jansdr* van Zierikzee; 3°. den 16den Augustus 1592 met *Janneke Rollandt j.* d. van Zierikzee, en 4°. den 8sten Mei 1618 mel *Elisabeth Adriaansdr,* weduwe, die hem overleefde. Een zijner kinderen, *Willem Brandt* (1594-1625) *was* van 1619 tot zijn overlijden in 1625 predikant te Nieuwerkerk in Duiveland. De beschikbare ruimte voor dit artikel verbiedt verder over Ds. Brandt uit te weiden, hoewel zijne kerkelijke loopbaan, zijne huishoudelijke zorgen en het verdriet dat de beruchte Hendrik Slatius hem bezorgde (1) wel der vermelding waard zijn. Wellicht door te drukke werkzaamheden van zijn predikambt besloot Ds. Brandt ontslag te vragen en op 8 Mei 1601 nam de Raad dit ontslag aan en gelastte de „scholasters" naar een ander bekwaam persoon om te zien. Lang behoefde daarnaar niet te worden gezocht, want reeds don 19den Augustus van dat jaar keurde de Raad de voorwaarden goed, waarop Burgemeesters en scholasters

(1) Ds Brandt, bij wien achtereenvolgens verschillende theologische studenten inwoonden, verleende ook huisvesting aan Henricus Slatius, die 29 September 1605 met attestatie van Leiden ten Avondmaal te Zierikzee kwam.

8. Mr. Nicolaas *Rijckaart*, (*Nicolaus Richardus* heet hij in 't Lidmatenboek) conrector te Hoorn, tot rector hadden aangenomen. Den 9den September d. a. v. verleende de Raad zijne goedkeuring aan den koop van een huis in de St. Anthoniestraat, dat hersteld en tot woning voor den rector in gereedheid gebracht zou worden. Hoogstwaarschijnlijk is dit hetzelfde huis, hetwelk steeds den rectoren tot woning heeft verstrekt en eerst in de 2e helft dezer eeuw door de gemeente aan een particulier is verkocht.

Rijckaart bleef slechts kort te Zierikzee, want de notulen van den Raad zeggen op 17 Januari 1609 „de tegen„woordige rector voornemens zijnde te vertrekken, (worden) „scholasters geauthoriseerd om naar een ander bekwaam „persoon om te zien". Die „bekwame persoon" werd welhaast gevonden in

9. *Reinier Telle of Regnerus Vitellius*, zooals zijn naam verlatijnscht luidt. Op 2 Juli 1604 werd hij voorloopig voor een jaar aangesteld, onder verplichting „in het stadshuis, daartoe onlangs gekocht, huis „te houden". Blijkens rapport in den Raad van 1 September d. a. v. was die benoeming door Telle aangenomen, terwijl hij zich bovendien verbond om van het schoolgeld £ 5 uit te keeren „aan den ondermeester Marinus".

Reeds vóór zijne benoeming tot rector was Telle aan de school verbonden geweest, hoewel het niet blijkt als hoedanig. Nog wordt in 1601 een *Mr. Georgius Hovenshusius als rector* vermeld, maar dit zal niet anders dan als *conrector* verstaan moeten worden, tenzij men aanneme, dat deze persoon slechts gedurende een of twee maanden zijne betrekking bediend hebbe.

Reinier Telle was in 1558 of '59 te Zierikzee geboren uit Iman Reinierszoon Telle en Levina Cornelisdr. Na in 1585 te Leiden op studie geweest te zijn, bezochthij verschillende hoogescholen in Duitschland, Frankrijk en Italië en deed daarbij velerlei kundigheden op, gelijk uit zijne geschriften en vertalingen blijkt.

In 1610 vertrok hij metterwoon naar Amsterdam, naar het ons voorkomt, om zijne positie te verbeteren. De school te Zierikzee verkeerde toen ook niet in den bloeiendsten staat, en voor iemand van zijne bekwaamgeden was er in de Ystad ruimer arbeidsveld en uitzicht op beter inkomen. Negen jaar arbeidde hij daar en in 1619 eindigde hij er, naar het schijnt ongehuwd, zijne dagen.

De veelvuldige geschriften van dezen werkzamen en vrijzinnigen man, kunnen, om kortheidswille, in deze vluchtige schets niet worden opgegeven.

Toen in den zomer van 1610 het plan tot vertrekken van Telle bekend *was*, werd er op 11 Juli van dat jaar besloten „met den rector van Veere in communicatie te „komen". De onderhandelingen liepen gunstig af, zoodat, toen op 7 Augustus 1610 aan Telle ontslag werd verleend, op dien dag tot rector werd aangenomen :

10. *Abraham van der Meer* (*Merius*). Deze was rector te Veere aan de aldaar in 1601 opgerichte Latijnsche school.

Nadat hij zich met zijne vrouw Anna Bataille te Zierikzee gevestigd had, klaagde hij al spoedig over zijne woning, wat ten gevolge had, dat de Raad besloot „ocu„laire inspectie te nemen van de onbetimmerde erven „daaromtrent". Hieruit zou op te maken zijn, dat het huis van den rector vergrooting eischte. Rector van der Meer wist in 1611 te bewerken, dat een jongman uit Veere aangenomen werd tot conrector, welke betrekking

van tijdelijken aard schijnt geweest te zijn, daar men gedurig verlenging van een of drie jaar vermeld vindt, en op 28 Nov. 1619 genotuleerd staat: „de conrector „van de Latijnsche schole *Andreas Mahieu* (1) gecontinueerd „voor een jaar, mits zich intusschen elders zal hebben „te voorzien, alzoo men niet oorbaar vindt de schole „met een conrector voorzien te houden".

Niettegenstaande dit besluit, is er toch voortdurend een conrector aan de school verbonden geweest, waaruit men zou kunnen opmakeu, dat de inrichting door toeneming van leerlingen weer in beteren doen geraakte.

Omtrent de jaarwedde van den rector vindt men in de raadsnotulen van 23 December 1625 nog aangeteekend dat, toen er besloten was het schoolgeld der leerlingen voortaan aan den „Duitschen" schoolmeester te geven, van der Meer, als vergoeding voor dat gemis, elke drie maanden voor iederen leerling van stadswege een som van twee gulden zou ontvangen, mits discretie gebruikende jegens de onvermogenden.

Van der Meer overleed te Zierikzee in 1632. Bij zijne vrouw *Anna Bataille* had hij alhier de volgende kinderen gewonnen : *Susanna*, gedoopt 9 Juni 1612; *Johannes* geboren in 16 14 , *Hester*, gedoopt 3 April 1616 ; *Abigaël*, gedoopt 7 .November 1624; *Pieter*, gedoopt 29 April 1627 en *François*, gedoopt 25 Mei 1628, en wellicht nog meer kinderen, welke niet opgegeven kunnen worden, omdat de doopboeken tusschen 1612 en 1622 niet zeer volledig zijn.

Ter vervulling der vacature in het rectoraat werden reeds 8 November 1632 bij Burgemeesters en Thesaurieren de noodige stappen gedaan en kon er op 24 Januari 1633 gerapporteerd worden, dat men iemand op het oog bad, genegen om onder zekere voorwaarden als rector te Zierikzee te fungeeren. Die persoon was :

11. *Casper Parduyn, en* die voorwaarden bestonden in : een tractement van *f* 500, *f*' 8 voor minerval voor elken leerling, van buiten schoolgaande, drie last turf, vrij huishuur, vrij accijns van bier, en de hulp van een conrector, waarbij nog gevoegd werd vrijdom van wijnaccijns, 6000 blokkeelen en vrij transport, terwijl de drie last turf tot vier verhoogd werden. Op 20 Februari 1633 werd het accoord op genoemde gronden door den Raad gesloten en kon Parduyn zijne lessen aanvangen. Niet lang evenwel heeft Zierikzee dezen rector behouden. In 1637 naar Dordrecht geroepen om de daar gedeeltelijk verloopen school opnieuw tot aanzien te brengen, volgde hij die uitnoodiging.

Te Zierikzee liet men dezen bekwamen rector ongaarne heengaan en talmde met hem ontslag te verleenen. Toen evenwel in December 1637 een schrijven der Dordtscbe regeering inkwam, „verzoekende kort en favorabel antwoord „op de propositie bij hunne Gedeputeerden gedaan, be„langende de demissie van den rector Parduyn" werd door den Raad van Zierikzee besloten, dat ontslag te verleenen, „mits dat de rector tot Paschen toe de school „dezer stad zou bijwonen".

Maar die van Dordt lieten niet los en op een nader schrijven, besloot men te Zierikzee den rector Parduyn in de Eerstweek te laten heengaan naar zijne nieuwe woonplaats Aldaar is hij 12 Augustus 1644 overleden,

(1) Zou deze Mahieu een kleinzoon geweest zijn van Andries Mahieusz, den koster der Westmonsterkerk te Middelburg, wiens bruiloft op 21 Februari 1574, daags voor het overgaan der stad aan den Prins van Oranje, bekend gebleven is P

den naam nalatende van uitstekend onderwijzer, degelijk geleerde en dichtlievend man.

In het lidmatenboek te Zierikzee staat opgeteekend, dat op 3 Juli 1633 aldaar met attestatie ten avondmaal kwamen: „Mr. Casparus Adrianides alias Perduyn, rector „scholae latinae, met Gertruydt Rijser, sijne huisvrouw".

De la Rue, Geletterd Zeeland, bl. 131, noemt hem een geboren Middelburger, candidaat in de theologie, rector te Goes en te Middelburg, maar verzwijgt zijn verblijf te Zierikzee.

Te Zierikzee werd hem uit *Geertruid Ryser* een zoon *Simon* geboren, die 30 October 1633 aldaar gedoopt is en later een beroemd arts te Dordrecht is geworden. Zijne twee andere kinderen waren: *Josina Parduyn,* gehuwd met den ambassadeur Mr. Aernout van Citters, en *Adriaan Parduyn,* later luitenant-kolonel en kommandeur van Vlissingen.

Dat onze rector een zoon zou geweest zijn van den Middelburgschen burgemeester Simon Jaspersen Parduyn, zooals Nagtglas in zijne Levensberichten van Zeeuwen, deel II, bl. 342 vermeldt, vindt in de bovenaangehaalde aanteekening uit het Zierikzeesche lidmaten-register geene bevestiging.

Reeds op denzelfden dag, 21 December 1637, toen aan Parduyn ontslag verleend werd, waren Burgemeester, Thesaurieren en Scholaaters gemachtigd geworden naar een bekwaam rector om te zien en met den conrector dienaangaande te spreken.

Naar het schijnt, kon men niet spoedig een opvolger vinden, want eerst op 18 Juni 1638 werd eene benoeming gedaan en besloot men tot rector aan te stellen de conrector der school

12. *Johannes Joachimus Ludovicus.* Deze was in 1616 geboren te Ensdorf in de Opperpalts, kwam in Juli 1636 als conrector uit Leiden te Zierikzee en bleef het rectoraat waarnemen tot zijn overlijden, dat in September 1664 alhier voorviel. Gedurende zijne bediening verzocht hij eenige malen om verhooging van jaarwedde, totdat hij in 1649 het volle tractement van zijn voorganger bekomen had.

Als jongman was hij den 17 Augustus 1638 te Zierikzee gehuwd met *Cornelia van der Port,* jongedochter vandaar, overleden te Zierikzee 15 Januari 1664, dochter van Gerrit Pieterse van der Port en van Cornelia 't Fel. Uit dit huwelijk werden te Zierikzee de volgende kinderen geboren: *Clara,* gedoopt 14 Februari 1640; *Cornelia,* gedoopt 20 October 1641; *Ottilia,* geboren in 1643; *Joannes,* geboren in 1646; *Gerard,* geboren in 1649; *Jacob,* geboren in 1652; *Anna,* gedoopt 13 December 1654; Maria, gedoopt 15 Maart 1657; en Sara, gedoopt 1 Mei 1659

Rector Ludovicus werd te Zierikzee in de St. Lievens-Monsterkerk begraven onder eene zerk met dit opschrift: „Domini Joachi Ludovi, scholae hujus Rectoris vigilan-„tissimi corpus hic conditum anima recepta celo est ipsis „idibus Sept. 1664."

Reeds in October 1664 werden pogingen gedaan een opvolger te vinden en deze slaagden, want op 25 October werd

13. Doctor *Vincentius Keetlaer* tot rector aangesteld. Deze een Vlissinger van geboorte, was eigenlijk medicinae doctor, maar schijnt bekwaamheden genoeg bezeten te hebben, om de bediening waartoe hij geroepen werd, waardig te vervullen. Op dichtkundig zoowel als op geneeskundig gebied heeft hij zich als schrijver doen kennen.

Keetlaer, ook wel Ketelaer genoemd, was in 1627 te Vlissingen geboren en overleed te Zierikzee in 1679. Zijne weduwe *Catharina van Borrendamme,* geboortig van Middelburg, met wie hij *18* September 1657 te Zierikzee gehuwd was, werd 14 December 1705 aldaar begraven. Bij deze echtgenoote won hij te Zierikzee: *Adriaan,* gedoopt 18 Juli 1658; *Anthony,* gedoopt 21 September 1659; *Catharina,* gedoopt 8 Mei 1661 en *Daniel,* gedoopt *22* October 1662.

Opvolger werd de zooeven genoemde zoon

14. *Adriaan Keetlaar,* die den 10 December 1679 tot rector werd aangesteld, maar reeds in 't voorjaar van 1681 ongehuwd te Zierikzee overleed.

(Wordt vervolgd.)

Wapens Hasselman en Tydeman.

[Maandblad XV (a°. 1897) *blz.* 89.]

De schrijver van het belangrijk opstel over „Het Convent van Nazareth te Oene" in „Geld. Volksalm." 1893, had de goedheid mij opmerkzaam te maken op de bij Bn d' Ablaing v. Giessenburg, „Ridderschap van Veluwe", blz. 141 voorkomende alliantie Tycleman († 1653) — v. Dompselaer (Gerrits dochter) tot de Kwikborn (te Epe). Hij vermoedt dat deze Tgdeman in het huis der Ten Holte's [het klooster te Oene] gewoond en daarin het wapen in een glasruit gesneden aangetroffen zal hebben. Op die wijs gingen weleens wapens over; bijv., naar zijne gissing, dat van Ds. G. v. Blootenburg, pred te Asch (bij Buren) aan de Burensche familiën de Kruijff en v. Rossum [te Rotterdam, zich thans schrijvend v. Rossem], die éénerlei wapen voeren; met verwijzing naar „Algem. Nederl. Familieblad", jaargang V. Gewis had men toen nog niet het minste besef van mooglijke „strafbepalingen tegen heraldische usurpatie" van later tijd (zie *Maandblad* ibid. bl. 65--75).

JAC. A.

Vragen en Antwoorden.

Plemp van Dnivelaod. Jaarg. 1896 bl. 144 wordt naar de combinatie dezer twee namen gevraagd.

Ze is aldus: David Willemsz. *Plemp* geb. *1700* te Rotterdam, huwde aldaar Hendrika Cornelia *Adriani van Duiveland,* geb. 1707 uit Andries, die bij Hoogstraten genoemd wordt: boekhouder der Kon. Afr. en Amer. Compagnie te Embden en rentm. van Jan Warners dijkacht (sic), en Margaretha *Rheershemius* (volgens MS. in bezit der familie P. v. D. te Rotterdam: Eybe's dr., geb. 1707). Die Andries had de papieren en eene geslachtlijst, volgens v. H. Hun zoon Andreas noemde zich volgens opgave van de familie: *Plemp van Duiveland* en halveerde zijn wapen (links v. D.). Hij huwde Adriana Zeeuws en had tot dochter de vrouw van den t. a. pl. genoemden koopman Hendrikus *Smits* te Gouda. S.

INHOUD 1898, N°. 2.

Berioht. — Het geslacht Pruyn in Amerika, door John V. L. Pruyn **te Albany. — Kwartierstaat der familie van** Charante, **door A. J. E. van der Crab. — Het wapen van Zutphen, door M. G. W. — De Nederlandsohe Oost-Indische Compagnie (slot), door R. P. van den Bosoh. — De Latijnsohe sohool te** Zierikzee **en hare reotoren van de eerste helft der XVIe eeuw tot 1880 (Vervolg) door D.P. de** Vos. **— Wapens Hasselman en** Tydeman, **door Jac. A. — Vragen en antwoorden.**

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van **Langenhuysen te 's-Gravenhage.**

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven en inzendingen voor het Maandblad te zenden aan den Secretaris Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Jan* van *Nassaustraat 6.*

Aanvragen en toezendingen betreffende de bibliotheek te richten aan Mr. H. J. KOENEN, Kanaalweg 63 *Scheveningen.*

Penningmeester van het Genootschap *is* de heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f* 1000.

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 8.00

De vorige jaargangen zijn voorde nieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 p jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3. **XVIe Jaargang.** **1898.**

Tot lid zijn benoemd:

De heeren H. C. OBREEN, te *Leiden* ; G. F. STEINBUCH, luit. der genie 0. I., tijdelijk te *'s Gravenhage* gevestigd en E. E. GEWIN JR., te *Utrecht.*

In **de Algemeene Vergadering,** *onder voorzitterschap van den heer J. C. van der Muelen, gehouden in het* „Groot Keizershof", te 's Gravenhage op 26 Februari, *bracht de secretaris mr. H. J. Koenen, het volgende* **Verslag** *uit over den toestand van het Genootschap, daarbij tevens het programma van het Bestuur ontwikkelende, met betrekking tot de redactie van het Maandblad, nu de zetel der redactie weder naar 's Gravenhage is verplaatst en de leiding van het orgaan der Vereeniging bij het Bestuur in zijn geheel komt te berusten.*

Het Genootschap heeft op dit oogenblik 15 eereleden, waarvan 7 in Nederland, de overige in België, Frankrijk, Duitschland, Denemarken en Zweden gevestigd. Het aantal correspondeerende leden bedraagt 16, waarvan 4 in Nederland, de overige België, Frankrijk en Duitschland. Het zonderlinge feit deed zich voor, dat één correspondeerend lid de heer P. D. de Vos te Zierikzee, bedankte, niettegenstaande hij volstrekt niet werd lastig gevallen met verzoeken om bijdragen voor het maandblad en het correspondeerend lidmaatschap dus geenerlei lasten maar enkel lusten voor hem hoefde op te leveren.

Het aantal contribueerende leden beäraagt op dit oogenblik 93. Bij den aanvang of in den loop van het afgeloopen jaar traden 12 nieuwe leden toe, een verblijdend verschijnsel, hetwelk echter werd opgewogen door het feit, dat 14 leden met 1 Januari van dit jaar ophielden lid te zijn, terwijl in den loop van het vorig jaar ons Qén lid door den dood ontviel, de gepensioneerde kapiteinluitenant ter zee Halverhout, aan wiens nagedachtenis eenige regelen in ons Maandblad gewijd zijn. De heer Halverhout was nog slechts sinds enkele maanden tot het lidmaatschap toegetreden en hoewel hij een man van hoogen leeftijd was, hadden wij toch nog veel van zijn werkkracht en liefde voor de genealogische studie, in het belang van ons genootschap durven hopen.

Behalve aan íle genoemde eereleden, correspondeerende leden en contribueerende leden wordt ons maandblad aan 11 personen of vereenigingen in het binnenland gezonden, en aan 19 buitenlandsche personen of vereenigingen, die ons daarvoor allen hunne periodieken in ruil geven Het is vooral hieraan, dat de onder de Haagsche leden circuleerende portefeuille haar reden *van* bestaan ontleent, welk privilegie der Haagsche leden wederom aan de kas ten goede komt. Verder werd de bibliotheek nu en dan door geschenken verrijkt, van binnen- en buitenlandsche schrijvers.

Van de bibliotheek sprekende, mogen de droevige lotgevallen niet onvermeld blijven, welke zij in den loop van dit jaar heeft ondergaan. Ons door de vorige algemeene vergadering in het bestuur verkozen en door de bestuursvergadering op dien zelfden avond met de zorg voor de bibliotbeek belast medelid Flugi van Aspermont, zag zich tot zijn leedwezen, ten gevolge van omstandigheden, die vooraf niet waren te voorzien, genoodzaakt het plan op te vatten van woning te verwisselen, in verband met welk voornemen reeds aanstonds de noodzakelijkheid ontstond de bibliotheek uit zijn huis te verwijderen. Daar geen der andere bestuursleden bereid was zich met de herbergin der bibliotheek te belasten, zou eigenlijk het geheele bestuur zijn mandaat ter beschikking' hebben moeten stellen van een buitengewone algemeene vergadering, opdat deze het bestuur zoodanig zou hebben kunnen samenstellen, dat daarin iemand zitting kreeg, die over de, voor een bibliothecaris onmisbare, woningruimte beschikte

Een dergelijke bestuurscrisis te weeg te brengen, leek ons echter niet in het belang van het genootschap; van daar dat het bestuur toestond dat de bibliotheek tijdelijk in kisten verpakt en bij de Gruyter in bewaring gegeven werd, terwijl de leden beloofden intusschen op middelen te zinnen ten einde de bibliotheek weder tot haar recht te doen komen.

Gelukkig is thans een solutie gevonden, die ook wel van tijdelijken aard is, maar die toch vooreerst een dragelijken toestand doet ontstaan De secretaris is er in geslaagd in de nabijheid zijner woning een vertrekje te vinden, dat door de vriendelijke welwillendheid van den architect den heer F. A. Koch te Scheveningen, tijdelijk aan het genoodschap ter gebruike is afgestaan en waar sinds ongeveer een maand de bibliotheek is opgeslagen. Evenwel doet zich ook hier de moeielijkheid voor dat de woning, waarin zich dat vertrekje bevindt, ten doode is opgeschreven en bestemd vroeger of later onder de mokerslagen der sloopers te verdwijnen, een onheil dat echter naar alle verwachting dit jaar nog wel zal uitblijven.

Ook met betrekking tot de redactie van het Maandblad deed zich een moeilijkheid voor. Onze redacteur de heer Wildeman inmiddels definitief te Haarlem gevestigd, drong er herhaaldelijk op aan van de gedurende vijf jaar door hem met zooveel toewijding volvoerde taak ontheven te worden, daar zijn wonen buiten den zetel van het genoodschap hem voorkwam aan den gang van zaken te schaden. Op herhaalden aandrang van het bestuur heeft hij echter toegegeven, dat men hem nog gedurende het geheele afgeloopen jaar en de eerste maanden van het ingetreden jaar met de redactie bleef belasten. Voor den gedurende zooveel jaren met ijver volvoerden zwaren en moeilijken arbeid verdient hij den dank van het genootschap in hooge mate. We mogen niet van hem vergen, dat hij zich daarmee thans opnieuw belasten laat.

Doch wat nu? Wie zal thans bereid gevonden worden de tijdroovende functie van redacteur geheel voor zijn rekening te nemen?

Die vraag behoeft ons niet bezorgd te maken, ze behoeft niet eens te worden gesteld

Wat een zware taak, een te zware taak is voor één persoon, (tenzij natuurlijk voor een professional) dat wordt een licht en een aangenaam werk bij eendrachtige samenwerking van vijf of zes.

Het was tot dusver de fout in ons genootschap dat de bestuursleden te veel elk op zich zelf stonden, te weinig samen arbeiden in onderling overleg. Daardoor is bijvoorbeeld' het zoo noodige verband tusschen het beheer der bibliotheek en de redactie van het maandblad verbroken geworden. Onze bibliotheek bevat een rijke stof, die aanhoudend vermeerderd wordt door de ontvangst van buitenlandsche werken en tijdschriften, welke het een in meerdere, het andere in mindere, doch alle in zekere mate, mecledeelingen bevatten die voor den Nederlandschen beoefenaar van genealogie en heraldiek van belang zijn. Ons Maandblad moet daarop de aandacht vestigen, door korte vermelding in geval het zaken betreft die ons weinig aangaan, door breedvoerige bespreking en overname wanneer Nederlandsche onderwerpen behandeld worden.

Om een voorbeeld te noemen: onze voorzitter en uw secretaris waren beide, elk op eigen gelegenheid begonnen met het noteeren van gegevens betreffende de familie Willink, ten einde het bekende, omstreeks het midden der vorige eeuw eindigende Stamboek der Willingen te completeeren.

Beiden was het ontgaan dat voor enkele jaren een Hamburgsch wapenboek verschenen was, waarin een vrij volledige, in ieder geval gemakkelijk aan te vullen genealogie der familie Willink voorkomt.

Het boekwerk is sinds eenige jaren in het bezit van ons genootschap en werd in het Maandblad aangekondigd, maar niet genoegzaam werd bij die gelegenheid gereleveerd dat dit werk, niet alleen met betrekking tot de familie Willink maar ook in ander opzichten, voor Nederlandsche genealogen allerlei wetenswaardigs bevat.

De belangstelling van de leden voor onze iu veel opzichte belangrijke bibliotheek moet toenemen. De catalogus had zonder al te uitvoerig te worden duidelijker kunnen doen uitkomen wat men aan de verschillende werken heeft. Thans laat iemand zich allicht iets toezenden wat tegenvalt en ziet er dan verder maar van af, ten einde zich zelf en het bestuur moeite te sparen. Misschien dat ook in dit opzicht het Maandblad de leemte eenigszins kan aanvullen.

Laten voorts de leden toch vooral niet aarzelen de vragen die bij hun persoonlijke liefhebberijstudie rijzen, in ons maandblad onder de aandacht hunner medeleden te brengen. Laten ze toch niet denken dat dit de waarde van het maandblad zou verminderen. Integendeel er is niets dat zoozeer de belangrijkheid van eengeneologisch tijdschrift verhoogt als juist dat kruisvuur van vragen en antwoorden, hetwelk licht laat vallen op allerlei punten die anders onopgemerkt blijven.

Want wat is het geval, omdat het hier een détailstudie geldt, die slechts in indirect en onwillekeurig verband staat met de wetenschappen welke zij als hulpvak dient, daarom is het zoo moeilijk te bepalen *wat* belangrijk is. In zekeren zin zijn alle geneologische bijzonderheden belangrijk of onbelangrijk, zoo men wil. Hun algemeene wetenschappelijke beteekenis laat zich niet vooraf bepalen, en wat het speciale belang betreft, dit wordt bepaald door de waarde, die deze of gene beoefenaar er voor zijn particuliere liefhebberij aan hecht. Doch nu is juist het mooie dit : dat de algemeene belangrijkheid en wetenschappelijke beteekenis verhoogd wordt door de speciale liefhebberij van den afzonderlijken beoefenaar.

Want die op zich zelf staande persoon, die bijvoorbeeld slechts verzamelt wat op zijn eigen voorgeslacht betrekking heeft, zal, door zijn liefde voor het onderwerp, in het speciale het algemeene gaan zien. Stel dat zijn aandacht door dit onderzoek naar eigen voorgeslacht valt op personen die kooaman waren. of fabriekant. of landbouwer, of krijgsman, of 'staatsman, of zeevaarder, of wat dan ook, zoo zal hij niet rusten voor hij zich een beeld heeft gevormd van de sociale of politieke beteekenis der groep waarvan zij aldus deel uitmaakten.

Zoolang men meende dat alleen krijgs- en staatslieden historie maakten had eigenlijk alleen de studie der adellijke en patricische genealogien beteekenis, doch nu men de geschiedenis ruimer opvat kan iedere genealogie belangrijk wezen, zoo ze zich niet bepale tot het relateeren van namen en data. maar door de liefde die ieder speciaal beoefenaar koestert voor zijn eigen lievelingsonderwerp (zeg voor zijn eigen voorgeslacht, want daar komt het in veel gevallen op neer) wordt aangevuld tot een stuk sociale geschiedenis. Mits men daarbij natuurlijk niet zijn liefde late ontaarden in apenliefde om het voorgeslacht uit te dossen met geleende veeren en kleeren, die ze in werkelijkheid nooit gedragen hebben.

Men hale dus niet de schouders op voor dat streven van de meeste beoefenaars der genealogie, die zich uitsluitend of hoofdzakelijk met de geschiedenis hunner eigen familie bezig te houden, ook al is dat geen adellijk of regeeringsgeslaoht. Even dwaas zou het zijn wanneer een

groote natie aan een kleine natie als de onze verweet, dat ze ook haar geschiedenis heeft en die den kinderen harer burgers doet onderwijzen. De zucht om het eigen bestaan tot uitgangspunt te nemen bij een terugblik in het verleden is de natuurlijkste zaak van de wereld. DE historie is niet ééne afgeronde wetenschap, doch ieder bestudeert de wording van datgene wat hem om welke reden dan ook bijzonder belangrijk of aantrekkelijk dunkt. De liefde waarmee hij in dat bijzondere een algemeen beginsel meent te zien, en waarmee hij anderen voor zijn zienswijze weet te inspireeren, bepaalt de plaats, die aan dit speciale onderwerp in de gemeenschappelijke geschiedeniswetenschap zal toegekend worden.

De beoefening van genealogie als liefhebberijstudie aan te wakkeren en te bevorderen is dus geenszins een speculatie op de menschelijke ijdelheid. Dit is het misschien voor hen die met financieele oogmerken op die ijdelheid wenschen te speculeeren. Niet de ijdele zucht naar geursurpeerden roem en aanzien, maar de natuurlijke liefde voor het voorgeslacht in al zijn doen en laten willen wij aanmoedigen, Daartoe moeten we elkander behulpzaam zijn,. want wat de een niet weet, dat weet de ander, en niets is aangenamer dan met hetgeen men hier of daar gevonden heeft anderen behulpzaam te zijn, voor wie dat een bijzondere waarde heeft. Ook voor ons zelf begint het daardoor eerst recht waarde te krijgen. Het eenigszins troostelooee gevoel wordt er door weggenomen, dat iederen vorscher nu en dan bekruipt, van rijstebrijbergen te moeten doorworstelen, niet eens om een luilekkerland te bereiken, maar om te komen daar, waar enkele begeerlijke kruiden gevonden worden.

Doch te lang reeds hebben we uitgeweid, waar het er ons slechts om te doen was de leden aan te sporen door het stellen van vragen betreffende onderwerpen die hun speciaal belang inboezemen, de aandacht van anderen op die onderwerpen te vestigen en hun belangstelling daarvoor wakker te maken, teneinde de op genealogisch gebied zoo onmisbare samenwerking van alle beoefenaren te verkrijgen.

Die wisseling van gedachten in werking te zien is dikwijls boeiender dan de lectuur der meest grondig bewerkte artikelen, waarbij alle desbetreffende kwesties haar oplossing alreeds gekregen hebben, voordat de zaak onder het oog van het publiek komt.

Laat ons niet al te degelijk en te grondig wezen.

Laten we vooral zorgen voor afwisseling en verscheidenheid, men verwijt ons toch reeds zoo dikwijls dat onze studie taai is. En ze is dat ook wel eenigszins wanneer men haar al te wetenschappelijk opvat. Ik bedoel daarmee niet dat men onwetenschappelijk moet te werk gaan, doch dat men niet te veel moet jagen naar direct wetenschappelijk nut. Juist omdat de genealogie een hulpstudie is voor de geschiedenis, moeten haar beoefenaars zich met een secundaire rol tevreden stellen. Zij hoeven niet uit te maken en kunnen niet uitmaken, waarmee ze den historicus van dienst zullen kunnen wezen Indien ze vrijelijk hun liefhebberij volgen, zal dat wel in een of ander opzicht tot iets goeds leiden.

Reeds de meest elementaire genealogische kennis, ik zou haast zeggen het a b c der Nederlandsche genealogie maakt ons vertrouwd met feiten, waarover de historicus zich vergeefs het hoofd breekt. Zoo herinner ik mij dat één mijnen kennissen, die promoveerde in de Nederlandsche letteren, en naast vele taalkundige stellingen

ook enkele geschiedkundige stellingen achter zijn dissertatie plaatsen moest, ons daar te lezen gaf, dat zekere gezant in dienst onzer republiek niet van Wassenaar maar van Duijvenvoorde moest heeten. Begrijpende dat de bedoelde gezant een der van Duijvenvoorde's was, die na het uitsterven van den hoofdtak voor het eerst den titel van baron van Wassenaar hebben aangenomen, welk vermoeden door vergelijking van voornamen en data gemakkelijk tot zekerheid werd, (1) vroeg ik den promovendus wat hij met die stelling toch eigenlijk bedoelde. Ik ontving van hem ten antwoord, dat hijzelf zich weinig met de vaderlandsche geschiedenis bezig hield, maar dat hij door een vriend, die leeraar in de geschiedenis aan een der gymnasia was, en die een bijzondere studie had gemaakt van de gezantschappen naar Zweden, voor de gelegenheid was toegerust met tal van bewijzen waaruit bleek dat de bedoelde gezant in zijn aanstelling en andere akten van Duijvenvoorde werd genoemd en dat derhalve onze geschiedschrijvers zich moesten vergist hebben waar zij spraken van een baron van Wassenaar.

Ik weet niet of de historicus die deze belangrijke ontdekking had gedaan, er ooit achter is gekomen, dat de sleutel van het raadsel der vereenzelviging van een Duivenvoorde met een Wassenaar in de eerste de beste genealogie van Wassenaar te vinden is ; de bedoeling waarmee ik dit geval hier vermeld is deze, dat men nooit vooruit kan weten waar íle kennis van zekere genealogische feiten goed voor is, al is het dan ook maar alleen om een historicus, die een bijzondere studie van Zweedsche gezantschappen maakt, er van te doen afzien een omwenteling in onze geschiedboeken te weeg te gaan brengen met een verbetering, waarvan het sop de kool niet waard zou zijn geweest.

We hoeven er ons derhalve niet om te bekommeren of we onze lief hebberijstudie wel resultaten af zien werpen, die aanstonds aan de heusche wetenschap ten goede komen. Dit geschiedt ongemerkt. Laten we derhalve bij die liefhebberijstudie geen al te ernstig gezicht zetten, laat het er ons niet om te doen zijn voor heele of halve geleerden door te gaan, maar eenvoudig voor menschen die zich in hun snipperuren bezighouden met iets, waar ze nu eenmaal plezier. in hebben, en dat ten overvloede ook nog in zekere opzichten van nut kan zijn.

Het moet een liefhebberijstudie blijven, alleen dan zal naar onze overtuiging de beoefening der genealogie kunnen stand houden in genoegzaam ruimen kring om vereenigingen als de onze recht van bestaan te geven en de uitgave van speciaal daaraan gewijde bladen in een klein land als het onze mogelijk te doen zijn. Leesbare artikelen, vragen en mededeelingen, al is het ook over onderwerpen van geen hoog wetenschappelijk belang, moeten daarom bij ons voorgaan boven taaie bronnenreproductie.

Niet dat deze geheel achterwege moet blijven, doch men moet bij het meedeelen der bronnenstof in een blad als het onze, een journalistieke beknoptheid betrachten, die den echten archiefman, gewoon om met het geduld van onze kat uren lang over folianten gedoken te zitten, voordat hij vindt wat hij weten moet, wel eens uit het oog pleegt te verliezen.

---

(1) Het betrof Jacob van Duijvenvoorde zich noemende van Wassenaar, heer van Obdam, lid van de ambassade naar Zweden in 1611, vader van den bekenden in de lucht gevlogen admiraal.

Zoo bevatte ons maandblad in den laatsten tijd lijsten van de schepenen van Zutphen ; de zaak was zeker waard daarin opgenomen te worden, doch de vorm deugde niet. Ik wil gaarne gelooven dat de arbeid, aan het samenstellen der lijsten besteed, oneindig grooter is dan de moeite noodig voor het doorlezen of doorkijken dier lijsten in ons blad. De medewerker (ik weet op het oogenblik niet wie het is) die ze ons verschaft, zal het dus zeker vreemd vinden wanneer ik zeg, dat het doorlezen of doorkijken dier stof van onze leden niet is te vergen. En toch is het zoo, want daarin komen zóó dikwijls en zóó aanhoudend dezelfde namen terug, dat men er zeeziek van wordt. Iedere naam had slechts eenmaal vermeld moeten worden met al de jaartallen daarachter, waarin hij als schepen voorkomt. Dat spaart ons zetloon, papier en ongeduldige lezers.

Door aldus naar beknoptheid te trachten geloof ik dat we in ons maandblad, ook zonder het van acht op twaalf of zestien pagina's te brengen, wel wat meer ruimte kunnen maken, Mocht het echter noodzakelijk blijken voor tijdige opname van wat de leden ons ter plaatsing toezenden, dat het aantal pagina's vermeerderd wordt, dan zal het streven van het Bestuur er op gericht zijn dit door bezuiniging op andere dingen mogelijk te maken. We zullen dan geen aankoopen meer doen voor de bibliotheek en zullen minder platen bij het maandblad geven, ofschoon het hier niet onvermeld mag blijven, dat het bestuur tegenwoordig een teekenaar heeft die kosteloos werkt, en wiens werk, getuige de kwartierstaat Mersen aan een onzer laatste nummers toegevoegd, met het werk der beste vakmannen kan concurreeren, ik bedoel ons medelid Flugi van Aspermont.

Doch om terug te keeren tot de uitbreiding van ons maandblad, gelijk die door sommigen wordt gewenscht, het bestuur zal daartoe alleen dan overgaan, wanneer de belangstelling der leden dat noodzakelijkheid maakt.

Belangstelling namelijk, die blijkt uit medewerking, niet de zoodanige als bleek uit een ons ten vorigen jare toegezonden weinig hoffelijk briefje van een lid die tegen 1 Januari 1898 het lidmaatschap meende te moeten opzeggen met het verwijt dat het bestuur wel wat meer kon doen en den leden voor hun zes gulden wat meer behoorde te geven. Dit ex-lid scheen te meenen dat de contributies der leden in de zakken van de bestuursleden vloeien en dat daarvoor hun werkkracht wordt gekocht. Dit is een misvatting; op alle leden van het genootschap rust gelijkelijk de verplichting om, niet enkel door contribueeren maar ook door medewerken, het genoodschap aan zijn doel to doen beantwoorden. De bestuursleden verschillen in niets van de gewone leden dan alleen hierin, dat zij althans iets, en de laatstgenoemden meerendeels niets voor het genootschap doen. Hen die zelf niets doen ontzeggen wij dus het recht zich over gemis aan werkkracht bij de bestuursleden te beklagen.

Maar wel zijn wij bereid te erkennen dat het onze plicht is als bestuurders, dat is als aanvoerders en banierdragers der vereeniging, de leden aan te moedigen en met ijver te bezielen.

Wij moeten voorgaan en moeten trachten het maandblad tot een graad van belangrijkheid op te voeren, die de overige leden vanzelf tot inzenden verlokt. En wanneer die inzendingen dan komen, moeten we ze niet eenige maanden laten liggen alvorens ze te plaatsen.

De inzendingen der leden, voor zoover ze ter opname geschikt, en niet al te omvangrijk zijn, zullen we steeds zoo spoedig mogelijk opnemen opdat de ambitie niet wordt uitgedoofd Aan vragen, die men zijn medeleden ter beantwoording wil voorleggen, zal daarbij den voorrang gegeven worden, en we zullen trachten ze met de hulpmiddelen, die ons in de Bibliotheek ten dienste staan, zoo mogelijk zelf te beantwoorden.

Om ieder aan te moedigen zijn voorgeslacht in alle richtingen te gaan bestudeeren is het ons plan geregeld kwartierstaten op te nemen, onze leden persoonlijk, of hunne familie betreffende.

Wie een voor opname in onze kolommen wat al te omvangrijke genealogie gedrukt wenscht te zien, trede met het bestuur in overleg over de mogelijkheid om die als bijvoegsel bij het maandblad te doen verschijnen en een billijke verdeeling der kosten vast te stelen, waarbij de kas een deel betaalt en de belanghebbenden een ander deel, waartegenover dan een groot aantal overdrukken in boekformaat kan bedongen worden.

Misschien zal men ons verwijten dat het bestuur van ons Genootschap op die wijze te veel zich verplaatst in het schuitje der professionals, doch waar het er ons slechts om te doen is den bloei van ons genootschap te bevorderen daar schuwen wij die vergelijking niet

Ons genootschap heeft geen bepaald devies, doch uit den aard der zaak heeft het er twee, die bij den naam van Nederlandschen Leeuw behooren. De Nassausche wapenspreuk tot de zijne makend, zal het Bestuur trachten het genootschap op zijn oude plaats te handhaven. Laten de leden dan ook ieder op zijn wijze een steentje bijdragen, gedachtig aan de wapenspreuk die bij den Nederlandschen Leeuw der geunieerde provinciën, den leeuw met zwaard en 'pijlbundel, behoort:

Concordia res parvae crescunt.

Vervolgens bracht de penningmeester verslag uit over den toestand der geldmiddelen en werd een commissie bestaande uit de heeren Servaas van Rooijen en Van Sandick aangewezen om verslag uit te brengen over het beheer van den penningmeester. Bij monde van eerstgenoemde werd geconstateerd dat alles in orde was en den heer Gijsberti Hodenpijl hulde gebracht.

Alvorens over te gaan tot de bestuursverkiezing stelde de president voor het aantal bestuursleden met één te vermeerderen. De periodiek aftredende leden Van der Muelen, Gysberti Rodenpijl, Snouckaert van Schauburg en Koenen werden herkozen, terwijl het bestuur werd versterkt met den kapitein Gysberti Hodenpijl van Hodenpijl

De secretaris deelde mede, dat een gewoon lid, die verhinderd was de vergadering bij te wonen, hem had opgedragen voor hem een voorstel aanhangig te maken, om het maandblad uit te breiden tot 24 pagina's en de kosten daarvoor te vinden door bezuiniging op de bibliotheek en op het maandblad zelf, door namelijk geen platen te geven.

De secretaris verklaart dit voorstel te doen omdat het hem was verzocht, doch had er zelf bezwaar tegen, wijl het hier een zaak geldt, die aan het bestuur is overgelaten, al kan natuurlijk de algemeene vergadering het bestuur door een beslissing in die vrijheid beperken. Waar nu echter bij het bestuur een streven bestaat om aan het maandblad bijzondere zorg te besteden en daarvoor zoo noodig en zoo mogelijk ook meerdere kosten

te maken, zou hij voor zich liever willen dat men het bestuur vrijliet.

De voorzitter verklaarde niet te kunnen instemmen met het denkbeeld om geen platen meer te geven, omdat die naar zijne meoning het maandblad aantrekkelijk maken vooral ook voor de buitenlanders, die onze taal niet machtig zijn, doch meende ook dat men in de gegeven omstandigheden het bestuur vrij moest laten.

Daar de vergadering hiermee instemde werd het voorstel niet verder in behandeling genomen.

Ten slotte werd besloten het cerelidmaatschap aan te bieden aan den graaf de Renesse, tot dusver correspondeerend lid, den samensteller van de verdienstelijke Dictionaire Héraldique.

De vergadering gesloten zijnde ging men over tot het bezichtigen van verschillende plaatwerken en vestigde de heer Servaas van Royen de aandacht op een fraaien steen met onbekende wapens, gevonden in den gevel van een afgebroken water- en vuurnering te 's Gravenhage, waarschijnlijk overblijfsel van een oud buitenverblijf, welke steen sedert kort in het Gemeente-museum is geplaatst.

Nadat nog verschillende aanverwante onderwerpen besproken waren ging de vergadering te ongeveer half 10 uur uiteen.

In de gevolgde bestuursvergadering constitueerde het bestuur zich als volgt :

J. C. VAN DER MUELEN *Voorzitter*,
JHR. MR. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT Secretaris,
C. F. GIJSBERTI HODENPIJL *Penningmeester*,
MR. H. J. KOENEN *Bibliothecaris*,
Kapitein GIJSBERTI HODENPIJL VAN HODENPIJL,
W. baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG,
en M. G. WILDEMAN, *Gewone leden*.

Vragen en **Mededeelingen**.

Wapens. Ter aanvulling op de vraag (1) het volgende, dat op de vermoedelijk niet terechtgekomen gecorrigeerde proef werd vermeld: uit denzelfden inboedel kwamen nog 2 cachetten : le een huwelijkscachet. m.l. wapen als 't eerstgenoemde cachet; vr. wapen: in blauw een schaaktoren, waarop twee elkaar aanziende vogels ; 2e zonder kleuren twee palingen of alen „en-pal", vergezeld, aan de buitenzijden van een vogelpoot, aan de binnenzijde boven en onder van een merk, naar 't schijnt twee gekruiste stokjes, aan de bovenzijde eindigende in een figuur met 3 punten (lelie zonder voet?). Helmt. een snoek uitkomend. Onder de parentages komen nog voor van vaderszijde : *v. Dorsser*, van moederszijde : *Poter, v. Tinnigen* en *Nieuwendorp*. 't wapen *Rootbeen* stond Nav. XXXIV. 209, doch zonder kleuren.

H. J. S.

Mossel. Omstreeks 1830 was George Ingram, geboortig van Calcutta gehuwd met Petronella Ungerer geboortig van Padang. Deze was een dochter van .... Ungerer en Diana Mossel. Behoorde deze Diana Mossel tot de familie van den gouverneur-generaal Jacob Mossel?

(1) Namelijk de vraag, voorkomende op blz. 112 van den vorigen jaargang.

Walen, de Wale. Bestaat er verband tusschen de familie Walen tegenwoordig Janette Walen, die in blauw 3 zilveren duiven voert en het oude Belgische geslacht de Wale, welks wapen : in blauw 3 gouden merletten daarmee veel overeenkomst vertoont. Een tak dezer de Wale's was te Amsterdam gevestigd en heette daar de Wael of de Waal. De Walens daarentegen vindt men het eerst te Dordrecht.

Gillis Walen wijnkooper aldaar, was 1619 gehuwd met Janneken Borbeth Stevensdochter van Arnhem ;

Jan Walen is 1623 gehuwd met Jannette Pieters van Dordrecht

Doctor Gommarus Walen, is 1636 gehuwd met Aletta van Beverwijck beide van Dordrecht.

Willem Waelen Janszoon, is 1637 geh. met Susanna van Groen Pietersdochter.

Johan Waelen, raad der stad Dordrecht trouwde 1 Aug. 1637 met Sara de Beyser van Middelburg wed. Abraham Vos. Uit dit huwelijk werd 18 Aug. 1641 een dochter Arnoldina geboren.

Gerard Walen is in 1679 gehuwd met Johanna Neringh beide van Dordrecht, uit welk huwelijk 16 Febr. 1680 aldaar een dochter Machteld, en 14 Dec. 1695 een zoon Gerard geboren is. Deze Gerard is 11 Dec. 1725 geh. met Hester Oukoop of Oudkoop, uit welk huwelijk o. a. een zoon Gerard Willem, geb. 19 Febr. 1733. Deze huwde te 's Hertogenbosch 16 Juni 1763 met Maria Elisabeth Janette dochter van Daniel en Maria Elisabeth Croiset. Hieruit stammen de Janette Walen's.

Kan iemand den samenhang aangeven tusschen de verschillende bovengenoemde Dordsche Walen's onderling alsook met de Amsterdamsche de Wale's en de Wael's.

Ook omtrent de *Neringh's* (wellicht verwant aan Neringh Bögel te Deventer ?), de *Oukoop's*, de *Janette's* en de *Croiset's* zijn opgaven welkom. Welke wapens voerden zij ; dat van Janette te 's Hertogenbosch vindt men bij Rietstap.

Genoemde Maria Elisabeth Janette had 2 broeders Johannes Petrus, geh. 17 Juli 1753 met Maria Metelerkamp en Jan Louis, geb. Mei 1733 overl. Heerenbeek 17 Sept. 1793 geh. met Dyna Cornelia van Gerwen, overl. 's Hertogenbosch 11 Febr. 1786. Hij hertrouwde datzelfde jaar met C. E. Bachiene. Beide huwelijken bleven kinderloos.

Schultz. De gouverneur-generaal van Berbice Steven Hendrik de la Sablonière was gehuwd met Beata-Louise Schultz. Wat is er van deze familie Schultz bekend, welk wapen voerde zij?

Van Dijck-Colthoff. Jan Simon Hallungius, burgemeester van Oosterhout, huwde aldaar 2 l Sept. 1795 met Helena Wijnanda van Dijck, dochter van Joannes Albertus en Cornelia Colthoff. Deze familie van Dijck voerde hetzelfde wapen als Adrichem nl. in blauw een gouden rechtopstaande slang, met een naar boven gekronkelden staart, die in een pijlpunt eindigt.

De familie Colthoff voerde een gevierendeeld wapen: 1 en 4 gedeeld a. in goud een zwarte halve adelaar, *b.* in zilver een groene populier ; 2. In zilver drie merletten van ? 3. het wederom gevierendeelde wapen van van der Dussen, nl. a. in rood een zilveren hond, *b.* in zilver twee beurtelings gekanteelde zwarte dwarsbalken, c. in zwart drie gouden kepers, van boven vergezeld van 2 gouden ruiten,

4 in zilver of goud een beurtelings gekantelde dwarsbalk; en daaroverheen een smal zwart schuinkruis.

Weet iemand iets van de afkomst dezer familien mee te deelen? Vanwaar die combinatie met van der Dussen?

G. F. S.

Pruyn oorspronkelijk von Proen. (1)

Naar aanleiding van de vraag op blz. 133 van den vorigen jaargang betreffende dit nu Amerikaansch geslacht kan worden medegedeeld, dat in „Der Deutsche Herold, Zeitschrift für Heraldik", enz. 1883, blz. 135, afbeeldingen voorkomen van „Drei bisher unedirte Wappen", waarvan het eerste geheel overeenstemt met dat hetwelk in het Maandblad is afgebeeld. Het is dat van het geslacht von Proen, ingezonden door den heer generaal von Piedern, en afgebeeld in den „indigenatsbrief" van Koning Kasimir van Polen, in dato 25 Augustus 1658 ten behoeve van Gerhard von Proen. Het uit de nalatenschap der uitgestorven familie von Börstel afkomstig oorspronkelijk stuk is (1883) in het bezit van den heer ritmeester von Bredow auf Bredow.

Het is dus niet onmogelijk dat een der jongere zonen uit het geslacht von Proen uit Duitschland of Polen zich naar de Nederlanden heeft begeven en dat later hij of zijne nakomelingen zich in Amerika gevestigd hebben.

J. C. v. d. M.

Van Beeck.

Het geslacht van Beeck, waarvan de naam in de combinatie van Beeck Vollenhoven voortleeft, voert in goud en rood St. Andrieskruis, somtijds vermeerd met een rooden ingekartelden schildzoom en tot helmteeken een uitkomenden brak zonder voorpooten, op de borst beladen met het kruis uit het schild.

In de door P. Vlaming bezorgde uitgave van H. L. Spiegel's Hertspiegel en andere Zedeschriften, Amsterdam 1723, bij Andries van Damme, vindt men een opdracht: „Aen den Heere Pieter Pieterse van Beeck", die versierd is met een vignet waarop naast het wapen van Spiegel ook dat van Van Beeck voorkomt, doch zonder den schildzoom (kleuren niet aangegeven).

Henri van Beeck, zoon van Jacob Lucaszoon van Beeck en Alida Gerbrandsdochter Anslo liet zich, hoewel behoorende tot de doopsgezinden, voor wie het openlijk voeren van geslachtswapens eigenlijk iets ongeoorloofds was, den 21 Juli 1722 een wapenbrief afgeven door den Brusselschen wapenheraut A. F. Jaerens, waarin het wapen beschreven en afgebeeld wordt (met den schildzoom), en waarin eenige bijzonderheden over zijn afkomst worden meegedeeld.

Daarin wordt als stamvader genoemd „een zekere van Beeck die burgemeester van Venlo was in 1543 ten tijde dat Keizer Karel V roemrijker gedachtenis die stad belegerde en innam, welke burgemeester een zoon Henri had die door den Keizer werd ten doop gehouden". (2)

Blijkens door den secretaris van Venlo Gallot den 11 Febr. 1847 onder het zegel, of liever stempel, der stad afgegeven extracten uit de stadsrekeningen van de jaren 1546, 1547, 1549, 1550, 1552, 1557, 1558, 1559 en 1560, die ik hier kortheidshalve niet zal overnemen (1) komt Lenard van Beeck of van Beck afwisselend als burgemeester of onder de schepenen en raadsleden voor.

Het lijkt mij derhalve niet twijfelachtig, dat de hier bedoelde Amsterdamsche familie van Beeck behoort tot het Guliksche geslacht, hetwelk in goud een zwart Andrieskruis voerde met een brakskop tot helmteeken, omtrent welk geslacht Fahne eenige bijzonderheden meedeelt.

Het schijnt dat bij de Amsterdamsche van Beeck's aanvankelijk het kruis niet rood, maar eveneens zwart was.

Ik vind namelijk in *Navorscher XVIII* blz. 673, een met den naam Rutgers van Rozenburg onderteekende mededeeling, volgens welke in het een paar jaar te voren afgebroken huis van de heerenhofstede de Beek te Bloemendaal bij Haarlem, een portret gevonden was, vergezeld van de twee volgende wapens. „ Wapen van den man : in go. een zw. St Andrieskruis, Helmt. een uitkomende en aanziende hond met het St. Andrieskruis op de borst. Wapen der vrouw : Teyler."

Wanneer men nu weet dat Lucas Pieterszoon van Beeck, die volgens den wapenbrief een achter-kleinzoon van den Venlooschen burgemeester was, tesamen met zijn zwager (2) de Clercq (voorvader van de bekenden improvisator Willem de Clercq) de hofstede Clercq en Beeck te Bloemendaal stichtte, wier naam later tot „de Beeck" is afgekort, dan is het niet twijfelachtig of het bedoelde portret stelt een lid van de familie van Beeck voor.

Evenwel wordt het door den heer Rutgers van Rozenburg in de *Navorscher* toegeschreven aan de familie Cloeck.

In datzelfde huis „de Beeck" was namelijk een vensterglas gevonden met een gedeeld wapen: „ 1. het Andrieskruis „als boven ; 2. in zilver een merk, bestaande uit twee „naast elkaar geplaatste X, uit wier vereenigingspunt „een zwarte staaf oprijst, van onder door een kleiner „dwarsstaatje gekruist en boven links een vierkante „banier dragend, geschuind van zw. en go, Helmt. de „hond als boven. Onder dit laatste wapen stond Claes „Pietersen Cloeck a°. 1638".

Gevraagd:

1°. Weet iemand waar dat portret met die wapens en dat vensterglas gebleven zijn. Wellicht in een of ander museum ?

2°. Is het ook mogelijk dat het glas, waarop het onderschrift stond, bedorven of gebroken en het onderschrift daardoor slecht leesbaar was, en dat er stond Lucas Pietersen Beeck?

3°. Weten onze tegenwoordig zoo ijverige Limburgsche genealogen ook iets naders omtrent het geslacht van Beeck te Venlo?

4°. Kent iemand volledige genealogie van dit geslacht, zooals het zich te Amsterdam en te Haarlem vertakt heeft ? Zoo ja ! dan zal men mij groot genoegen doen door die mee te deelen aan de redactie van

(1) De voortzetting van de genealogie van dit geslacht moet ditmaal onderbroken worden bij gemis aan plaatsruimte.

(2) Wij geven den Fransohen tekst hier vertaald weer.

(1) Als specimen alleen het volgende uit 1512: „Lenart van Beiok als Rittburgemeester tot onderhaldonge sijns peertz betaalt twellof malder haveren, yder malder mit eynen golden Gelreschen rijder, der rijder ad XXVII stuver current." Ook kleederen en wijn kregen de heeren op stadskosten.

(2) Beide waren met een van de Steenkiste gehuwd. „Lucas van Beeok, j m. van Emmerik fr. 26 Juni 1636 Christina van Steenkiste, j. d. van Haarlem." (Zie de aanteekeningen door E. W. Moes voor eeni e jaren in druk gegeven over de portretten van het echtpaar de Beroq — van Steenkiste).

dit blad. Zoo neen ! dan' zal ik hij gelegenheid hier eens publiceeren wat ik er van weet, in de hoop dat anderen het kunnen aanvullen.

A. B. C.

Grafsteden in de Kerk te Beverwijk.

Wie „Het verheerlijkt Kennemerland" van Brouërius van Nideck opslaat om de buitenplaatsen uit de eerste helft der 18e eeuw met haar meetkundig geconstrueerde vijvers en droge kommen, haar rechte lanen voerende naar een sierlijk bordes of paviljoen, met haar geschoren lanen, gestoffeerd met half-klassieke marmerbeelden te bekijken, die zal bespeuren dat Beverwijk, hetwelk thans het cemtrum is der bollen- en groentencultuur, en voor het overige omringd wordt door meest half-verwilderde buitens, die hoofdzakelijk voor de jacht worden aangehouden, dat rondom datzelfde Beverwijk in de 17e en 18e eeuw talrijke fraai .aangelegde en goed onderhouden lustoorden zich bevonden, door rijke Amsterdamsche patriciërs bewoond.

Geen wonder dus dat we in de kerk te Beverwijk de grafsteden vinden van vele aanzienlijke geslachten en vele wapenschilden en kwartierborden, die de vermelding in dit Maandblad wel waard zijn. We zullen ze achtereenvolgens in een reeks vervolgartikelen beschrijven en telkens, over de familie waarop ze betrekking hebben, ons eenige uitweiding veroorloven.

A tout seigneur tout honneur ; wij beginnen derhalve met de kapel der heeren Van Beverwijk tot het geslacht Van Harencarspel, later, door aanhuwelijking met Harencarspel, tot de geslachten Testart, Decker en Sautyn behoorende. Daar dezelfde wapens op de verschillende kwartierborden dezer familiën natuurlijk aanhoudend terugkeeren, zullen we, eerst na de vermelding van al deze borden, overgaan tot de beschrijving der daarop voorkomende wapens.

I. Heer Francois van Harencarspel, heer van de stede Beverwijk, Wijk op Zee en Wijk aan Duijn. In zijn WelEdelheidsleven schepen en raad der stad Amsterdam.

Natus XVIIJ Februari MDCLXXXV.
Obiit XV Junii MDCCLVI.

Hoofdwapen gevierendeeld : 1 van Harencarspel, 2 Velters, 3 van Oudshoorn, 4 de Haze, hartschild Beverwijk n.l. in goud 4 leeuwen 1 en 4 rood, 2 en 3 zwart onder een blauwen lambel In een rood schildhoofd drie zilveren leliën naast elkander. In den schildvoet een natuurlijk-gekleurde golvende zee. De accessoires vau het wapen, die zeer fraai en hoog in hout zijn gestoken, bestaan uit een aanzienden gekroonden helm met blaauw en witte dekkleeden, helmteeken een witte rood-gebekte en gepoote eend met uitgespreide vleugels. Schildhouders twee gouden arenden, omziend.

16 kwartieren.

Harencarspel.	Velters.	Velters.	de Budt.
Meurling.	Pouwels v. d.	vande Voorde.	de la Vosse.
Outshoorn.	Does.	de Haze.	Coeymans.
Bronkhorst.	Weitiers. Haak.	van Juchteren.	Schenck.

11. Het tweede wapenbord is dat van de echtgenoote van genoemden heer van Harencarspel en dus de tegenhanger van het voorgaande bord. Het opschrift luidt:

Vrouwe Anna Apolonia Loten vrouwe Van de WelEdele

gestrenge Heer Francois Van Harencarspel Heere Van Beverwijk, Wijk op Zee en Wijk aan Duin, oud-schepen en raad der Stadt Amsterdam etc, etc, etc.

Nata XX Martii MDCXCIV.
Obiit XIII Julii MDCCLV.

Hoofdwapen : een door een negenpaarlige kroon gedekt vrouweschild van goud met een groene loot, bestaande uit twee uitloopende knoppen, wier stengels tesamen uit een dergelijken knop ontspruiten. Schildhouders twee gouden griffioenen.

16 kwartieren.

Loten.	Arsenburgh.	Velters.	de Budt.
de Hem.	Van Hoorn.	v. d. Voorde.	de la Fosse.
Selyns.	Sprenghuysen.	de Haze.	Coeymans.
Ryckaert.	Metsue.	v. Juchteren.	Schenck.

(wordt vervolgd.)

De wapens van Houtman en Pauw.

Het Februari-nummer bevat van onzen ijverigen medewerker Jac. A. eenige aanteekeningen over de Gebroeders Houtman, waaruit blijkt dat er tusschen Rietstap en De Navorscher XXI, 510, XXVI, 79 en 186, verschil van gevoelen bestaat over hun familiewapen.

In zijn studie over Reinier Pauw („Over de beide staatspartijen in de voormalige republiek", Amsterdam, 1868, bij C G. van der Post), schreef mijn grootvader Mr. H. J. Koenen:

„Onder de oudste na de omwending van 1578 benoemde raadsleden, bekleedde een voorname plaats de oude Adriaan Pauw, geboortig van Gouda, waar zijn geslacht gedurende eenige menschenleeftijden woonachtig was geweest. *De twee Gebroeders Houtman voerden hetzelfde familiewapen als hij* en *behoorden ook onder zijne bloedverwanten".*

Hieruit verklaart mijn grootvader dan verder het aandeel dat Reinier Pauw genomen heeft aan de oprichting der Compagnie van Verre.

Welke de familierelatie tusschen de Pauwen en de Houtmannen was blijkt niet, doch met betrekking tot het wapen wordt naar Nav. 11 blz. 153 verwezen, waar de grafzerk van Frederik Houtman beschreven is, als in het midden een medaillon vertoonend met een pauw met opgeheven staart en het omschrift „'t Wapen van Freederick Pietersoon Houtman".

Het is dus niet geheel juist dat het wapen der familie Houtman hetzelfde was als dat van Adriaan Pauw. Deze toch voerde het halve kruis met de drie sterren, evenals de tegenwoordige ridders Pauw, terwijl de pronkende pauw daarbij, evenals thans, slechts als helmteeken dienst deed.

Oorspronkelijk voerde echter ook de familie Pauw een pauw met opgeheven staart in het wapenschild, welk wapen voor het tegenwoordige werd verwisseld door den Goudschen burgemeester Dirk Pauw, zoon van Gerard Nicolaaszoon Pauw en Jenne van Bergele, wier geslacht het halve kruis met 3 sterren van zilver in groen voerde.

Derhalve rijst de vraag of het echtpaar Pauw-van Bergele wellicht nog andere kinderen naliet dan genoemden Dirk, het eenige kind dat de genealogie Pauw vermeldt, en of zij wellicht een dochter hadden, die het oorspronkelijke wapen, zijnde een pauw met opgeheven staart van natuurlijke kleur in goud, door huwelijk in de familie Houtman kan overgebracht hebben.

Van dat oorspronkelijke wapen geeft mijn grootvader in een ander geschrift, getiteld: „Adriaan Pauw, een Bijdrage tot de Kerk-' en Handelsgeschiedenis der 16e eeuw," (Ambt., 1842, bij D. Groebe) tegenover blz. 125 een afbeelding, die een aanzienden pronkenden pauw vertoont. Op een in de zeventiende eeuw vervaardigdeo stamboom echter wordt de pauw en profil afgebeeld, niet met een geheel ontplooiden staart, als bij een pronkenden pauw, doch met een opgeheven staart, juist zooals de beschrijving van het Wapen der Gebroeders Houtman luidt.

Daar het wapen van de familie Pauw ook in later tijd nog al veel veranderingen van meer of minder belang heeft ondergaan, zal ik daarover in een volgend nummer wat uitvoeriger spreken. H. J. K.

Aanteekeningen betreffende de familiën Smullings en van Hummen.

Toen ik de oude kerkregisters, welke op het gemeentehuis te Duiven berusteu, nazag ten einde eenige bijzonderheden te vinden, betrekking hebbende op de familie *van Hertenfeld*, opgenomen in het 8ste deel van den *Nederlandschen Heraut*, blz. 194 e. v., maakte ik tevens eenige aanteekeningen aangaande de geslachten *Smullings* (1) en *van Hijmmen*, welke ik hier zal laten volgen.

Blijkt uit akten in kerkelijke registers, betreffende de familiën van Hijmmen, d'Ammelin de Beaupaire, van Hertenfeld, en von Rothmer, dat zij een heerlijk goed bezaten, zulks blijkt niet waar sprake is van de familie *Smullings*.

Zelden komen personen uit dit geslacht, in de registers te Duiven, als hoofdpersoon voor; wel wordt de naam meerdere malen gevonden onder de getuigen bij huwelijken. Zoo b.v. waren Theodorus de Ruyter, Joannes Smullings en Albertus en Reinerus Smullings, getuigen bij het huwelijk van Henricus a Kloeck (2) met Anna Gertrudis van Harteveld, op 18 November 1677; Smullings, wiens voornaam niet is vermeld, was getuige bij het huwelijk van Wilhelmus Adamus Strounen (Y) en Henrica Mechtildis Cunegundis de Hertefeldt, op 29 X bris 1692 enz.

Slechts de hierboven genoemde Joannes en Reinerus Smullings, en Theodorus de Ruyter, vind ik in akten betreffende deze familie vermeld.

In het register van overledenen staat :

1702

11 Aprilis obijt praenobilis et generosus dominus Joannes Smulling aetatis 76.

In het doopregister :

1670

7 Martij illegitime nata baptizata est puellula Wilhelmina Smullings prē nob Dn̄o Reinero Smullings, m̄re Gertrude Lentieus.

In het register van huwelijken :

1667

2 Januarij praenobilis Dn̄us Theodorus de Ruyter et praenobilis domiua Anna Margaretha Sigebertha Smullings, testibus praenobile domino Joanne Smullings et Christiano Coenen.

Uit dit huwelijk vind ik sleahts één kind in het doopregister vermeld.

1674

15 Februarij legitime natus baptizatus est puellulus Henricus Joannes d'Ruyter, parentibus p̄nobile Dn̄o Theodora d'Ruyter et p̄ D Anna Margaretha Smullings.

Reeds spoedig na de geboorte van dit kind sterft de moeder, zooals in het register van overlijden wordt aangegeven :

1774

8 Martij praenobilis Domina Anna Margaretha Sigeberta Smullings, coniux praenobilis Dn̄i Theodori de Ruyter.

Verdere bijzonderheden geven de oude kerkregisters betreffende deze familie niet.

Betreffende de familie *van Hijmmen* geeft slechts het register van overledenen eenig licht. Ook in het register der hervormde gemeente te Zevenaar, op het gemeentehuis aldaar bewaard, vond ik onder de gedoopten, twee kinderen uit het huwelijk van d'Ammelin de Beaupaire met A. van Hijmmen.

Verscheidene leden van het geslacht *van Hijmmen* zijn elders overleden , doch te Duiven in het familiegraf bijgezet.

Anno 1722

25 Aug. in templo duvensi sepultus est Excellentissimus etc. etc. dominus Rheinhardus de Hijmmen.

Deze akte is verder niet duidelijk meer leesbaar.

De hiervermelde Rheinhardus van Hijmmen, in de akte genoemd de Hijmmen, was gehuwd met Hedwigh *Magdalena* Baronesse van Sijboltsdorf, zooals blijkt uit de in December 1744 ingeschreven akte van overlijden.

Tusschen de akten van overlijden van het jaar 1729 staat onder aan de bladzijde :

NB. expetito Dn̄o de Hijmmen Dño in Ploen. (1)

Anno 1728.

26 Martij obiit per illustris et praenobilia Dominus Everhardus Didericus de Hijmmen, regis Borussiae quoad militare et politicum regimen oonsiliarius intimus. Sepultus in Eclesia nostra in Duijven prope anbonem (2) 30 Martij anno praefato.

In 1736 werd een broeder van de weduwe vanboven genoemden Rheinhardus van Hijmmen in den grafkelder der familie bijgezet :

1736

2 August hic in Duijven sepultus perillustris et praenobilis dn̄us Alexander liber Baro de Seijbolsdorf, broeder van Madame van Hijmme weduwe Salgr Cantslers in de Hijmmes kelder bijgezet. (3)

De weduwe van Rheinhardus van Hijmmen, die onder de akten van het jaar 1722 reeds is vermeld, stierf te Cleve 22 jaren later

Anno 1744

den 16 Decemb is tot Cleve overleden die hoogh wel geb vrouw Hedwigh Magdalena van Hijmmen, Baronnes

(1) In den toren van het huis Sevenaer te Zevenaar bevindt zich bij de stoep een steen met het wapen der familie Smullings, zijnde een ladder geplaatst en barre.
Deze steen heeft betrekking op een lid der familie Spiering, welke vroeger eigenaar van het huis Sevenaer was.

(2) Ned. *Heraut*, deel 8, blz. 196.

(3) Ned. *Heraut*, deel 8, blz. 196.

(1) De familie van Hijmmen schijnt de heerlijkheid „de Ploen" bezeten te hebben, daar de hierbedoelde van Hijmmen wordt genoemd Dni in Ploen.

(2) In de Roomsoh-Katholieke kerken wordt de afsoheiding tusschen het priesterkoor en het verdere deel der kerk *anbo* genoemd. In de meeste kerken is deze *anbo* slechts een boog, in sommige een hekwerk.

(3) Deze akte staat in het register, als hier in afschrift wordt aangegeven, gedeeltelijk in Latijn, gedeeltelijk in Hollandsoh geschreven.

van Sijboltsdorff, weduwe des hoogh wel gebore heer Reynhard van Hijmmen, syn konink. maj. in prussen gewesene geheimen Rahts und Cancelera van Cleef en Werds (1) op den 19 X ber alhier in haar graft bij haar man gezet, in den ouderdom van 81 jaren.

Hiervan kan naargezien worden het prothocol van de begrafenis der Hoogh wel gebore familie, door mij promemoria aangeteekent.

Verder is nog vermeld :

Anno 1745

den 22 November is tot Cleve overleden de hoogh wel geboren freule Anna Eleonora van Hijmmen, in het 52 jaar haers ouderdoms en is den 27 November in onze kerk alhier tot duven int Graft haer ouderen bijgeset.

1769

op den 21 Junii is tot Cleve overleden de hoogh wel gebore vrouw Christina Margaritha van Hijmmen, gebore van Richers aetatis 64 annos en den 25 in het familie graft tot duiven bijgezet

Myne jura zijn betaalt met een medailje en den custos met een malder rogh als van outshers.

1772

op den 22 December is tot Cleve overleden den hoogh wel gebore heer Johan Georgh von Hijmmen, geheim Regironghs Rath in den ouderdom van 78 jahren en is alhier int familie graft bijgeset op den 28 december, mijne jura zijn voldaan met een medailje en aan den custos een malder rogh, ook een ducaet aan den timmerman Hendrick Schut voor bet graft te openen en toe maken soo als voorheer geschiet is.

Daar de bovengenoemde leden van de famielie van *Hijmmen* in het familiegraf te Duiven zijn bijgezet, meen ik te mogen vermoeden, dat hunne verwantschap zeer na is.

Gaat men in de aanteekeningen van overlijden of begraven de leeftijden na, dan ziet men dat: Anna Eleonora van Hijmmen moet zijn geboren in 1693, en Johan Georgh van Hijmmen in 1694. Dit zouden broeder en zuster kunnen zijn. Christiua Margaretha van Hijmmen, geboren van Hichers zou zijn geboren in 1705 en zou dus, als haar man ongeveer van denzelfden leeftijd was, een schoonzuster kunnen zijn. Zijn dit kinderen van Rheinhardus van Hijmmen en diens echtgenoote Hedwigb Magdaleoa van Sijboltsdorff? Allen liggen zij in het *Hijmmens*-graf te Duiven, en onder de aanteekening in 1745 staat vermeld, dat Anna Eleonora van Hijmmen in het graf *van hare ouders* is bijgezet.

Ten slotte de in het doopregister der hervormde gemeente te Zevenaar vermelde akten :

Dem Hern major d'Ammelin de Beaupaire im diensten sr. Königh maj in Franckreik, wohnhaft auf dem adlichem Hause Ploen bij Duiven gelegen, ist von seiner ehefraue A. v. Hijmmen am 17 Aug 1766 abends um 11 Uhr eine Tochter geboren und die selbe dem 24 desselben monaths getauft und genennet worden Lonisa Johanna Wilhelmina

En :

Dem Hern major d'Ammelin de Beau Père wohnhaft au Duven auf die Ploen, ist von seiner ehefraue mevrouw Ammelin ué Hijmmen am 25 Maij 1768 abens 9 Uhr eine Tochter geboren und dem 29 dito getauft uud genennet worden Margaretha Eleonora Anna.

(1) Ik vermoed dat hier bedoeld wordt de plaats *Weerdt, die* op oude atlassen voorkomt in het land van Cleve, of *Wardt* gelegen aan den Rijn.

Meerdere bijzonderheden heb ik in de kerkregisters omtrent het geslacht *van Hijmmen* niet gevonden. In 1775 vindt men de familie van Hertenfeld als heer van de Pioen genoemd. Met den overgang van het landgoed in eene andere familie, schijnt dus alle relatie tusschen het geslacht van *Hijmmen* en de gemeente Duiven opgehonden te hebben.

Raalte. K. A. M. ridder D. v. D. SCHUEREN.

Uit het Huwelijks-Protocol1 te Elst ia de Betuwe.

„Den 26 Jullii 1731 heb ik, op 't huys te Park ingeschreven :

Carel van Lynden, tot den Swanenburgh
met Machteld van Lynden, tot de Park,
confirmatie op 't groote salet van de Park door D. Stephanns Odé v. d. m. in Elst, den 14 Aug., des na-middags om 4 uuren."

Vooraf *was* uit Gendringen, als bewijs van gedane afkondiging aldaar, ontvangen 't volgende document :

„Haer Hoochwelgeboorne
Baron Carel van Lynden Heer tot het Hoochadelyk Slot Swanenborg en Baronesse Machtelt van Lynden, geboren Frenwlin tot het Hoochadelyk huys op de Park zijn te Gendringen op drie agtereenvolgende sondagen sonder eenige verhinderinge uijtgeroepen, waerom Haer welgeboorne soo verre het ons aengaat mogen te samen gegeven worden, waer toe wy over Haer Hoochwelgehoornes personagien een overstroom van lichamelijke geestelijke en hemelsche geluksaligheden van den bedwang-Heer van dit geheel al van herten zyn afbiddende soo onderschryve my namens den Eerw. Kerckenraet binnen Gendringen den 12 Augusti 1731

Ant. Staering v: d: m: ibidem."

Bij de aanteekening „tot den egten staat" van Jan Segers en Giesberta van Hees, den 3 1 Oct. 1755, is genoteerd :

„N.B. De Bruijdegom gereformeert zynde en de Bruijd Roomsch, zyn in ondertrouw aangenomen, ten enemalen conform den eisch van 't Placaat van 's Lands Hoge overigheid de dato 10 May 1572. Bijde Bruijdegom en Bruijd hadden de vereischte jaaren, en beloofden alle de kinderen, die se mogten krygen in de Herformde Kerk te zullen laten dopen en in dezelve opbrengen."

„Op den 19 Augs. 1770 zyn in de Kerk alhier door den Predicant in loco in den Houwelyken Staat ingezegend en bevestigd geworden :

De Hr. Gerard Beelaerts van Blokland en
Juffrouw Johanna Jacoba Jongbloedt.

Na alvorens attestatien in forma vertoond te hebben van Arnhem en uyt 's Hage, dat zo wel hier, alwaar de Bruydegom woonachtig is, als daar, alwaar Bruijd woonde, de proclamatien overhindert ergaan waren."

„Not. deze hebben den armen zeer wel bedagt, zynde gecollecteert bij dit trouwen f 67.15."

B.

[Overgenomen uit het *Evangelisch Zondagsblad* van 7 Nov. 1897.]

Hambarg-Amsterdam.

In het Jaarverslag sprak ik ter loops van het zich sinds enkele jaren in onze bibliotheek bevindende werk van Ed. Lorenz Meijer en Oscar L. Tesdorpf, getiteld *Hamburgische Wappen und Genealogie,* dat ook voor Nederlandsche genealogen zooveel wetenswaardigs bevat. We zullen er zoo nu en dan iets uit meedeelen.

Het eerste wat ons opvalt is het wapen der familie *Rendtorff*, hetwelk groote overeenkomst vertoont met dat van het Amsterdamsche geslacht *Rendorp*. Het schild is gedeeld: rechts in rood een gevleugeld arendsbeen van zilver, met gouden klauw, omgewend, links in blauw een gouden leeuw; helmteeken de leeuw tusschen een zilveren vlucht; dekkleeden rechts rood en zilver, links blauw en goud.

Daar de Amsterdamsche familie Renclorp in de 16e eeuw uit Luneburg kwam is het zeer waarschijnlijk dat er samenhang bestaat. De geregelde genealogie der Hamburgsche Rendtorff's begint echter eerst in *1679*, zoodat die samenhang niet na te gaan is. Toch komt de familie te Hamburg reeds veel vroeger voor. In de oude St. Petrikirche aldaar bestaat — gelijk ons in een „Anhang" meegedeeld wordt — een kapel door Gerdt Rendorp in 1592 gesticht, waar zijn wapen op een steen is uitgehouwen. In de 17e eeuw moeten de Rendorp's of Rentorff's te Hamburg zeer talrijk geweest zijn, blijkens de kerkregisters der verschillende kerken. De naam schijnt ontleend te zijn aan een dorp Rentorf in Lippe-Detmold (1).

Zonderling is de familietraditie bij de tegenwoordige Hamburgsche Rendtorff's dat in 16e eeuw drie broeders naar Namen zonden zijn uitgeweken, vanwaar één naar Holland, een ander naar Lissabon en een derde naar Hamburg zich zou begeven hebben, De tak te Lissabon zou tot baron zijn verheven onder den naam Rendufe.

In verband met het feit dat de stamvader der Amsterdamsche Rendorp's met Louise von Veltheim gehuwd was, deelt de schrijver mede dat een Oldenburgsche familie Rendorff voert: gedeeld rechts de arendsklauw, links een boomstronk, zijnde het wapen van één der beide bekende geslachten Von Veltheim. Evenwel voegt hij er bij dat volgens een opgave, hem verstrekt door onzen bekenden heraldicus baron d'Ablaing van Giessenburg, die met een freule Rendorp van Marquette gehuwd was, de genealogie-Rendorp aan Louise von Veltheim het wapen der andere familie Von V. toekent.

Dat bij de Hamburgsche en de Amsterdamsche takken beide het stamwapen is samengesteld met een klimmenden leeuw op een blauw veld, kan niet anders dan toevallig zijn. De heer Tesdorpf zegt „Nicht aufzuklären blieb die Hinzufiigung des Löwen zum Rendorp- und Rendtorffschen Klauenflug." Dit mag waar zijn van den leeuw bij de Hamburgers, bij de Amsterdammer's is de oorsprong der toevoeging zeer duidelijk. Immers een zilveren leeuw in blauw (2), waarmee het wapen der familie Rendorp van Marquette geécarteleerd is, is het wapen van Heemskerk, welk Noord-Hollandsch kasteel in de 17e eeuw door den toenmaligen eigenaar den heer de Hertaing de Marquette, een edelman uit Henegouwen, in Marquette verdoopt werd, en aldus is blijven heeten nadat hij het aan de familie Rendorp had verkocht. De jongere takken der familie Rendorp te Amsterdam, die met Marquette niets meer te maken hadden, voerden en voeren dan ook meerendeels alleen het stamwapen.

Verkeerdelijk werd in de Kwartierstaten (red. Wildeman), op de tabel Blauw, aan de vrouw van den Amsterdamschen secretaris Jhr. Backer het gevierendeelde wapen toegekend; haar vader, zoowel als haar broeder voerden steeds den enkelen arendsklauw, zooals terecht is aangegeven op den kwartierstaat van haar broerszoon Mr. A. Rendorp in het Alg. Ned. Familieblad.

Ten slotte zij nog vermeld, dat bij verschillende oude Hamburgsche regeeringsfamilies een gevleugeld arendsbeen in het wapen voorkomt, al is het dan ook in combinatie met andere figuren. Zoo voerde de raadsheer Thidericus Moller (1429) gedeeld : *a* in rood een halve ster van zilver, *b* in rood en gevleugeld arendsbeen van zilver en de raadsheer Conrad Moller (eveneens in 1429 verkozen) gedeeld : a in rood een omgewend gevleugeld arendsbeen van zilver, *b* in zilver een half rood tandrad. Anton Ehlers, raadsheer 1558, voerde gedeeld a in rood een halven eenhoorn van zilver, voortkomend uit de deellijn, *b* in zilver een zwart gevleugeld arendsbeen, en Hinrich Harzwich, raadsheer 1614, voerde gedeeld : *a* doorsneden van zilver en blauw met een rooden hertshoorn over alles heen, *b* in rood een gevleugeld arendsbeen van zilver.

De vier eerstvolgende maanden *hoop ik telkens op deze wijze één der door de heeren Lorenz Meijer en Oscar Tesdorpf behandelde genealogien te bespreken, die ook voor Nederland van belang is.*

H. J. K.

(1) Volgens de genealogie der Hollandsche familie Rendorp, die voor eenige jaren in het Jaarboek van den Ned. Adel verscheen, zou de oorspronkelijke naam dier familie von Roendorp zijn. Rietstap'e Wapenboek van den Ned. Adel noemt den stamvader der Hollandsohe familie Rentdorf.

(2) Volgens het Jaarboek van den adel is in het diploma van Jhr. Rendorp van Marquette de leeuw van goud, en in dat van Jhr l?. N. Rendorp van zilver. Volgens Rietstap zijn beide wapens aan elkaar gelijk. Mocht werkelijk het Jaarboek gelijk hebben, dan is in eerstgenoemd diploma een onnauwkeurigheid begaan.

UIT DE PORTEFEUILLE.

We hebben in onze vorige nummers nagelaten onzen lezers mede te deelen, dat het voor eenige maanden verschenen *Haagsche Jaarboekje* van 1898, behalve vele artikelen van locaal belang, een belangrijke genealogische studie bevat van de hand van wijlen ons verdienstelijk lid den heer J. G. Frederiks, getiteld: „Het huisgezin van den raadsheer **Mr. Baltbasar Boadoen."**

Het groote talent van Frederiks om zich in het werkelijke leven onzer voorouders in te denken en in te studeeren, komt in dit artikel weder duidelijk uit. Dat zich bij die opvatting der studie dikwijls een zekere mate van historisch pessimisme van hem meester maakte en dat hij somtijds neiging had wat al te critisch te worden, zal wel niet aan hem gelegen hebben, maar aan de in zijn veelzijdige onderzoekingen opgedane ondervinding. Het slotwoord van dit laatste geschrift van dezen grooten detailkenner luidt aldus :

„Er is wel eens geklaagd over de schaarschheid van zoodanige gedenkschriften en aanteekeningen, die ons nader zouden bekend maken met het bijzonder leven onzer vroegere maatschappij. Toch geven velerlei berichten, al zijn ze zeer verspreid, meer aanwijzingen omtrent het inwendig zijn der vaderen in ons land en in de koloniën, dan men algemeen wel vermoedt; zij zijn evenwel moeilijk bijeen te brengen en de nasporingen worden slechts zelden

beloond met een tafereel van verheven karakters, die zich aan ons openbaren."

L'ancien Pays de Looz van 25 Februari 1898, bevat Episodes de la guerre des Paysans (vervolg) met een portret van generaal Jardon, door Dr. C. Bamps en Em. Geraets, voorts een artikel over Gerardus Tielens curé de Zeelhem, door l'abbé Polyd. Daniels, en ten slotte een vervolgartikel over L'exposition d'archéologie de Tongres door de beide schrijvers van het eerstgenoemde stuk. In de afdeeling Bibliographie wordt gehandeld over het werk van D. A. Mougel „Dionysius der Karthoeuser (1402—1471) sein leben, sein werken" (Muhlheim a. d. Ruhr 1898). In de correspondentie is sprake van de familiën van Velpen uit St. Truyen en Tielens uit Mechelen, en van het wapen der familie van Singom of Singhem.

De bibliotheek ontving onlangs weer een nummer van Phillimore's Gloucestershire Notes and Queries. Dit nummer bevat de volgende artikelen: 1 Stonehouse Manor, 2 The Cirencester Society in Londen, 3 The Berkeleys of Uley. Dan volgen de rubrieken Notes of the Quarter, Notes, Queries and Replies en Book Notices.

Onder de vragen komt er een voor over een familie Yeend, somtijds Yend geschreven, welke de vrager meent dat van Hollandsche afkomst zou zijn en ofschoon de naam ons weinig Nederlandsch voorkomt, hebben we de vraag hier toch willen vermelden, in de hoop dat dit wellicht spoedige oplossing in de hand kan werken. Aan de wapenbeschrijving hebben we niet veel, de steller van de vraag zegt dienaangaande : „The Yeends bore a coat of arms which Grazebrook says Papworth attributed to Adams of Salop."

Het belangrijkste deel van de aflevering is het supplement handelend over Monumental Brasses met verscheidene fraaie afbeeldingen van beelden op praalgraven. Opmerkelijk zijn vooral de grafmonumenten uit de kerk van Weston-upon-Avon, van Sir John Greville eques auratus lord of the Manor of Milcot 1546 en diens zoon Sir Edward Greville eques auratus, lord of the Manor of Milcot 1559. Beide ridders liggen met voor de borst gevouwen handen in volle wapenrusting uitgestrekt. Over het harnas dragen zij een tabberd, een soort van wapenrok, die geheel wordt ingenomen door het gevierendeelde wapen, welk wapen men nog eens terugvindt op elk van de korte wijd-uitstaande mouwen, namelijk 1 en 4 een kruis met penningen belegd, het kwartier omgeven door een gekartelden zoom,. 2 een in twee rijen geschaakte dwarsbalk vergezeld van hermelijnstaartjcs, 3 wederom gevierendeeld doch de horizontale snijlijn hoekig, alle vierendeelen effen behalve het eerste dat beladen is met een wassende maan.

„Dergelijke tabberden, zegt het bijschrift, werden gedragen in den tijd van de Tudors. Vóór 1400 werden lange wapenrokken over de rusting gedragen, gedurende de eerste helft van de 15e eeuw bleven de gepolijste harnassen der strijders onbedekt en weerkaatsten de schitterende zonnestralen. Na 1450 kwam tabberd in zwang. Het was een soort van kort en nauwsluitend jacket met wijde mouwen reikend tot aan de ellebogen".

Het hoofd van den uitgestrekten ridder rust op den op zijn kant gelegden steekhelm, die kop en hals van een hazewind tot helmteeken heeft en versierd is met

korte eenigszins krulvormig uitgesneden dekkleeden wier slippen in twee kwasten eindigen.

Bij een beschrijving van het grafmonument van „Hercules Raynsford esquier, Lord of this Mannor of Clifford, who marryed Elizabethe Parry" (1583) vindt men een fraaie wapenafbeelding zooals die op het monument voorkomt. Naar onze tegenwoordige, onder Duitschen invloed staande, opvattingen is de helm en het helmteeken veel te klein. De hoogte van den helm is niet veel meer dan één derde van de hoogte van het schild, en de hertenkop en hals, die tot helmteeken dient is (buiten de horens) nog geen kwart van de schildhoogte. Die buitengewone grootte van het schild wordt eenigszins verklaard door de bijzondere samengesteldheid van het wapen, dat door 4 deellijnen en 2 snijlijnen in 15 vakken verdeeld en uit 15 verschillende, alle gelukkig zeer eenvoudige, wapens samengesteld is. Desniettegenstaande maakt het geheel een goeden indruk ; de wederom in kwasten eindigende dekkleeden zijn sober en sierlijk, en al mogen de proportiën van het geheel theoretisch niet goed te verdedigen wezen, uit een artistiek oogpunt is er niets op aan te merken.

Wat de verhouding van schild, helm en helmteeken aangaat, ligt de waarheid trouwens in het midden tusschen de oud Engelsche en de oud-Duitsche wijze van voorstellen. De Duitschers maken veelal helm en helmteeken zoo kolossaal, dat het geheel uit artistiek oogpunt wanstaltig wordt. Onze oud-Hollandsche stijl staat eenigszins tusschen den Duitschen en den Engelscben in.

De jongste aflevering van de **Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom Haarlem** bevat geen eigenlijke genealogische bijdragen, zooals somtijds wel in dat tijdschrift voorkomen. Belangrijk ook in genealogisch opzicht is evenwel het artikel van den heer Bern. J. M. de Bont, den kundigen beoefenaar der geschiedenis van Amsterdam vóór de reformatie, over „de Voormalige Amsterdamsche Vrouwenkloosters", een vervolg op hetgeen reeds ten vorigen jaren door hem over dit onderwerp geschreven is Hij behandelt ditmaal het klooster van St. Lucia (thans Burgerweeshuis), het St Clara klooster, bij den Grimburgwal gelegen, en het klooster van St. Ursula, tusschen het tegenwoordige Rusland en de Korte Spinhuissteeg.

Verschillende oud-Amsterdamsche namen treft men natuurlijk in dit artikel aan. Zoo vindt men onder hen die eerstgenoemd klooster zeer weldadig waren, in de eerste plaats enkele leden van het Amsterdamsche geslacht Boelens.

„Margaretha, de vrouw van den met buitengewonen geest begaafden Burgemeester Dirck Boelens, werd den 21 Juli 1469 in het convent begraven, terwijl hare dochters Duifje en Agnes aldaar het kleed hadden aangenomen. Haar achterkleinkind Maria was conventuaal in „Sinte Lucijen". Zij verliet evenwel het klooster, waardoor heftige geschillen ontstonden tusschen haar en den pater en de mater van het convent" Belangrijke stukken over deze geschillen en een daarmee samenhangend familieproces zijn aan het artikel toegevoegd.

Reeds' de hier geciteerde zinsnede bevat eenige aanvullingen en verbeteringen van de bekende genealogie-Boelens (uitgave Alb. Tbijm, naar v. Wieringen). Jammer dat de geslachtsnaam van de vrouw van burgemeester Dirk Boelens niet genoemd wordt, want de genealogen zijn in het

onzekere of zij Groen van Bloemen, dan wel van de Werve heette (of misschien geen van beide?), doch we weten nu tenminste dat haar voornaam niet Geertruid, maar Margaretha was, en dat zij 21 Juli 1459 is begraven.

Hare dochters Duifje en Agnes noemt de genealogie ook niet; wèl Trijntje en Nelle bagijnen (zelfs twee maal door een onattentie van Alb Thijm). De achterkleindochter Maria, met haar ontrouw aan het kloosterleven, wordt echter wèl vermeld. Zij was een dochter van den veel besproken burgemeester Andries Boelens.

Verrassend is de mededeeling dat haar zuster Geertruid, die met Jan Martensz Merens gehuwd was, (waaruit de tak Boelens-Merens) niet bestaan heeft. Dit had wel eenigszins uitvoeriger mogen worden toegelicht (of heeft de ijverige schrijver dit wellicht reeds vroeger gedaan ?) Volgens Allerdingh Thym bestond deze zuster wel degelijk.

Wel is het waar, dat in een door den heer de Bont geciteerd stuk slechts van de volgende broeders en zusters gesproken wordt; Alard Arys Boelens (d. i. de burgemeester van 1522), Dirk Arys B. (d. i. de stamvader der Noord-Hollandsche Boelensen), Lijsbet geh met Cornelis Hendrixs (dat zijn de stamouders van den tak Boelens-Loen), Anna geh. met Jan IJsbrandsz Hollesloot en Ludewijn geh. met Jacob van der Houf, of van Houf (de stamouders der familie van Hoof van Zyl). Dit alles klopt met de genalogie, er ontbreekt alleen Andries Andrieszoon Boelens de jongste zoon, die volgens de genealogie ongehuwd overleed, en die dus waarschijnlijk vóór 1531 zal gestorven zijn, en dan de bovengenoemde Geertruijd met Jan Martensz Merens gehuwd.

Behoort deze nu geheel uit de genealogie te verdwijnen? Of krijgt ze een andere plaats? In het eerste geval rijst de vraag met welk recht haar nakomelingen dan den naam Boelens hebben aangenomen.

We moeten echter de desbetreffende zinsnede van den heer de Bont, in verband met de geciteerde stukken, nog eens wat nader bekijken, voordat we de familie Boelens Merens definitief van het tooneel verdwijnen laten. De heer de Bont schrijft dienaangaande:

„Jhr. mr. D. van Akerlaken deelt uit „genealogische „bescheiden" mede dat Maria Boelens „tegen haar zin non „in een klooster was" en dat haar zuster (achter dit „woord plaatst de heer de Bont een vraagteeken) Geer„truyd Boelens, in overleg met haar man Jan Martensz „Merens, haar uit het klooster hielp ontvluchten en „drie „mijl ver wegvoerde" Deze genealogische bescheiden, waar„van de herkomst niet wordt aangeduid, kunnen wij „gerust naar de prullemand verwijzen, 1°. omdat een „Geertruyd, zuster van Maria, niet bestaan heeft en 2°. „omdat Maria vrij in hare handeling was, zooals wij uit „de Bijlagen zullen lezen Indien de „genealogische be„scheiden" juist waren dan hadden zij ook moeten ver„tellen dat de katholieke en anti-katholieke broeders en „zusters van Maria zeker hun uiterste best zullen gedaan „hebben om Maria in het klooster te laten blijven, daar„zij allen door „Ick Andries de Bruine deurwaerder" „op bevel van den Grooten Rade gedagvaard werden „omdat zij weigerden hun zuster te alimenteeren of haar„vaderlijk versterf uit te betalen "

Het heeft er wel iets van alsof de heer de Bont aande, volgens hem nooit bestaan hebbende, zuster Geertruid, ten laste legt, dat ze heeft meedegewerkt om de arme kloosterling te benadeelen. De broeders en zusters moesten allen worden gedagvaard. Waaruit blijkt dat, dat allen onwillig waren, en dat *allen* gedagvaard zijn ? Neem eens aan dat Geertruid wèl bestaan heeft, zou dan uit het feit, dat ze niet werd gedagvaard misschien ook moeten worden afgeleid dat bij haar en haar man geen onwil bestond ?

Uit het laatste der vijf geciteerde stukken blijkt inderdaad dat ze wel degelijk heeft bestaan en dat zij en en de haren werkelijk de eenige zijn geweest die Maria de hand boven het hoofd hielden. Toen eindelijk de weerbarstige familieleden gedwongen waren af te schuiven en een rentebrief voor het verschuldigde bedrag afgegeven hadden, die Maria ter vermijding van verdere onaangenaamheden, zoo spoedig mogelijk van de hand deed, wie waren het toen die haar ter zijde stonden ? De familie van Geertruid.

Haar man Jan Martens Merens was kort te voren overleden (1) en kon er dus niet bij zijn, doch hun zoon Claes Merens, of liever Claes Boelens, zooals hij in de wandeling heette, had zijn jaren. Met zijn schoonvader Gheryt Jacobsz Coeckbacker, verleende hij de medewerking die destijds pro forma vereischt werd wanneer een vrouw over eenig bestanddeel van haar vermogen wenschte te beschikken, terwijl Claes Martens, vermoedelijk een broeder zijns vaders, als voor de gelegenheid verkoren voogd optrad, zijnde deze de eenige personen „zoe men die naest conde gekregen". En niet alleen waren ze bereid deze formaliteiten te vervullen, maar zij bleven ook borg voor Maria.

Wel verre van aan te nemen dat Geertruid en de tak Boelens-Merens nooit bestaan hebben, geloof ik dat zij de eenigen geweest zijn, die Maria hebben bijgestaan in al de moeilijkheden, en dat de familiepapieren van Jhr. van Akerlaken, welke de heer de Bont naar de prullemand verwijst, nog zoo vèr bezijden de waarheid niet blijven, al stellen ze ook misschien niet alles in het juiste licht. In ieder geval mogen we niet toestaan dat de tak Boelens-Merens geheel verdonkeremaand wordt.

H. J. K.

De 15e jaargang van **Daamarks Adel Aarbog** onder redactie van H. R. Hiort-Lorenzen en A. Thiset bevat evenals de vorige jaargangen weder vele belangrijke aanteekeningen. Behalve een groot aantal wapenschildjes in houtsnede, tusschen den tekst geplaatst, vindt men de navolgende wapens in kleurendruk in verschillende stijlen ontworpen : von Hedemann, Hundermark, Hvas af Ormstrup, Hvas af Gjerholm , Hvas af Skörtholt, Hvide, Hvittentiern, Höcken, Hög, Hörby, Pros Lauridsen en von Krogh.

Een bijzonderheid van het Denemarksche jaarboek is het groot aantal goed uitgevoerde afbeeldingen van portretten in phototypie, door Pacht en Crone, van verschillende personen waarvan de familiën in dat boek behandeld worden. Zoo bevat deze jaargang als titelplaat het portret van Vilhelm Carl Caspar Joachim Ove Bendt Greve Wede11 til Grevskabet Wedellsborg en verder die van Marinus Sophus Frederik Hedeman; Hr. Henrik Bielke til Elingaard, Geheimeraad, Ridder, Rigsadmiral, geb. 1615, st. 1683; Hr. Anders Bille til Rosendal,

(1) Zie het geslacht Merens bij Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek Deel II, blz. 289, in de noot.

Ridder og Rigsraad, geb. 1580, st. 1623 en zijn gemalin Fru Sophie Rosenkrantz, st. 1667 ; Geheimeraad Otte Skeel til Vallö, geb. 1633, st. 1695; zijne echtgenoote Fru Kristine Bille geb. 1637, st. 1'704; Holger Pax til Saebygaard. geb. 1648, st. 1698; zijne echtgenoote Fru Lisbet Bille, geb. 1655, st. 1723; Landraad Johann Christoph Georg von Hedemanu, geb. 1729, st. 1782 ; Kontreadmiral, kammerherre Anton Rudolph Hedeman, kommandör of Dannebrog og Dannebrogsmand, geb. 1816, st. 1897; General-löitnant, knmmerherre Hans Christopher Gcorg Friedrich von Hedemann, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmond, geb 1792, st. 1859 ; Genera1 Hartvig Huitfeldt til Hafsland, Ridder af Dannebrog, geb 1677, st. 1748 ; zijne echtgenoote Generalinde Karen Huitfeldt, geb. Werenschiold , Overhofmesterinde hos Dronning Juliane Marie, geb. 1700, st. 1778 ; Oberst Georg Friderich von Krogh, geb. 1653, st. 1721 ; Generallöitnant, hvid Ridder Georg Friderich von Krogh, geb. 1687, st. 1768; Generallöitnant, hvid Ridder Caspar Hermann von Krogh, geb 1525; st. 1802; kammerherre, Amtmand, hvid Ridder Godske Hans von Krogh, geb. 1726, st. 1808; kammerherre, Oberst Adam Gottlob von Rrogh, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmand, geb. 1768, st. 1839; Genera1 Georg Friderich von Krogh, Ridder af Elefanten, Storkors af Dannebrog m. m. geb. 1732, st. 1818; Geheime konferensraad Friderich Ferdinand von Krogh, Storkfors af Dannebrog og Dannebrogsmand, geb. 1737, st. 1822; kammerherre, Amtmand, Godske Hans Ernst von Krogh, Storkors af Dsnnebrog og Dannebrogsmand, geb. 1778, st. 1852 ; *eu* de Generallöitnant, kammerherre Gerhard Christopher von Krogh, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmand geb. 1785, st. 1860.

Aan het einde zijn vermeld verschillende bronnen waaruit sommige artikelen samengesteld zijn, eene lijst der stiftdames en ingeschrevene jonkvrouwen, eene lijst van sterfgevallen gedurende het jaar 1897.

Verder een register van de familiën waarvan de geheele afstamming in de vorige jaargangen vermeld is en een van de in de 15 jaargangen geplaatste portretten, terwijl in het begin van het boek eene lijst der inteekenaren voorkomt en het geheel in het bekende roode linnen stempelbandje gebonden is.

De nieuwerwetsche uitvinding, om de vellen van het boek niet meer in te naaien, maar te verbinden met ijzerdraad, dat natuurlijk ten gevolge van het vochtige klimaat spoedig roest, zal wel spoedig een verwoestenden invloed op het boek uitoefenen, het is te wenschen dat de vroegere manier van innaaien met garen bij de volgende jaargangen weder toegepast zal worden

J. C. v D. M.

VARIA.

Eet Koninklijk Wapen.

In Januari bevatten verschillende bladen citaten uit een artikel, dat in 1840 gestaan heeft in de Amsterdamsche Courant en waarin de kroon-insignien werden beschreven. Daaruit blijkt dat onze kroon nu toch werkelijk een fluweelen muts bevat, of zooals het gewoonlijk wordt uitgedrukt, „gevoerd" is.

„Een rood fluweelen toque dient om de kroon rondom het hoofd te doen passen; deze toque is omvat door een gouden band, welke met edelgesteenten van onderscheidene fonkelende kleuren omzet is" enz.

De *Haarl. Ct. van* 26 Januari bevatte daarop een ingezonden stuk van ons medelid den heer Wildeman, waarin hij tracht aan te toonen dat de kroon desniettegenstaande toch ongevoerd moet worden afgebeeld.

Zijn betoog komt hierop neer, dat aangezien in „ons Proteatantsche Nederland" geen geestelijke grootwaardigheidsbekleeders zijn, die onze koningen de kroon op het hoofd zetten, en er dan ook in de Grondwet niet van een kroning maar van een inhuldiging gesproken wordt, de kroon bij ons dus niet het karakter heeft van. een hoofddeksel, maar enkel beschouwd moet wordon „symbool van het koninklijk gezag". Derhalve acht hij een voering of toque, dienende om de kroon op het hoofd te doen passen, overbodig. Hij eindigde met een mysterieuse vervloeking van zekere „politieke raddraaiers in en buiten de kamer", die hij verdenkt een theorie omtrent het gezag te huldigen, welke de ongevoerde kroon van het Protestantsche Nederland in gevaar brengt.

***

Zij die meeneu, dat de koningskroon ongevoerd moet worden afgebeeld, doen dit gewoonlijk op het gezag van Duitsche schrijvers. Niettegenstaande ook de werkelijke Pruisische kroon gevoerd is, gelijk blijkt uit een beschrijving, die de koninklijke schatmeester in 1888 aan den Herold-Verein gaf van de krooninsigniën, nam men aan in de vergadering, waarin dit werd meegedeeid, dat diesniettemin de kroon boven het wapen ongevoerd moest afgebeeld worden.

Men baseerde zich daarbij echter niet op algemeene heraldische regelen, doch op de koninklijke verordeningen van 1817 en 1873, die bepaalden dat de kroon boven het wapen ongevoertl moest zijn, zie *Herold* 1888, blz. 61.

Thans echter bevat het Februarinummer van ditzelfde tijdschrift een **belangrijk bericht.**

Bij Koninklijke beschikking van 8 Dec. 1897, is een wijziging gebracht in de zooeven bedoelde bepalingen, ten einde de heraldische koningskroon, zooals die boven het wapen moet worden afgebeeld, in overeenstemming te brengen met de werkelijke kroon, die in 1889 nieuw vervaardigd is.

De beschrijving, die dit besluit van kroon geeft, eindigt aldus : „Die Krone ist mit einer bis an die Biigel reichenden Fülling von Purpuraammet gefiitterd."

Welke is de beteekenis voor ons van deze beschikking?

Evenmin als wij tot dusver behoefden te bukken voor het gezag der Duitsche heraldici, die op hunne beurt voor een Pruisisch koninklijk besluit bukten, evenmin moeten we thans gezag gaan toekennen aan een Allerhöchster Erlasz van den koning van Pruissen. In dat opzicht beteekent de beschikking voor ons niets.

Maar in een ander opzicht beteekent ze voor ons wel iets Ze is dáárom van belang omdat men in Pruissen blijkt gebroken te hebben met de irrntioneele onderscheiding tusschen de koninklijke kroon in de werkelijkheid en de koninklijke kroon op het papier, alias de zoogenaamde heraldieke koningskroon. Men heeft ingezien dat het onzin is heraldische regelen te huldigen, die in de werkelijkheid geen steun vinden.

Daarom heeft do Pruisische regeering de oude voorschriften omtrent de kroon boven het wapen doen vervallen en er een zeer nauwkeurige beschrijving van de Pruisische kroon, zoouls die er in werkelijkheid uitziet, voor in de plaats gesteld

De heraldici ten ontzent zijn niet, zooala tot voor korten tijd de Duitsche, gebonden aan een koninklijk voorschrift. Het Koninklijk besluit van 1815 spreekt eenvoudig van „de Koninklijke Kroon" zonder die te beschrijven. Bij ons is derhalve geen nieuw Koninklijk besluit noodig om het mogelijk te maken dat men de juiste beginselen huldigt en zich richt niet naar de regelen der papieren heraldiek, maar naar de werkelijkheid.

Zoolang dus niet blijkt dat H. M. de Koningin, door den heer Wildeman overtuigd van de onnoodigheid van de toque in de kroon, deze er heeft laten uittornen, zoolang moet deze toque m. i. ook in de kroon boven het wapen worden afgebeeld.

***

Ons medelid de heer Verster is sinds eenigen tijd bezig verschillende personen over de kwestie van het koninklijk wapen te interviewen. De heer Victor de Stuers is ook gehoord. Volgens. diens vizioenen bestaan er eigenlijk drie wapens van de Koningin: een klein, een middelbaar en een groot wapen, het 'eerste zonder, het tweede met gewone, en het derde met buitengewone accessoires (o. a. 12 banieren). Het verwonderlijkste is dat volgens dezen heraldicus de kroon *zweven* moet, althans bij het kleine wapen; bij de twee anderen mogen de leeuwen haar vasthouden.

Laat de heer Wildeman het toch niet hooren, want die zal zeker dat zweven met de een of andere staatsrechtelijke theorie in verband brengen En wat zal hij achter die leeuwen, die de kroon vasthouden, niet al zoeken ? Hij zal er bepaald een gesymboliseerde voorstelling in zien van de „politieke raddraaiers", die hem in den droom zoo verontrust hebben.

***

Meer dan aan de fantastische adviezen van den heer de Stuers, heeft men aan het advies van ons eerelid den heer J. A Koopmans, die ook door den heer Verster ondervraagd is, en wel over de kwestie van het devies. De heer Koopmans is van oordeel dat bij het wapen eener regeerende vorstin een devies wel degelijk past. Al heeft Koning Willem 1 niet gedacht aan het geval dat een zijner vrouwelijke nakomelingen den roem van het huis Oranje-Nassau handhaven moet, nu dat geval zich voordoet zal het „Je Maintiendrai" ook de leus zijn onzer Koningin. Dit advies komt in hoofdzaak overeen met de meening, voor eenigen tijd door ons bestuur in dit blad uitgesproken.

H. J. K.

Het altaar te Vianen.

De Hervormde kerk te Vianen, aan velen bekend door het grafmonument van Reynoud van Brederode en zijn gemalin Philippote van der Mark, bevat behalve dit kunstwerk nog een ander sieraad dat, naar in de *N. R. Ct.* wordt medegedeeld, in een toestand verkeert die dringend voorziening behoeft, te weten het zandsteenen altaar uit den tijd van vóór de Reformatie.

Dit kunststuk wordt toegeschreven aan den Utrechtschen beeldsnijder Jacob Colyn de Nole, die ook het grafmonument vervaardigde.

Er staat in dezelfde kapel, waar het altaar en de grafstede zich bevinden, een heele kist met fragmenten van voortreffelijk beeldhouwwerk uit den tijd der vroeg-renaissance. Oorspronkelijk moet het een heel tafereel zijn geweest van knielende ridders en edelvrouwen.

Zal het met het altaar ook dien weg opgaan ? vraagt de schrijver.

Als er niet tijdig hulp komt, dan zeker. De kerk te Vianen heeft geen geld. De man die nu het altaar zal opknappen, is vol goeden wil, maar een gewoon metselaar.

Zoo ergens, dan is hier reden voor het Rijk om tusschenbeide te komen. Het geldt een werk van onbetwistbare waarde, waarvan de auteur met groote waarschijnlijkheid is aan te wijzen, maar dat, als er niet spoedig iets gedaan wordt, op een kwaden dag op de zerken in stukken valt.

Db. v. Z.-H. 's-Gr. 25 Nov. 1897.

Wapenkoningen en Herauten.

De Min v. Just. beeft aangewezen om dienst te doen bij íle Inhuldiging : voor koningen van wapenen Mr G. C. D. R. baron van Hardenbroek, burgemeester van Bunnik en Jhr D. Rutgera van Rozenburg, secretaris van den H. Raad van Adel; en voor wapenherauten: F. A. C. graaf van Lijnden van Sandenburg en A. J. Looxma van Welderen baron Rengers.

Isaac Abrahamszoon de Graaf.

In het afgeloopen jaar heeft de directie van de Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente, gevestigd te Amsterdam, een fraai boekwerk uitgegeven, getiteld: „Bouwstoffen voor de Geschiedenis van de Levensverzekeringen en Lijfrenten in Nederland", hetwelk versierd is met bijzonder fraaie portretten van Johan de Witt, Christiaan Huijghens, beide genoegzaam bekend, van den Amsterdamschen burgemeester Joannes Hudde, Gerardszoon ex Maria Witsen, door zijn vrouw Debora Blaauw, weduwe Oetgens van Waveren, naar het schijnt gerechtigd om den titel heer van Waveren te voeren, voorts van Nicolaas Struyck, Nicolaaszoon ex Geertruy Wesdorp, geb. te Amsterdam 19 Mei 1687, aldaar overl. 15 Mei 1'769, van J. H. van Swinclen, wiens genealogie in ons Maandblad zal worden behandeld, en van verschillende wiskunstenaars uit lateren tijd, allen mannen die zich op het gebied van de berekening der levenskansen verdienstelijk hebben gemaakt, en aan wier leven en werken telkens een hoofdstuk van het prachtwerk gewijd is.

Van enkelen ontbreekt het portret, in de plaats daarvan krijgt men dan een andere toepasselijke voorstelling. Zoo is het portret van den man, wiens naam we aan het hoofd van dit stukje hebben geplaatst, vervangen door een grafische sterftetafel of tafel van levenskracht, welke hij heeft uitgevonden, zijnde „de eerste gebrekkige stap op een weg, die later tot zeer belangrijke resultaten geleid heeft".

Te vergeefs heeft de samensteller gezocht naar den juisten geboortedatum van dezen verdienstelijken man, die evenals zijn vader te Amsterdam les gaf in de wiskunde en aldaar gewoond heeft in de Nieuwe Nieuwstraat in „de drie vergulde ossenhoofden". In den Inhoud van het werk worden echter achter zijn naam de jaartallen (1683—?) gesteld, zoodat de schrijver schijnt aan te nemen dat hij omstreeks 1683 moet geboren zijn. Misschien houdt dit verband met een zinsnede in het artikel zelf, luidende : „wij vonden vermeld dat er 23 Augustus 1683 een Isaac de Graaf te Amsterdam is geboren; deze zou wat den tijd betreft zeer zeker de werken, waarover wij hier zullen

spreken, geschreven kunnen hebben, als hij niet vóór het eerste verscheen te Rotterdam gestorven was, en zijn vader niet David heette, dit is dus de rechte Isaac niet."

Evenwel schijnt de samensteller van het werk vast te houden aan de gedachte dat de wiskunstenaar evenals zijn naamgenoot Isaac de Graaf Davidszoon behoord heeft tot de familie De Graaf, die men behandeld vindt in Vorsterman van Oyen's Stam- en Wapenboek, Deel 1. Opmerkelijk is het zeker dat de daar vermelde Isaac een zoon had die Abraham heette

Misschien heeft dit laatste feit bij den schrijver het vermoeden doen rijzen dat de genealogie den vader van dezen Isaac verkeerdelijk David noemt en dat de in 1683 geboren Isaac dus toch dezelfde persoon zou kunnen zijn als Isaac Abrahamszoon de Graaf, de wiskunstenaar. Ter verontschuldiging van die wel wat stoute onderstelling zal dan wellicht de volgende noot moeten dienen.

„In het Stam- en Wapenboek van A. A. Vorsterman van Oyen wordt opgegeven, dat een der zonen van David de Graaf in 't zelfde jaar als zijn vader zou geboren zijn. Dit bewijst voldoende dat deze familiegeschiedenis niet geheel helder is".

Ik begrijp volkomen dat een leveosverzekeraar geen fouten in getallen door de vingers kan zien De zaak is anders nog al tamelijk helder, want daar het huwelijk van den ouden David in 1680 voltrokken werd en zijn tweede kind in 1683 werd geboren, moet zijn eerste kind in 1681 of 82 geboren zijn en ligt het dus voor de hand dat 1642 een drukfout is voor 1682. Boven de gevolgtrekking, dat deze familiegeschiedenis niet geheel helder is, verdient dus naar het mij voorkomt deze de voorkeur: dat de heer van Oyen zijn proeven niet altijd corrigeert met die accuratesse, die in de genealogie haast even noodig is als in de levensverzekeringswetenschap.

Ik zou dan ook op de ietwat vitachtige noot geen aanmerking gemaakt hebben, ware het niet dat ik daarin den toeleg meende te bespeuren om met verdachtmaking van de geheele genealogie De Graaf, den in 1683 geboren Isaac daaruit weg te nemen, ten einde een geboortedatum voor den wiskunstenaar buit te maken. Een dergelijk oneerlijk spelen met cijfers kan ik van een levensverzekeraar allerminst dulden.

Niet geheel duidelijk is het waarom de schrijver de meening van Prof. Bierens de Haan onjuist noemt, dat de vader van den wiskuostenaar Abraham de Graaf te Rijnsburg geboren is. Dat hij niet dezelfde persoon kan zijn als de in 1693 aldaar geboren Abraham Benjamin de Graaf behoefde niet eens vermeld te worden. De vraag waar het op aan kwam is deze, of er niet een halve eeuw vroeger te Rijnsburg een Abraham de Graaf geboren is.

Hieromtrent schijnt de samensteller van het artikel over die beide wiskunstenaars, aldaar evenmin een onderzoek te hebben ingesteld als te Amsterdam naar de geboorte van Isaac. Hij heeft eenvoudig Vorsterman van Oyen bij den kop genomen, en nu hij er niet aanstonds vond wat hij weten wilde, moest de genealogie van het daar behandeld geslacht De Graaf het ontgelden.

Zou misschien de, blijkens deze fraaie uitgave, voor kosten en moeite anders niet licht terugdeinzeqde „Algemeene" zijn afgeschrikt door het gruwelijke tarief van het Amsterdamsch gemeentearchief? Ik zou het haar niet kwalijk kunnen nemen en vergeef in dat geval gaarne de zure-druive-ontboezeming, waarmee de schrijver van de kwestie afstapt, zeggende :

„Het zou zeker niet moeielijk zijn, uitgaande van het boven medegedelde, den juisten geboortedatum en de namen der naaste familieleden van den waren Isaac op te sporen, maar wij achten de zaak van te weinig belang voor onze lezers, om aan de oplossing daarvan nu veel tijd te besteden".

Voor mij is de zaak echter van eenig meerder belang dan voor die lezers. Ik zou gaarne tot de aanverwanten van den beroemden wiskunstenaar en levenslijnentrekker willen behooren, en ben daarom teleurgesteld dat de lijn der kansen op een dergelijke verwantschap ten slotte weer even sterk gedaald is, als ze aanvankelijk was gerezen.

De kwestie of de Rijnsburgsche familie De Graaf, wier bestaan me tot dusverre onbekend was, en de Amsterdamsche werkelijk van één stam zijn, zooals de gelijkheid van voornamen doet vermoeden. beveel ik ten zeerate aan in de belangstelling zoowel van levensverzekeraars als van genealogen, naardien ik gehuwd ben met een nanicht van dien Isaac, die volgens het prachtwerk der „Algemeene", de ware Isaac niet was.

H. J. K.

AANKONDIGINGEN.

Een belangrijke veiling.

Einde April of begin van Mei zal door de auctionarissen W. P. van Stockum & Zoon te 's Gravenhage inveiling gebracht worden het eerste gedeelte van de Heraldisch Genealogische Verzamelingen van den Heer A. A Vorsterman van Oyen. Wij waren in de gelegenheid de copie van den Catalogus te doorbladeren en een en ander ter verkoop bestemd, te bezichtigen.

Door de omvangrijkheid reeds van dit gedeelte is het niet mogelijk nu reeds een juist oordeel uit te spreken over alles wat aan boeken en handschriften van vroegeren en lateren tijd zal aangeboden worden. Een kort overzicht kunnen wij slechts geven. De boeken over de geschiedenis der heraldiek, van den adel zoowel' in Nederland als in andere landen van Europa, is op zich zelf reeds waard eene bibliotheek genoemd te worden. De handschriften met meest in kleuren geteekende wapens, de afzonderlijke wapen-afbeeldingen zijn zeer talrijk. Het genealogisch gedeelte van de verzameling is uit den aard der zaak het omvangrijkste, geen andere verzameling kan zeker wat uitgebreidheid en belangrijkheid aangaat met deze vergeleken worden. De oude documenten en handschriften die hier bij elkander gebracht zijn, zijn van groote beteekenis, geen particulier archief kan zooveel verscheidenheid van gegevens aanwijzen. Uitvoerige genealogiën in handschrift en in druk, worden in menigte aangetroffen zoodat van bijna, elke familie van eenigen naam meerdere of mindere gegevens of familieaanwijzingen zullen gevonden worden. Extracten uit doop-, trouw- en doodsregisters, afschriften van authentieke documenten, briefwisselingen over heraldische en genealogische onderwerpen, inlichtingen over familierelatiën, meestal van familieleden zelven uit den ouderen en nieuwen tijd, zijn bij duizendtallen bij elkander gebracht, in goed geordende dossiers bewaard en alphabetisch gerangschikt; en wanneer eenmaal de catalogus zal zijn verschenen, zal het voor ieder belangstellende gemakkelijk gemaakt zijn, in dezen schijnbaren doolhof den weg te vinden.

De bibliotheek bevat verder een keur van werken over

de beschrijving der voornaamste steden en plaatsen, voornamelijk in Nederland en België, waarbij een verzameling van boeken en handschriften, bevattende opgaven der Regeeringspersonen in stad en land gedurende de laatste eeuwen ; verder boeken over Nederlandsche en vreemde geschiedenis, encyclopediën en biographische woordenboeken en verdere hulpbronnen ter beoefening der heraldische en genealogische wetenschap.

Noemen wij nu nog een paar der merkwaardigste nummers van den Catalogus, namelijk 1°. de genealogiën van Nederlandsche geslachten in handschrift van den geleerden J. H. Scheffer, een reuzenwerk met niet genoeg te waardeeren nauwkeurigheid en inspanning te zamen gesteld ; 2°. de alphabetisch geordende verzameling advertentiën en familieberichten uit alle couranten geknipt van het laatst der voorgaande eeuw af tot op heden toe. Voor de kennis der familiën in den nieuweren tijd ia deze verzameling van onberekenbare waarde en wanneer het mogelijk zijn kon een tweede dergelijke aan te leggen, zoude de samenstelling er van jaren langen arbeid aan ontelbare handen moeten kosten. Ook deze verzameling is gesticht door den heer J. H. Scheffer.

Ten slotte kunnen wij niet nalaten onze verbazing uit te spreken over dat ontelbsar aantal brieven door de directie van het archief gewisseld, niet alleen in Nederland maar ook met het Buitenland, en de groote werkkracht te roemen, die noodig moet geweest zijn, om zulke uitgebreide relatiën te onderhouden en de moeielijkste en ingewikkelste vragen over familierelatiën te beantwoorden. Wij koesteren eene hooge verwachting van deze belangrijke veiling.

Een nieuwe aflevering

Wolphard de Borsele, chcv. 1299. (Pl. XXVIII, fig. 1 et 2).

Sceaux armoriés des Pays-Bas et des Pays avoisinants (*Belgique—Royaume des Pays-Bas—Luxembourg—Allemagne—France*) Recueil historique et héraldique par J. Th. de Raadt (Bruxelles, Société belge de librairie). Tome 1, Fasciculc 3. In 8°., 120 bladz., met verscheidene platen.

De derde aflevering ligt voor mij van deze heraldisch-historische uitgave, de uitgebreidste in haar soort, die ooit het licht zag in de vijf landen die er in behandeld worden.

Zij bevat de namen Blanckert tot Donse.

Zes platen met reproducties van *zegels* en vier wapenplaten naar de oorspronkelijke zegels, met eene zeldzame nauwkeurigheid geteekend, versieren deze aflevering. De teekeningen zijn vervaardigd in den schoonen XIVden eeuwschen stijl, die zoo goed vertegenwoordigd is in het Armorial van den Wapenkoning, in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel berustend.

Deze verzameling platen zullen na de completeering van het werk een verzameling uitmaken, eenig in haar soort.

De tekst doorloopende, worden we verrast een groot aantal burgerlijke familiën tegen te komen, waarvan de schrijver het wapen heeft teruggevonden. In vroegere tijden, toen bijna iedereen zegelen moest, waren er weinigen die geen heraldisch teeken gebruikten ; langzamerhand zijn die traditiën in de familiën verloren gegaan.

Een der nuttige foctoren in het werk van den heer de Raadt is voorzeker zijn nauwkeurige aanwijzing, waar men de origineelen van de door hem genoemde zegels kan terugvinden.

Een menigte wetenswaardigheden voor de plaatselijke geschiedenis, voor stad en land, voor familie-geschiedenis — adellijk en burgerlijk — en voor hen, die zich bezighouden met de oorlogen der middeleeuwen, zijn in dit werk weggelegd.

En dit alles werd verzameld — niet uit handschriften of kronieken — doch uit authentieke documenten.

M. G. W.

Nicolas van Kats, chevalier, 1298. (Pl. XVIII, fig. 3).

INHOUD 1898, N°. 3.

Bericht. — Verslag — Vragen en Mededeelingen: Wapens, door 11 J. S. – Mossel; Walen de Wale; Schultz; van Dijck, Colthoff, door G. F. S. — Pruyn oorspronkelijk von Proen, door J. C. v. d. M. — van Beeck, door A B C – Grafsteden in de kerk te Beverwijk. — Het, Wapen van Houtman en Pauw, door H. J. K. — Aanteekeningen betreffende de familiën Smullings en van Hymmen, door K A. M. ridder d v. d Schueren — Uit het huwelijksprotocoll te Elst in de Betuwe. — Hamburg-Amsterdam, door H. J. K.

Uit de portefeuille: Haagsch Jaarboekje (Boudaen) — Pays de Looz. — Gloucestershire Notes. — Bisdom Haarlem (geslacht Boelens), door H. J. K. — Danmarks Adel Aarbog 1898, door J. C. v d. M.

Varia: Het koninklijk wapen (4 stuks), door H J. K. — Het altaar te Vianen. — Wapenkoningen en Herauten. — Isaac Abrahamszoon de Graaf, door H. J. K.

Aankondigingen: Belangrijke veiling. — Een nieuwe aflevering.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven en inzendingen voor het Maandblad te zenden aan den Secretarie Jhr. Mr C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Jan van* Nassaustraat 6

Aanvragen en toezendingen betreffende de bibliotheek te richten aan Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg 63 Scheveningen.*

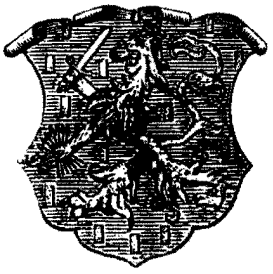

Penningmeester van het Genootschap is do heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f 1000.*

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 6.00

De vorige jaargangen zijn voor de nieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 p. jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. **XVIe Jaargang.** **1898.**

Tot lid is beuoemd.

Mr. F. E. POSTHUMUS MEYJES ..... te *Amsterdam.*
[De benoeming had reeds eenige maanden geleden plaats, doch werd nog niet in dit blad vermeld.]

Vragen en Mededeelingen.

Verheffing in den adel. De Staatscourant van 13 April bevatte het bericht dat Mr. Andries Willem van den Brandeler te Cheribon met zijn m. en vr. afstammelingen in den Ned. Adel is verheven met de praedicaten van jonkheer en jonkvrouw.

Van der Port. Johanna Schoemaker, dochter van den bekenden oudheidkundige Gerrit Schoemaker, geb. Amsterdam 28 Jan. 1721, huwde 5 April 1741 Jacob van der Port koopman te Amsterdam. Wien is iets omtrent dezen laatsten bekend, wie waren zijne ouders.

U. E. E. G. Jr.

Walen. Naar aanleiding van het gestelde in N°. 3 van het Maandblad, kan ik nog mededeelen, dat Lambert Waalen, baljuw te Midelharnas, huwde met Maria Pool Jans dr. Uit dit huwelijk sproten 5 kinderen : *a.* Dina geb. Roozendaal a°. 1681, getr. 31—I—1704 te Schiedam met Anthony Hodenpijl Jansz ; *b.* Steven, luit^nt ter zee, gesneuveld ; *c.* Jan capitein eener Comp^ie Dragonders; d. Pieter en e. Barbara.

Jan, gen. onder c., had een zoon Jan. Wie kan mij meerdere opgaven verstrekken van het geslacht Walen ?

Den Haag. J. C. G. H. v. H.

Vao Heeck. In de Histoire de la maison de Neufville vindt men op blz 197 een drietal penningen afgebeeld betreffende Leendert de Neufvillo geb. 1677, gest. 5 Mei 1755, zoon van Balthasar en Christina van Beeck. gehuwd 7 Aug. 1701 met Aleyda Oosterling, Een van die medailles vertoont op de voorzijde het volgende wapen : gevierendeeld 1 en 4 de Neufville, 2 en 3 een schuinkruis, het schild is gedekt door een kroon en wordt vastgehouden rechts door een griffioen, links door een brak.

De schrijver der Histoire zegt dienaangaande: „Une „troisieme médaille, égallement dédiée à Leendert représente „ses armes écartelées avec celles de sa femme (?) et „accompagnées de la date 1727."

Deze gissing dat het schuinkruis het wapen der familie Oosterling zou wezen is stellig onjuist. In verband met den brak, die als schildhouder bij dit wapen is geplaatst, en die correspondeert met het helmteeken van Van Beeck, mag men aannemen dat Leendert de Neufville zijn wapen heeft gevierendeeld met dat zijner moeder Christina van Beeck, wier geslacht, zooals in no. 3 werd meegedeeld, in goud een zwart of een rood schuinkruis voerde, met een uitkomenden brak tot helmteeken, op de borst met het kruis uit het schild beladen.

Een broeder van Bathasar de Neufville geb. 1650, gest. 1692, die met Christina van Beeck huwde, met name Jan de Neufville geb. Amst. 1656, overl. Amst. Dec. 1724, huwde te Amst. Juni 1690 met Johannavan Beeck geb. Amst. 1664, gest. 1704. Ook dit echtpaar had een zoon, die Leendert heette, welke naam overigens bij de De Neufville's niet voorkomt, en die dus waarschijnlijk aan de familie Van Beeck werd ontleend, waar, zooals in n°. 3. meegedeeld is, de naam Leonard voorkwam.

G.

Locretia van Merken.

Waar vindt men genealogische mededeelingen betreffende de afkomst der bekende dichteres Lucretia van Winter geboren van Merken ?

In het Familieblad XI blz 93 vindt men de genealogie van „Een vergeten tak van het geslacht Elias", daarin komt voor : Lucretia Elias geb. Amst. 1665, tr. te Ouderkerk a. cl. Amstel 11 Febr. 1687 Jacob van Merken, tabakskooper te Amsterdam, aldaar overleden en begraven in de Oude Kerk 26 Maart 1697, zoon van Jacob en Hendrina van Seller.

Was dat wellicht de moeder der dichteres?

Z.

Scharp- Piorson.

In de genealogie der familie Scharp door Henri J. Scharp in het *A. N. Familieblad* van 1893 gepubliceerd, vindt men op blz. 225 het huwelijk vermeld van een Ridder Thom Sharp, die tijdens de vervolgingen der Protestanten onder Jacobus II de wijk naar Leiden nam, met Aletta Pearson (Pierson) ,,mede eene Engelsche geëmigreerde".

In een noot zegt de heer Scharp dat deze Aletta Pierson een broedersdochter van den bisschop van Chester was en laat dan volgen: „Het geslacht der Piersons, voerende drie zonnen op een veld, gekanteeld-gedeeld van rood en blauw; zij zijn in Engeland bekend door bisschoppen en doctoren en ook hier te lande door geleerden en staatsmannen".

Het schijnt dus dat de heer Scharp verband aanneemt met de Nederlandsche familie Pierson, hoewel deze een geheel ander wapen voert dan het door hem beschrevene. Inderdaad leeft bij de familie Pierson de overlevering voort dat zij van Schotschen oorsprong zou zijn. Indien de heer Scharp daaromtrent iets naders weet mee te deelen, of op zou willen geven waar men die Engelsche bisschoppen en doctoren Pierson kan vinden, zal hij me veel genoegen doen.

H. J. K.

Worbert van Wassenaer—Starrenburg.

In een vóor Notaris Johannes Bieselick te 's Gravenhage den 26n Februari 1'780 verleden testament, vermaakt Willem Lodewijk baron van Wassenaer-Starrenburg o. a. aan Mejuffrouw Jeanne Marguerite Cannette, anders genaamt „Mareuille, en staande eerstdaags na Parijs te vertrekken en aldaar den naam aan te neemen van Madame de Vorbert" eene som van *f 5000.*

Vragen: 1o. Wie weet mij mede te deelen waar genoemde *J. M. Cannette,* elders Canette genoemd, werd geboren ?

2o. Zij overleed circa 1796 in Frankrijk; waar?

3o. Was *Mareuille de* naam van haar man?

4o. Was die *Mareuille* een acteur ? en zij eveneens verbonden aan het Tooneel?

5o. Wat is van haar verblijf in den Haag bekend [1776—1780]?

6o. Wie weet mij iets mede te deelen omtrent Johannes van Sadele en Karolina van den Ende, die den 15n Febr. 1778 in de Groote Kerk te 's Gravenhage over den doop stonden van een buiten echt geboren kind van genoemde *J. M. Cannette,* dat de namen ontving van *Lodewijk Jan,* nooit den naam *Cannette* droeg, doch later als *Lodewijk Jan Worbert* voorkomt, bij Kon. Besluit van 26 Juli 1834 no. 99 werd gelegitimeerd en sedert dien tijd was genaamd *Lodewijk Jan Worbert graaf van Wassenaer-Starrenburg.*

Haarlem. M. G. WILDEMAN.

Ganderheiden.

Het artikel Ganderheyden in het Stam- en Wapenboek begint aldus :

„Dit geslacht is herkomstig van Wesel; enkele leden verplaatsten zich omstreeks het midden der 18e eeuw naar Nederland. Wij vinden Matheis Ganderheyden geb. te Wesel, die omstreeks 1640 huwde met Adelheid Meiss" enz.

Het geslacht Ganderheyden blijkt echter een veertigtal jaren vroeger te Sittard gevestigd te zijn geweest, want in de „Cronick van Sittard" door Aug. Dunckel gepubliceerd in de *Maasgouw* vinden we (1897 no. 22 blz 86) het volgende:

„ 1607 Begab sich die Hausfrau des Hernn Johann Ganderheiden öffentlichen Kaiserlichen Notarius, Cantor und Organist der hiesigen Colleagialkirche mit ihrer blinden Tochter Johanna nach Maestricht urn alda beim Gnadenbilde Gottes Mutter in den franciscaner kirche ihr gethanes Gelübde Abzulegen ; nach verrichteter Andacht bekam diese blinde Tochter ihre gesunden und wolhsehenden Augen zuriick zur Bewunderung unserer ganzen stadt."

Tweeërlei is dus mogelijk òf er *was* een tak van de Weselsche familie te Sittard gevestigd, of omgekeerd (en dit laatste is veel waarschijnlijker) de gereformeerde familie Ganderheiden zal te Wesel een schuilplaats zijn komen zoeken en zal een tak geweest zijn van een stam die tevoren elders (b.v. in Sittard) gevestigd was.

Dat het geslacht Ganderheyden meer vertakt is geweest dan het Stam- en Wapenboek zou doen vermoeden deelde ik reeds vroeger mede in mijn artikel over het geslacht Schöller in het 3. *N. Familieblad.*

Daar was sprake van een tak, die in de 18e eeuw in de Guliksche hoofdstad Duren gevestigd was en die, evenals de Nederlandsche, tot de gereformeerde kerk behoorde. De wijze waarop dcnaam in de kerkboeken somtijds verbasterd werd tot Gandersheim bewijst wel dat ze te Duren niet thuis hoorden. Gandersheim is een plaatsnaam, doch dit stadje zal met de familie Ganderheiden wel niets te maken hebben.

Wellicht kan de redactie van de *Maasgouw* meedeelen of de naam Ganderheiden te Sittard reeds vóór 1607 wordt aangetroffen, of dat de man die er het ambt van Keizerlijk notaris met dat van organist vereenigde van elders geboortig was ?

Die combinatie van notaris en organist is nogal eigenaardig, terwijl het voor die dagen niet zoo gebruikelijke „Herr", voor den naam, doet vermoeden dat we hier met een man vac een zekere aanzienlijke positie te doen hebben. Was aan de functie van organist voorheen, toen musicale bekwaamheid waarschijnlijk zeldzaam voorkwam, wellicht meer onderscheiding verbonden dan thans?

H. J. K.

Van Swindan.

Tot de familiën waarover voor zòover ik weet nimmer iets gedrukt is behoort het geslacht van onzen beroemden landgenoot Prof. J. H. van Swinden.

Wat ik hier wensch mee te deelen over die familie is verre van volledig, wellicht kunnen anderen het aanvullen.

In de „Lofrede op Jean Henri van Swinden" door Prof. David Jacob van Lennep, lezen we op blz 10 :

„Zijne geboorte uit ouders beiden afstammende van „familiën, eertijds om geloofsvervolging uit Frankrijk „naar herwaarts verhuisd, beide behoorende tot de Waal„sche gemeente was geen onverschillige omstandigheid „voor den aanleg en leiding van zijn geest,"

Hoe Hollandsch de naam ook moge klinken, welke klank nog verhoogd wordt door het sprekend wapen : *drie zilveren hazewinden op een rood veld, helmteeken een hazewindhond uitkomend,* toch schijnt werkelijk de familie

van Swinden na de herroeping van het edict uit Frankrijk herwaarts te zijn gekomen.

Zoo lezen wij een hoogst belangrijk artikel over Jean Henri Huguetan en zijn geslacht door J. G. Frederiks.

„Tot de vervolgden die Frankrijk moesten verlaten behoorde een familie wier naam weinig deed vermoeden dat zij uit Bretagne afkomstig waren : van Swinden. Zij waren verwant aan aanzienlijke geslachten en huwden uitsluitend hunne land- en geloofsgenooten. Philippe begon zijn loopbaan als klerk hij den Raadpensionaris Heinsius, zijn tweede zoon en naamgenoot was advocaat en woonde met zijn echtgenoot Marie Anne Tolozan aan de noordzijde van 't Voorhout (No. 52).

Toen hun oudste zoon geboren werd stond diens overgrootmoeder Marthc Huguetan, als getuige over die plechtigheid. Maar bij de geboorte van een tweeden zoon den 8 Juni 1746, werd aan dit kind den volgenden dag den naam gegeven van Jean Henri de Huguetan Graaf van Gyldenstein, die zich daarbij liet vertegenwoordigen. Dit kind heeft den naam van zijn vermaarden peet beroemd gemaakt. Hij werd in zijn geboorteplaats een andere Christiaan Huijgens. En onder de uitstekendste Hagenaars telt me den grooten wiskunstenaar Jean Henri van Swinden."

Vermoedelijk zijn het dus de ouders van Philippe, den klerk van de raadpensionaris, geweest, die zich na de herroeping van het edict van Nantes (22 Oct. 1685) in Nederland vestigden. Heinsius was raadpensionaris van 1690 tot 1720, zoodat Philippe, die vermoedelijk op vrij jeugdigen leeftijd bij hem in functie zal zijn getreden, nog voor de overkomst van zijn ouders uit Frankrijk zal geboren zijn.

Hij huwde 26 Juli 1711 met Marie Marguérite de Bie. Eén en dertig jaar later was hij nog in leven want in de „Rijkdom van 's Gravenhage in 1742" (zie Alg. Ned. Pamilieblad) vinden we hem wonende op het einde in het Voorhout met een jaarlijksch inkomen van f 3000, in een huis van f 650 huurwaarde, houdende twee dienstboden. Zijn zoon Philippe woonde bij hem in.

(Wordt vervolgd.) TH.

Een gevelsteen.

De steen waarop ons eerelid, de Haagsche archivaris, de aandacht vestigde (zie het verslag van de Algem. Verg.) vertoont een alliantiewapen. Het mannelijk schild bevat vier palen met een vrijkwartier, waarin 9 klaverbladen, 3. 3. 3. geplaatst. Het vrouwelijk schild bevat een leeuw.

Palenwapens waren in Holland oudtijds betrekkelijk zeldzaam, doch komen veelvuldig voor in België, men denke aan Mechelen en al wat daarmee samenhangt, alsook in de daaraan grenzende Rijnstreek, waar het geslacht Merode oorspronkelijk thuis hoort, dat vier palen voert en waarvan verschillende takken de palen braken met een vrijkwartier. De negen klaverbladen zijn daarbij echter onbekend. Het vermoeden dat men met het wapen van een Belgisch geslacht te doen heeft, wordt ook eenigszins versterkt doordien het vrouwelijk wapen in een ruitschild is afgebeeld, wat nog heden ten dage in België dikwijls gedaan wordt, terwijl men ten onzent meer het ovaalschild gebruikt.

Alberdingk Thijm beweerde indertijd dat het ruitschild bij een alliantiewapen oudtijds regel is geweest, doch beriep zich om dat te bewijzen op Zuid-Nederlandsche

voorbeelden. En dat ook nog tegenwoordig Zuid-Nederlandsche heraldici van naam aan den ruitvorm boven het ovaal voor een gehuwde vrouw de voorkeur geven, bewijst een werk in onze bibliotheek van de hand van ons eerelid graaf du Chastel de la Howardrie over zijn geslacht. Hierin komt een portret voor van zijn vrouw met een alliantiewapen er onder, waarbij het vrouwelijke wapen in een ruitschild is afgebeeld.

Of bij ons oudtijds ook het ruitschild voor de gehuwde vrouw in zwang is geweest, en zoo ja! tot hoelang, zou men eens door een omvangrijk onderzoek van grafmonumenten moeten uitmaken. Op oude schilderijen komt het ruitschild meer voor, doch dan is het geen eigenlijk alliantiewapen. Het portret van den man heeft dan zijn wapen in den hoek en dat van de vrouw alleen het wapen van haar eigen familie i ı een ruit.

Misschien kan de ruitvorm bij het wapen op den gevonden steen den weg wijzen, ten einde den tijd te bepalen, waaruit die steen dateert. Kent iemand het wapen met de palen en de klaverbladen?

Grafsteden in de kerk te Beverwijk II.

III. Heer Alexander van Harencarspel, Heere van de stede Beverwijk, Wijk op Zee, Wijk aan Duin. In *zijn* WelEdelheids leven Secretaris der stadt Amsterdam. Natus. XXVIII November MDCCXV.

Het hoofdwapen is als dat zijne vaders.

Kwartieren (1).

N. J. van Harencarspel.	Maria Meurling.	Carel Loten.	Maria de Hem.
D.C. de Vlamingh.	Wa. van Bronckhorst.	Willem Selijns.	Susanna Rijckaart.
Rr. Velters.	Jdh. van der Voorde.	Rr. Velters.	Jdh. van der Voorde.
Jeronimo de Haze.	H. van Juchteren.	Jeronimo de Haze.	H. van Juchteren.

IV. Jonkvrouwe Helena Margaretha van Harencarspel, Vrijvrouwe van de Vrije-Hoeff, vrouwe der stede Beverwijck.

Hoofdwapen : het enkelvoudige wapen van Harencarspel beladen met een gevierendeeld hartschild, 1 en 4 in goud twee gekruiste zwaarden van zilver, waarover een goudgekroonde roode leeuw, 2 en 3 het wapen van de heerlijkheid Beverwijk, gelijk dat de vorige maal is beschreven.

Kwartieren.

Harencarspel.	Loten.
Velters.	Velters.
de Vlaming van Oudshoorn.	Seleijns.
de Haze.	de Haze.
Meurling.	de Hem.
van de Voorde.	van de Voorde.
Bronkhorst.	Rijckaerts.
Hengst van Juchteren.	Hengst van Juchteren.

V. De Hoogwelgebore Vrouwe Susanna Jacoba van Harencarspel, vrouwe van de steede Beverwijk, Wijk op Zee en Wijk aan Duin, laatst weduwe van de WelEdel

(1) De wijze van rangschikking en benoeming der kwartieren is hier eenigszins ongewoon, telkens man en vrouw naast elkander. Op de kwartierborden die we de vorige maal beschreven, was dat ook het geval. We vergaten toen daarop te wijzen.

Gestrenge Heer Elbert Testart, burgemeester en raad der stad Haerlem, Hoog Heemraad van Rijnland & & &.

Nata XII Jan. Aº. MDCCXIX.
Obiit X1111 April Aº. MDCCLXXX.

Hoofwapen in een ovaal schild : gedeeld, rechts het wapen van Testart (1), links dat van Harencarspel, hetwelk beladen is met dat van Beverwijk. Het, schild is gedekt met een kroon van drie fleurons en twee punten, elk eindigend in drie parels.

Kwartieren.

Nicolaas Jacob van Harencarspel.	Carel Loten.
Maria Meurling.	Maria de Hem.
Dirk Cornelis de Vlaming van Oudshoorn.	Willem Selijns.
Wendela van Bronkhorst.	Susanna Rijckaert.
Reinier Velters.	Reinier Velters.
Judith van de Voorde.	Judith van de Voorde.
Jeronimo de Haze.	Jeronimo de Haze.
Helena van Juchteren.	Helena van Juchteren.

VI. Renetta Clara van Harencarspel Huysvrouwe van de WelEdelGestrenge Heer & Mr. Willem Decker Heer van Urscem burgemeester en raad der stad Gouda & &.

Nata XXV Juni Aº. MDCCXIII.
Obiit XXXI Augusti Aº. MDCCLXXIX

Hoofdwapen gedeeld 1 Decker (2), 2 Van Harencarspel van Beverwijk, het schild gedekt door een kroon als boven. Kwartieren als die harer zuster Testart geb. van Harencarspel .

VII. Guilliam van Harencarspel-Decker capiteyn ter zee in dienst van den Lande, overleden 1 Juni 1785 in Texel aan boord van 'slands schip de Teijger hetwelk hij commandeerde

Natus V Maart Aº. MDCCXLIII.

Het wapen van Decker, zijnde gevierendeeld: 1 en 4 in zilver een vos zittend op een groen terras, 2 en 3 in zilver drie roode lelies, hartschild in goud een roode leeuw, het schild gedekt met een aanzienden helm, wordt geflankeerd door tropheeën van kanonnen, ankers, pieken, wimpels en pistolen.

Kwartieren. (3)

Decker.	Groeneveld.
Blom.	Lucassen.
van Harencarspel.	Velters.
Loten.	Velters

VIII. Vincent Maximiliaan Decker.

Natus XXII Oct. Aº. MDCCLII.
Obiit XIX Maart Aº. MDCCCI.

Wapen als boven doch zonder de krijgsmansattributen, 'kwartieren als boven.

(1) Namelijk : gevierendeeld 1 en 4 in goud een zwarte moorenkop met witten hoofd doek (Testart), 2 en 3 in goud een roode balk vergezeld van 3 hoefijzes boven en een molenijzer onder, alles blaauw (Slioher).

(2) De beschrijving volgt.

(3) Men lette wel op, dat de mannen ter eene, de vrouwen ter andere zijde staan, de gewone volgorde zou zijn:

Decker.	van Harencarspel.
Blom.	Loten.
Groeneveld.	Velters
Lucassen.	Velters.

IX. Hendrik Nicolaas Sautijn Heere van de stede Beverwijk, oud-schepen en raad der stede Atnsteldam obiit 1 Sept. 1765, geb Juni 1708.

Hoofdwapen Sautijn, zijnde een rood veld getralied van zilver met een wassende maan van goud in het midden. Deze maan wordt bijna geheel bedekt door het hartschild Beverwijk, doch steekt ter weerszijden nog juist even daaronder uit. Helmteeken de wassende maan tusschen een baniervlucht van rood, overtralied met zilver. (1)

Kwartieren.

Sautijn.	Van Bambeek.
Van der Strate.	Bas.
Wachman.	Monnix.
Van der Belle.	Snoecke.

(Wordt vervolgd).

Eenlge aanteekeningen omtrent de wapens en titels gevoerd door leden van de familie Pauw.

Zooals in het vorige nummer, in verband met het wapen der gebroeders Houtman, reeds werd herinnert, bestond het wapen der familie Pauw oorspronkelijk uit een pauw in natuurlijke kleur op een gouden veld, hetzij men dien pauw dan pronkend en aanziend afbeeldt, of van ter zijde met opgeheven staart.

Volgens mijn genealogie van het geslacht Pauw, zijnde een afschrift van de manuscript-genealogie door Reinier van Heemskerck, was Nicolaas Gerardzoon Pauw, dijkgraaf van de Tielerwaard (1313-1350) gehuwd met Elisabeth de Cocq van Waardenburg, dochter van Roelof heer van Opalmeer ? en Elisabeth van Cuyck van Boxtel, wat aanleiding gaf dat zijn zoon Roelof of Rudolph het wapen van de Cocq, of van Châtillon, n. 1. drie palen van vair in een rood veld met een goud schildhoofd, aannam, terwijl hij den pauw in het schildhoofd plaatste.

Deze Rudolph, die evenals zijn zoon Nicolaas, zijn kleinzoon Otto en zijn achterkleinzoon Nicolaas schepen van Tuyl moet geweest zijn, was de stamvader van den Gelderschen tak, die het wapen van Châtillon is blijven voeren, en met een achterkleinzoon van laatstgenoemde Nicolaas schijnt te zijn uitgestorven.

De meer bekende Hollandsche tak stamt af van Rudolphs broeder Gerard, die zich, zooals in het vorige nummer gezegd is, naar Gouda verplaatst heeft, en den pauw in het gouden veld bleef voeren, welk wapen zijn zoon echter verving door dat van diens moeder, Gerard's vrouw,' Jenne van Berghele, zijnde een half-kruis (halve paal door een dwarsbalk ondersteund) vergezeld van drie sterren van zilver in groen. Deze 'kleuren veranderde hij in goud op blauw. Hij of althans zijn nageslacht behield den pauw als helmteeken. Over de geslachten, die zulk een halfkruis voeren, meestal van sterren vergezeld, zal het misschien mogelijk zijn een studie te maken wanneer graaf de Renesse met zijn dictionaire zoover gevorderd is. Mij komt het niet, onwaarschijnlijk voor dat die geslachten een groep vormen en uit, een bepaalde streek in België afkomstig zijn.

Vóórdat we thans overgaan tot het behandelen van de variaties die het wapen van Pauw heeft ondergaan bij le nakomelingen van Adriaan Pauw, maak ik van deze

(1) Rietstap A. G. spreekt eenvoudig van een roode vlucht.

gelegenheid gebruik om de aandacht te vestigen op een zonderling geval, namelijk dat we in het onzekere verkeeren, wie de moeder was van Adriaan Pauw, den bekenden Amsterdamschen koopman, na den overgang van Amsterdam tot de partij van den Prins, aldaar in de regeering gekomen, aan wien mijn grootvadar een uitvoerige monografie heeft gewijd, waarvan ik den volledigen titel in het vorige nummer alreeds heb opgegeven.

In dat geschrift wordt de naam der moeder niet genoemd, en in Rietstap's Wapenboek van den Ned. Adel, artikel Pauw, wordt gezegd dat Adriaan's vader tweemaal gehuwd was, eerst met Aerland Frans Adriaansdochter (moeder Elisabeth Dammes Claasdochter), daarna met Alyd van Souburgh, doch welke van die beide de moeder van Adriaan was, wordt niet meegedeeld. Volgens de genealogie door Reinier van Heemskerck was hij geboren uit het eerste huwelijk, evenals al de 5 kinderen, waarvan hij als de oudste wordt opgegeven. Dat hij de oudste zou zijn geweest is dan echter minder waarschijnlijk, wanneer men in aanmerking neemt dat hij in 1516 geboren werd, terwijl het eerste huwelijk in 1510 moet zijn voltrokken. Dat de kinderen, althans de drie oudste, van de eerste vrouw zijn is aan den anderen kant wel aannemelijk wanneer men let op de voornamen Adriaan, Elisabeth en Aerland.

Wat echter tot twijfel aanleiding geeft is het feit dat de Rotterdamsche archivaris Scheffer in het Familieblad (1ste jaargang) een kwartierstaat betreffende het geslacht Pauw opnam, waarop hij Adriaan de tweede vrouw zijns vaders Alyd van Souburgh tot moeder geeft, een feit dat van des te meer beteekenis ie, wanneer men in aanmerking neemt dat de heer Scheffer den verdienstelijken en nauwgezetten archiefvorscher ridder Pauw van Wieldrecht tot medewerker had, die in dien zelfden jaargang een artikel aan het geslacht Souburgh heeft gewijd en ongetwijfeld den heer Scheffer er op attent zou bebben gemaakt, wanneer op den kwartierstaat een fout met betrekking tot de alliantie Pauw — van Souburgh en de kinderen uit dat huwelijk, was ingeslopen.

Wel mocht de heer Scheffer in een artikel betreffende personen van den naam Pauw, die hij in de Rotterdamsche archieven gevonden had, zijn verwondering uitspreken, dat er nooit een genealogie van het geslacht Pauw in druk is verschenen, Indien hij zelf plan gehad mocht hebben daarmee te beginnen, is er niet veel van gekomen, want hij liet het bij de vermelding van eenige personen, waarvan het twijfelachtig is of ze tot het bekende geslacht Pauw behoorden (1), en nam voorts enkele kwartierstaten op, doch daar is het bij gebleven. Waarschijnlijk was juist het feit, dat hij den ridder Paaw van Wieldrecht onder zijn medewerkers telde, een beletsel. Want deze zal hij de aanhoudende onderzoekingen betreffende zijn geslacht, waartoe hij als fideicommissair familiearchivaris eenigszins geroepen was, wel altijd nog meer te onderzoeken gevonden hebben. Zoodat hier het „le mieux est l'ennemi du bien" vermoedelijk aan een publicatie in den weg stond. Het is trouwens een meer voorkomend verschijnsel dat het publiek in het duister rondtast omtrent die geslachten, wier leden zich het meest met de geschiedenis daarvan hebben bezig gehouden. Ik heb aanvankelijk plan gehad de genealogie van het geslacht Pauw door

(1) **Zoo dit in der daad wél het geval is, dan schijnen die Rotterdamsche Pauwen voortgekomen te zijn uit een alsnog onbekenden Goudschen zijtak, wat de heer Scheffer vermeldt ook leden die te Gouda woenden en niet in de genealogie voorkomen.**

Reinier van Heemskerck, met enkele kantteekeningen vermeerderd, iu dit blad te doen afdrukken, doch voorloopig bepaal ik mij tot eenige mededeelingen omtrent het familiewapen, om nog eens de aandacht op dit voor onze geschiedenis zoo belangrijk geslacht te vestigen, in de hoop dat anderen, die wellicht studie daaromtrent gemaakt hebben, worden uitgelokt hun resultaten mee te deelen. Op de kwestie, wie de moeder van Adriaan Pauw is geweest, vestig ik dan allereerst de aandacht.

Nog een opmerking dient hier plaats te vinden, namelijk dat er te Amsterdam reeds een geslacht Pauw gevestigd en in de regeering was voordat Adriaan Pauw van Gouda derwaarts kwam, en dat dit andere Amsterdamsche geslacht met het oorspronkelijk Goudsche niets te maken gehad schijnt te hebben. Ook de personen van den naam Pauw, die men aantreft in de genealogie-Hooft schijnen van een anderen stam te zijn.

Wat nu het wapen betreft, dit werd zooals ieder weet vermeerderd met een blauw hartschild, waarin een gouden lelie, zijnde een wapenvermeerdering door den Franschen Koning verleend aan den Amsterdamschen burgemeester Reinier Pauw Adriaanszoon en diens nakomelingen, doch waar niet altijd genoeg op wordt gelet is dit, dat ingevolge een concessie van den Engelschen Koning de pauw op het helmteeken voor Reinier en zijn nakomelingen is vervangen door een gouden distelplant (1). Reinier werd namelijk bij diploma van 12 Februari 1621 door Jacobus van Engeland in den adelstand verheven en begiftigd met de Distelorde van St. Andreas. „En opdat — zoo zegt het diploma in Latijn dat we hier vertaald weergeven — een zichtbaar en onvergankelijk teeken onze gunstbewijzen tegenover hem in aandenken mogen houden, hebben wij bevolen aan zijn geslachtswapen, waarvan hij zich tot dusver bediende, de Distelplant uit ons wapen (2) toe te voegen op de wijze als hierbij is afgebeeld."

Het geheele diploma vindt men afgedrukt in „Over de Staatspartijen" blz. 158. Mijn grootvader verwondert er zich over dat het van 1621 en niet van 1613 is, in welk jaar Reinier Pauw met De Groot in gezantschap naar Engeland was gezonden om de moeielijkheden tusschen de Hollandsche en Engelsche 0. I Compagniën uit den weg te ruimen. Waarschijnlijk heeft Pauw, die ook later nooit den titel van ridder wilde voeren, destijds een dergelijk aanbod van de hand gewezen, met verzoek om liever zijn zoon met de ridderlijke waardigheid te begiftigen, want Adriaan Pauw de latere raadpensionaris ontving 19 October 1613 van den Engelschen Koning een diploma als Eques auratus (gulden ridder).

Op blz. 109 zegt mijn grootvader verkeerdelijk dat de Engelsche wapenvermeerdering van 162 1 bestond in de toevoeging van een mispelbloem, waarbij hij waarschijnlijk dacht aan de roode roos of vijfbladerige bloem, die de tak van den raadpensionaris gevoerd heeft in het schildhoofd op den gouden paal, gelijk men die nog vinden kan bij

(1) **Onder het gegraveerd portret dat mijn grootvader ter opluistering voor zijn geschrift „Over de beide staatspartijen" liet vervaardigen, is een wapen aangebracht met den pauw tot helmteeken in plaat8 van de distelplant. In zooverre is dit te verdedigen dat, gelijk op blz. 116 wordt meegedeeld, op zijn grafsteen in de oude kerk te Amsterdam het wapen is uitgebeiteld met den pronkenden pauw tot cimier. Dit laat zich echter hieruit verklaren dat die grafsteen waarschijnlijk reed8 vóór 1621, wellicht bij den dood zijner vrouw, vervaardigd zal zijn.**

(2) De distelplant is eigenlijk niet het wapen, maar het teeken of zoogenaamd devies van Schotland. In het Latijn is dan ook niet bepaald van een wapenfiguur, doch in het algemeen van een onderscheidingsteeken sprake.

de jonkheeren Pauw geb. Hoeufft in het wapenboek van den Ned. Adel door Rietstap (op den naam Hoeufft). Deze toevoeging is afkomstig uit het diploma dat Adriaan Pauw, de latere raadpensionaris, gelijk we zooeven zagen in 1613 ontving als Eques auratus. Alleen de tak die van hem afstamt heeft dan ook die roos gevoerd, tenzij dat die ook mocht gevoerd zijn door den kleinzoon van Adriaan's broeder Reinier, die een diploma ontving van Karel 11 van Engeland, waarin zijn adel bevestigd, de verdienste van de verschillende leden van zijn geslacht tegenover het Engelsche Koningshuis wordt opgesomd en hemzelf als aanmoediging om dat voorbeeld te volgen, de titel van ridder wordt verleend. Men vindt dat diploma afgedrukt op blz. 186 van Mr. H. J. Koenen's „Adriaan Pauw".

De persoon die dit diploma ontving was des ouden Adriaan's bet-achterkleinzoon Reinier Pauw van Csrnisse en Terhorst, de ongehuwd overleden oudste zoon van Dirk Pauw, die door zijn tweede vrouw Elisabeth Cats, weduwe van den griffier Musch, heer van Carnisse werd, en wiens vader de president van den Hoogen Raad Reinier Reinierszoon Pauw door zijn huwelijk met Christina van Ruytenburgh het kasteel Ter Horst onder Voorschoten in bezit had gekregen.

(*Wordt vervolgd.*)

VARIA.

Het Koninklijk Wapen.

Zij, die beweren, dat ons vak droog, ja droog als gort is, kunnen geen beter geneesmiddel nuttigen, dan No. 3 van ons Maandblad te lezen, waarin onzen tegenwoordigen bibliothecaris Mr. H. J. Koenen, verscheiden personen à faire neemt, op eene joviale manier, die verre van te kwetsen, onze tekortkomingen (altijd van zijn standpunt bekeken), zoo vermakelijk voorstelt, dat men een kniesoor zou wezen, indien bij de lectuur niet een natuurlijk vroolijke bui kwam opzetten. Jhr. Victor de Stuers had volgens schrijver visioenen en fantastische gedachten over heraldiek, toen de Heer Verster hem kwam interviewen !

Ik zelf maak mij schuldig aan mysterieus gefluister en vaardig banvloeken uit tegen politieke raddraaiers „in en buiten de Kamer". Men vreest verder van mij een vertoog (mysterieus of niet?) te moeten slikken over zwevende kronen, door heraldische (of natuurlijke ?) leeuwen, dienstdoend-politieke-raddraaiers, vastgehouden !

Ik duizel alleen van de gedachte !

In hoofdzaak (behalve het zwevende gedeelte) kan ik mij uitstekend vereenigen met de aanwijzingen van den Heer de Stuers, en haalde zelfs een kunstschilder over, zijn krachten te beproeven aan een dier ontwerpen, daar ik de gedachte verre van mij werp, dat *mijn* ontwerp het beste zou zijn. Ik kan 't nu eenmaal niet helpen, dat ik 't eerst met deze zaak ben voor den dag gekomen. Met alle lusten, moet ik natuurlijk ook de lasten dragen, en doe zulks dubbel gaarne, nu mijn doel, een uitgebreide gedachtenwisseling uit te lokken, aanleiding kan geven, dat men van hoogerhand, de zaak aan een grondig onderzoek laat onderwerpen.

Bij de aanhaling door den Heer Koenen van de Koninklijk Pruissische beschikking van 8 Dec. 1897, waarbij de heraldische koningskroon in overeenstemming wordt gebracht met de werkelijke kroon, in 1889 nieuw vervaardigd, verzuimt ZEd. m. i. er uitdrukkelijk op te

wijzen, dat de voering *niet zichtbaar is „gefüttert bis an die Bügel"*. Evenzoo kan (moet ?) ook onze Nederlandsche Koningskroon zijn vervaardigd.

De Heer de Stuers (die thans ook voorstander schijnt te zijn van een gevoerde Koningskroon) is ni fallor in vele aangelegenheden geraadpleegd geworden, dáar waar het Koninklijk symbool moest worden aangebracht, daarom zij het mij vergund hier nog eens eenige der tallooze voorbeelden te herhalen, die in deze als evenzoo vele getuigen dienen : de kronen op de hofkoetsen, de harnachementen der paarden, de knoopen der lakijen, de stempels van Algemeen Bestuur, idem idem der gezantschappen en consulaten in 't buitenland, de postzegels, briefkaarten, postwissels, alle muntstukken, het postpapier dat van wege H. M. door de Hofhouding wordt gebruikt, de stempels waarmede namens H. M. wordt gezegeld . . . . . op dit alles vindt men een *ongevoerde kroon*.

Is dit dan consequent? Moet dan alleen het wapen door H. M. *persoonlijk* gevoerd, een kroon met muts vertoonen ?

Is de maker van de kroon van 1840 de schuldige? Werd hem last gegeven een toque daarin te bevestigen, en door wien ?

Dit zijn zaken waarop alleen de Directie van het Koninklijk Huisarchief zou kunnen antwoorden.

Men zal niet kunnen ontkennen, dat de boven aangehaalde voorbeelden duidelijk genoeg spreken voor de opvatting, dat onze Koningen ook overtuigd geweest zijn van de noodzakelijkheid de Nederlandsche Koningskroon *Ingevoerd* af te beelden, hoe zou anders -- en zonder eenige uitzondering — in hunne onmiddelijke omgeving het koninklijk symbool in dien geest overal zijn aangebracht?

Haarlem M. G. WILDEMAN.

Een Prins van Oranje.

Het zal niet algemeen bekend zijn, ook niet onder beoefenaars der genealogie, hoe het mogelijk was, dat op den 16en Augustus 1897 op het kasteel Cibeins in Frankrijk een edelman overleed, die den titel voerde van Prins van Oranje, namelijk Armand Adrien Joseph Marquis de Mailly-Nesle, prince d'Orange, die uit zijn huwelijk met Suzanne de Cholier de Cibeins twee zoons naliet, waarvan de oudste thans den titel van prince d'Orange voert.

„Le Bulletin Héraldique de France" onder redactie van M. Louis de La Roque geeft ons daarvan de verklaring in een artitel getiteld: „les princes d'Orange", waarvan wij in het Septembernummer van dat blad het slot aantreffen.

Hoewel wij Nederlanders natuurlijk ongaarne door vreemdelingen den titel zien voeren van ons geliefd vorstenhuis, zoo is het toch niet te ontkennen dat er voor de aanspraken van de markiezen de Mailly op het prinsdom Oranje wel wat te zeggen valt, en dat in ieder geval hun recht om den titel te voeren niet kan worden betwist.

Het is een bekende zaak dat onze prins Willem 1 en al zijne nakomelingen geen droppel bloed van de oude prinsen van Oranje in de aderen hebben, daar hem het prinsdom bij testament was nagelaten door zijn neef René uit den tak van Nassau-Breda, meer bekend onder

den naam René van Châlons, wien de goederen van dat huis, en daaronder het prinsdom Oranje, van moederzijde waren aangekomen.

De geldigheid van deze testamentaire beschikking bleef niet onweêrsproken, als in strijd met de regelen van opvolging, te voren in het huis van Châlons (1) vastgesteld, terwijl het geheele feit van een testamentaire beschikking over de erfopvolging ten behoeve van iemand, die daarop door afstamming geen aanspraken had, wel eenigszins bedendelijk mag heeten.

Tot degenen, die recht op de nagelaten goederen van René van Châlons meenden te kunnen doen gelden, behoorden de afstammingen uit een jongeren tak van het huis Châlons.

Jan van Châlons, door wiens huwelijk met Maria van Baux in 1389 het prinsdom Oranje in het huis Châlons was gekomen, had namelijk twee zoons nagelaten: Louis, wiens tak uitstierf in het huis van Nassau, en Jan, heer van Joigny, wiens tak uitstierf in het huis de Sainte-Maure.

Adrien de Sainte-Maure, comte de Nesle, had uit zijn huwelijk met Charlotte de Châlons, twee kinderen, een zoon die kinderloos overleed, en een dochter Louise, gehuwd met Giles de Laval. Hun eenig kind Qabrielle de Lava1 huwde met François Aux Epaules, uit welk huwelijk een ongehuwde zoon René Aux Epaules, marquis de Nesle, en een dochter Magdeleine, die in 1627 met Bertrand André de Monchij in het huwelijk trad.

Hun dochter Janne de Monchy trouwde in 1649 met Louis Charles de Mailly, waardoor de aanspraken op het prinsdom Oranje in dat geslacht gekomen zijn.

Evenals reeds vroeger bij arrest van den Conseil d'Etat van 29 Nov. 1553 geschied was, werden die aanspraken bij arrest van 16 Jan. 1706 geldig verklaard, (2) ten behoeve van den kleinzoon van Louis Charles de Mailly en Janne de Monchy, te weten: Louis de Mailly, den derden van dien naam, markies van Nesle en Mailly-Montcavrel. Waarop deze bezit deed nemen van het prinsdom, wijl er destijds door den dood van onzen stadhouder Willem 111 nieuwe geschillen over de opvolging ontstaan waren.

Na den vrede van Utrecht kende hem Lodewijk XIV, onder voorbehoud van de souvereiniteit en het genot der heerlijke rechten (3), de bevoegdheid toe om den titel prince d'Orange, aan te nemen. De regeling bij dien vrede, tusschen den Franschen Koning en de erfgenamen van Willem III aangaande het prinsdom getroffen, maakten Lodewijk XIV ongetwijfeld bevoegd om over dien titel te beschikken.

Ook zonder in een appreciatie te treden der oude aanspraken van den tak waaruit de markiezen de Mailly-Nesle 'gesproken waren, moet men dus erkennen, dat het geslacht de Mailly thans alle recht heeft den blooten titel te voeren, die sedert genoemde regeling eveneens gevoerd wordt door den Koning van Pruisen en de nakomelingen van Johan Willem Friso.

---

(1) De heer Wildeman maakte verleden jaar bij de bespreking van het Koninklijk **Wapen, aanmerking op de schrijfwijze Châlons in plaats van Châlon. De Fransche schrijver echter geeft, onder vermelding** dat beide afwisselend voorkomen, den voorrang aan **Châlons.**

(2) Wij laten hier natuurlijk in het midden of genoemd liohaam bevoegd was deze zaak te beslissen.

(3) Het gebied van Oranje werd in 1731 onder de kroondomeinen opgenomen.

Curiosum uit het trouwboek der Herv. Gem. te Rijnsburg.

In bovengenoemd trouwboek begint het jaar 1757 aldus: Huyg Thyse Moraal en Kaatje *Blankert*

24 Jan. Een jeugdig paar
Ieder 70 jaar.

Gideon *Buytendijk* wedr. van Jannetje van *Egmond* en Jannetje Mes jd. ider classis 3 gld. dus *f* 6,

Dit jaar begint met klugtig paaren:
Een oude voogd van sestig jaaren
Trouwt zijn pupil, is dat geen klugt?
Nog minderjarig en bevrugt.
Getrouwd: en in den eersten nacht
Heeft zij twee kinders voortgebracht
Geen neegen maanden sijn verloopen
Als de eerste vrouw nog 't oog had oopen.

De dichter van bovenstaande regelen is natuurlijk de toenmalige predikant, nl. Theodorus van Bell.

0. H. J. S.

AANKONDIGINGEN.

Een belangrijk boek.

Het eerelid van de vereeniging Herold dr. Ottocar Lorenz, professor in de geschiedenis, heeft een groot werk geschreven over genealogie, hetwelk hij aan de genoemde vereeniging heeft opgedragen. De titel is Lehrbuch der gesammten wissenschaftlichen Genealogie, Stammbaum und Ahnentafel in ihrer geschichtlichen, soziologischen und naturwissenschaftlichen Bedeutung, te Berlin bij Wilh. Heri (Besserscbe Buchhandl). Het werk beslaat 489 bladzijden octavo en kost 8 Mark.

Het bevat de volgende onderdeelen: Inleiding over „Genealogie als Wissenschaft", Erster Theil getiteld „Die Lehre vom Stammbaun"; Zweiter Th. „Die Ahnentafel"; Dritter Th. „Fortpflantzung und Vererbung".

Reeds de titel van dit laatste gedeelte geeft aan dat dr. Lorenz de genealogie niet enkel als een historische, maar ook als een natuur-wetenschappelijke studie opvat. Zoo vindt men onder de hoofdstukken waarin dit laatste deel is gesplitst: 1 Vater, Mutter, Kinder; 11 Erblichheit und Variabilität; 111 Physische und Moralische Vererbung; IV Vererbung pathologischer Eigenschaften; V Leben und Tod, Ueber den Begriff der Inzucht (1), Aussterben der Geschlechter. De genealogische studie treedt daarmee dus op een geheel nieuw terrein.

Historische Genealogische en Heraldische Aanteekeningen betreffeode het adellijk geslacht Stapert, *door* J. C. H. MATILE, *Amsterdam* 1895, in 4°. IX en 139 bl.

Daar het een zeldzaamheid mag genoemd worden, dat uitgebreide werken als het bovengenoemde in Nederland verschijnen, moeten we er, al is het een uitgave niet voor

(1) Huwelijken tueschen stam- of bloedverwanten.

den handel bestemd, om verschillende redenen melding van maken ; trouwens door het schenken van exemplaren aan de Waalsche Commissie te Leiden en aan de Bibliotheek der gemeente Haarlem is ze publiek domein geworden.

In de voorrede zegt de schrijver terecht dat de weinige belangstelling, die bij velen voor genealogie, heraldiek en sphragistiek bestaat, ten deele te wijten is aan gebrek *aan* voldoende historische kennis of noodige beschaving òf wel, omdat zij zich bewust zijn dat er niet te veel te zeggen valt over hun voorgeslacht. Zeer verdienstelijk mag deze arbeid worden genoemd, die door de groote uitgebreidheid van stof in drie afdeelingen is gesplitst.

a. *Geschiedenis,* waarin voornamelijk wordt behandeld wat uit een historisoh oogpunt bekend is omtrent de voornaamste leden van dit geslacht, enz.

b. Genealogie, bevattende de generaties en filiaties van het geslacht Stapert.

c. *Appendices,* bevattende : 1°. partieele genealogiën van negen verschillende geslachten aan de Staperts verwant, enz. 2°. Extracten van 4 adelbrieven: 3°. Bijlagen waarin eenige bijzondere aanteekeningen.

We beginnen dus met a. de geschiedenis van den naamsoorsproug, zooals de overleveriug in den volksmond haar nog heden ten dage geeft.

„In overoude tijden, zoo luidt de legende, leefden er op eene Stius in Friesland een rijk edelman met zijne gade. Zij waren kinderloos. Lang hadden zij gewenecht een kind te bezitten. Eindelijk werd die weusch vervuld, doch de geboorte van dit kind veroorzaakte den dood der moeder. Het was een meisje, Bertha genaamd. Zij groeide op en werd alom geprezen wegens hare buitengewone schoonheid. Elk jeugdig ridder had een begeerig oog geslagen op de schoone maagd. Onder de ridders waren er vooral twee, die dongen naar de hand van Bertha: het waren *Agge* en *Bocke* beiden even aanzienlijk als dapper. Bertha was besluiteloos in de keuze, die zij zou doen. Daarop werd op raad haars vaders, en naar de gewoonte dier tijden, een groot tournooi gehouden, waarop dc uitslag van den kamp tusschen de twee mededingers zou beslissen wien het toe kwam de schoone Bertha naar het altaar te voeren. Lang bleef de kampstrijd aanhouden, tot dat Agge het paard van Bocke een geweldigen lansstoot toebracht waardoor het stijgerende beest zijn meester in het zand deed bijten. Onder den algemeenen kreet: Daar valt 't pert van Bocke! werd de overwinnaar zegevierend uit het strijdperk gevoerd en naar den zetel geleid, waar Bertha met haar vader den strijd hadden gadegeslagen. Aldus werd Agge de echtgenoot van de schoone Bertha. De traditie heeft dezen strijd vereeuwigd door de state van Agge sinds dien tijd *Sta pert* te noemen, in tegenstelling van die van Boeke, die nu sinds *Val pert* werd genoemd". (1)

Zooals met alle overleveringen, moet men ook deze naar waarde schatten ; zoo mogelijk zou een onderzoek in taalkundige richting wellicht een geheel andere opvatting veld doen winnen ; een taak toevertrouwd aan den Heer Johan Winkler te Haarlem. Twee wapenplaten besluiten deze afdeeling. De eerste genomen naar dat op de adeldiploma's in dato 4 Mei en 19 Oct. 1555 voorkomend; de tweede naar het „eerewapen"(?) volgens diploma 9 Nov. 1547, en de afbeelding naar een oud cachet, dat om haar afschuwelijke conceptie gevoeglijk achterwege had kunnen blijven.

(1) Volgens den schrijver leeft deze overlevering nog steeds in den volksmond te Wommels voort. Aangezien die naamsoverleveringsn in ons land sohaars zijn, nam ik deze in haar geheel over.

Bij dezen verdienstelijken arbeid mag het jammer genoemd worden, dat de schrijver de terminologie der heraldiek zoo verwaarloosd heeft. Waarom voor de verschillende kleuren niet de geijkte termen gebruikt? te meer daar deze uitgave toch in handen zal komen van mannen van 't vak, of historici, die ook van die terminologie op de hoogte zijn.

Wat te denken van eene beschrijving als bij het wapen Lycklama à Nyeholt waar staat: Een gedeeld schild met roode lijst (?) (waar zeker bordure wordt bedoeld) beladen met 8 goudstukken? (besanten of schijven ?)

Verder wordt in het helmteeken een gouden paal *overladen* met een roocle lelie ! Dat is kras !! Bij Witteveen beet het : *Schild in vier kwartieren verdeeld* (waarom niet *gevierendeeld ?) 1°* in goud een halve zwarte adelaar (waarom hier niet bij: *uitkomend van de deelingslijn* ?) 2°. in *blauw* een *boompje,* waarom zich een slang kronkelt, *op een groenen bodem,* 3°. *enz.*

Albarda, ... overtopt *met,* lees : *van.*
Bakker, ... *begeleid van,* lees : *vergeaeld van.*
Bolman, ... „In goud een geplante groene boomstam waaruit aan elke kant een tak ontspruit, en een blauwe zandlooper opgehangen aan den rechter tak."
Lees : In goud een boomstam au naturel waaruit rechts en links een tak ontspruit, hangende aan den rechter tak een zandlooper van azuur ;

en zoo is bijna op iedere beschrijving iets aan te merken. Waar handboeken licht verspreiden en verscheidene heraldici voorzeker bereid waren gevonden, den schrijver in deze de noodige aanwijzingen te geven, kunnen we de oorzaak van deze zinstoorende onnauwkeurigheden niet doorgronden en mogen we niot nalaten hierop te wijzen, al moeten we overigens den auteur verdienden lof toezwaaien voor zijn nette bewerking, die veel tijd en inspanning zal hebben gevergd.

Haarlem. M. G. *w.*

INHOUD **1893, N°.** 4.

Bericht. — Vragen en Mededeelingen: Verheffingen in den Adel. — van der Port. — Walen, door J. C. G H. v. H. — van Beek, door G. — Lucretia van Merken, door Z. — Scharp en Pierson, door H. J. K. — Worbert van Wassenaar Starrenburg, door M G. Wildeman. — Ganderheiden, door H. J. K. — Van Swinden, door Th. -Ben gevelsteen. — Grafsteden in de kerk te Beverwijk (Vervolg). — Eenige aanteekeningen betreffende de wapens en titels, gevoerd door leden van de familie Pauw, door H. J. K.

Varia: Het Koninklijk Wapen, door M. G. Wildeman. — Een prins van Oranje. — Curiosum uit het Trouwboek der Herv. Gem. te Rijnsburg, door H. J. S.

Aankondigen: Een belangrijk boek. — Historisohe, Genealogisohe en Heraldische aanteekeningen betreffende het adellijk geslacht Stapert van J. C. H. Matile, door M. G. Wildeman.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven en inzendingen voor het Maandblad te zenden aan den Secretaris Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Grootkertoginnelaan* 27.

Aanvragen en toezendingen betreffende de bibliotheek te richten aan Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg 63 Scheveningen.*

Penningmeester van het Genootschap is de heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f* 10.00.

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 6.00

De vorige jaargangen zijn voorde nieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 p. jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. XVIe Jaargang. 1898.

Tot lid is benoemd:

W. Drektraan ..... te *Schiedam.*

Boekwerken enz., ontvangen voor de bibliotheek en het archief.

Mr. R. C. Ermerins. La Noblesse titrée de l'Empire de Russie. St. Petersburg 1897.

Van den Schrijver.

H. G. Ströhl. Heraldischer Atlas, Eine Sammlung von heraldischen Musterblättern für Eünstler, Gewerbetreibenden und Freunde der Wappenkunde. Stuttgard 1898.

Van den uitgever Julius Hoffmann.

Le Comte Théodore de Renesse. Dictionnaire des Figures Héraldiques. Tome III, 4e, 5e en 6e fascicule.

Van den Schrijver.

Eenige aanteekeningen omtrent de wapens en titels gevoerd door leden van de familie Pauw.

(Vervolg).

Keeren wij thans na onze uitwijding over de Engelsche diploma's tot den ouden Reinier, den Amsterdamschen burgemeester terug, om ons nog een oogenblik bezig te houden met de Fransche diploma's. Dat hetwelk Lodewijk XIII hem verleende, dateert van Februari 1622. Hij werd daarbij in den adelstand verheven met verleening van den titel van Escuyer voor al zijn nakomelingen, terwijl werd toegestaan, qu'il puisse doresnavant porter et sa postérite dans leurs armoiries une fleur de lis, comme elle est empreinte dans l'Ecusson d'icelles, lesquelles nous leur permettons toufi porter en ceste forme et manière" enz. Verder kreeg hij bij datzelfde diploma voor zich persoonlijk den titel van Chevalier.

Reeds het vorige jaar in April 1621 was aan Reinier's oudsten zoon Adriaan Pauw heer van Heemstede een soortgelijke onderscheiding ten deel gevallen door zijn verheffing in den Franschen adelstand, zoodat het diploma van 1622 eigenlijk een uitbreiding daarvan was tot de overige zoons van Reinier Pauw.

Al diens nakomelingen behoorden dus tot den Franschen adel, en wst den persoonlijken riddertitel betreft, deze werd ook door opvolgende Fransche koningen aan verschillende leden van het geslacht Pauw verleend, want volgens de genealogie was niet alleen de raadpensionaris, maar ook diens broeder de president van den Hoogen Raad (dd. Augustus 1634), en eveneeens (1636) diens zoon Dirk heer van Carnisse bovengenoemd, begiftigd met de ridderorde van St. Michel, terwijl twee zoons van den raadpensionaris nl. Pieter heer van Bennebroek en Adriaan heer van Schalkwijk en na zijns broeders dood ook van Bennebroek, daar eveneens met den titel van Ridder voorkomen, wat ook wel op onderscheidingen vanwege den koning van Frankrijk doelen zal, althans wat Pieter betreft, die „Edelman van den koning van Frankrijk en kapitein bij de infanterie aldaar" wordt genoemd.

In het Fransche diploma dat Adriaan Pauw van Heemstede in 1621 ontving, ligt het hartschild met de lelie niet, zooals bij zijn vader, op het gouden half-kruis van het familiewapen, maar op een gevierendeeld schild, waarvau het eerste en vierde kwarter het familiewapen, het tweede en derde het wapen van de heerlijkheid Heemstede (in goud een rood vrijkwartier en 7 zoomsgewijs geplaatste roode merletten) bevat. Die gewoonte om het wapen te vierendeelen met dat van een heerlijkheid is door de zoons van den raadspcnsionaris nagevolgd, althans de heeren vau Bennebroek voerden gevierendeeld 1 en 4 Pauw, 2 en 3 in rood een gouden dwarsbalk (Bennebroek). Of de heeren van Nieuwerkerk en de heeren van Hoogersmilde datzelfde deden is mij onbekend. Doch wel meen ik te weten dat de heeren van Ter Horst, afstammende van genoemden broeder van den raadspensionaris de golvende dwarsbalken van Ter Horst niet in hun wapen opgenomen hebben. Op een fraai gegraveerd portret dat ik van den president vau den Hoogen Raad bezit komt zijn wapen eenvoudig voor, zooals zijn vader de Amsterdamsche burgemeester voerde met de lelie in het hartschild op het half-kruis en de distelplant als helmteeken; onder het schild zijn lijfspreuk Deus Pavit, waarover straks nader.

De distelplant als helmteeken is naar ik meen regelmatig door alle afstammelingen van burgemeester Reinier gevoerd. Wel komt op het zooeven genoemde Fransche diploma, dat de raadspensionaris in 1621 ontving, een pauwestaart als helmteken voor, doch de raadspensionaris zelf voerde altijd de distelplant. Een fraaie afbeelding van zijn wapen (gevierendeeld Pauw en Heemstede, met de lelie in het hartschild, en als helmteeken de distel) was voor eenige jaren te zien op „ Oud -Holland" het bekende antieke uitspanningsterrein, behoorende bij de tentoonstelling van het Hôtel en Reiswezen te Amsterdam, gehouden in den zomer van 1895. Boven de poort waarin de kwakzalver Kakkelodorus zijn grappen debiteerde, vond men het blazoen van den raadpensionaris aangebracht, zooals dat eenmaal in de poort van zijn kasteel te Heemstede heeft geprijkt. Tot voor een tiental jaren lag die steen nog op de boerderij, die de plaats van het voormalig slot inneemt, of liever grenst aan de prachtige brug die naar het slot voerde en thans alleen daarvan over is ; sedert is bij naar ik meen aan het rijksmuseum afgestaan. Een afgietsel of getrouw namaaksel was het dat de poort van Kakkelodorus versierde.

Ook nog op meer ingewikkelde wijze placht de raadpensionaris zijn wapen samen te stellen, namelijk verdeeld in 6 vakken door twee snijlijnen en één deellijn met twee hartschilden op de beide kruispunten. Het beval het familiewapen in het eerste en zesde vak en in de 4 andere vakken de wapens van al zijn heerlijkheden : Heemstede in het tweede; een vliegende arend of valk boven een golvend water (Hogersmilde ?) in het derde ; een rietschoof waarover een golvende dwarsbalk van goud in blauw (Rietwijk) in het vierde, en een golvende dwarbalk vergezeld van drie visschen (Nieuwerkerk ?) in het vijfde kwartier. Het bovenste hartschild bevat drie gouden lelies in blauw (vanwaar inplaats van één die drie, het volle wapen van Frankrijk 3) ; het onderste hartschild van goud *met* de roode roos van Engeland.

Ik bezit een tweetal gegraveerde portretten van den raadpensionaris, die beide dit samengestelde wapen te zien geven, omhangen met de keten van St. Michel. Op het eene dat gegraveerd is door Cornelis Visscher treft men bovendien een devies of lijfspreuk aan, welke echter niet onder het wapen is geplaatst, maar onder het onderschrift met de namen en de titels. Deze spreuk ; „Patientia et Pace" (met geduld en vrede) is als het ware het antwoord dat de meer behoedzame raadpensionaris geeft op den krachtigen lijfspreuk zijns vaders : „Tandem bona causa triumphat" (eindelijk zegeviert de goede zaak).

De burgemeester, die geen vriend van halve maatregelen was, had zich door zijn ijveren voor hetgeen hij de goede zaak achtte met al de hem eigene hartstochtelijkheid en doorzettingskracht, te Amsterdam bij velen gehaat gemaakt, nadat hij daar een tijdlang schier onbeperkt had geheerscht. De al te krasse maatregelen waarvoor hij, een van de felste onder Oldenbarneveld% rechters, gebleken is niet terug te deinzen ten einde de goede zaak te doen triumpheeren, is wellicht oorzaak geweest dat zijn anders zoo schoone lijfspreuk later nimmermeer gevoerd is, niettegenstaande die in het Engelsche diploma als devies onder het wapen was aangebracht en dus bestemd om de algemeene wapenspreuk van zijn nakomelingschap te worden.

Wij vermeldden tot dusver slechts twee van 's burgemeesters zonen, nl. Adriaan den raadpensionaris en Reinier

den president van den Hoogen Raad. We moeten thans nog spreken van de drie overigen en de onderscheidingen die hun zijn te beurt gevallen. Alle drie voerden den titel van ridder, althans de genealogie kent dien ook toe aan den jongsten zoon Jacob Pauw baljuw en drossaert van Liesvelt.

Cornelis Pauw, die als edelman deel uitmaakte van de ambassade naar Turkije onder Cornelis Haga en in 16 13 hoofdconsul der Nederlanden te Aleppo werd, ontving ten volgenden jare van Koning Qustaaf Adolf van Zweden een diploma als eques auratus. Ook aan hem heeft mijn grootvader een studie gewijd. Zijn zoon Pieter Corneliszoon Pauw, raad van justitie en fiscaal te Batavia, wordt in de genealogie eveneens Ridder genoemd, doch het is mij onbekend met welk recht.

Michiel Reinierszoon Pauw eindelijk ontving 20 April 1623 van den doge van Venetië een diploma als ridder van San Marco. Ik weet niet of het een direct uitvloeisel van dit diploma was, dat hij in plaats van de twee gouden griffioenen, welke zijnen broeder Adriaan tot schildhouders dienden, twee gevleugelde aanziende leeuwen, met aureolen om het hoofd, naast zijn wapen heeft geplaatst. Zooals men weet is de gevleugelde leeuw een symbolische voorstelling van de Evangelist Marcus, welke voorkomt in het wapen van Venetië. Somtijds voerde hij rechts zulk een leeuw, links een wildeman, doch in den gevel van zijn huis plaatste hij het wapen met twee gevleugelde leeuwen.

Een enkele opmerking over de huizen te Amsterdam door de familie Pauw bewoond, is hier niet misplaatst. De oude Adriaan Pauw woonde op de Oudezijds Voorburgwal tegenover de Bierkaai, waar men zijn huis nog herkent aan een gevelsteen, waarop twee pauwen gebeiteld zijn, de eene pronkend, de ander van terzijde gezien met neergevouwen staart. Het huis heeft een opgaande stoep met twee ramen naast de voordeur, daarboven nog één verdieping en verder zolders, en is naar de zeden van de 16e eeuw niet groot of weelderig.

Burgemeester Reinier liet bij de uitbreiding der stad zich een meer aan de eischen van de 17e eeuw beantwoordend huis bouwen op de Heerengracht bij de Leliegracht. Dit huis moet echter niet vereenzelvigd worden met dat, hetwelk later dòor zijn zoon Michiel werd bewoond en dat eveneens op de Heerengracht bij de Leliegracht gelegen was, schuin tegenover de Warmoesgracht. Dit huis toch werd door den architect Vingboom voor Michiel Pauw gebouwd, gelijk men vermeld vindt in het bekende boek met afbeeldingen van de werken van dien bouwmeester. Het wapen van den ridder van St. Marcus is daar in den gevel geplaatst met de beide gevleugelde leeuwen als schildhouders *en* de distelplant als helmteeken. Nog heden ten dage ziet men daar het thans ledige wapenschild met twee kolossale St. Marcusleeuwen, doch het zonderling geval doet zich voor, dat helm en helmteeken verdwenen zijn. In plaats daarvan rijst uit den bovenrand van het schild een bekleede arm op, die een geopend boek omhoog steekt, waarop men met groote letters het woord „Veritas" leest. Wellicht heeft een latere bewoner die verandering doen aanbrengen.

Op de Heraldieke Tentoonstelling, waar ook de meeste der bovengenoemde diploma's door ridder Pauw van Wieldrecht waren ingezonden, was een teekening met het wapen van Michiel Pauw (schildhouders St. Marcus-leeuw en wildeman) met een eigenaardig devies, bestaande uit

Hebreeuwsche letters, waarvan de uitspraak luidt Miekoo-eil, zijnde een klanktoespeling op den voornaam van Michaël.

Het wapen zelf is daar gevierendeeld 1 en 4 Pauw Pauw, 2 en 3 een leeuw, en zoo voerde blijkens de wapenkaart der regeeringsleden van Enkhuizen, ook Michiel's zoon, de ridder (1) Isaac Pauw, die na eerst schepen en raad van Amsterdam geweest te zijn, pensionaris van Enkhuizen is geworden, en ten slotte gecommitteerde in de Generaliteits-Rekenkamer en de Staten-Generaal. De leeuw is waarschijnlijk het wapen van de heerlijkheid Achttienhoven, aan Michiel Pauw ten huwlijk aangebracht door Hillegonda Spiegel, die ze weer geërfd had van haar moeder Neeltje Ouderogh. Van het geslacht Spiegel, waartoe de bekende schrijver Hendrik Laurenszoon Spiegel behoorde en dat in de vrouwelijke lijn uit het oude geslacht Gaaf gezegd Spiegel sproot, zullen we weldra in dit blad een overzicht opnemen. Terloops zij hier vermeld dat in dat geslacht een familiefonds bestaat ter ondersteuning van behoeftige familieleden genaamd het schap van Pieter Laurens in de Spiegel, waartoe de nakomelingen van Hillegonda Spiegel, gehuwd met Michiel Pauw en de nakomelingen van haar zuster, die met den ridder Backer gehuwd was, zijn gerechtigd. (2)

Na het uitsterven van den tak van Michiel Pauw zijn de rechten op dat fonds overgegaan op de familie van Heemskerk graven des H. R. Rijks, die ook den titel van heeren 'Achttienhoven voerden, als afstammende van den ambassadeur Coenraad van Heemskerck, gehuwd met de eenige dochter van Isaac Pauw van Achttienhoven. En door huwelijk zijn ze vervolgens o. a. weer gekomen in den Delftschen tak der familie Pauw, en wel daarvan in de jongere linie, afstammende van den Delftschen burgemeester Engelbert Pauw (wiens oudere broeder de stamvader was van de linie Pauw van Wieldrecht) en van Cornelia Hillegonda des Villates, wier moeder Anna Petronella gravin van Heemskerck een kleindochter was van den ambassadeur.

Reeds haar zuster Antoinetta Coenradina gravin van Heemskerk was gehuwd met den kinderloos overleden burgemeester van Delft mr. Franco Pauw, waardoor het eerst banden tusschen den Delftschen tak en de afstammelingen uit den tak van Achttienhoven ontstonden. Die banden zijn ook daarom belangrijk, omdat dienteugevolge, verschillende documenten, die anders, van het uitsterven van alle takken, uit den Amsterdamschen burgemeester Reinier Pauw gesproten, waarschijnlijk in vreemde handen zouden geraakt zijn, in het bezit kwamen van genoemden Delftschen tak, afstammend van Jacob Pauw burgemeester van Delft ouderen broeder van den Amsterdamschen burgemeester Reinier. Tegenwoordig maakt al wat er van dien aard is deel uit vau het familiearchief hetwelk berust onder de ridders Pauw van Wieldrecht.

Over het tegenwoordige wapen der familie Pauw in bijzonderheden te treden zal onnoodig zijn. Evenals het hartschild met de lelie, is de distel als helmteeken, met 'het uitsterven van Reinier's nageslacht, natuurlijk verdwenen. Voerden de jonkheeren Pauw geb. Hoeufft, bij

(1) Isaac Pauw voerde evenals zijn broeder Reinier die kapitein van een compagnie zeesoldaten was, den titel van Ridder. Deze Reinier had bij Eva Cortenhoeff een zoon Michiel kapitein, die ongehuwd overleed in 1709.

(2) Dit fonds berustte vroeger bij de Amsterdamsohe weeskamer, thans bij het Ministerie van Financiën. Adviseur voor den tak Pauw is thans schrijver dezes.

wie men lelie en roos nog aantreft, naast den helm van Hoeufft ook dien van Pauw op het gevierendeelde wapenschild, dan zou daarop dat helmteeken moeten voorkomen, loch bij de ridders Pauw van Wieldrecht vindt men natuurlijk niet den distel maar den pronkenden pauw, lie steeds door den Delftschen tak is gevoerd (1).

Alleen nog één opmerking over het tegenwoordig levies „ Deus Pavit " (dat zoowel God bezoekt, als God reeft gewijd of behoed, m. a. w. God is mijn herder, :an beteekenen), hetwelk zooals ik boven reeds zeide ran den president van den Hoogen Raad Reinier Reinerszoon Pauw van ter Horst afkomstig is. Hoe het later ›ij den Delftschen tak in zwang is gekomen kan wellicht laardoor verklaard worden, dat het kasteel ter Horst, vaar men die spreuk leest onder de wapens die de twee teenen leeuwen op het hek vasthouden, in het begin ran de vorige eeuw werd aangekocht door den Zierikzeechen burgemeester Cau, lid van de Staten-Generaal, wiens tante met een Pauw van den Delftschen tak was gehuwd

De Delftsche Pauwen zullen die spreuk daar, dikwijls lebben gelezen en wegens de klanktoespeling op den familienaam geschikt bevonden hebben om het algemeen levies van het geslacht Pauw te worden. Moge laatstgenoemde vertaling der wapenspreuk en niet de eerste net betrekking tot dit geslacht de ware blijken.

H. J. K.

Von Hymmen.

In het Maart-nummer deed de ridder de van der Schueren enige mededeelingen omtrent de familie Von Hymmen e Duiven. Omtrent de kinderen van Reinhard von Hymmen en Hedwig Magdelena baronnesse von Sybolts-lorff verkeert hij in het onzekere, daarom kan het welicht dienstig wezen hieromtrent op te geven wat ik er ran vond op de atamtafela van het aan mijne familie door tanhuwelijking verbonden geslacht Bachmann te Cleef:

Charlotte Louise Isabelle von Hymmen, geb. te .... 15 Aug. 1707, gest. te Cleve 23 April 1792, dochter van Reinhart von Hymmen kanselier der Cleefsch-Marksche Landsregeering te Cleef, (dat is dus de bedoelde persoon) is gehuwd te Cleef 23 Nov. 1731 met haar neef Heinrich Johann von Hymmen, Königlicher Preussischer geheimer Regierungsrath te Cleef, Hochgraf te Ludenscheid, Ebherr te Grondstein bij Etten, geb. te Ludenscheid 31 Mei 1700, gest. te Duisburg 4 Sept. 1757.

Uit dit huwelijk 7 kinderen.

1. Anna Eleonora, geb. Cleef 20 Sept. 1734, gest. Altena 28 Jan 1793, geh. Cleef 21 Mei 1762 met den Landesdirector en Landrath te Altena H. W. von Holzbrinck
2. Christina Johanna Elisabeth Louise, geb. Cleef 14 Nov. 1735, gest. Cleef 15 April 1805, geh. te Cleef 15 April 1805 met den luiteuant in de Hollandsche garde Johann Adolf von Bachmann, zoon van den Kon. Preuss. Regierungsrath en Rechter te Calcar Wilhelm Bachmann en van Johanna Maria Gertrud Engelbertz en stiefzoon van den Cleefschen Regie-

(1) Op de wapenkaarten der hoogheemraden van Delfland vindt men de twee wapens van den Delftschen en den Amsterdamschen tak, daar de Delftsche burgemeester mr. Franco Pauw en Isaäc Pauw van Achttienhoven beide hoogheemraad geweest zijn.

rungspräsident A. von Koenen, in welke hoedanigheid (n.l. van diens stiefzoon) hij in 1749 met hem in den Pruissischen adelstand verheven werd.

3. Christine Hedwig Antoinette en 4. Marie Justine Francisca waren ongehuwd.
5. Catharina Salome Jeannette, geb. Cleef 8 April 1744, gest. Lausanne 29 Nov. 1832 geh. te Cleef 3 Dec. 1775 met den lateren Hannoverschen Oberst-lieutenant baron Frederic von Seigneux.
6. Maria Anna, geb. Cleef 13 Febr. 1748, gest. Cleef 15 Fbr. 1780, geh. Cleef 23 Mei 1771 met den geh. Regierungsrath en Director te Meurs J. F. C. von Briichner.
7. Johann Peter Arnold von Hymmen, Erbherr te Grondstein bij Etten, eere-president van het Rheinisch Appellationsgerechtshof te Keulen, geb. Cleef 23 Dec. 1749, gest. Dusseldorf 29 Aug. 1822, geh. Cleef 17 Nov. 1778 met Johanna Isabella Kiichenmeister von Sternberg, geb. 1750, gest. te Wezel 14 April 1795. Uit dit huwelijk 4 kinderen, waarvan de oudste zoon uit zijn huwelijk met een jonkvrouw von Ammon kinderen naliet. Diens zoon gehuwd met een gravin van Bylandt, heeft eveneens het geslacht voortgezet.

Naar het schijnt bestond er ook een onadellijke tak van het geslacht Hvmmen, want Anna Adelheid Koenen, zuster van den" bovengenoemden Cleefschen regeeringspresident was getrouwd met Johann Hermann Klockenbring, koopman te Dusseldorf, geb. aldaar 21 Juli 1686, uit het huwelijk van Arnold Heinrich Klockenbring en van Charlotte Hymmen. Waarschijnlijk zijn dus de Von Hymmen's geen oorspronkelijke edellieden, maar een in den adelstand verheven tak van een geslacht dat tot de burgerij behoorde. Rietstap's Arm. Général vermeldt dan ook: „Hymmen, prov. rhén., chevaliers du St. Empire 11 Febr. 1770, nobles en Prusse 2 Oct. 1786". Uit die jaartallen zou men moeten opmaken dat de door den ridder de van der Schueren behandelde generatie nog onadellijk *was:* Opmerkelijk is het daarom dat alleen de na 1770 begraven Johan Georgh genoemd wordt Von Hymmen, terwijl al de anderen als Van Hymmen voorkomen.

Met verdere mededeelingen omtrent niet-adellijke leden van het geslacht Ilymmen of Van Hymmen kan men mij genoegen doen.

H. J. K.

Voor het zwarte bord.

De ijverige geschiedvorscher Pater H. J. Allard, S. J. te Maastricht, wien we zoovele historische opstellen danken, maakt zich in Deel XLVTI der „Studiën op godsdienstig wetenschappelijk en letterkundig gebied" in zijn belangrijk opstel over de Heerlijkheid Zeelhem en de Huygensen, schuldig aan het toekennen van het praedicaat van *Jonkheer, aan* eene familie, die volstrekt niet in den Nederlanschen adel is *verheven* of *ingelijfd* en m. i. — een koninklijke gunst daargelaten — nooit daarvoor in aanmerking zou kunnen komen.

Als bijvoegsel van genoemd artikel geeft de geleerde schrijver ons een overzicht van de geslachtslijst van den zijtak der Huygensen. In de zooveelste generatie wordt vermeld:

Johanna Andrietta Bangeman Huygens, geb. 20 Dec. 1778, † 11 Februari 1822 gehuwd 3 Aug. 1807 met Henri van Vessem, geb. te Helvoirt 25 Dec. 1751, † te Vechel 17 Nov. 1831. Uit dit huw. o.a. Jhr. Henri Alexander Leopold van Vessem, geb. 28 Nov. 1814, † '91 gehuwd 4 Dec. 1862 met T. L. d' Arripe, † 28 Sept. 1886, wier dochter Jonkvrouw Marie, geb. 1866 den 3 Mei 1892 huwde met *Jonkheer C. van der Elst. (1)* De kinderen uit dit huw. worden allen Jonkheer genoemd!

Op mijne vraag aan den heer Allard, wat ZEd. had bezield, dit af te drukken antwoordde hij mij zeer welwillend dat vóór een jaar of vier genoemde Hr. van der Elst door koning Leopold „écuyer" was gecreëerd en hij (Pater Allard) dien titel maar had vertaald door „ Jonkheer".

Ik geloof, dat alle Nederlandsche Jonkheeren weinig ingenomen zullen zijn, te worden gelijkgesteld met de *nieuwe* Belgische écuyers, en dat nog daargelaten, is eene vertaling zooals deze, even dwaas, als ons Jonkheer om te zetten in chevalier. Zelfs valt het in officieele stukken onvertaald laten van *Jonkheer* met het lidwoord Ze niet te verdedigen.

Uit den Franschen text van het Kon. Besluit van 25 July 1825 S. B. n⁰. 61, blijkt dat de officieele vertaling behoort te zijn „Messire" of „Monsieur" N.N. écuyer, — waardoor dus duidelijk wordt uitgemaakt, dat Jonkheer geen adellijke titel is.

Gaat het nu echter aan, om eene familie, die een paar jaren geleden in België *écuyer* is gemaakt hier in Holland met Jonkheer aan te spreken en hun in een geschiedkundig vertoog dit praedicaat toe te kennen?

Er heeft reeds usurpatie van titels genoeg in ons land plaats gehad, en ik geloof niet kwaad te doen op dit enkele feit de aandacht te vestigen.

Haarlem. M. G. W.

Het woord Jonkheer, vroeger Jonker, dat door de edellieden, die geen titel hebben, gevoerd wordt om hun adellijke hoedanigheid aan te duiden, is eigenlijk een voorzetsel of praedikaat, hoewel men het ook als een „titulature" heeft beschouwt, bijv. in het Koninklijk besluit van den Souvereinen Vorst der Nederlanden in dato 13 Februari 1815, alwaar in Art. 2 staat „dat in alle publieke „en particuliere documenten ten aanzien der personen „tot den adelstand behoorende en voor zooverre door ons „aan dezelve geenen anderen of meerderen titel mogt „zijn toegekend of verleend, zal worden gebezigd de titu„lature van Jonkheer en Hoog Welgeboren."

Dus niet zooals men nog wel eens ziet Jonkheer N. ridder van N., Jonkheer N. baron van N., enz.

In De Ridderschappen in het koningrijk der vereenigde Nederlanden, door Mr. W. J baron d'Ablaing van Giessenburg, zijn dan ook de in de Belgische provinciën vermelde ongetituleerde edellieden met het praedicaat „ Jonkheer" vermeld.

In België waar men met deze Nederlandsche benaming

---

(1) **Adellijke personen van dien naam leefden reeds in 1371 en 1379. Zie La bataille de Bäsweiler, 22 Aout 1371, liste des combattants du Duc Wenceslaus, door J. Th. de Raadt, in de** *Annales* de la *Société d'Archéologie de Bruxelles*, **1898, blz. 75, alwaar men vindt in het rot van Sire Thiery de Hornes: Gérard van der Elst, ohev., prisonnier. Son fils, Jean, reçoit. en 1374, un acompte sur 275 m(outons), du chef de feu son père. Ses autres fils. Renier et Cérard. en reçoivent un autre, en 1379.**

Of deze personen in familiebetrekking staan tot den hier genoemden heer van der Elst is mij niet bekend.

J. C. v. d. M.

niet bijzonder ingenomen schijnt geweest te zijn, heeft het gouvernement in 1861 eene nieuwe naamlijst van edelen uitgegeven. Deze is overgenomen in de Annuaire de la Noblesse de Belgique van 1862 met de navolgende bemerking.

En comparant cette liste à la première que nous avons donnée dans d'Annuaire de 1857, on remarquera quelques différences. Le mot barbare de prédicat, a disparu dans la nouvelle nomenclatûre et par contre on y fait figurer le titre d'écuyer, qui est la veritable qualification des simples nobles.

Reeds was er in de Fransche tekst van het Staatsblad (Journal officie]) 1825 dat woord vermeld. Daar leest men : „Pour les nobles non titrés . . . . Messire, Ecuyer". Zoodat de Belgen, niet verplicht waren het *barbaarsch* predikaat van Jonkheer te gebruiken.

Dat nu afstammelingen van ongetituleerde edelen, die een diploma van adeldom vóór de scheiding van Nederland en België gekregen hebben, het praedicaat van Jonkheer, zooals dit in het diploma vermeld is, voeren in plaats van het Fransche woord écuyer, kan men begrijpen, maar om dat te gebruiken bij iemand, die na de scheiding in den Belgischen adelstand is opgenomen is verkeerd. De vertaling in het Nederlandsch van het woord écuyer is, knape of schildknaap.

J. C. v. d. M.

AANKONDIGINGEN.

Von Nenfville.

Men vindt in de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage een in het afgeloopen jaar te Frankfort verschenen (of liever voor de familie gedrukt) prachtwerk betreffende het geslacht de Neufville, dat we, ook al handelt het voornamelijk over den Frankfortschen tak, hier niet onvermeld mogen laten met het oog op den tak van datzelfde geslacht die sinds eeuwen ten onzent is gevestigd.

Het werk is getiteld „Beiträge zur Geschichte des Hauses Neufville seit der Einwanderung der Familie nach Deutschland bis auf die Neuzeit (1558—1897), zusammengestellt und bearbeitet von Dr. Heinr. von Nathusius—Neinstedt und Alfred von Neufville Frankfort à M. 1897". Men kan het beschouwen deels als een voortzetting, deels als een uitbreiding van de hoofdstukken en tabbellen, die aan de Duitsche takken zijn gewijd in de bekende anno 1864 te Amsterdam gedrukte „Histoire généalogique de la maison de Neufville" door A. C. de Neufville, waarbij het zich in formaat en wijze van behandeling aanpast.

Ook hier is de eigenlijke genealogie gegeven in tabellen waarvan echter sommige zoo omvangrijk geworden zijn dat ik, alvorens ze te kunnen uitvouwen, heb moeten wachten tot de Koninklijke Bibliotheek verlaten begon te worden en er ter weerzijden van mijn zetel drie plaatsen leeg waren.

Tabel A. heeft in omvang gewonnen doordien daar vroeger onbekende familieleden te Antwerpen, Bremen, Lubeck, Nürnberg en Wezel aan zijn toegevoegd, terwijl ook te Frankfort nog een aantal vroeger onbekende familieleden gevonden zijn.

Tabel B bevat van de nakomelingen van Sebastiaan de N. al diegenen, wier takken uitgestorven zijn en is vermeerderd, behalve met personen die te Frankfort

gevonden zijn, ook met anderen die men in Darmstadt en Breslau heeft ontdekt.

Tabel C. en D. zijn uitgebreid door voortzetting tot op den allerlaatsten tijd, terwijl ten slotte de zooeven bedoelde zeer omvangrijke tabel een overzicht van het geheel geeft. Verder zijn alle tabellen wat uitvoeriger geworden doordien niet enkel data maar ook levensbijzonderheden, betreffende ambten en waardigheden, woonplaats, handel enz. zijn vermeld.

In de aanhechting der in den hervormingstijd uitgeweken takken aan den Artesischen stam heeft eenige verandering plaats gevonden. Vroeger nam men aan dat Robert de Neufville, zoon van Jean de N. gezegd Mensart, na zich eerst van uit Atrecht, waar hij volgens de overlevering gouverneur was, naar Antwerpen verplaatst te hebben zou zijn uitgeweken naar Engeland, om vervolgens met den bekenden hervormer Johannes à Lasco in 1563 vandaar scheep te gaan naar Emden en ten slotte zich te Frankfort te vestigen. Thans is echter uitgemaakt dat men hier met twee verschillende Robert's te doen heeft, vader en zoon, van wie de eerste zich te Antwerpen nederzette, waar hij vóór 1558 is overleden, terwijl zijn gelijknamige zoon van Antwerpen zich achtereenvolgens naar Londen, Emden en Frankfort verplaatste. Sebastiaan de stamvader van den Frankfortschen tak was nu een zoon van dien jongeren Robbert. En ook de stamvader van den Amsterdamschen tak, Sebastiaans jongere broeder David, die tijdens het verblijf te Emden geboren werd, moet natuurlijk een zoon van den jongeren Robbert geweest zijn.

Van de portretten (1) van dien Sebastiaan, die te Frankfort den groothandel in zijde en passementwerk ondernam, en van zijn vrouw Anna de Cock van Oppijnen met hunne wapens in den hoek, vindt men in het werk een fraaie reproductie ; evenzoo van die van zijn gelijknamigen zoon met Catb. Mertens gehuwd, alsook van diens zoon David geh. met Anna Magaretha Neef.

Verder vindt men een afbeelding van het grafmonument van Sebastiaan de Neufville den stamvader, en van het door hem bewoonde stamhuis met deszelfs omgeving iooals die zich vertoonde in 1625. Merkwaardig is het dat dit huis nu meer dan 300 jaar (namelijk sedert 1589) in het bezit der familie is. En om te zorgen dat het ook verder onder alle omstandigheden daarin blijft, is het in 1897 door de Famielienstiftung van de firma D. en J. de Neufville aangekocht Aan de geschiedenis van dit huis zijn 11 pagina's van het hoofstuk „Häuserbesitz" gewijd; verschillende oude akten vindt men daarin afgedrukt. Ook van 24 andere, in den loop van de 17 en 18e eeuw door leden van de familie de Neufville bewoonde huizen te Frankfort is de geschiedenis in dat Hoofdstuk behandeld.

De hoofdstukken waarin het werk is verdeeld zijn namelijk de volgende : 1. Inleiding en voorbericht ; 11. Huisbezit (16e tot 18e eeuw) ; 111. Het grafmonument van Seb d. N. op het St Peterskirchhof; IV. Familieportretten (bevattende behalve de 6 alreeds genoemde reproducties, een opgave van alle oude portretten der familie) ; V. Het wapen van het geslacht d. N. en de wapens der aangehuwde geslachten met algemeene beschouwingen over Heraldiek van de hand van den beroemden heraldicus Hildebrandt : VI. Opgaven van de allianties der familie d. N. ; VII. Mededeelingen betreffende

(1) Geschilderd door Jeremias von Winghem, een bekend Frankfortsch schilder, die met een dochter van Sebastiaan de Neufville gehuwd was.

personen die niet in de geneologie zijn thuis te brengen ; VIII. Toelichtingen en aanteekeningen op den stamboom.

Het vijfde en zesde hoofdstuk zijn versierd met fraaie wapenaf beeldingen door Doepler, Otto en von Dachenhausen, waaronder vooral het in kleuren bewerkte alliantiewapen Neufville- Mumm von Schwartzenstein (het wapen der oude Geldersche Mom's) en het zeer gecompliceerde wapen der rijksvrijheeren von Malapert von Neufville uitmunten. Verder vindt men vijf platen, ieder bevattende 6 ongekleurde wapens (met helm en helmteeken) van aangehuwde geslachten.

Op de leden van den Nederlandschen familie de Neufville rust nu de taak, een dergelijk werk betreffende hun tak samen te stellen, want die is natuurlijk hier niet behandeld.

Terloops zij hier echter vermeld (wat trouwens reeds uit de Histoire bleek) dat er ook een zijlinie van den Frankfortschen tak in Nederland is gevestigd geweest. Daar men deze personen allicht tevergeefs in de genealogie van de Hollandsche Neufville's bij Vorsterman van Oyen zal zoeken, zullen we ze hier kortelijks vermelden : Johan de N. geb. Frankfort 9 Nop. 1613 overl. Amst 9 Febr. 1663, tr. le. Keulen 16 Nov. 1633 met Susanna Beckx geb Amst. 1629, † 1648 ; 2e. 1662 met Elisabeth Bronner of wél met N. van der Wayen, welke laatste men in 1642 aantreft als peet over Sebastiaan d. N. te Frankfort, die later kapitein in Nederl. dienst is geweet.

Zij hadden de volgende kinderen : 1 Johannes, ongeh. overl. Amst. 9 Febr. 1663 ; 2. Anna Susanna geb. 12 April 1640, of 19 Juli 1641, overl. 30 Juli 1721, geh. Keulen 23 Juli 1658 met Gillis van den Bempden geb. aldaar 5 April 1600, overl. 15 Juli 1668 ; 3. Barbara geb 30 Jan. 1643, overl. 20 Nov. 1669 geh. te Frankf. of Amst. 6 Jan. 1665 met Hiob de Wildt, secr. der admiraliteit te Amst. geb. aldaar 22 April 1637, overl. 5 Juni 1704 ; 4. Susanna geb. te Frankfort 12 Nov. 1644, overl. 17 Dec. 1680, geh. 22 Oct. 1670 met Frederik Sluijsken, heer van Ter Horst, president van het Hof van Holland geb. 1644, overl. 11 Oct. 1710; 5. Jacob jong gest. ; 6. Sebastiaan, overl. 2 jaar na zijn moeder, geh met Elisabeth van der Wayen geb 1626 ; 7. Catharina geb. 1656, overl. 6 Oct. 1683, tr. le. 18 Juni 1676 Casper ter Smitten geb. te Bremen 1651 ; 2e. te Haarlem 21 Nov. 1610 met Diederik Dicx geb. 1650, overl. 22 Sept. 1709, Deze laatste persoon wordt ook vermeld als kind van Sebastiaan en Elisabeth van der Wayen, zoodat het onzeker schijnt te zijn of ze diens dochter dan wel diens zuster was,

Verder vindt men nog een alliantie van den Frankfortschen tak met de Amsterdamsche familie Goll van Frankenstein: Johan Matthias d. N. geb 16 Nov. 1754 te F., overl. aldaar 4 Aug. 1794, tr. Amst. 11 Dec. 1781 Johanna Goll van Frankenstein geb. Amst. 1 Maart 1758 overl. 7 Oct. 1785, waarna hij hertrouwd met S. F Gontard.

Ook nog in den tegenwoordigen tijd is een lid van den Frankfortschen tak in ons midden woonachtig en met een Nederlandsche gehuwd, zoodat het belangrijke werk waar. mee sedert kort de Koninklijke Bibliotheek is verrijkt en dubbel opzicht voor Nederland van beteekenis is, om den tak die sinds eeuwen in Nederland gevestigd is en om de banden, die er tusschen den Frankfortschen tak er Nederlandsche families bestaan. We hebben daarom niet willen nalaten om er hier de aandacht op te vestigen.

Heraldischer Atlas.

Veel is er reeds over wapenkunde en wapenkunst geschreven, de regelen volgens welke de wapens en wapenfiguren, ontworpen, geteekend en geschilderd moeten worden zijn door de meeste schrijvers over dit onderwerp Behandeld, soms zeer uitvoerig, dan weder in meer beknopten vorm.

Het meest beschreven is de vorm en teekening der wapens, die daarvan het lichaam uitmaken, maar meestal slechts ter loops is de ziel daarvan, de kleuren, waarvan men in de Middeleeuwen en in den Renaissancen tijd, zooveel goed uitgevoerde voorbeelden kan aanwijzen, door de meeste schrijvers behandeld.

Wel heeft de heer J. A. Koopmans in het onder redactie van den heer J. B. Rietstap uitgegeven tijdschrift, *de Heraldieke Bibliotheek* met zijne verhandeling over „Het teekenen en kleuren der wapens" (1875 blz. 81 tot 372) een uiterst practisch werk verricht, dat reeds veel nut heeft gesticht, doch het is te betreuren, dat er wegens de groote onkosten daaraan verbonden, geen gekleurde afbeeldingen bij konden gegeven worden.

In deze leemte zal het werk van den heer H. G. Ströhl trachten te voorzien.

Het is volgens het prospectus getiteld : „*Heraldischer Atlas, Eine Sammlung* von *heraldischen Musterblättern für Künstler, Gewerbetreibenden und Freunde der Wappenkunde*, zuzammengestellt und erläutert van H. G. Ströhl. 76 Tafeln in Bunt- u. Schwarzdruck nebst zahlreichen Textillustrationen. Verlag van Julius Hoffmann, Stuttgart."

De voornaamste grondregelen der wapenkunde, zullen in deze verzameling op veelzijdige, belangrijke en tegelijk leerzame wijze afgebeeld worden, zooals tot nu toe in geen dergelijk werk geschied is en hoofdzakelijk, door in kleurendruk uitgevoerde afbeeldingen, voorbeelden gegeven worden van de toepassing van het kleuren der wapens, terwijl andere afbeeldingen, waarbij het meer op den vorm der wapenfiguren aankomt, in zwartdruk zullen gegeven worden.

Het voornaamste doel van dezen Heraldieken atlas is, aan kunstenaars en allen die voorwerpen met wapens te versieren hebben tot een geschikte handleiding, met veel voorbeelden voorzien, te dienen, alsmede om de leken in het wapenteekenen op te wekken en aan te moedigen tot het beoefenen der wapenkunde.

Het werk zal verschijnen in 25 afleveringen à 1 Mark, ieder met 3, enkele ook met 4 platen, benevens een rijk geïllustreerden tekst. De slotafleveringen zullen de theorie en de praktijk der wapenkunde behandelen.

De eerste aflevering van bovengenoemden Atlas is verschenen. De platen worden, om in iedere aflevering verscheidenheid te hebben, niet in hunne gewone volgorde gegeven ; in deze bevinden zich de platen no. VI, XXII, XXVIII en IL, ieder met den daarbij behoorenden tekst, die met verscheidene gravuren versierd is.

Plaat VI in kleurendruk, bevat 88 wapenschilden met heraldieke schildverdeelingen, door rechte en kromme lijnen gevormd, alsmede de aanduiding der kleuren door middel van de gebruikelijke lijnen en puntjes, benevens de verschillende heraldieke pelswerken.

Plaat XXII geeft 16 voorbeelden uit Gelre's Wapenboek, Ao. 1334-1372, naar de uitgave van den heer Victor Bouton te Parijs, insgelijks in kleurendruk, terwijl

in den daarbijbehoorenden tekst nog vier wapens uit genoemd werk overgenomen zijn, ongekleurd, maar geharceerd, wat on0 inziens minder goed is, daar men toen er volstrekt noch niet aan dacht de kleuren door puntjes en strepen aan te duiden, en ze daardoor veel van hun middeleeuwsch karakter verliezen.

Plaat XXXVIII bevat een twaalftal voorbeelden van wapenaf beeldingen gegraveerd door Duitsche meesters uit de le helft der XVIe eeuw, n.l. door Jeronimus Hopfer ± 1520, Hans Sebald Beham ± 1544, Hans Burgkmair d. j. ± 1550, en eenige onbekenden, terwijl de tekst versierd is met eene afbeelding van keizer Maximiliaan met zijn wapen en keizerlijke attributen, door Hans Burgkmaier de oude.

Plaat IL in kleurendruk met goud en zilver, is gewijd aan de kerkelijke heraldiek en bevat behalve het wapen des Pausen Leo XIII, dat van cardinalen, patriarchen, verschillende bisschoppen, abten, prelaten, protonotaris, enz. te zamen 19 stuks, waarbij het verschil in rang en waardigheid, door de kleur en het aantal kwasten der hoeden, mijtra en andere kerkelijke attributen aangeduid wordt.

De daarbij behoorende tekst is mede versierd met vier afbeeldingen van wapens van kerkelijke hoogwaardigheidsbekleeders en eene van het pauselijke zonnescherm (S. Conopoeum) uit Ulrich Reichenthal's „Concilium von Constanz" Augsburg 1483.

De teekening en druk der platen, alsmede die der gravuren in den tekst is zuiver en duidelijk en het geheel is gevat in een sierlijk in rood en zwart gedrukten omslag, versierd met de afbeelding van het groot ruiterzegel van een der Oostenrijksche vorsten.

J. C. v. D. M.

Midden-Amerikaansche heraldiek.

Het *wapen of zegel van de Grootste Republiek van Midden-Amerika.*

Aan het Dagblad van 9 Dec. 1896 ontleenen wij het navolgende :

Het Unie-tractaat, tusschen de drie republieken Salvador, Nicaragua en Honduras, bevat o. a. de navolgende hoofdartikelen: Art. 1. De republiken Salvador, Nicaragua en Honduras zullen in het vervolg, voör de uitoeffening hunner souvereiniteit, een enkel politiek lichaam uitmaken, onder de benaming van:

Grootste Republiek van Midden-Amerika.

Deze benaming zal voortbestaan totdat de republieken van Guatamala en Costa Rica vrijwillig tot de huidige overeenkomst zullen zijn toegetreden, als wanneer zij zal overgaan in die van

Midden-Amerikaansche Republiek.

Art. IX. Het wapenschild en de vlag der nieuwe Republiek zullen zijn die van de vroegere Federatie.

Aan het tractaat is toegevoegd een reglement waaruit o. a. volgt dat de tegenwoordige gevolmachtigde ministers en consuls van Salvador, Nicaragua en Honduras uit hunne respectievelijke betrekkingen zijn ontheven, zoomede dat het wapen der nieuwe republiek zal bestaan uit: een gelijkzijdigen driehoek, op wiens basis zal afgebeeld zijn eene keten van vijf vulkanen door beide zeeën bespoeld, op de bovenzijde een regenboog de bergen bedekkende,

en onder dien boog de vrijheidsmuts stralen verspreidende.

Rond om den driehoek zal in gouden letters te lezen staan: República major de Centro America.

De vlag zal bestaan uit drie horizontale strooken, een witte tusschen twee blauwe, het wit voorzien van het wapen der nieuwe republiek. Het staatsblad der nieuwe republiek, waarvan hët le nummer op 17 October 1896 is verschenen, voert tot titel El Federal.

v. d. M.

Grafsteden in de kerk te Beverwijk.

111.

Wij zullen thans de beschrijving der kwartierwapens van al de gezamelijke wapenborden der heeren en vrouwen van Beverwijk laten volgen in alphabetische rangorde.

ARSENBURGH: in goud drie zittende eekhoorns in natuurlijke kleur, waartusschen een zwarte hoorn, met beslag en snoer van zilver (Dit wapen komt niet voor in het *Arm. Gén.*)

BAS: het bekende wapen van het Amsterdamsche regeeringsgeslacht Bas, n. 1. gedeeld 1 in blauw en zilveren adelaar met groenen olijftak in den bek (Zweedsche concessie), 2 doorsneden, boven in blauw een zilveren kievit (Bas), onder gedwarsbalkt van rood en vair (Everts).

VAN DER BELLE: gegeerd van zilver en rood met een blauw hartschild waarin een gouden leeuw. Dit wapen is waarschijnlijk een juister voorstelling van wat Rietstap *Arm. Gén.* 1, blz. 156, beschrijft als *: van Belle,* Termonde, Brugge, Rotterdam, d'azur au lion d'or arm. et lamp. de gueules, à la bordure componée de gueules et d'srgent de six pièces. De beschrijving is blijkbaar ontleend aan een afbeelding, waarop het hartschild zóó groot was, dat men het gegeerde veld voor een blokzoom ging aanzien. Dat werkelijk het gegeerde veld hoofdzaak is blijkt uit de volgende wapenbeschrijving die men iets hooger bij Rietstap aantreft vnn *Belle,* Hollande: gironné d'argent et degueules.

BLOM: in goud een roode roos (ontbreektin het Arm. Gen.)

VAN BRONCKHORST: deze Amsterdamsche familie voerde, gelijk ook van elders bekend is, het wapen der oude Geldersche Bronckhorsten n.l. in rood een goud-gekroonde leeuw van zilver, somtijds (en zoo is het hier) gebroken met een zilveren lambel in het schildhoofd.

DE BUDT: in rood drie zilveren botten, 2 en 1 paalswijs geplaatst. Dit wapen vindt men niet bij Rietstap; wèl *Both,* Hollande: de gueules à trois plies d'argent posées en pal, 2 et 1, accompagnées en chef d'une étoile du même.

COEYMANS: in goud drie zwarte aanziende ossenkoppen. Zooals we later zullen opmerken, naar aanleiding van een ander wapenbord in de kerk te Beverwijk, voerde het bekende Amsterdamsche geslacht Coymans of Coeymans niet altijd het gevierendeelde wapen, dat men vindt in het stam en wapenboek van Vorsterman van Oyen en veelvuldig in de kwartierstaten van Ned. Geslachten, maar veelal alleen het tweede en derde kwartier met de koeienkoppen. Volgens Rietstap *Arm. Gén.* I, blz. 478, is dit dan ook het stamwapen. Gewoonlijk worden de ossenkoppen en profil afgebeeld.

DECKER: alreeds beschreven. Rietstap geeft dezelfde beschrijving op Decker, Haarlem, doch voegt er als variant aan toe: coupé, au 1 d'argent à un écureuil de gueules, assis sur une terrasse de sinople, (souvent accosté de six ou quatre arbrisseaux du même) ; au 2 d'argent à trois fleurs-de-lis de gueules. In den gevierendeelden vorm, doch dan ook met eekhoorns in plaats van vossen beschijft bij het wapen nog eens op den naam Decker d'Urshem, Gouda. En door eene zonderlinge vergissing vindt men het voor de derde maal beschreven op blz. 147 als Becker, Gouda, Harlem. In de *Additions et corrections* wordt dan ook gezegd dat dit wapen van Becker behoort te vervallen.

VAN DER DOES: zie *Pouwels*:

DE LA FOSSE (of de la Vosse) in zilver een roode keper vergezeld van drie zwarte merletten, dus hetzelfde wapen als van het bekende Belgische, ook in Nederland voorkomende geslacht Van der Gracht. Rietstap beschrijft wel verscheiden wapens van familiën de la Fosse met een keper, doch kleuren en bijfiguren verschillen. Wel moet men opmaken uit de verwijzing, die Rietstap op Van der Gracht geeft naar Desfossez en Des Fossez de Coyolles (Picardië , dat er een geslacht bestaan heeft, waarvan de naam zoowel in het Fransch als in het Nederlaudsch voorkomt, doch dit geslacht voerde twee gekruiste leeuwen en heeft dus niets te maken met het geslacht der Belgische baronnen, waaruit de watergeus Jacob Simonsz de Rijck en de thans te Beverwijk gevestigde familie van Waterschoot van der Gracht geacht worden te zijn voortgekomen.

GROENEVELD : in groen drie zilveren wassende manen, dus het wapen der uit Wassenaar gesproten heeren van Groeneveld, waarvan de hoofdstam in het begin van de 17de eeuw uitstierf, doch waarvan wellicht jongere linien voortbestaan. Althans uit de Genealogische kwartierstaten red. Wildeman blijkt dat er ook tegenwoordig nog een familie Groeneveld is, die ditzelfde wapen voert.

HAAK: in blauw een zilveren balk beladen met twee eikels, waartusschen een klaverblad alles groen, doch de vrucht van de eikels goud ; boven den balk drie sterren, 2 en 1, van goud. Vergelijk Rietstap *Arm. Gén.* I, blz. 863, waar echter de eikels als klaverbladen beschreven worden.

HARENCARSPEL: is boven alreeds beschreven.

DE HAZE: gevierendeeld 1 en 4 in goud drie zwarte linkerschuinbalken *en* 4 koeken van hetzelfde, geplaatst één boven den eersten balk, twee tusschen den eersten en den tweeden balk, en één (1) tusschen den tweeden en den derden balk, terwijl zich onder den ondersten balk een blauwe lelie bevindt; 2 en 3 in blauwe een zilveren ster (2). In de kwartierstaten red. Wildeman, vindt men dit wapen afgebeeld met roode in plaats van zwarte linkerschuinbalken in het 1 en 4e kwartier, terwijl de koeken en de lelie daar ontbreken. De vraag rijst echter of de daar voorkomende persoon, wel behoorde tot het hier bedoelde Amsterdamsche regeeringsgeslacht de Haze, meestal de Haze de Georgio genoemd, Op de genealogie van dit geslacht komen wij nader terug.

DE HEM: In goud drie roode lelies.

(1) Volgens Rietstap *A. G. Twee.*
(2) Volgens Rietstap *A. G.* 7 of 8 puntig.

VAN HOORN: in zwart een zilveren hoorn beslagen met goud en rood-gesnoerd (komt niet voor in het *Arm. Gén.*)

VAN JUCHTEREN, of Hengst van Juchteren: in groen een stappend paard van zilver.

LOTEN : boven alreeds beschreven.

LUCASSEN : in goud een rood schuinkruis (komt niet voor in het Arm. *Gén.*)

METSUE: gevierendeeld 1 en 4 in zilver een groene oranjeboom in een kuip van natuurlijke kleur, 2 en 3 in zwart een gouden ster ; over de vierendeeling een kruis van goud (vergelijk *Arm. Gén.* op Metzu).

MEURLING: in zilver een zwart mooriaanshoofd met zilveren hoofddoek, en in den rechterbovenhoek een roode ster. (Vergel. *Arm. Gén.* op Muurling, of Meurlink).

MONNIX : in goud drie schuinsrechts geplaatste zwarte hamers.

OUTSHOORN: Zie De Vlaming.

RIJCKAERT : in blauw een zilveren balk van boven vergezeld door een wassende maan tusschen twee sterren alles van goud (vergelijk het wapen van de vrouw van den jongen Huyghens in het voorlaatste Haagsche jaarboekje.)

SAUTIJN : alreeds beschreven.

SCHENCK : in zwart een gouden leeuw. Dus hetzelfde wapen als de in 1814 en 1825 in de ridderschap van Friesland geadmitteerde jonkheeren Schenk van Nydeggen.

(Wordt *vervolgd.*)

Vragen.

Perné, van de Wall. Benjamin Perné, drossaart van prins Willem 111 in de heerlijkheid Soest, Baarn, enz. maarschalk van Eemland, kanunnik van St. Pieter te Utrecht, huwde Hermine *van* de *Wall.* Hoe zijn beider wapens ? Hunne nakomelingen combineerden de namen. Was hij zoon van Samuel Perné († 25 Sept. 1622) en Margaretha Rolandus (zie alhier 1 bl. 66) ?

H. J. S.

Portengen, Mededeelingen betreffende deze Utrechtsche Heerlijkheid, thans gelegen in de gemeenten Ruwiel, Breukelen-Nijenrode en **Laag-Nieuwkoop** , en het *geslacht van dien* naam, worden beleefd verzocht door

Amsterdam H. J. SCHARP.

INHOUD 1898, N°. 5.

Benoeming tot lid. — Ontvangen boekwerken. — Eenige aanteekeningen betreffende de wapens en titels, gevoerd door leden van de familie Pauw (vervolg) door H. J. K. — Von Hymmen, door H. J. K. — Voor het zwarte bord, door M. G. Wildeman en J. C. van der Muelen. — Von Neufville, door H. J. K. — Heraldischer Atlas, door J. C. van der Muelen. — Midden Amerikaausche heraldiek, door J. C. van der Muelen. — Grafsteden in de kerk te Beverwijk (vervolg) door H. J. K. — Perné, vraag door H. J. Schouten. Portengen, vraag door H. J. Scharp.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden Brieven en inzendingen voor het Maandblad te zenden aan den Secretaris Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groot. hertoginnelaan 27.*

Aanvragen en toezendingen betreffende de bibliotheek te richten aan Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg* 63 *Scheveningen.*

Penningmeester van het Genootschap is de heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f 10.00.*

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 6.00

De vorige jaargangen zijn voorde nieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 p. jaargang

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie *van* het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 6. **XVIe Jaargang.** **1898.**

Verheffing in den Adelstand.

Bij Kon. besluit van 11 Mei 1898 is EDUARD THOMAS THEODORUS HENRICUS VAN BENTHEM VAN DEN BERGH, resident van Bagalen, (Java) met al zijne wettige zoo mannelijke als vrouwelijke afstammelingen in den Nederlandschen adel verheven met de praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

De familie Kempenaar.

door W. M. C. REGT te *Oudshoorn.*

Reeds meermalen publiceerde ik een afschrift uit een familiebijbel. Zie *Alg.* Ned. *Familieblad* 1893 en 1895. Overtuigd van de groote genealogische waarde, die zulke afschriftenbezitten, vermeen ik goed te doen wederom een in 't licht te doen geven, ditmaal van de Haagsche familie Kempenaar. Later zal de volledige geslachtlijst volgen ; reeds veel is daarvoor bijeen, doch een en ander vereischt nog onderzoek, o. a. ook het familiewapen. Hiervan is me wel een afdruk onder de oogen gekomen, (van wijlen Notaris C. Kempenaar te Woubrugge) doch zóó platgedrukt, dat het onmogelijk was er een beschrijving van te geven.

De bijbel, waaruit deze gegevens genomen zijn, is het eigendom van den heer Reinier Kempenaar, bezitter en bewoner der hoeve „Pulmot" te Ter Aar. Vier bladen groot folio zijn met de aanteekeningen beschreven : zij volgen hier, blad voor blad.

Eerste blad.

Reynier Van Woudenbergh is gebooren Den 2 July **1665.**

Sijn Vader is geheeten Johannes van Woudenbergh, -is geboortigh van Woombergh in sticht van Uytrecht ;

Sijn moeder is geheeten Margareta van der Groen, is geboortigh van Rotterdam ;

Debora van der Win is gebooren Den 1 November 1668.

Haer Vader is geheeten Cornelis van der Win, is geboortich van Delfft ; (hierbij in margine : den 13 November 1744 is debora in den heere gerust.)

Haer moeder is geheeten Anna van der Ley, is geboortich In Schravenhagen ;

Reynier Van Woudenbergh, Jonghman met Debora van der Win, Jonge Dochter, Syn te Samen In den echten Staet getreden Den 19 April 1693 op het Dorp ter Heyen byde geboortich in Schravenhagen;

Den 24 Januarij 1694 Is gebooren onse eerste Dochter Sondaghs Savonts ten negen uren en is geheeten Johanna van Woudenbergh De peten Syn geweest myn moeder margareta Van der Groen ende myn Vrouws vader Cornelis Van der Win ; en is In de nieuwe kerck gedoopt In Schravenhage.

Den 28 Maert 1694 Is onse Dochter Johanna In den Heere gerust.

Den 18 Junij 1695 Is geboren onse twede Dochter Saterdags Smorgens ten 10 uren is geheten Anna van Woudeubergh. De peten Syn geweest myn Vrouws vader Cornelis Van der Win, en myn moeder Margareta van der Groen ; en Is in de nieuwe kerck gedoopt in Schravenhagen ; (in margine : en overleeden den 8 Juny 1766).

Den 25 Mey 1697 Is mijn Vrouws vader Cornelis van der Win In den Heere gerust.

Den 10 September 1698 Is gebooren onse eerste Soon Swoensdaghs Smorgens ten Seven uren en is geheten Johannis van Woudenbergh. De peten Syn geweest Bartholomeus Mathon en Sara van Woudeubergh, en is In de Cloosterkerck gedoopt, In Schravenhage (in margine : 1727 den 27 April overleden).

Den 21 November 1700 Is myn moeder Margareta Van der Groen In den Heere gerust;

Den 15 december 1710 Is myn vader Reynier Van Woudenburgh in den Heere gerust smaandags savont ten 7 uuren.

Den 12 October 1710 is myn meutie outhcusden in den Heere gerust Sondags middag ten 3 uuren.

Den 23 Mayus 1711 is myn oom maton in den Heere gerust saterdags s:middag ten 2 uyren.

Den 4 Augustus **1712** is myn oom van der win in den Heere gerust donderdag s middags ten 1 uren.

Den 13 April 1'714 is meutie van der vis in den heer gerust.

Tweede Blad.

1727 den 22 April is myn lieve noom Johannes van Woudenburch dingsdags savons ten 11 uren in den Heere gerust.

1727 den 9 Junius 'smaandaags is Mynheer sandyk in den Heere gerust (1).

1730 swoensdags smorgens te 6 uren den 6 September is myn Oom Willem Waleveld in den Heere gerust.

1741 saterdags morgens den 20 May is myn Moeuy Elisabet van der Burgh in den heere gerust.

. . . . . (jaartal afgescheurd ; datum waarschijnlijk niet ingevuld geweest) is mijn Neef Cornelis van den Burgh ontslaapen. ('t Jaartal is waarschijnlijk 1741 of '42, daar de lijst in chronologische volgorde is opgesteld).

1742 den 14 May is myn Nigt Elisabet van der burgt met Gerardus Raetgever in den Egt versaamelt.

1742 den 20 May is myn Broeder Johannis Kempenaar met Juffrouw Adriana Van der Hoeven in den Egt versaamelt.

1743 den 6 Maart is myn Broeders Vrouw Adriana Kempenaar Smorgens ten 5 uren verlost van een soon en is des s'avonts in de Groote Kerk gedoopt en geheeten Johannis.

1744 den 3 January is mynheer Domin. Henrikkus Velse in den ouderdom van ..... (niet ingevuld) Jaare in den Heere gerust hier hebbende gepredikt 27 Jaare (2).

1744 den 14 Mey is myn broeders vrouw Adriana Kempenaar snagts ten $^1/_2$3 uren verlost van een tweedezoon en is 14 Mey in de kloosterkerk gedoopt en geheete pieter, den 6 october 1744 overleeden.

Derde blad.

1718 den 30 January is Johannis Kempenaar, jonkman, met Anna Woudenburgh, jonge dogter, in den Egt versaamelt in de Niewe kerk in S'hage.

17 18 is gebooren den 8 December haar eerste soon *des* avonts ten 7 uren en geheeten Johannis.

1720 den 10 October is geboore haar tweede zoon des s'nagts ten 2 ure en geheeten Reinier den 20 October 1720 overleeden.

1722 den 15 Juny is geboore haar derde zoon des s'morgens ten 8 uren en is geheeten Reinier.

1723 den 13 november is mijn Vader Johannis kempenaar in zyn 36 Jaar Overleeden.

1727 den 22 April is myn Oom Johannis Van Woudenburgh dinsdag s'Avonts ten 11 uren Overleeden.

1730 s'Woensdags s'morgens ten 6 Uren den 6 September is myn Out Oom Willem Waalevelt overleeden.

1741 den 20 Mey Saaturdags s'morgens is myn Out moevy Elisabeth Van der Rurgh Overleeden (3).

1742 den 20 Mey is Johannis kempenaar, jonkman, geboore Alhier : met Adriana Van der hoeve, jonge dogter, geboore tot Rijswijk, in de kloosterkerk getrouwt (op den kant staat : in 's Hage).

(1) Deze is misschien Ds. Bernardus Zandijk, predikant te 's Hage
(2) Zie *Alg. Ned. Fam.* XI, bl. 157.
(3) Zie *Alg. Ned. Fam.* II, bl. 141.

1743 den 6 Maart is geboore haar eerste Zoon s'morgens ten 5 uren, den selven avont in de groote kerk gedoopt en geheete Johannis, de Peeten waren Anna Woudeuburg en Reinier Kempenaar (kantteekening als voren).

1744 den 14 Mei s'nagts ten 3 ure is geboore haar tweede zoon en den selven middag in de kloosterkerk gedoopt en geheete Pieter, de getuygën Anna Woudenburgh, den 20 (1) October 1744 overleeden en den 23 dito in de Kloosterkerk begraven (kantteekening als voren).

1744 den 14 November s'Avonts ten 12 Uren is myn Grootmoeder Debora Woudenburg Overleeden in haar 76 Jaar en in de Kloosterkerk begraven (kantteekening als voren).

1745 den 20 october s'woensdags morgen te $^1/_2$ vyft ure is geboren myn broeders 3 zoon, den 22 dito in de kloosterkerk gedoopt en geheeten Davidt, de getuygen Juff. Burgersdijk, den 21 december 1745 Overleeden en den 24 dito begraaven in de Kloosterkerk (kantteekening als voren).

1747 den 31 Maart is gebooren Haar Lieder eerste Dogter s'nagts ten Halff een uur op vrijdag en des aondags daaraanvolgende s'middags in de Kloosterkerk gedoopt en geheeten Cornelia Sibilla, de getuygen Juff: C. Burgersdijk en is overleeden den 27 April 1747 en begrave den 2 Mey in de Nieuwe Kerk (kantt. als voren).

1749 den 30 July is gebooren Haar Lieder tweede Dogter des woensdags middags ten 2 uuren en den volgende sondag in de Nieuwe Kerk gedoopt en geheeten Anna, de getuygen Anna Woudenburgh, en is den 13 September 1749 in de Nieuwe Kerk begraaven (kantt. als voren).

1750 den 3 October is gebooreu Haar Lieder derde Dogter Saturdags Namiddags ten vier uren en is des sondags daaraan gedoopt in de groote Kerk en geheeten Anna, de getuygen Anna Woudenburgh (aangevuld als volgt : „en is den 11 Oktober 1774 tot Leymuyden overleeden"; op den kant staat : in 's Hage)

1753 den 8 September is gebooren Haar Lieder vierde Dogter Saturdags s'avonts ten halff negen en den 9 dito gedoopt in de groote Kerk en geheeten Sibilla Debora, de getuygen Anna Woudenburgh en is overleeden den 13 July 1754 tot Leymuyden, en den 17 dito aldaar in de Kerk begraaven (kantt. : in 's Hage.)

(De kantteekeningen op dit blad vermeld (in 's Hage), doelen blijkbaar op de woon- en geboorteplaats.)

Vierde blad.

1755 den 21 Augustus donderdag morgen te 6 uuren, is geboren tot Leymuydeu Haar Lieder vierde Zoon en den 24 dito aldaar gedoopt en is geheeten Adrianus, door den vader selfs ten Doop gepresenteert en is overleeden 13 Juny 1757 tot Leymuyden en 17 dito aldaar in de Kerk begraaven.

1756 den 4 Mey is Overleeden Cornelia Van der Win, Laatst Weduwe van Wylen Willem Walevelt, Zy was geboren den 7 Juny 1674 en is begraven in de Cloosterkerk den 12 Mey 1756 in het predikante graft.

1765 den 16 Juny is Johannes Kempenaar Jonkman, met Neeltie Mous Jonge Dogter gebooren op de Oude Wetering in den Egt vereenigt tot Woubruggen.

1) De 13, die er eerst stond, is in 20 veranderd.

1766 den 8 Juny des morgens ten elf uuren is in den Ouderdom van 71 Jaaren min 10 daagen subiet overleden tot gouda Myn Waarde Moeder Anna Kempenaar, hebbende ruym 9 Jaaren tot Gouda gewoont, den 13 dito is deselve aldaar begraven in de Groote kerk, agter de preekstoel.

1768 den 31 Maart is gemelde myn Nigt Neeltie Mous tot Woubruggen verlost van een Dogter en is des sondags daaraan aldaar gedoopt door Ds. Comrie en geheeten Adriana, getuygen myn Broeders vrouw Adriana van der Hoeven.

1771 den 14 July is gemelde myn Nigt Neeltie Mous tot Woubruggen verlost van een Welgeschaapen Zoon en is Aldaar des sondngs daaraan gedoopt door Ds Comrie, en geheeten Johannis, de getuygen myn Broeder J ohannic Kempenaar Senior en zyn vrouw.

1775 den 9 Maart is gemelde myn Nigt Neeltie Mous tot Woubruggen verlost van een Welgeschaapen Zoon en is Aldaar des Sondags daaraan gedoopt door Ds B : Ouboter en Geheeten Cornelis, de getuygen, Antje Hogervorst Huye vr. van Gt. Schoenmaker (hier stond eerst : Cornelis Mous en zyn vrouw.)

1774 den 11 october des Avonds Circa agt uuren is overleeden, in den Ouderdom van 24 Jaaren en 8 daagen, myn Nigt Anna Kempenaar tot Leymuyden, en aldaar begraven.

1781 den 3 December des Avonds Circa 10 uuren is overleden in den Ouderdom van 63 Jaarcn min 5 daagen tot Leymuyden, myn Broeder Johannes Kempenaar, den 10 dito aldaar begraven.

N.B. Tot dusverre geschreven door myn oom, den voorne Reinier Kempenaar, gebooren 15 Juny 1722 en in den Jaare 1793 overleden te Woubruggen op den 11e en aldaar begraven den 16e October in de kerk Grav No. 90.

Familie Nonrrisse.

Van 1 Mei 1851 tot 30 September 1887 fungeerde te Waddingsveen als geneeskundige de heer Petrus (Pieter) Nourrisse. Gesproten uit een réfugiésfamilie, die onderscheidene medici heeft opgeleverd, nam hij zijn niet gemakkelijke taak met ijver en opgewektheid tot op den laatstgenoemden datum waar. Alstoen werd een welverdiende rust zijn deel. Hij verliet de gemeente, waar hij zoovele jaren met vrucht was werkzaam geweest en vestigde zich metterwoon te 's Gravenhage, waar zijn woning, in een der aangenaamste wijken gelegen, weldra het middelpunt werd van een kleinen kring muziekbeminnaars. De muziek verkwikte 's mans laatste levensdagen. Op den 23 October 1895 aldaar overleden, werd zijn stoffelijk overschot Zaterdag d. a. v. om twee uur, onder een toevloed van belangstellenden, op den stillen doodenakker te Waddingsveen ter aarde besteld. Toen de kist, door prachtige kransen van vrienden en bloedverwanten bedekt, boven de groeve stond, nam de heer G. van der Pot, pred. bij de Remonstr. gemeente te Waddingeveen als voorzitter van het Nourrissefonds het woord, schetste met welsprekende woorden den overledene als vriend der armen en herdacht met weemoed den man, die gedurende een 36tal jaren zijn taak op waardige wijze had vervuld. Het zooeven vermelde fonds is door bemiddeling van den heer Nourriese opgericht en heeft

ten doel zooveel mogelijk in de persoonlijke behoeften van arme zieken en herstellenden te voorzien, door hen gratis versterkend voedsel, ligging en dekking te verschaffen. 's Mans vader was te Waddingsveen als geneesheer werkzaam van 3 Maart 1822 tot zijn dood 8 Juli 1875, terwijl zijn grootvader hier eveneens de geneeskundige praktijk gedurende een halve eeuw (1772--1822) uitoefende. (1)

Het wapen der familie Nourrisse is als volgt : Gevierendeeld : 1 en 4 met drie herald. rechts gewende klimmende leeuwen ; 2 en 3 met drie stoopen of schenkkannen. Hartschild met herald. rechts gewende griffioen. Helmteeken : half uitk. rechts gewende griffioen. Noch op het cachet, noch op een geteekende afbeelding van het wapen waren de kleuren aangegeven.

Oudshoorn. **W. M. C. Regt.**

Grafsteden iu de kerk te Beverwijk.

III.

(Vervolg *van blz.* 96.)

Pouwels van der Does : van dit geslacht dat tengevolge van aanhuwelijking den naam Boelens heeft aangenomen en zijn wapen met dat van Boelens heeft gecombineerd (2) vindt men het wapen beschreven in Rietstap deel 1, blz. 227 op Boele (lees Boel), ook wel Boelens, Boelenze of Boelesse, Amsterdam, waar het gecombineerde wapen vermeld wordt als ware het een variant op het enkelvoudige wapen van Boelens (zilveren balk in groen). Evenals de geslachten Loen en Meerens den naam Boelens hebben aangenomen en zich somtijds Boelens-Loen en Boelens-Meerena, maar meestal kortweg Boelens noemden. zoo is dit ook met het geslacht Pouwels van der Does het geval. Boelens (Meerens) maakte de beide wapens tot één (3) Boelens (Loen) behield meestal het wapen van Loen den hoofdeloozen leeuw van zilver in blauw, door Rietstap 4. G. op Boelissen vermeld, doch voerde somtijds gedeeld: 1 Boelens, 2 Loen (zie Rietstap *A*. G. op Boelens-Loen) ; Boelens (Pouwels) voerde somtijds alleen Pouwels, somtijds alleen Boelens, en somtijds gedeeld van Pouwels en Boelens.

Het wapen van Pouwels is niet heel gemakkelijk te beschrijven, Rietstap zegt d'azur à une cigogne au naturel, attachée par un lien de gueules mouvent du parti (hij beschrijft het gedeelde wapen). Alb. Thijm in zijn geneaogie Boelens naar van Wieringen's handschrift folio 15 spreekt van een ooievaar van zilver, die een gouden worm n den bek houdt en een helm van sabel, hangend aan zijn hals heeft. Alb. Thijm schijnt hals en nek te ver-

---

(1) Uit een fragment begraafboek van Waddingsveen blijkt, dat vijfmaal een kind werd begraven: 7 October 1805 Anna Elisabeth Nourrisse;. 18 Juni 1807 en 25 Januari 1809 Neeltje Nourrisse; 30 Januari 1811 en 14 Mei 1812 kortweg een kind van P. Nourrisse. Belangstellenden zullen ongetwijfeld zeer veel aangaande deze familie te Waddingsveen kunnen vinden.

R.

(2) Namelijk gedeeld: 1 Pouwels van der Does, 2 in groen een zilveren dwarsbalk (Boelens)

(3) Op tweëerlei wijze geschiedde dit òf door de merletttm van Meerens, dat in zwart een zilveren balk met drie zwarte merletten voerde, te plaatsen op den zilveren balk in groen van Boelens; òf door te voeren gedwarsbalkt in vijf stukken van zwart, groen, zilver, zwart en groen, het zilver beladen met drie zwarts merletten, Rietstap *A*. G. beschrijft alleen de laatste combinatie.

warren, want zooveel is zeker, dat de **helm, of wat dat dan ook voor een** voorwerp mag wezen, zich **boven**-achter, en niet voor-onder bevindt. Liever zou ik zeggen: een zilveren ooievaar wiens kop en hals gestoken **is door** het geopend vizier van een zilveren met goud versierden helm, welke helm hem dientengevolge in den nek hangt. Of het bedoelde voorwerp werkelijk een helm moet voorstellen- zou ik echter zoo zeker niet durven zeggen.

Wij zijn hier eenigszins uitvoerig geweest over het geslacht Boelens alias Poumels van der Does (Alb. Thym of liever van Wieringen folio 2, spreekt van Hendrik Paulsz heere van der Does) omdat we naar aanleiding van grafzerken, die in kerk te Beverwijk gevonden worden, nogmaals op dat geslacht moeten terugkomen.

SELEIJNS, of Selijns: doorsneden 1 in rood drie zilveren palen, 2 in zwart, zeven breedarmige gouden kruisjes geplaatst 3, 2, 1.

SNOECKE : in zilver 2 groene knoestige stokken (?) faasgewijs boven elkaar geplaatst, vergezeld van 3 zwarte sterren. (Vergelijk Rietstap *A. G.* 11, 792 op Snoeck). Evenwel dient hier opgemerkt te worden dat de hier bedoelde persoon, wier kleindochter Van Bambeeck met den heer Sautijn gehuwd was, nl. de vrouw van den ridder Dirk Bas, op haar portret in het rijksmuseum (het bekende familietafereel) een heel ander wapen voert nl. in blauw een zilveren snoek.

SPRENHUIJSEN : gevierendeeld, 1 in rood drie gouden pijlen, faasgewijs boven elkaar geplaatst, 2 in blauw een gouden ster, 3 in goud een takje met drie klaverblaadjes van groen, 4 in zilver twee naar elkaar toegewende zwarte vleugels. (Zie Rietstap *A.* G. op Van Sprenghuyse.)

VAN DUR STRATE: in blauw drie gouden achtpuntige sterren waartusschen een staande wassende maan vau goud. (Zie Rietstap *A. G.* op Van der Straten.)

VELTERS : in groen drie omgekeerde tulpen van zilver.

DE VLAMING VAN OUDSHOORN: in rood drie zilveren horens, met goud beslagen.

VAN DER VOORDE : in blauw een zilveren keper, vergezeld boven van twee gouden halve lelies (rechter- en linkerhelft) met de snede naar het midden, en beneden van een kleine en daaronder een grootere wassende maan van goud. Op het kwartierbord van François van Harencarspel ontbreken de halve lelies, op dat van Helena v. H., zijn de wassende manen van zilver

DE LA VOSSE : Zie boven op De la Fosse.

VRIEND : in blauw drie zilveren eenden.

WACHMAN : in zilver een roode balk vergezeld van drie zwarte eenden in het schildhoofd.

WEITIERS : het bekende gevierendeelde wapen der familie Barchman-Wuytiers.

(Wordt *vervolgd.*)

Het geslacht Brandwijk van Blokland.

(Zie 1896 blz. 3; 1897 blz. 17, 144.)

Omtrent het artikel Brandwijk, voorkomende in het Maandblad van 1896 heb ik een paar aanvullingen, die hieronder volgen.

Bl. 5. 11. De hier genoemde Adriaan (zoon van Aert Mathijsz) *was* gehuwd met Maria van Emmichoveu, dochter van Arent en Johanna van Hemert. Uit hun huwelijk sproten :

1°. Johanna, echtgenoote van Mr. Cornelis van Meerendonck, overl. 17 Sept. 1671.

2°. Cornelis, schepen van Hulst, overl. 1678, bij Elisabeth Rees vader van:

a. Lambertus, officier der Cavalerie huwt Elisabeth Pous, waaruit Maria en Elisabeth v. Brandwijk.

b. Matheus, ov. 8 Apr. 1682 huwt M. Ooms enz.

c. Adriaan, Schepen van Hulst, ov. 1693 huwt Anna Maria van Kervel.

Hieruit :

1°. Maria.

2°. Elisabeth.

3°. Cornelis v. Br., Kapitein huwt Elisabeth Mels. Hun zoou Jacob v. Br. huwt 1736 Maria Vrecla van Blootenburg (dr. Daniel en Vreda (Scholt).

3°. Aert, vader van Adriaan en Louis.

4°. Magdalena, huwt Adriaan de Haen.

5°. Frans, vader van Adriaan en van nog een kind.

Bl. 5. Onderaan. Schout van Etten en Meeuwen, zal moeten zijn : van Eethen en Meeuwen.

» 6. Catharina Coppit, wed. Sybraud Appelman, was eene dochter van Jacob Spiegel, gend. Coppit en van Oopje Hendriks. Hare zuster Cornelia Coppit huwde eerst Jan Commelin, daarna Pieter Brandwijk.

» 7. Jacomina van Baresteyn, lees Belia Stockmans.

» 8. Geertruid N. N., zal moeten zijn Geertruid van Dueren.

» 10. 9. Snoeck, zal moeten zijn Snouck. Agatha van der Burg, lees van der Burch.

» 10. Uit het huwelijk van Gerard Brandwijk en Emereutia Snels sproten :

1°. Agatha, ged. 12 Nov. 1727, ov. 1746.

2°. Mr. Gerard, ged. 26, Oct. 1729.

3°. Emerentia, ged. 1730, ov. 1733.

4°. Geertruid, ged. 1733, ov. 1733.

5°. Jacob, ged. 1735, ov. 1737.

6°. Geertruid, geb. 1739 enz.

C. J. POLVLIET.

's Gravenhage, 12 Januari 1896.

Uit het kerkarchief van Ommeren.(1)

(Vervolg).

Predikanten.

De namen der eerste zes predikanten komen niet voor in de oude „kerkeboeken", maar zijn door Ds. J. Anspach in 't archief der classis gevonden.

(1) In de lidmatenlijst van 1678 moet voor v. Winselaer gelezen worden : v. Vinselaer.

Ik heb de lidmaten opgegeven tot April 1800. Na dien tijd trekt nog één aant. mijne aandacht. Op 6 April 1884 wordt tot lidmaat der kerk bevestigd: Eduardus Antonius Levisse, geb. te 's Hertogenbosch 30 Maart 1822, voormalig roomsch priester en rector der kloosterschool te 'Ravenstein, voor twee jaren daaruit ontvlucht en nu te Kesteren wonende. Dadelijk wordt hem att. naar Kesteren gegeven. 19 April 1890 komt hij weer hier, en wel met att. uit Echteld. 1 Juli d. a. v. vertrekt hij met att. naar Kesteren, waar verder niets meer van hem vernomen is.

1. Gerardus (Gebardus, Geverardus), meer dan waarschijnlijk de laatste pastoor, in 1618 afgezet wegens remonstrantsche gevoelens, tegelijk met *Fortgenius Wiërus*, pred. te Rijswijk (Betuwe), voormalig pastoor aldaar.

2. Ludovicus *van* of *ab Edel*, reeds in dienst vóór 1618 (soms als hulp van Gerardus ?). H. de Jongh „Naamlijst van Predikanten van het Geldersche Synode" 1750, bl. 293. Sterft 1637. Christina *van Edel (zijne* dr.?) was gehuwd met Cornelius *Wachtendorf*, pred. te Lienden 1639.

3. Johannes *van Broekhuizen*, proponent, gekomen 1638, gaat naar Engelen 1642.

4. Cornelius *Porcelius* (*Porselius*), prop., komt 1642, gaat tusschen Sept. 1648 en April 1649 naar O.-Indië en wordt 16 Sept. te Batavia beroepen. Hij † 1651 volgens Valentijn. De Jongh meldt (bl. 391) dat hij in 1645 vertrok en 1 Juli 1646 te Batavia aankwam.

Van dezen naam vind ik nog : Johannes *Porcelius*, ging van Alphen, bij Nijmegen, naar Ter Aa (Utrecht) in 1616, werd drie maanden geschorst in den Rem. tijd, Veldprediker 1634. † 1661.

5. Gualtherus Peregrinus, prop. bev. 25 Febr. 1649, ontslagen 13 Maart 1672, gaat naar O.-Indië; in 1673 pred. op Amboina, † 1 Juli 1680.

Vind van dezen naam de volgenden:

In 't „Anniversarium" van het Oude Kapittel te 's Hertogenbosch (Alg. Ned. *Familiebl.* 111, bl. 133 en 137) :

8 Jan. M(agister) Henricus *Peregrinus*, zoon van Theodoricus, alias *Ketelaer*

29 Oct. D(ominus) Wilhelmus *Peregrinus*, canunnik der kerk.

Jacobus *Peregrinus*, pred. te Wachtendorff, Kaldenkirchen, 1639 te Ochten, † ald. vóór 1672, geh. met Margriet Pullen, † vóór Dec. 1676.

Zoon :

Paulus, geb. 1641, 31 Oct. (elders 12 Nov.) 1666 pred. te Ingen, waar hij † 29 Jan. 1727. Komt een paar malen voor in het doopboek van 0. Huwde Geertrui *Schoemantius*.

Kinderen (o. a. ?) :

1°. (?) Margaretha *P.*, huwde Wilhelmus *Keuchenius*, pred. te Vucht en Cromvoirt, † 22 Maart 1743.

2°. (?) Jacobus *P.*, geb. 5 Nov. 1669, pred. te Zoelen, Nijkerk (Veluwe), Tiel, Zwolle, Utrecht, 's Gravenhage, † 14 April 1735, huwde Johanna *van Cuylenburg*.

Zie voor dit alles den vorigen jaargang van dit tijdschrift, i. v.

Gualtherus, of Wouter, kan een zoon zijn van den pred. van Ochten.

6. Henricus *Winkels*, her. van Ravenswaay 1672, gestorven in 't zelfde jaar.

In 1677 stond te Rijswijk (Betuwe) Johannes *Winckels*, wiens vrouw doopgetuige te 0. was in dat jaar.

7. 'Dr. Joannes *van der Horst*, prop. ber. 29 Juli 1673 gest. 9 Jan. 1721. Op 15 Sept. 1675 wordt te 0. door Henricus *van Laer* (ter plaats *a Läer* genoemd) pred. te Ek, zijn huwelijk ingezegend met diens zuster Judith *van Laer*, dr. van Bertram, pred. te Tiel en Bernardine v. *Herwaerden*, wed. Claes van *Wijck*, uit

Lienden. Deze had eene dochter Jannigje, welke 23 Dec. 1691 belijdenis doet.

Kinderen :

Angnita, ged. 2 Juli 1676 door Ds. *Peregrinus* van Ingen. Get. Jutie, vr. van Gijsbert van *Estvelt*, in plaats van Geertruyt *Bottermans*, zijn (des pred.) vrouws tante. Zij doet belijdenis Pinksteren 1695 en gaat 3 Nov. 1697 naar 's Gravenhage.

Geertruyd, ged. 19 Jan. 1679 door denzelfden. Get. Elisabeth, zuster van den Pred., in plaats van zijn vrouws nicht Anna *Bottermans*. *Zij* doet hel.? Huwt 15 Sept. 1701 Herbert *de Haas*, uit Echteld, wednr. van Cornelia *Rnetsveit*. Zie hunne k. onder de doopacten.

Gerard Willem, ged. 30 April 1682. Get. Paulus *Peregrinus*, pred. te Ingen, in plaats van Cornelius *Wachtendorp*, pred. te Maurik (wiens vader, Cornelius, pred. te Lienden was, en wiens broeder, Casparus, als pred. van Gouda † 1700), en Anna Maria van *Laer*. *Hij* komt niet voor in de lidmatenlijst en is dus zeker jong gestorven.

Anna Lysbeth, ged. 12 Juli 1685 Get Willemijntje *Arekel*, vr. van Jan van *Westrenen*, *zij* doet bel. als Anna Elisabeth op Paschen 1705. Zij huwt Bart *van Triest*, bij wien een zoon, die 6 Dec 1722 gedoopt wordt. Zie verder doopacten. Dec. 1735 wordt geklaagd over haar slechten kerkgang.

Willem, ged. 10 Mei 1692, get Aletta *v. Rijnevelt*, vr. van schepen Alard wan *Laer*, loco Elisabeth v. *der Horst*, zuster van den pred. Hij doet bel. 11 Oct. 1712 en gaat 31 Mei 1733 naar IJzendoorn. Deze Alard van *Laer*, broeder der vrouw, wordt in 't doopboek 23 Juli 1702 genoemd : in leven burgemeester van Rhenen. Hij had eene dochter : Jacomina.

Ds. v. *der Horst* had een schoonzoon (of stief-schoonzoon) Uldericus *Bosch*, die 12 Oct. 1709 belijdenis deed, en vroeger Luthersch was. Op 22 Sept. 1715 doopt hij Janna Geertruy, kind van Uldericus *Bos(ch)* Scholtus van Over- en Neder-Asselt. Getuigen : Willem en Anna Elisabeth v. der *Horst*. De moeder was „voor plaizier" bij hem gelogeerd. Die moeder kan geen andere zijn dan Angnita òf de voordochter Jannigje van *Wijck*.

Zijn opvolger noteerde als lidmaten: de weduwe, die tijdens zijn dienst sterft, Gerrit v. *der Horst* (broeder van den pred. ?) die naar Over Hasselt gaat, Anna Lysbert v. d. H. en Willem, die naar Haarlem gaat, en dus zeker uit IJzendoorn *was* teruggekomen.

Wat bovengenoemde familie *van Laer—v. Herwaerden* betreft, het volgende :

Bertram *v. Laer*. pred. te Tiel, en Bernardina *van Herwaerden* hadden deze kinderen, wier volgorde mij onbekend is :

1°. Henricus, als prop. te Eck beroepen 1657, gaat 1682 naar 0. 1. en landt te Batavia 12 Juli 1683, werd in 't zelfde jaar naar Ceylon gezonden en op Colombo geplaatst, waar hij 1685 sterft. Huwde 12 Aug. 1657 Christina, hastaarddr. van Jonker Reinold van *Wijhe*, Heer tot Echteld, bij wie:

Petronella, huwt te Ommeren met att. van Petrus de *Lange*, pred te Eck 19 Mei 1684 Dirck de *Lange*, *j.* m. van Amsterdam (wellicht broeder van den pred. te Eck?)

2°. Bartaramus, huwt te 0. als j. m. van Tiel 24 Mei 1670 Johanna van *Heuft*, *j.* d. van Tiel.

3°. Judith, bovengenoemd.

4°. Alard, schepen en burgemr. van Rhenen, huwt

Aletta v. *Rijnevelt*, bovengenoemd; dochter: Jacomina.

5°. Anna Maria, bovengenoemd. Zou zij echtgenoote zijn van Cornelius *Wachtendorp*, pred. te Maurik, die met haar doopgetuige had moeten zijn ? 't Is mogelijk.

Van no. *2* en *5* is 't niet zeker, dat zij kinderen waren van genoemd echtpaar. No. 2 kan ook een zoon van n°. 1 zijn geweest.

Zie de doop- en trouwacten te 0. en „Gedenkdag van Veertigjarige Evangeliebediening in de gemeente Eck en Wiel" door Jac. Anspach. v. d. M. 5 Aug. 1894, bl. 30

8. Wilhelmus van *Oudheusden*, prop. ber. 7 Sept. 1721, ben. 4 Jan. 1722, gaat naar Giessen Ouclkerk Feb. 1731. Zijne vrouw was Sara *Pijll*, die haren vader Johannes en hare zuster Elizabeth medebrengt. Zij hadden een zoon, Johannes, die 7 April 1727 belijdenis deed. Aangezien dit niet op vijfjarigen leeftijd kan wezen, ligt het vermoeden voor de hand, dat deze pred. voorheen iets anders is geweest en als man en vader is gaan studeeren.

In 1726 komen met att. uit Maastricht Gideon *Pijll*, broeder der vrouw, en diens echtgenoote Margaretha *van Os*, welke Sept. 1727 naar 's Gravenhage gaan.

9. Theodorus *Vosman, de* eerste, wiens beroeping in de kerkeboeken staat opgeteekend (no. 7 en 8 komen er wèl in voor, maar niet hunne beroeping), prop. te Gouda, ber. 30 Apr. 1731, ontslagen 15 Juli 1738, gaat 1740 naar Indië. Zijne vrouw was Johanna *van Dorlandt* (zie voor dezen naam trouwdatums 1707, doopdatums 1707 en 1711), bij wie:

Johannes Adrianus, ged. 19 April 1733; get. Maria *Bisschop*, vrouw van Huibert van *Wijck*, scholtus te Lienden.

Geertruida Catharina, ged. 2 Oct. 1735

Met hem stonden op een viertal : H. van *Thol* prop. te Schoonhoven, *Bachiene*, prop. te Tiel, en *Noordbeek*, prop. te Dodewaard.

In Sept. 1733 eischte zekere Coenraad van *Heteren* op onbeleefde en onstuimige wijze eene kerkeraadsvergadering om den pred. van niets minder dan simonie aan te klagen. Daarbij kwamen te pas Dirk van *Dam*, richter van Ommeren, die vergeefs de bewijsstukken van van *Heteren* van den kerkeraad vraagde, en den pred. Petrus *Bisschop* van Lienden, Bernardus de *Moor* van Ingen en Ludovicus *Brants* van Echteld, en Bernhard, graaf *van Welderen*, ambtenaar en richter der Nederbetuwe. In de verg. van 27 Nov. werd van dezen laatsten volgend interdict voorgelezen :

De Hoogeboore Gestr. Heere Bernhardt Grave *van Weelderen*, vrij Heer van Ubbergen en Oploo, Heer van Valburgh, amptman, Rigter en Dijkgraaf des ampts Nederbetuwe etc. etc. etc. in ervaringe gekoomen sijnde, dat de Hr. Dirk *van Dam*, Rigter van Ommeren sig heeft konnen laeten gelusten, van met desselfts gesubstitueerde ratione officii besatinge te doen tegensverscheide persoonen tot 't geven haerer condschappen en der waerheyt getuygenisse, en deselve besatinge voor schepenen der geseide dagelijxe heerlijkhijt te doen passeeren, en bij desselfs secret. betekent en vervolgens die voorschreve condschappen voornamentlijk concerneerende eene praetense simonie, als Ds. Theodorus *Vosman* praedicant aldaar, tot bekominge van 't predikampt in die gemeinte soude hebben gepespreteert voor den gesubstitueerclen Rigter Willem de *Haes* en schepenen Jan Gerritse *van Randwijk*, en Jan van *Ommeren* op den 31 August, 3de en 12 Septemb. deses Jaers 1733 te doen afhooren, en van die deponenten den eedt afnemen niet alleen maar ook die gelibelleerde condschappen door eenen Coen van *Heeteren aen den* kkeRaedt van gedagte heerlijkhijt Ommeren sijn overgegeven en daer op regt versogt naer aengeoome kerkeordre en dat dus uyt hoofde van die voorseide nietige condschappen voornamentlijk nopens poinct van Simonie tegens geseide Ds *Vosman* wordt geageert.

En dewijl door 't beleggen en afhooren en beëdigen derselver conclschappen op wijse voors. en met praeteritie van 't Hoogadelijk gerigt des ampts Nederbetuwe sulx over saeken geenswijse gehoorende tot de kennisse of Jurisdictie van 't dagelijx gerigt der voorseide heerlijkhijdt notorie is gecommitteert Infractie en Ingreep iu 't aanbevoolen ampt en Jurisdictie van Hooggedagte Heere amptman en van 't Hoogadelijk Landgerigt dezes ampts Nederbetuwe.

Soo is 't dat syn Hoogwelgeb. gestrenge daer tegens bij dese op 't allerkragtigste is protesterende Interdicerende aen de Leede van de gedagte kkRaedt van die voorschreve condschappen, voor soo verre deselve 't point van simonie syn concerneerende in geenendeele te Respecteeren, of daer op Reflexie te nemen, met verder verbodt aen den custos aldaer van die voorschreven condschappen sig niet weerloos te maeken op poene als na Regten, dit alles onder expresse reserve van sodaene actie, als deswegens is competeerende en suo loco ac tempore gedenkt te institueeren,

en was getekent *Verwey* (all ?) procur. visu.

In de verg. van 21 Jan. 1734 wordt besloten de zaak in handen van 't classicaal bestuur van Tiel te geven en zich bij de beslissing neder te leggen. Intusschen gaat Ds. Vosman voort in zijnen dienst, waarin hij Sept. 1737 nogmaals door gemelde v. *Heteren* werd bemoeielijkt, nu geholpen door zijnen zwager, den ouderling Hendrik van *Triest*. In de vergadering van 29 Dec. daarna zegt de pred. dat het tot zijn spijt nog niet is uitgemaakt of de aanklacht van simonie waarheid of leugen is. Blijkbaar is hierover door de classis niet beslist, evenmin als door den ambtman en richter der Nederbetuwe. In een verg. op 25 Juli 1738 wordt zijn verzoek om ontslag in tegenwoordigheid van gedeputeerde precl. voorgelezen, waarna hem, na eenige moeielijkheden, een gunstig getuigschrift wordt overhandigd op 12 Sept. Op dienzelfden datum krijgt hij zijn ontslag met behoud van tractement tot 1 Jan. 1739, waarbij hij tot den kerkeraad een afscheidswoord spreekt, o. a. om zich te onthouden van „grouwelike Simonie." Of zijn verzoek om een afscheidswoord tot de gemeente te spreken, werd toegestaan, blijkt niet. 't Komt mij voor dat de zaak niet pluis was. Zie verder „Boekzaal" 1738, 11, 507.

10. Laevinus *Mestach*, prop. te 's Hertogenbosch, ber. 24 Nov. 1738, bev. 22 Febr. 1739, gaat 14 April 1747 naar Eede op Walcheren. Josina *Maillardt* en Catharina *Mestach*, die met att. uit Arnemuiden komen, zijn wellicht zijne moeder en zuster. Blijkbaar ongehuwd. Met hem stonden op het zestal: Simon v. *den Brenk*, prop. te Amsterdam, *Meniggus* of *Mennegus* (men wist den naam niet eens goed!) prop. te Rhenen en Wijk, Hermannus *Ziegel*, prop te Amsterdam, Jan Maurus *Hopp*, prop. te Utrecht, en Hendrikus *Bunes*, prop. te Hoorn Als 7e werd nog genoemd: v. *Meteren*, prop. te Dordrecht.

11. Reinier Godfried *Bartz*, prop. ber. 21 Jan. 1743,

gaat naar Nieuw-Beijerland 29 Nov. 1756. Ondertr. te Ingen 10 Dec. 1748 Ida Martina *Melvill*, wed. van Christophorus Arnoldus v. *Brissen*, welke † 1747 als pred. van Ingen. Kinderen komen niet voor: Zij worden genoemd (alhier 1896, bl. 96) als beleend met 1/5 van het Munnickenland succ. 22 Juni 1767 en 23 Aug. 1780. Met hem stonden op het zestal: D. (irk of Ds. ?) *Ribbius*, prop. te IJzendoorn, Petr. v. *Saen*, prop. te Rhenen, Joh. de *Kruyf*, prop. te Tiel, D(irk of Ds.?) *Vossius*, prop. te Tiel, en, D(irk of Ds.?) van *Zutphen*, pred. te Ochten.

12. Henricus *Peirolet*, prop. te Amsterdam, ber. 31 Jan. 1757, naar Oud- en Roodkerk 13 Nov. 1760, was blijkbaar ongehuwd. Met hem stonden op 't zestal: Matth. v. *Dockum*, pred. te Avezathe, D. H. *Rutgers*, pred. te Rijswijk, Willem v. *Druten*, prop. te Rotterdam, Jacobus *Cremer*, prop. te Amsterdam, en *Grijp*, prop. te Utrecht.

13. Dirk Hendrik *Rutgers*, beroepen van Rijswijk (Betuwe) 16 Febr. 1761, vertrokken naar Ooy en Persinge 7 Sept. 1770. Zijne vrouw is Johanna Emerentia *Roger*. Kinderen komen niet voor. Met hem stonden op het zestal: J. v. *Geelkerken*, pred. te Kesteren, Is. *Rijsdijk*, pred. te Echteld, Herbertus *de Haas*, prop te Leiden, Arnoldus *de Rooy*, prop. te Zutphen, en Joh. *de Bie*, prop. te Utrecht.

14. Gerardus *Masman*, prop. te Meppel, ber. 26 Nov. 1770, vertr. naar Sprang 28 Sept. 1775. Met hem stonden op het zestal: Hendrik *van Ekdom*, prop. te Haarlem, Wiardus *Wiardi*, prop. te Utrecht, Johannes *Bosman*, prop. te Nijmegen, *Jorissen*, pred. te Avezathe, en *Hazenbroek*, pred. te Poederojen. Zijne vrouw heet Jacobina *Uden*, die 15 Juli 1774 met att. uit Groningen komt Blijkbaar huwde hij eerst in dit jaar en had hij tot zijn vertrek geen kinderen, later vermoedelijk wel, want nu bestaat de naam *Uden Masman* (o. *a*. Ds D. T. *Uden Masman* Hzn. te Zweeloo). Oetzonius *Masman*, die in 1773 te 0. belijdenis deed en in hetzelfde jaar naar Meppel ging, was zeker een broeder van den predikant.

15. Johannes *Schutte*, prop. te Emmen, ber. 13 Nov. 1775, vertr. 16 Juni 179 1 naar 't Fort Bath. Op het zestal wordt hij genoemd: prop. te Amsterdam. Verder stonden op de nominatie: G. J. *Scheers*, vertrokken als pred. van St. Thomas, *Glashorst*, prop, te Doesburg, *Spijkers*, prop, *v. Harencarspel*, prop., *Colenbrander*, prop. te Doetinchem.

Van een huwelijk blijkt niets.

16. Johannes *Brands*, prop. te Emmen, ber. 8 Aug. 1791, gest. 1805. Hij komt met att. uit Roswinkel, evenals Debora *Pagters* (moeder of dienstbode?), die 4 Mei 1793 naar Rhenen gaat. Zijn vrouw was Adriana van *Meerten*, die 28 Oct. 1798 met att. uit Ingen komt.

Kinderen :

Johanna Frederika, geb. 13 Dec. 1794, ged. 1 Febr. 1795.
Hendrik Adriaan, geb. 16 April, ged. 14 Mei 1797.
Hillenius Johannes, geb. 8 Sept., ged. 8 Oct. 1799.

In 1728 was Ludovius *Brants*, pred. te Echteld.

Met Brands stonden op het zestal: Joh. Hermannus *Krom*, pred. te Ochten, Jacobus *Burgerhoud*, pred. te Rijswijk (Betuwe ongetwijfeld), Gerardus v. *Geelkerken*, pred. te Overlangbroek, Daniel *Sporen*, pred. te Ravenswaay, en Joachim v. *Broekhuijsen*, pred. te Ingen.

17. Jan van *Troostenburg de Bruijn*, prop. te Amsterdam, ber. 19 Maart 1805. bev. 28 Juli door Jodocus *Heringa*, hoogleeraar te Utrecht. Vertrok naar Kuinder 22 Oct. 1808.

Met hem stonden op het zestal: J. H. *Lammers*, pred. te Kesteren, G. H. *Nibbelink*, pred. te Opheusden, A. *Koppen*, pred. te Hien en Dodewaard, F. H. *Repelius*, pred. te Echteld, en J. A. F. *Monhemius*, pred. te Zoelen.

Van een huwelijk blijkt niets.

18. Johannes *Alpherts*, prop. onder de classis Deventer, ber. 30 Mei 1809, vertr. naar Herwijnen 1823. Op 13 Dec. 1825 berichtte hij, dat hij de nog aan hem verschuldigde pachtpenningen, ten bedrage van f 310, aan de armen schonk. Met hem stonden op het zestal: J. v. *der Eyk*, pred. te Wilsveen, B. *Frederiks*, pred. te Herkingen, H. *Timmers*, pred. te Avezathe, IJ. *v. der Leden*, pred. te IJssendoorn (IJzendoorn) en J. H. *Lammers*, pred. te Kesteren.

Hij was gehuwd met Marretje *Voorthuizen*, bij wie:
Bernhardus Henricus, geb. 22 Dec. 1814.
Hillena Rossina, geb. 18 Maart 1816.
Martinus Johannes, geb. 17 Maart 1817.

19. Hendrik Vermeer, prop. b. h. Prov. kerkb. van Zuid-Holland, ber. 28 Febr. 1824, vertr. 12 Febr. 1828 naar Houten. Hij stond op een drietal met H. v. *Steden*, pred. te Maurik, en M *Altheer*, pred. te Elst (Utr. of Betuwe?).

Van een huwelijk blijkt niets.

20. Reinier van *Beuningen van Helsdingen*, prop. b. h. Prov. kerkb. v. Utrecht, ber. 12 Juli 1828, gest. Aug. 1863, stond op het drietal met H. *Hulsteijn*, pred. te Varik, en R. *Verweij*, pred. te Drumpt.

Hij was gehuwd met Maria Catharina *Ormeling*, welke 4 Nov. 1828 met att. uit Utrecht komt en 21 Sept. 1864 naar Vianen gaat. Hunne portretten (gedrukte silhouetten) hangen bij een mijner buren.

Hunne kinderen waren :

Catharina, geb. 8 Aug. 1829, iidm. 2 Oct. 1847, naar Amst. 4 Sept. 1853, later naar Schoonhoven. Zij huwt te 0. 19 Apri! 1861 met Adriaan *Ezerman*.

Trijntje, geb. 14 Juni 1831, lidm. 21 Maart 1850, naar N. 0. Indië Oct. 1856. Zij huwt te 0.3 Sept. 1856 met W. J. *Leyds*.

Maria Catharina, geb. 7 Jan. 1833, lidm. 21 Maart 1850, naar N. 0. Indië 1 Oct. 1863.

Antonia Ulrica, geb. 28 Aug. 1834.

Gerrit, geb. 14 Nov. 1835, naar N. 0. Indië 2 Jan. 1856.

Jacob, geb. 15 Dec. 1836.

Reinier Anton Ulrich, geb. 26 April 1838, lidm. 17 Jan. 1857, naar N. 0. 1. 20 Oct 1856.

Dirk, geb. 28 Sept. 1839, lidm. 17 Jan. 1857.

Willem Anton, geb. 2 Mei 1841.

Hendrika Maria Elizabeth, geb. 20 Nov. 1842, lidm. 9 April 1862, naar Vianen Sept. 1864.

Margaretha Susanna Catharina, geb. 22 Jan. 1845, lidm. 9 April 1862, naar Vianen Sept. 1864.

Op 2 Oct. 1847 wordt lidmaat Isaäc Arnold v. *B. v. H.*, ongetwijfeld broeder van den predikant, welke 15 Jan. 1850 naar Amsterdam vertrekt.

21. Frederik Adrianus van *Loenen*, ber. van Ee 6 Jan. 1865, ber. 30 April, gaat naar Wolsum en Westhem

30 Sept. 1866. Was gehuwd met Josephine Henriette Julie Victorine le *Brun*. Met hem kwam mede Henriette Petronella *Montreff*, met att. van de Luth. gem. uit Ee, welke medegaat naar Wolsum, denkelijk moeder van een van beiden. Zij hadden kinderen.

22. Hermanus *van Broekhuizen*, vroeger pred. te Otterloo, ber. van Winburg (0. V. Staat) 1866, bev. 25 Nov., gaat naar Wissekerke 1868. Wordt bevestigd door Dr. *J. Cramer*, pred. te Amsterdam, later Hoogl. te Utrecht. Hij was gehuwd met Johanna *van Beest van Andel*. Zij hadden kinderen Hij ging 1882, na ook te Rijssen, IJlst en Oosterbierum gestaan te hebben, naar Ficksburg (0. V. Staat), waar hij 23 Oct. 1594 overleed.

Joachim v. *Broekhuysen* (Ds. Anspach noemt hem: v. *Broekhuizen* in zijne pred. lijst van Ingen in 't N. K. Handboek van 1897) werd als prop. predikant te Ingen 22 Nov. 1790 en ging in 1795 naar Wijk, classis Gorinchem.

23. Jacobus *Rijsdijk* Takens *Lambrechts*, ber. van Ermelo 1868, bev. 3 Jan. 1869, gest. 22 April 1871. Werd bevestigd door zijnen broeder Amos *Lambrechts*, em. pred. van Lienden.

Te Ter Aa (Utrecht) werd 1797 pred. Rinke Willem *Lambrechts*, gekomen van Hierden, vertrokken naar Wezel 1802. Ik meen, dat hij beider vader was. Amos huwde te Wezel 30 Sept, 1822 als proponent en ber. pred. van Lienden met Louise Gerdrut *Hagenberg*, ald. geb. 1802. Jacobus was ongehuwd.

24. Jacobus *Gann Dun*, ber. van Dieden 2 Jan. 1872, bev. 14 April, gaat naar Schaarsbergen 4 Oct. 1874, woont nu als em. pred. van Angerloo te 's Gravenhage. Tijdens zijnen dienst had de zg. inwendige restauratie der kerk plaats, waarbij oude eikenhouten luifel- e. a banken voor oud hout en 2 koperen kronen en de lessenaar van den predikstoel voor oud koper werden verkocht. Om deze restauratie te kunnen betalen, leenden de kerkvoogden *f* 2200 van de diakonie, wat met algemeene stemmen, die ook van den predikant, werd goedgevonden ! Zijne eerste echtgenoote was Claudina Jacoba *Crommelin* (dr. van Mr. Reinhard en van Frederica Wilhelmina *Crommelin*). Zijn tweede vrouw: Anna Louisa Agatha *Witsen Elias*, die 25 April 1873 met att. uit Zwolle kwam. Zij hadden kinderen.

25. Herman Willem van *Lindonk*, ber. van Leusden 1875, bev. 11 Juli, gaat naar Voorst 29 Juni 1879. Zijne echtgenoote was Arnolda *Gerritzen*.

26. Martinus Jacob Christiaan *Wolf*, ber. van Burgharen en Herwen 1879, bev. 29 Feb. 1880, gaat naar 't Waal en Honswijk 25 Feb. 1894. Ongebuwd. Kwam met zijne moeder Johanna Henrietta *Coenen*, welke † 29 Maart 1880.

27. Schrijver dezes, prop., bev. 30 Sept. 1694; ongehuwd.

H. J. SCHOUTEN.

Van Mazeik.

Naar *van Maeseyck* vraagt Navorscher jg. 1888 blz. 64.— *Willem Hendrik van Mazijk* werd kandidaat bij de Remonstr. broederschap 1794. Als predikant begeerd te Bleiswijk, werd hij daar 28 Mei 1797 bevestigd. Sedert de combinatie met Berkel, in 1815, woonde hij aldaar

Eerdenking 40 jarigen dienst op den 28 Mei 1837 met Psalm CIV : 33 en 34. Emeritus geworden, nam hij afscheid te Bleiswijk 26 December en te Berkel 27 December 1846. Op den 15 April 1856 overleden.

Dit uit Tidemans Rem. Broederschap enz. vermeerderd met eenige elders gevonden aanteekeningen. Tideman geeft op dat hij te Nieuwveen geboren werd. Om ons daarvan te vergewissen slaan we het Remonstr. doop register van Zevenhoven op ; onder die gemeente ressorteerde ook Nieuwveen wat hare Remonstr. ingezetenen betrof. We vinden daar, dat op den 21 Februari 1770 „is gedoopt een soontje van *Herman* van *Mazeik* en *Isabella Bontekoe*, en genoemt *Wilhelm Hendrik*; over den Doop stonden als Peter en Meter : *Wilhelm van Mazeik* en *Tanneke van Mazeik*, in praesentie van *Hendrik Schut* en Sara *Delo*, door mij *Izaäk Hazeveld*." (Rem. pred. van Z.) — *Tanneke van Mazijk* huwt *Hendrik Schut*. Zij waren Remonstr. en woonden in 1780 te Zevenh.In 1791 vertrokken zij met kk. attest. naar Oude Wetering en wonnen te Zevenhoven kinderen. — *Maria Jacoba van Masijk* (Harmen dochter?) wordt in 1787 lidmaat der Rem. Gem. te Zevenh. Zij huwt *Herman Prangen*, en wint twee kinderen, bij wier doop als getuigen voorkomen *Margareta* en *Helena van Mazijk*. — Verder wordt de naam dier familie niet meer in de Remonstr. registers aangetroffen en zou dus de aanwijzing van de plaats harer herkomst ontbreken. Ondertusschen is het niet ondienstig te vermelden, dat 13 Mei 1784 te Zevenhoven voor schepenen huwden : „*Harmen Vranken*, *j.* m. geboortig van Grootenbassen in Munsterland, met *Maria van Mazijk*, *j.* d. geb. in de Frederiksstad in 't Holsteinse en woonachtig alhier".

Oudshoorn. W. M. C. REGT.

VRAGEN.

Jan-Thomase van Witbeck-Pieter Coymans.

Professor J. W. Dunham, Schwectady, N.-Y. (V. S. A.) vraagt naar de voorzaten van bovengenoemde personen. De eerste is vermoedelijk herkomstig van Wittbeck (Holstein) ; de tweede kwam ± 1640 in Amerika, en moet te Utrecht geboren zijn. Wie helpt ?

Haarlem. WILDEMAN.

Begrafenis- of overlijdens akte vau Maria Magito geboren Philippo,

Maria Philippo, geb. te Leiden 6 December 1733 huwde aldaar in de Oosterkerk 28 Januari 1759 met Pieter of Petrus Alexis Magito. *Zij* is als weduwe overleden in of na 1802, denkelijk te Rotterdam, te Voorburg of elders.

Kan iemand van haar overlijden of begrafenis den juisten datum, jaar en plaats mededeelen.

INHOUD 1866, N°. 6.

Verheffing in den Adelstand. — De familie Kempenaar, door W. M. C. Regt. — Familie Nourisse, door W. M. C. Regt. — Grafsteden in de kerk te Beverwijk (vervolg) door H. J. K. — Het geslacht Brandwijk van Blokland door C. J. Polvliet. — Uit het kerkarchief van Ommeren (vervolg) door H. J. Schouten. — Van Mazeik, door W. M. C. Regt. — Vragen. Jan-Thomase van Witbeck-Pieter Coymans. — Begrafenis- of overlijdens akte van Maria Magito geboren Philippo.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden Brieven en inzendingen voor het Maandblad te zenden aan den Secretaris Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groothertoginnelaan* 27.

Aanvragen en toezendingen betreffende de bibliotheek te richten aan Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg* 63 *Scheveningen.*

Penningmeester van het Genootschap is de heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij, ***Delft***

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f* 1000.

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 6.00

De vorige jaargangen zijn voordenieuwe leden te bekomen ad *f* 6.00 p jaargang.

Afzonderlijke nummers zijn niet verkrijgbaar.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7. XVIe Jaargang. 1898.

Grafsteden in de kerk te Beverwijk,

(*Vervolg.*)

Al de wapenborden der familie van Harencarspel en aanverwanten hangen in een diepe vierkante nis, die met een ijzeren hek is afgesloten en een soort van kapel vormt, in welks midden een zich hooge sarcophaag verheft.

Veel toelichting zullen de wapenborden wel niet behoeven ; de kwartieren wijzen het genealogisch verband van zelf aan.

Doch we moeten in de eerste plaats de aandacht vestigen op een fout die in no. 3 blz. 45 ingeslopen is. Het heeft daar den schijn alsof niet alleen de moeder maar ook de overgrootmoeder van den eersten heer van Beverwijk Velters heette. De naam der overgrootmoeder is echter niet Velters maar Vriend, van welk geslacht dan ook het wapen in n°. 5 beschreven is.

Jacob van Harencarspel geb. te Bommel 16 Maart 1530 was n.l. in tweede huwelijk getrouwd met Catharina Vriend of Vrindt.

Hun zoon Nicolaas van Harencarspel raad en schepen van Amsterdam (1618—20), was gehuwd met Maria Meurlingh, dochter van Jan Meurlingh raad (1582) van Amsterdam en van Emma Pauwels dochter van Hendrik Paulusz. van der Does en van Steyn Boelens, die een dochter was van burgemeester Allard Boelens.

Het jongste kind van genoemd echtpaar mr. Jacob van Harencarspel baljuw en dijkgraaf van Amstelland, dijkgraaf van den Zeeburger en Diemerdijk, gehuwd met Renetta Clara Velters, was de vader van den eersten heer van Beverwijk, die trouwde met zijn volle nicht Anna Apollonia Loten dochter van mr. Abraham en Anna Velters.

Alexander van Harencarspel van Beverwijk, de eenige zoon uit dit huwlijk was ongehuwd, vandaar dat de heerlijkheid toen achtereenvolgens aan verschillende zijner zusters kwam ; eerst naar het schijnt aan de jongste zuster Susanna Jacoba, die zooals we zagen in 1780 begraven werd als wed. van Mr. Elbert Testnrt en die eerder weduwe was van mr. Hendrik Nicolaas Sautijn, ook reeds heer van Beverwijk genoemd ; daarna aan Helena Rlargaretha van H., die in 1803 overleed en ten slotte aan een zoon der in 1779 te Beverwijk begraven oudste zuster Renetta Clara v. H., geh. met mr. Willem Decker van Urscem.

Haar oudste zoon de kapitein ter zee Willem, die den naam van Harencarspel-Decker droeg, was daar zooals we zagen in 1783 begraven, en in 1801 een andere zoon Vincent Maximiliaan Decker. De zoon, die in 1803 heer van Beverwijk werd, heette François naar zijn grootvader Harencarspel en had na den dood van zijn broeder Willem den naam van Harencarspel-Decker aangenomen. Hij werd burgemeester van Gouda en overleed aldaar kinderloos 11 Juli 1817. Zijne weduwe Frederica Berewout werd toen vrouwe van Beverwijk. Deze had een zuster Anna Maria Berewout, geh. met Jonathan Dabenis, (1) wier kleinzoon de Flines door erfenis in het bezit van die heerlijkheid is gekomen. Zijn zoon schonk haar aan een anderen tak van het geslacht van Harencarspel. wiens samenhang met den hier behandelden tak nog in het onzekere ligt. (Zie Vorsterman van Oyen Stam- en Wapenboek, artikel Van Harencarspel).

Behalve al de bovengenoemde kinderen had François van Hareccarspel van Beverwijk nog een dochter Anna Constantia, geh. met mr. Joan Thierry secretaris van Amsterdam, van wiens dochter geh. met Josias Eckhardt, de jonkheeren van Harencarspel-Eckhardt afstammen, die echter thans ook in de mannelijke lijn zijn uitgestorven.

Met betrekking tot het geslacht Loten kunnen we aan de hand van het kwartierbord en gebruik makende van hetgeen men fragmentarisch elders aantreft, de volgende genealogie opmaken.

Carel Loten (moeder Arsenburg) trouwt met Maria de Hem (moeder van Hoorn). Uit dit huwelijk:

Jan Loten, geb. Amst. 1 Oct. 1612, overl. Amst. 10 Mei 1676, tr. 2°. Apollonio Selijns of Seleyns, geb. 15 April 1625, ovcrl. 1 Febr. 1670, dochter van Willem Selijns (moeder Sprenghuysen) en van Susanna Rijckaerts

(1) Zie „Tijdschrift voor N. Brabantsche Geschiedenis enz" 3e jaargang 1886 blz. 136, maar men een genealogisch overzicht vindt van de familie Berewout sedert 1230, door ons medelid H. J. Schouten.

(geb. 30 Maart 1599, gest. 3 Mei 1624, Andriesdochter' ex Susanna Metsu — zie *Nav.* 1897, blz. 89).

Zij waren de ouders van:

1. Mr. Jan Loten, heer van Luchtenberg, geb. Amst. 26 Febr. 1646, gest. Utrecht 17 Oct. 1724, raad en burgemeester van Wijk bij Duurstedc, lid van de Staten-Generaal, trouwt aan de Bilt 10 Dec. 1678 Constance Hoeufft, dochter van Jan, bewindhebber der 0. I. C. te Amst. en van Isabella Deutz (zie Genealogie Hoeufft in den Annuaire 1876, blz. 51). Uit dit huwelijk kinderen, zie letter *A.*

2. Mr. Abraham, schepen van Amst. (1711), gehuwd met Anna Veltcrs, dochter van Abraham Velters (Reiniers-zoon ex Judith van der Voorde) en van Helena de Haze (Jeronymo's-dochter ex Helena Hengst van Juchteren). Hun kinderen zie letter *B.*

3. Jacob Loten, raad van Amsterdam 1715, geb. Amst. 3 Febr. 1658, gest. 24 Sept. 1734, trouwt te Sloten 19 Aug. 1681 Duyfje van de Poll, geb. Amst. 25 Oct. 1663, aldaar overl. 8 Mei 1738, dochter van mr. Harmen, secretaris van Amst. en van Bregje Hooft.

Uit dit huwelijk is ons alleen bekend een dochter Bregje Loten, geb. Amst. 26 Febr. 1692, aldaar overl. 15 Aug. 1760, geh. aldaar 7 Maart 1717 met mr. Dirk Alewijn, raad en schepen van Amst.

4. Constance Loten, geb. Amst. 16 April 1663, overl. Amst. 14 Juni 1716, tr. te Amstelveen 4 Nov. 1681 mr. Cornelis Hop, geb. Amst. 20 Jan. 1658, overl. Amst. 24 Juni 1710, secretaris van de weeskamer aldaar.

5. Susanna Loten, eerst gehuwd met mr. Pieter Hulft, schepen van Amst. (haar zoon mr. Jan Hulft trouwde zijn volle nicht Antonia Hop) en daarna 17 Dec. 1699 te Amst. met Jacob Trigland, hoogleeraar te Leiden, geb. Haarlem 8 Mei 1652, overl. Leiden 22 Sept. 1705, weduwnaar van Isabella Sophia de Geer.

A. De kinderen van mr. Jan Loten, heer van Luchtenberg en van C. Hoeufft waren:

1. Jan Carel Loten, trouwt Arnoldina van Juchen, uit welk huwelijk een zoon Jan Gideon, raad van Utrecht, en waarschijnlijk een dochter Arnoldina Deliana Cornelia Loten, geh. met Dirk Willem van der Brugghen (waaruit de jonkheeren van der Brugghen).

2. Josef Loten, tr. Constance Clsra Strick van Linschoten (uit welk huwelijk Constantia, vrouwe van Bunnik, geh. met François Doublet, heer van Groeneveld, lid van de Staten van Holland).

3. Constantia.

4. Aarnoud.

B. Uit het huwelijk van mr. Abraham Loten en Anna Velters :

1. Helena Constantia, geb. Amst. 19 April 1696, overl. te Purmerend, tr. 1°. Gerard Constantijn van Ruytenburg, hoofdofficier van Purmerland, baljuw en dijkgraaf van de Beemster, tr. 2°. 1719 Dr. Philip Boon, geb. Purmerland, raad en burgemeester aldaar, en 3°. Olphert Pett, raad en burgemeester van Purmerend.

2, Anna Apollonia Loten(l), geb. Amst. 20 Maart 1694, aldaar overl. 13 Juli 1755, geh. 11 Mei 1712 met mr. François van Harencarspel van Beverwijk.

(1) Wie waren de ouders van Johanna Apollonia Loten, geh. met Dr. Jan Carel Six, uit welk huwelijk Wilhelmina Adriana Six geh. met mr. Philip Reinier Boon, zoon van Dr. Philip en H. C. Loten voornoemd? (Zie over Boon *A.* N. *Familieblad*, *le* jaargang).

II. Nog verschillende andere grafkapelleu van minder omvang dan die der heeren van Beverwijk worden in de kerk aldaar aangetroffen. Het zijn nissen, die toegang geven tot grafkelders, die gedeeltelijk onder, gedeeltelijk buiten de kerk schijnen gelegen te zijn.

Zoo heeft men onmiddellijk naast de grafstede der heeren van Beverwijk een sierlijk gebeeldhouwd hek dat tot een ondiepe nis toegang geeft en waarboven een tamelijk groot wapen is opgehangen met helm, helmteeken en dekkleeden zeer diep in hout gestoken nl. in blauw een dwarsbalk vergezeld van drie sterren, alles van goud ; helmteeken een wildeman steunend op een knods ; devies Meliora Expecto.

Dit is blijkbaar het wapen van de familie dc Wildt, aan wie vroeger deze grafstede schijnt te hebben toebehoord. Tegenwoordig is ze het eigendom der familie Sluyterman van Loo, eigenaars van het onmiddelijk bij Beverwijk gelegen Huis Akerendam. Wellicht is dit vroeger door de familie de Wildt bewoond geweest, en is het graf tegelijk met genoemd huis in andere handen overgegaan. Met zekerheid kunnen we hiervan echter niets zeggen.

III. Een fraai wit marmeren monument geeft toegang tot dc laatste rustplaats, die aan den Amsterdamschen schepen en kolonel der burgerij Johan Trip bereid is door zijn treurende tweede echtgenooto Sara Maria Trip, den Amsterdammers welbekend als stichteresse van het Corvershof op de Nieuwe Heerengracht, waar nog steeds de wapens van Corver en Trip in goud en kleuren aan den gevel prijken.

Op dit grafmonument leest men het volgende opschrift :

D. M.

Viri nobilissimi et amplissimi Joannis Corveri Reip. Amstelae judicii trihuni militiae civilis septemviri Hollandiae Saltuarii virtutum paternarum et avitarum heredis conjugis amantissimi vidua maestissima Sara Maria Trippia hoc monumenturn

P. C.

Wapen : gedeeld 1 drie korven (Corver), 2 drie trippen (Trip).

IV. In de noordelijke zijmuur bevindt zich een ruime nis waarin men op een marmeren plaat leest :

D. M. 0.
Daniel Hogguer
Henriette de Mauclerc.
Conjuges hanc sedem sibi posterisque suis vivi posuerunt.

Daarnevens tegen den muur is een gebeeldhouwd wapen van Hogguer aangebracht, geheel zooals men het vindt afgebeeld in de Wapenboeken van den Ned. Adel, doch omgeven met mantel of baldakijn van zwart waaraan zilveren franje (wel te verstaan geen mantel van stof, maar in hout gestoken evenals het wapen).

Onder dit wapen leest men :

Daniel Lodewijk Hogguer, Raad in de vroedschap, hoofdofficier der stad Haarlem geb. 24 Maart 1761, gestorven 27 Mei 1792.

Met betrekking tot dit geslacht kunnen wij het volgende mededeelen :

Daniel Hogguer, koopman of bankier te Amsterdam, geb. te St. Gallen in Zwitserland, was een zoon van Jacques Christofle Hogguer, bankier te Amsterdam, wiens vader Daniel Hogguer, volgens Rietstap's Wapenboek van

den Ned. Adel 5 April 17 13, in den Zweedschen adel was verheven, omdat hij Karel XII na de slag bij Pultawa met aanzienlijke sommen had bijgestaan. Jacques Christofle was gehuwd met Sara Chevalier.

Daniel Hogguer werd schepen van Amsterdam in 1748. Hij was eerst gehuwd met Maria Anne van Robais, wier familie ondanks het Nederlandsche voorzetsel te Abbeville te huis behoorde, althans het wapen der familie Van Robais te Abbeville wordt in Rietstap's *Arm. Gén.* vermeld. Zij overleed 1750, waarna hij in 1751 te 's Gravenhage hertrouwde met *Henriette de Mauclerc.*

Zij hadden 5 zoons, die in het huwelijk traden. Uit het eerste huwelijk:

1. Jean Jacques Hogguer, ged. Amst. 12 Nov. 1747, geh. te Haarlem 22 April 1771 met Madeleine Sophie van Robais uit Abbeville.

Uit. het tweede huwelijk:

2. Jean Guillaume, ged. Amst. 26 Febr. 1755, was volgens Rietstap Russisch staatsraad en had een zoon Paul Willem, baron Hogguer, ingelijfd in den Ned. Adel in 1847.

3. Paul Iwan Hogguer, ged. Amst. 10 Febr. 1760, burgemeester van Amst. (18 14), verheven in den adelstand in 1815. Zijn huwelijk met Anna Maria Ebeling bleef kinderloos.

4. *Daniel Louis Hogguer*, ged. Amst. 26 Maart 1761, huwde 1792 Johanna Angenis Westrik, wed. J. J. Pool. Op hem slaat het onderschrift onder het wapen, hetwelk zooals we zeiden mededeelt dat hij raad en hoofdofficier van Haarlem was en te Beverwijk is begraven.

5. Frederic Henri Hogguer, ged. Amst. S Mei 1763, geh. met M. H. Passavant. Hij was volgens Rietstap brigade-generaal in Franschen dienst en had een zoon Daniel baron Hogguer, of zooals hij bij zijn huwelijk is ingeschreven baron d'Ogguer, ged. Amst. 10 Nov. 1822, officier in Franschen, Zweedschen en Saxen-Coburgschen dienst, geh. Amst. 10 Nov. 1822 met Elise Marie Anne Mijnssen. Dit huwelijk werd door echtscheiding ontbonden, waarna zij hertrouwde met Antoine Louis Peróe Vicomte de Villestreux.

Verder vindt men aan de muren en pilaren der kerk opgehangen de volgende borden, met wapens beschilderd :

1°. een ruitvormig rouwbord met het opschrift : „Grebber van Persijn Anno 1621" ; en het volgende wapen : gevierendeeld 1 en 4 in blauw en zilveren zwaan met rooden bek en zwarte pooten, 2 en 3 gebalkt van zes stukken zilver (sic) en blauw, eerstgenoemden belegd met 4 + 3 + 2 roode schuinkruisjes ; dekkleeden wit en geel ; gekroonde helm waarop als helmteeken een uitkomende zwaan met uitgebreide vlucht.

2°. Een ruitvormig rouwbord met het opschrift : Obiit die mensis Junii 5 Anno 1681 ; en het volgende wapen : gevierendeeld : 1 en 4 in zilver drie roode kasteelen, waartusschen. een (blauwe ?) leeuw, 2 en 3 in goud een roode leeuw gebroken met een zilveren lambel ; hartschild in blauw een balk van zilver. Gekroonde helm, helmteeken een roode leeuw, uitkomend uit een zilveren kuip ; dekkleeden rechts zilver en rood, links goud en rood. -- Wie kan dit wapen thuis brengen?

3°. Een ruitvormig rouwbord met het wapen van Egmond gebroken door een zwarten of schaduwlambel (de kepers schijnen er eenigszins doorheen, doch dit kan wel slijtage wezen). Helm gekroond met een vijfbladerige kroon, dekkleeden rood en goud.

Vermoedelijk betreft dit bord een der leden van den tak Egmond van Meresteyn, welk huis vlak bij Beverwijk lag en later het eigendom werd van het geslacht Coymans, waarop de volgende rouwborden betrekking hebben.

4". -Twee dito borden, het eene met het opschrift : Aetatis 14, Obiit 21 Juni 1668, het andere met het opschrift: Anno 1657, beide met het wapen van Coymans nl. in goud drie koeienkoppen. en halzen (half-profiel) ; helmteeken een dergelijke kop tusschen een vlucht van goud en zwart, dekklecden goud on zwart.

5°. Een dito bord vertoont het volgende ons onbekende wapen met het opschrift „ Anno 1611" nl. in zilver 3 roode ruiten, gekroonde helm, helmteeken twee van elkaar afgewende gouden hoorns met de mondstukken naar omlaag.

6". Een dito bord draagt tot opschrift : „Joncker Gerardus van Veen, Obiit den 3 October 1685" en vertoont het bekende wapen van Van Veen nl. Braband gebroken met een smallen zilveren rechterschuinbalk, beladen met 3 roode ringen ; helmteeken de leeuw uitkomend, dekkleeden zwart en goud.

7°. Een dito bord met een ruitschild, gedeeld 1 in goud 2 blauwe balken vergezeld van 3 + 2 + 3 zwarte merletten (Mierop?), 2 in blauw een aanziende hertenkop. Eet schild gedekt door een kroon met paarlen onmiddellijk op den hoofdband. Het opschrift luidt : „Obiit d. 6 Julii 1660.

Op de familie Muilman hebben behalve een wapenbord ook verschillende grafschriften betrekking, die wij, ter toelichting der kwartierwapens op het bedoelde bord, hier eerst zullen vermelden :

Albert Muilman, consul te Genua, en zijn vrouw Maria van Oorschot, liggen te Beverwijk begraven onder een dubbelen zerk met de namen Albarto Muilman en Maria van Oorschot onder elkander en daartusschen twee ingewikkeld merkteekens, waarvan de letter M het hoofdmotief is. Onderaan de woorden „Gestorven A° 1695".

Hun zoon Hendrik Muilman huwde Regista Lakeman, op wier familie het volgende grafschrift betrekking heeft : „Hier leit begraven Aefje Willems Huisvrou van Claes Jacopse Laekeman starf den 30 July 1638", daaronder een wapen en vervolgens de woorden: „Claes Jacobsz Lakeman in sijn leven burgemeester tot Beverwijck sterf den 10 February Anno 1661".

Het echtpaar Muilman-Lakeman had een zoon Hendrik Nuilman, die met Sara Hartsinck huwde, welk echtpaar begraven is onder een zerk met het opschrift: „Hier legd begraven Hendrik Muilman obiit 26 December 1742, en deszelfs Huisvrou Sara Hartsink obiit 31 December 1729", tusschen beider namen een merkteeken, waarvan de keper uit het wapen het hoofdmotief schijnt te zijn.

Op hun dochter heeft nu bedoeld kwartierbord betrekking met het opschrift:

MDCCLXX

„Anna Catharina Muilman weduwe Mr Nicolaas Hendrik van Hoorn obiit XXIV Augusti." Daaronder een door een zoogen. markiezenkroon gedekt ovaal schild, gedeeld 1 van *Hoorn* (in goud een zwarte hoorn zonder beslag) 2 *Muilman* (een keper vergez. van 3 sterren, alles goud in blauw) en daarnevens de kwartierwapens.

Muilman	Hartsinck
van Oorschot	de Solemne
Lakeman	Amya
Hasselaar	de Marez.

Het wapen van vnn *Oorschot* vertoont een keper, vergeeeld boven van twee lelies, beneden van een gekroonden staanden zalm, naar links gekromd, alles van goud in een blauw veld. *Lakeman* voert gevierendeeld 1 en 4 in zilver een blauwe leeuw, 2 en 3 in goud 5 zwarte ringen (gepl. 1 + 3 + 1). Een fraai glasraam met het wapen van Lakeman uit de kerk te Beverwijk afkomstig, bevindt zich op het archief te Haarlem. De wapens van *Hasselaar, Hartsinck* en *de Marez* (met de 5 rozen) kunnen bekend worden ondersteld. *Solemne* voert in blauw een gouden zon ; *Amya* voert: gedeeld 1 in blauw een gouden lelie, 2 doorsneden a. in goud twee gekruiste zwarte houweelen, *b.* in goud een groene krans.

Een volgend wapenbord vertoont het wapen van Oudewerve, vergezeld van 16 kwartieren:

Oudewerve	Hoppers
Zuitland	Jongema
Adrichem	Piersma
suus	Javinga
Schiltmans	Bertholff van Belven
Neck	Scriboni
Oem	Adingenalius van Aelst
Oliviers	Boeninc.

De beschrijving dezer wapens zullen wij in het volgende nummer opnemen.

De Latijnsche School te Zierikzee en hare rectoren vau de eerste helft der XVIe eeuw tot 1880.

(Vervolg *van kolom* 32).

Na het korte rectoraat *van* no. 14 werd aldra een opvolger gevonden in :

15. *Johannes Schoonheyt,* die 19 Juni 1681 door den Raad tot rector werd benoemd. Hij was geboren te Hamburg en werd 28 Juni 1682 met zijne twee zoontjes Adrianus en Antonius gratis poorter van Zierikzee. Ook staat hij bekend als advocaat voor den Hove van Holland.

Veel belangrijks valt van zijn diensttijd alhier niet te vermelden en den 29 Mei 1710 verzocht hij wegens ouderdom zijn ontslag en pensioen. De Raad kende hem op 24 Juli d. a. v. eene gratificatie toe van *f* 200 en voorts een jaargeld van hetzelfde bedrag, waarna hij Zierikzee verliet.

De school was gedurende zijn dienst blijkbaar achteruitgegaan en dientengevolge werd reeds in 1702 besloten, bij het sterven van den conrector, geen nieuwen meer aan te stellen. Toen dan ook de titularis Maurits van Arenthorst op 12 September 1710 gepensioneerd werd, kwam geen opvolger in de plaats. Laatstgenoemde genoot zijn wekelijksch pensioen van $3^1/_2$ gulden nog tot 1719, toen hij op 7 December van dat jaar begraven werd.

Behalve de twee bovengenoemde zoons won Johannes Schoonheyt bij zijne vrouw Geertruid Hoflandt nog te Zierikzee : Andreas Fredericus, gedoopt 27 Mei 1683, Johannes, gedoopt 1 October 1684 en Andreas, gedoopt 16 Februari 1687.

Opvolger van Schoonheyt werd :

16. *Petrus Pettenius,* præceptor te Middelburg, die door den Raad den 8 Juli 1710 benoemd werd op de volgende voorwaarden : een jaarlijksch tractement van *f* 500, 3 last turf, 4000 eiken blokken, 16 steen kaarsen, vrij huishuur, vrij accyns van wijn en bier van stadswege, eene jaarlijksche nieuwjaarsgift de *f* 60 niet te boven gaande en vrij transport zijner meubelen.

Zevenentwintig jaren stond Pettenius aan het hoofd der Latijnsche school van Zierikzee, tot hij er 20 Augustus 1737 overleed en 26 Augustus d. a. v. in het koor der St.-Lievens Monsterkerk begraven werd.

In 1727 werd hij verdacht van de leer van Pontiaan van Hattem te zijn toegedaan, omdat hij, volgens het door Ds. Immens van Elkerzee aangebrachte, zich op het landhuis der familie de Huybert bij Westenschouwen, genaamd „Molenberg", in gezelschap van verscheidene heeren en vrienden, had uitgelaten dat de kerkelijke procedure tegen Dina Dane, de bekende aanhangster der bovengenoemde leer, eene „vervloekte vervolging" was, terwgl verder werd aangehaald, dat hij de dwaalgrondeu van van Hattem bepleitte en nimmer de godsdienstoefeningen bezocht.

In de kerkeraadsvergadering van 14 Januari 1727 verdedigde onze rector zich en gaf te kennen, dat hij juist in gezelschappen de dwalingen van van Hattem bestreed en dat hij het geweest *was,* die te Middelburg den beruchten Marinus Booms ontdekt had, dat hij, weliswaar, met Pontianen omging, maar alleen uit burgerlijke beleefdheid of voor handelszaken en de godsdienstoefeningen, vroeger steeds naarstig door hem bezocht, niet meer kon bijwonen door de pijnlijke kwaal van het graveel, terwijl hij ten slotte aantoonde, dat Ds. Immens hem valschelijk had aangeklaagd.

Het blijkt niet, dat de rector later meer over dit punt is lastig gevallen.

Pettenius was den 6 Februari 1683 te Leiden geboren en huwde 1°. to Dreischor 24 Juli 1712 met Johanna Poortugael, weduwe van Maassluis, die 7 September 1734 te Zierikzee overleed. In tweede huwelijk verbond hij zich te Zierikzee 5 April 1737 met Margaretha Luijdens, j.d. van Amsterdam, die, na nog hertrouwd te zijn, den 7 April 1777 to Zierikzee begraven werd.

Uit het 1e huwelijk werden te Zierikzee geboren : Maria Kornelia. gedoopt 10 Maart 1713 ; Pieter, gedoopt 1 Juli 1714 ; Jacobus, gedoopt 21 April 1716 ; Adriaan, gedoopt 11 Juli 1717 ; Cornelia, gedoopt 9 Augustus 1718, begraven te Zierikzee 25 April 17 19, en Cornelia, gedoopt 25 Mei 1721. Op 3 Mei.1718 en 11 Augustus 1721 werden kinderen van hem te Zierikzee begraven. In 2e huwelijk werd hem nog, na zijn dood, een zoon geboren, Johannes, die 19 Februari 1738 gedoopt, maar reeds 3 Maart d.a.v. begraven werd.

Nadat den 20 September 1737 besloten was een opvolger van Pettenius te beroepen, kon 27 Januari 1738 in den Raad worden medegedeeld, dat men een geschikt persoon gevonden had in

17. *Johannes Ruyssing,* rector te Cuilenburg, die einde Februari 1738 het beroep aannam en tegen Mei d. a. v. overkwam. Ook hem werd met 1739 de nieuwjaarsgift van £ 10 toegestaan, welk geschenk hij slechts eenmaal genoot, daar hij reeds 17 Augustus 1739 te Zierikzee overleed.

Van dit overlijden werd in den Raad van 31 Augustus l. a. v. kennis gegeven en Burgemeesters en Scholarchen gemachtigd, naar een bekwaam opvolger om te zien.

Eerst werd toen de rector Hoogeveen te Cuilenburg

beroepen, maar nadat deze, evenals Hendrik Willem van de Poll, praeceptor te Zutphen, bedankt had, viel het oog op

18. *Reinier* van *Heemskerk*, „laatst paedagoog geweest „zijnde bij een jong heer te Amsterdam". In December 1739 herwaarts beroepen, aanvaardde hij te Zierikzee in het begin van 1740 het rectoraat en vervulde die betrekking gedurende 27 jaren. Toen hij in 1744 waarschijnlijk te Dordrecht zou beroepen worden, verbond men hem aan Zierikzee, door hem den titel van lector hum. litt. te verleenen en het minerval tot een rijksdaalder per maand te verhoogen.

Sedert 1752 was het getal leerlingen der Latijnsche school gaandeweg verminderd en krompen derhalve ook de inkomsten van den rector aanmerkelijk in. Ter wille van de verdienstelijke vervulling van zijn ambt, werd hem bij raadsbesluit van $\frac{29\ \text{Dec. } 1761}{7\ \text{Jan. } 1762}$ een douceur van £ 50 in eens en eene jaarlijksche nieuwjaarsgift van £ 25 toegelegd, tot dat het getal leerlingen weer zoodanig zou zijn aangegroeid, dat zijn inkomen daardoor tot eene behoorlijke som zou gestegen zijn.

Toen in April 1767 eene roeping naar Leiden kwam en de pensionaris van Zierikzee van den Broeck, uit naam van den Raad, Heemskerk persoonlijk bezocht om hem hier te behouden, antwoordde de rector, dat hij die beroeping kon noch mocht afslaan, waartoe wellicht als overwegende reden gold, dat zijn zoon Reinier te Leiden de Hoogeschool zou kunnen bezoeken.

Op 27 Augustus 1767 werd aan Heemskerk „zijne demissie cum elogio" verleend en vertrok hij, om te Leiden het rectoraat te aanvaarden.

Mr. Reinier van Heemskerk was 27 April 1713 te Dantzig geboren, studeerde in 1733 te Leiden en is 14 Mei 1784, waarschijnlijk aldaar, overleden. Den 5 Augustus 1739 te Schellingwoude gehuwd met Sara Schmidt (geboren 14 September 1710, overleden 14 April 1783) won hij bij haar te Zierikzee de volgende kinderen : 1. Nr. Reinier van Heemskerk, geboren 16 en gedoopt 17 April 1740, studeerde sedert September 1768 te Leiden, vestigde zich vervolgens als advocaat te Amsterdam, werd daar opperboekhouder der wisselbank en overleed er ongehuwd in 1808. Op het gebied van genealogie en heraldiek heeft hij zich naam gemaakt; 2. Jacob, gedoopt 21 Juni 1741, begraven te Zierikzee 9 Aug. 1747 ; 3. Leonard, gedoopt 16 September 1742, begraven te Zierikzee 8 Mei 1743; 4. Leonardus, gedoopt 15 September 1743, begraven te Zierikzee 2 Maart 1744; 5. Sara Maria, gedoopt 12 Mei 1745, begraven te Zierikzee 19 Juli 1745 ; 6. Johan Alexander, gedoopt 22 Juni 1746, begraven te Zierikzee 11 Juli 1746, en Anna Maria Sara, gedoopt 2 Maart 1755.

Bij raadsbesluit van 7 September 1742 *was* den rector met zijne 2 zoons Reinier en Jacob gratis het poorterschap verleend.

Nog voor van Heemskerk vertrokken was, had men reeds eene voordracht gemaakt om een opvolger te benoemen. Die voordracht bestond uit Jan Hubertus van den Berg, praeceptor te Leiden, en Adam Camphuysen, doch met aanbeveling van eerstgenoemde, daar deze reeds eenige jaren onderwijs gegeven had Desniettegenstaande benoemde de Raad van Zierikzee op 6 Juli 1767 den laatstgenoemde.

19. *Adam Camphuysen*, juris utriusque doctor, die tegen October zijne betrekking aanvaardde. Hij is bekend gebleven door zijne op 15 September 1772, hij gelegenheid der bevordering van de Latijnsche schooljeugd, uitgesproken redevoering over Lieven Jansson Keersemaker, welke, op verzoek der Regeering van Zierikzee, in hetzelfde jaar gedrukt werd onder den titel „Oratio de Lievino Jansono Lychnite" en later in 1778 door Cornelis van der Grijp en met belangrijke bijlagen door Mr. A. J. de Ruever vermeerderd, te Middelburg in het licht werd gegeven.

De rector, die eenige exemplaren zijner oratie aan de Regeering van Zierikzee had ten geschenke gegeven, ontving het bericht, dat de Raad hem bij besluit van 28 Januari 1773 eene verccring voor de opdracht had toegelegd, als 't ware op zijn sterfbed, want den 5 Februari 1773 overleed hij, slechts 33 jaar oud. Den 12 Februari d.a.v. werd hij in de St. Lievens Monsterkerk begraven.

Camphuysen was omstreeks 1740 te Doesburg, waar zijn vader rector was, geboren en had te Franeker gestudeerd.

Op 1 Februari 1773, toen het duidelijk bleek, dat do rector slechts weinige dagen meer leven zou, werden Burgemeesters en Scholarchen gemachtigd, om voorloopig reeds maatregelen te nemen, ten einde de Latijnsche School aan den gang te houden Daartoe bood zich tijdelijk aan de jongere broeder van den overledene, Cornelis Camphuysen (1750—1828), toen te Harderwijk, die gedurende een paar maanden hier vertoefde en voor die moeite alsmede voor het verlet in zijne studiën, in Juli 1773 van den Raad eene belooning bekwam.

Intusschen was het oog gevallen op den te Vlissingen werkzamen conrector Wagenaar en toen deze op 18 Maart 1773 beroepen was, nam hij einde dier maand de benoeming aan.

20. *Johan Jacob Wagenaar was de* zoon van Johan Jacob Wagenaar (Wagner), een Duitscher, eerst Katholiek priester, maar met eene geestelijke zuster naar Nederland gevlucht en daar gehuwd, waarna zij belijdenis deden der Hervormde leer. Door zijne groote kennis van Latijn en Grieksch, werd de vader rector te Eindhoven, conrector to Zalt-Bommel en in 1744 rector te Vlissingen, alwaar zijn oudste zoon, bovengenoemd, hem sedert 1750 als conrector ter zijde stond.

Toen in 1781 onze rector door curatoren der Latijnsche School te Goes was aangezocht om derwaarts te komen, besloot de Zierikzeesche Regeering hem door verbetering van zijne inkomsten te behouden. Zoo bracht men zijn tractement op £ 25 's jaars, zijne nieuwjaarsgift op £ 35, het minerval op 4 rijksdaalders in de drie maanden, terwijl hem voorts den titel werd verleend van lector humaniorum litterarum. Het gevolg was, dat Wagenaar van de roeping naar Goes afzag, te Zierikzee bleef en met dankbaarheid de verbetering zijner inkomsten aannam,

Lang heeft hij niet meer aan het hoofd der Latijnsche School gestaan, want den 22 Februari 1785 werd zijn stoffelijk overschot in de St. Lievens Monsterkerk te Zierikzee ter ruste gelegd.

Als j.m. van 's-Gravenhage, was hij 4 Februari 1758 te Vlissingen ondertrouwd met Aclriana Gargon, j.d. van Zuidzande, die hij als weduwe met een zoon naliet.

Niet lang behoefde men naar een opvolger te zoeken, want, nadat op 3 Mei 1785 eene voordracht was ingdiend, benoemde de Raad den 5 Mei 1785

2 1. *Gijsbertus van* Middelhoven, conrector te Breda, die reeds eenige dagen later berichtte, dat hij de benoeming aannam.

Gedurende zijn dienst werd het gebouw der Latijnsche School belangrijk hersteld ; in 1739 besteedde de stad daar *f* 1500 aan. Ten einde de inkomsten van den rector te verbeteren, werd hem bij raadsbesluit van 4 Maart 1802 een douceur van 5 rijksdaalders toegelegd voor elken leerling, die de school bezocht; maar intusschen schijnen er, door zijn gedrag redenen bestaan te hebben, dat men hem gaarne zag vertrekken. Althans in den Raad van 16 Mei 1804 bracht de President het voorstel van curatoren te berde, om den rector aan te zeggen, binnen twee maanden naar eene andere plaats om te zien, waarop besloten werd curatoren te verzoeken zulks aan van Middelhoven mede te deelen. Deze vond het toen geraden zich tot den Raad te wenden met verzoek, op grond van gezichtsverzwakking, gepensioneerd te worden. Den 29 Augnstus 1804 werd hierop gunstig beschikt en in het genot van een jaarlijksch pensioen van *f* 500, dat elders verteerd mocht worden, verliet onze rector weldra de stad.

Van Middelhoven was in 1756 te Wageningen geboren en toen hij op 6 Juni 1785 poorter van Zierikzee werd was hij gehuwd doch zonder kinderen. Zijne vrouw was Maria Camphuysen, ongetwijfeld eene bloedverwante van rector Adam Camphuysen. Zij overleed te Zierikzee en werd aldaar 13 Juli 1799 begraven, na hem alhier twee zonen geschonken te hebben: Michael Bernardus, gedoopt 17 Augustus 1787, begraven te Zierikzee 14 April 1783, en Michael Adrianus, gedoopt 14 Januari 1791.

(*Slot volgt*).

Paehlig of Pahlig.

Bij de gehouden aanbesteding te Groningen in Juli 1897 door of voor rekening van den heer Modderman vinden wij onder de inschrijvers de aannemer M. Pahlig te Groningen.

Bij onderzoekingen vroeger persoonlijk ingesteld aan het Departement van Koloniën te 's-Gravenhage vinden wij ingeschreven in de stamboeken, als dienstgenomen hebbende bij het Indisch Leger in het begin dezer eeuw, twee Pahlig's.

De eene stierf te Mr. Cornelis als Serg.-Majoor de andere leeft gepensioneerd te Ermelo en is tachtig jaar.

Beide waren zij kinderen van den advokaat Pahlig en hunne zuster is de tegenwoordige weduwe Wilhelmina van Marselis Hartsinck, geb. Pahlig, kinderloos levende te Brummen. Deze zuster en de Pahlig uit Ermelo zijn de eenig overgeblevenen uit het huwelijk van den advokaat Pahlig en Neunhoff en waren de erfgenamen van de plantage Rac-a-Rac liggende om de Suriname rivier te Paramaribo en groot 498 bunders. Deze plantage werd verlaten, terwijl de laatste administrateur de heer Zaal naar Nederland ging en zich in den Haag vestigde.

De plantage bracht na zijn vertrek geen winsten meer op, Het is trouwens bekend hoe de administrateuren leefden ten koste der eigenaren in Nederland. 'De advokaat Pahlig was nu weer een zoon van den Professor Mr. Carel Christiaan Paehlig , wiens vroegere naam voor hij ingeschreven werd als student bij de Hoogeschool te Groningen, was Carl Christian Lewis Pahlig van Hidder, een plaatsje in Lippe Detmold waar zijn vader als dominé stond.

Wij zien dus den naam van den Duitschen jongeling verhollandiseeren door het Carl Christian Lewis en den familienaam beide te wijzigen en geschiedt dit door de curatoren der Hoogeschool krachtens voorschrift.

Zoo werd de vroegere Baron van der Feltz uit Duitschland, die als kolonel dienst nam bij de Staten Jan van der Fels genoemd, enz. enz.

Bij het aanvaarden van betrekkingen in dienst van de Republiek of bij inschijving in de registers als student aan de Hoogeschool te Groningen, werden namen dus verhollandiseert en de adeldom genegeerd.

De naam der Duitsche en Hollandsche familie is dus historisch, Pahlig en geen Paehlig en ook geen Paëhlig.

De geboortegrond hunner voorouders is Lippe Detmold en wel de plaats Hidder. Er is ook een tak Pahlig von Lipshorn naar een ander dorp in Lippe.

Het geslacht was een aanzienlijk Duitsch geslacht, 't leverde meestal dominé's, rechters en houtvesters. Het is tot 1600 nagespoord.

WILLEM F. PAEHLIG.

De Braal (van der Weel).

De Kapitein der Veld-Artillerie A. W. de Jonge van der Halen is in het bezit van onderstaanden stamboom, die, door de thans nog levende personen uit dat geslacht, wel niet zonder belangstelling zal gelezen worden, niet 't minst omdat genoemde kapitein bereid is het oorspronkelijk stuk af te staan, wanneer daartoe het verlangen te kennen wordt gegeven en de vrager zijne afstamming kan bewijzen.

Aan het hoofd van het stuk staat;

„Geslagt Boom van de stamme de *Braal*. Bij opgeven „van Neeff *Jan Farnabuk* voor zooveel hem bekent „was, den 19 Febr. 1721, oud 69 Jaaren".

Het oorspronkelijk stuk is bewerkt als een staat, doch gemakshalve geven wij den inhoud als volgt hier weer.

I. *Roeland Janse de Braal* is geweest mijn overoudgrootvader begraven leggende tot Zaamslag. Zijn zoon is geweest.

11. *Jan Roelandse de Braal* mijn overgrootvader. Heeft gehad 7 zoonen en een clogter met namen :

1. Roelancl . . . . . zie IIIA.
2. Abraham . . . . . zie IIIB.
3. Pieter . . . . . zie IIIC.
4. Cornelis . . . . . zie III*D*.
5. Joos. . . . . zie III*E*.
6. Isaac . . . . . zie III*F*.
7. Jacob, mijn oudoom is zonder kinderen gestorven.
8. Jannetje . . . . . zie IIIQ.

IIIA. *Roeland* mijn oudoom heeft nagelaten twee kinderen met namen Jan (zie IVA.) en Gillis (zie IVB.)

IIIR. *Abraham* mijn oudoom heeft nagelaten een zoon genaamt Jan Abrahamse, is op Nieuwerwerk in Duiveland zonder kinderen gestorven, ons bij testament uitmaakende met 2 ducatons.

III c. *Pieter* mijn oudoom heeft nagelaten 2 dogters met naamen a. Anna heeft getrouwt geweest met van Sensen, tinnegieter in zijn handwerk woonende op de Groenmarkt te Middelburg en heeft nagelaten 3 kinderen genaamd 1. ? ; 2. Lijsabet ; 3 Eva; *b*. Cornelis zonder kinderen gestorven.

IIID. *Cornelis* mijn oudoom heeft nagelaten bij twee vrouwen Jan, Pieter, ? ? en van de laatste woond tot Middelburg een schoenmaker ; Harntje.

IIIE. *Joos* mijn oudoom heeft gehad 6 zoons en 3 dogters : Jan, Adriaan, Pieter, Abraham, Isaac, Jacob, Jannetje, Berbel, Josijntje. Nota : van die zoude er nog zijn in 't land van Scharendijke.

IIIF. *Isaac,* mijn Grootvader heeft nagelaten 3 kinderen met namen Jan (zie IVC.) ; Naatje mijn moeije; Jnnnetje mijn moeije. Is gestorven op Duivendijk anno 1653.

IIIG. *Jannetje* mijn oudmoeije heeft gehad 8 kinderen met nanmen :

1. Adriaan Farnabuk (zie IV*D.*);
2. Jannetje zonder kinderen gestorven ;
3. Josijntje (zie IVE.) ;
4. Jan Farnabuk heeft 3 kinderen zijnde mijn vaders Neeff, die mijn deze geslagtboom heeft overgegeven (zie IV*F*.);
5. Jannetje Farnabuk heeft gehad 1 dogter Lijsabet (zie IVG.) ;
6. Naatje heeft nagelaten 2 kinderen Jan de Zwarte agterneef en Jannetje.
7. Isaac Farnabuk heeft gehad 5 kinderen : Isaac, Guilljaan, Adriaan, Josina, Janna, agter neef en nigten ;
8. Jans Farnabuk heeft 4 kinderen, namelijk : Willem, Adriaen voor de tweede reijs na Oost-Indiën ; Jannetje, Lijntje agterneef en nigten.

IV*A*. Jan heeft nagelaten 3 kinderen met namen : Jannetje, Roeland (zie VA), Lijsabet.

IVB. *Gillis* heeft nagelaten twee dogters met name Lijsabet en Tona,

IVG! *Jan Isaacse de Braal* mijn vader is gestorven in Dreischor den 14 Maart 1692 oud 42 jaar, heeft nagelaten Isaac (zie VR.)

1V*D*. *Adriaan Farnabuk* mijn vaders neef heeft nagelaten 2 kinderen met naamen Adriaan (zie VC.) Jannetje mijn agternigte.

IVE. *Josijntje* heeft nagelaten 4 zoonen : Gerrit (zie VD.), Adriaan (zie VE.), Marin (zie VF.) en Jan agtorneeven.

IVF. Jan *Farnabuk (3* kinderen) : 1. Janna of Tanna mijn agternigte geeft *2* kinders Krijna en Janna ; 2. Martina geeft *3* kinderen. Dina, Janna en Loontje ; 3. Adriana.

IVG. *Lijsabet* heeft nagelaten 2 kinderen Cornelis en Jannetje.

VA. *Roeland (de Braal)* nagelaten 2 kinders Geerard, Jacomijntje.

V*B*. Isaac *Janse de Braal,* nu van der Weel, dat ben ik, die dit schrijve, zijnde nu 40 jaaren, hebbende nu in 't leven 4 kinderen *a.* Cornelis van der Weel ; *b.* Jan van der Weel ; *c.* Andries van der Weel ; *d.* Henrikus van der Weel.

V c. *Adriaan Farnabuk* mijn agterneeff heeft 2 kinders genaamt Adriaan en Aaltje.

'VD. Gerrit heeft 1 kind genaamt Josijntje.

V*E*. *Adriaan.* geeft 3 kind : Marin, Lena en Josijntie.

V*F*. *Mainus* geeft 1 kind genaamt Jan.

H.

UIT DE PORTEFEUILLE.

Wij ontvingen het in 1898 verschenen „Jahrbuch für Geneologie, Heraldik und Sphragistik" *van* 1896, uitgegeven door de „kurländische Gesellschaft für Litteratur und Kunst" te Mitau.

Evenals de voorgaande jaargang is weder dit boekdeel versiert met een drietal prachtige w apenafbeeldingen in kleurendruk met goud en zilver, geteekend door A. Doepler. Vooral het wapen der Freiherrn van Pheilitzen gen. Franck (in goud 3 blauwe pijlen naast elkander, met twee pijlen tusschen een goud-blauwe vlucht tot helmteeken) in oud-Gothischen stijl is een meesterstuk.

Het in vroeg-renaissance bewerkte alliantiewapen van Freiherr von Grotthusz en Freiin v. d. Ropp is uiterst smaakvol en sierlijk door zekeren eenvoud, waartoe de groote overeenkomst der beide wapens en de eenheid van kleuren meewerkt. Dat van den man vertoont een aan den onderkant getinneerden schuinbalk van zwart in zilver, dat van de vrouw een aan de bovenzijde getinneerde keper eveneens van zwart in een zilver veld.

De zeer uitvoerige dekkleeden van beide wapens in dezelfde kleuren zijn ineengestrengeld tot een elegant geheel, terwijl de helmteekens daarbij weder een zekere verscheidenheid aanbrengen. Dat van den man is een zwart-zilveren vlucht, elke vleugel beladen met een van onderen getinneerden schuinbalk van de andere kleur, terwijl het wapen van de vrouw uit een vijftal pauweveeren bestaat, die zeer sierlijk geteekcnd zijn

De derde wapenplaat vertoont eveneens een alliantiewapen namelijk van Freiherr von Kloppmann (in zwart drie gouden paardebellen, en twee afwisselend doorsneden buffelhorens van zwart en goud als helmteeken) en Freiin von Manteuffel-Szöge (doorsneden: de bovenhelft van zilver met een zwarten adelaar, de onderhelft doorsneden van rood, zilver, blRUW en zilver; helmteekcn een zwarte vlucht, elke vleugel beladen met twee schuinbalken afwisselend van rood en blauw).

Hoe fraai ook weder deze wapens geteekend zijn toch kunnen ze ons niet zóó goed bevallen als de andere. De adelaar bijvoorbeeld is wat slap van lijf en leden. Misschien komt dat omdat het volgens een mededeeling, of liever ven gissing, op blz. 105 uitgesproken oorspronkelijk geen adelaar, maar een soort van eend (säger) moet voorstellen. Doch adelaar of eend, de wijze waarop de pooten aan het lijf zitten ia eenigszins zonderling.

De inhoud van dit Jaarboek is de volgende :1 Analekta aus kurländischen Briefladen door Frh. v. Fircks (bevat tkten betreffende de personen van de namen Knor, van Aldenbochum, Kettler, Sieberg, Ludinghausen-Wolff, v. Plettenberg en anderen) ; 2. Die Heiligensymbolik in den Heraldiek door Frh. v. Yoelkersam, een interessant artikel, aan welks slot een lijst voorkomt van alle voorwerpen, die als emblemen van bepaalde Heiligen voorkomen; 3 Der Landesbevollmächtigte in Kurland door Frh. v. Lieven; t kleinere Mittheilungen ; 5 Die Familie von Amboten, von Budberg, von dem Broel gen. Plater und von Budden n Westfalen door Max v. Spieszen; 6 Ahnentafeln der Herzoglich Bironschen Gemahlinnen door Frh. v. Foelkerlam, bevattende kwartierstaten van leden der geslachten van Trotta-Treyden, v. Waldeck, Jussupoff, v. Medem, Poninski, zur Lippe Bisterfeld, v. Malzahn, Meschtscherski

en Löwenstein-Wertheim, meest allen den vorstentitel voerend.

De laatste kwartierstaat is daarom opmerkelijk, omdat van de in 1866 geboren echtgenoote van den tegenwoordigen vorst van Kurland, geboren princes Löwenstein-Wertheim-Freudenberg de 16 kwartieren niet compleet zijn. De ouders van hare moeders-moeders-moeder zijn onbekend. Ook voor vorstelijke geslachten blijkt het dus niet altijd zoo gemakkelijk als men zou -verwachten alle opgaande liniën te vervolgen. Dat er in de kwartierstaten van die vorstinnen, wier voorgeslacht in de Russische steppen huisde, min of meer omvangrijke hiaten voorkomen kan als meer vanzelf sprekend beschouwd worden. De kwartierstaat bijvoorbeeld van princes Jussupoff is verre van compleet; haar vadersmoeder is onbekend, terwijl de vadersvader de zoon was van een tot het christendom bekeerden Tartarenhoofdman, wiens ouders natuurlijk ook onbekend zijn.

Doch keeren wij tot onze inhoudsopgave terug: het 7e artikel is getiteld Das Afterlehen in Liefland eine rechtshistorische studie door A. v. Transche; 8. Das Rittergericht in Sachen: der Fehde des Herren Bernd Wolff von Ludinghausen auf dem Wolfsberge mit Herrn Engelbrecht Graven von der Marck auf Altena ums Jahr 1280 door Frh. v. Ludinghausen gen. Wolff; 9. Zur Abstammung der Wolthusz von Herse door 0. Stavenhagen; 10. Das Testament des Dietrich von Sacken nuf Lehnen vom Jahre 1668 door Fhr. von Osten gen. Sackcn.

De verdere nummers van de inhoudsopgave bevatten een verslag der vergadering en mededeelingen aan de leden.

In het onder nummer 8 vermelde artikel vindt het in Middel-Nederlandsch vervat verhaal van een strijd die in het graafschap Mark gevoerd werd en vooral over de verassing van den burg Botzlar (de Boetzelaer ?) handelt, wellicht voor sommigen onder ons van belang.

Ook het artikel over het leenrecht in Lyfland is (hoezeer de toestanden dan ook van die ten onzent verschilden) lezenswaard, omdat de kennis van het leenrecht in het algemeen ten onzent door de genealogen wel eens veel verwaarloosd pleegt te worden.

Om vorm en inhoud is derhalve het Kurlandsche jaarboek een welkome aanwinst voor de bibliotheek.

Eene zonderlinge wapenvermeerdering.

Bij gelegenheid der onthulling van het gedenkteeken te St. Quentin opgericht ter herinnering aan de heldhaftige verdediging van 1557, is door den President der Fransche Republiek machtiging verleend, dat het kruis van het Legioen van Eer in 't wapen der gemeente worde opgenomen! Een antieke degen door een eikentak gekroond, zou dunkt mij hier toepasselijker zijn geweest. Er worden helaas al genoeg anachronismen in de heraldiek vertoond ! Hoe zal men zich over 100 jaar bovengenoemde wapenvermeerdering kunnen indenken?

W.

VRAGEN.

Van Neukirchen gen^d. Nijvenheim.

Karel Joost Baron v. N. gen^d. N., kolonel in dienst der Staten, en Groot-Majoor van Groningen, geb. te ..., den 15 December 1710, st. te ..., den ...; tr. te ..., den 14 Aug. 1737 : Autoinetta Baronesse van Lynden, geb. te ..., den ..., st. te ... den 14 Oct. 1765. Wie kan de leemten aanvullen ?

Hun zoon, Karel Joost (welke functien bekleedde hij ?) geb. te Groningen 16 Maart 1758 overl. te Zwolle ... Nov. 1791 tr. (2°.) te Batavia, den ... 1782 ; Catharina Johanna Bosch (Haagsche familie, in zilver een groene boom). geb. te Batavia 9 April 1766, St. te Deventer 11 Sept. 1834. Wie kan de onbrekende data opgeven ?

Wie waren hare ouders, en welke hunne geboorte-, sterf-, en trouwdata en- plaatsen? Hoe was het wapen harer moeder? Wie was de eerste vrouw van Karel Joost?

Amst. MR. F. E. P. M.

D^s. Samuel Crommelin (Robbert Daniel zoon ex Maria Elisabeth Noortwijck) geb. te Amsterdam, 21 Oct, 1774, overl. te Leeuwarden 6 Aug. 1858, huwt te Amsterdam 20 Sept. 1802 Magdalena Wilhelmina Brouwer, geb. te Amsterdam 21 Februari 1774, overl. Leeuwarden 30 April 1854.

Hare ouders waren Frederik Brouwer, geb. .... te ...., overl. ... te .... huwt .... te .... Margarethn Maria Koekebakker.

Gevraagd de namen der ouders van F. Brouwer en M. M. Koekebakker en hunne wapens behalve wapen Brouwer dat bekend is.

Claude Noortwijck was vader van bovengemelde Maria Elisabeth. Zijn wapen gevraagd.

Ook gevraagd wapen van Marie le Plastrier, die echtgenoote was van Daniel en de moeder van bovengemelde Robbert Daniel Crommelin.

OBREEN.

Wapens. Gevraagd worden de wapen van de navolgende bmilien : Rakker (x Muntinghe), *Folkerts* (dito), *Verbeek* (Pred. Batavia 1755), *Blom* (Koopman Amst. ±1770), *Cloppenburg* (Secr. van den laatsten vorst van Oost-Friesland); er zijn meer familiën van dien naam ; wapen vermoedelijk drie iepen naast elkaar), *Cost* (Gron.), *Ottens* (× Cost), *Lage* (Gron.), *Kock* (*x* Lage), *Ippius* (Mr. Eppo I. adv.-fiscaal Gron. 17 ..), *Palairet* (Amst.), de *Gorter* (Hoogl. Harderwijk), *Martinius* (× R. Elsevier), *Wijnstok* (× Martinius), *v. Rees* (Franeker).

S.

Havingha. Frederik Havingha was in de 16e eeuw burgerhopman en koopman te Leeuwarden. Zijne afst. waren meest predikanten, Zijn zegel is niet in het gem. archief te Leeuwarden. Kent men 't wapen dezer familie?

H. J. S.

INHOUD 1888, N°. 7.

Grafsteden in de kerk te Beverwijk (vervolg) door H. J. K. — De Latijnsche school te Zierikzee en hare rectoren, van de eerste helft der XVIe eeuw tot 1880, door D. P. de Vos. — Paehlig of Pahlig, door W. F. Paehlig. — De Braal (van der Weel), door G. H. van H. — Kt de portefeuille: Jahrbuch fiir Geneologie, Heraldik und Sphragistik. — Eene zonderlinge wapenvermeerdering. — Vragen. Van Feukirchen gend. Nijvenheim. — Ds. Samuel Crommelin. — Wapens. — Havingha.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlaudsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven te zenden aan den Secretaris den Heer Jhr. Mr. C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groot-Hertoginnelaan 27.* — Bijdragen en correspondentie betreffende het Maandblad aan den Heer W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, *Balistraat 73,* te '8 Gravenkage.

Aanvragen betreffende de bibliotheek aan den Heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg 63* te *Scheveningen.*
Penningmeester is dc Heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft.*
Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f 10.00.*
Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 6.00
De vorige jaargangen zijn voor leden ad *f* 6.00 per jaargang verkrijgbaar Afzonderlijke nummers worden niet verstrekt.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8 en 9. **XVIe Jaargang.** **1898.**

BERICHT.

Bij nader inzien gebleken zijnde, dat er zich telkens vele moeielijkheden voordoen, bij de waarneming **der redactie over dit Maandblad door de verschillende bestuursleden om beurten, is op de laatst plaats gehad lhebbende bestuursvergadering van 1 September besloten, dat de redactie voorloopig zal geschieden door den Meer**

W. Baron SNOUCKAERT VAN **SCHAUBURG,**
Balistraat 73,
te **'s** Gravenhage.

H.H. medewerkers worden alzoo beleefd verzocht hun **stukken aan bovenstaand adres in te zenden.**

Tot lid is benoemd,

Mr. TH. STUART ..... te Amsterdam.

Genealogie van het geslacht „de Graeff",

samengesteld uitsluitend uit gegevens uit het Archief dier familie, door

W. H. CROOCKEWIT.

A. *Pieter de Graeff* huwde met Griet Pietersdr. Berents, en verwekte bij haar :

B. *Jan de Graeff Pietersz.* overleden in het voorjaar van 1553. Hij was Vroedschap van Amsterdam in 1542, Schepen in 1543, en woonde aldaar in het huis „de Keizer" op 't Water tusschen den Dam en de Papenbrug.

Ten einde zich aan de Regeering te onttrekken, verliet hij Amsterdam en vestigde zich in Brabant, doch op aandringen zijner kinderen keerde hij na korten tijd weder naar Amsterdam terug.

Hij huwde met Stein Braseman, begraven te Amsterdam in November 1557, dochter van Jan Dirksz. Braseman en Jaepje Hillebrandsdr. Verwer. Bij de scheiding der goederen van Jan de Graeff Pieterz. en Stein Braseman do. 20 Februari 1567 traden als eenige erven op: Leenaard, Dirk en Jacob Jansz. zoodat Pieter Jansz. de Graeff en diens zoon Cornelis Pietersz. toen reeds overleden waren. Hunne kinderen waren.

1. Pieter de Graeff Jansz. die in 1541 huwde (huwel. voorwaarden Amsterdam d^a. 15 October) met Maria Dobbens, dochter van Jacob Dobbensz. en Elburg Gossens, bij wie hij verwekte :
   a. Cornelis de Graeff Pietersz., ongehuwd overleden. In een Rentebrief do. 15 December 1544 verleden voor Schout en Schepenen van Nije Nijendorp en Oude Nijendorp worden vermeld: Jacob Dobbensz. en Jan Pietersz. Graeff van Amsterdam als bestevader en mombers van zijnen zoen en wesende genoemt Cornelis Pieter Jansz. Graeff.

2. Leenaard de Graeff Jansz. woonde in bovengenoemd huis „de Keizer" en werd 24 April 1569 door den Hertog van Alva uit Amsterdam verbannen. Hij huwde in 1546 met Griet Jansdr. Duivensz, dochter van Jan Duivensz. en Stijntje Claesdr. Moiards (zij werd ter huwelijksche voorwaarden geassiteerd door Joost Buik, haar voogd; Hendrik Brouwer, Claes Moiards en Jan Duivensz. in de Houttuinen, haar vrienden en magen), en hertrouwde met Griet Hendriksdr. Roclaes, dochter van Hendrik Reinicrsz Roclaes en Cornelia Claesdr., welk huwelijk waarschijnlijk kinderloos bleef. Bij zijne eerste vrouw verwekte hij :
   a Steintje de Graeff Leenaardsdr., gehuwd met Ellert Roclaes Hendriksz.
   b. Pieter de Graeff Leenaardsz, vermeld bij de boedelscheiding van Jacob de Graeff Jansz do. 8 Juni 1590.
   c. Jannetje de Graeff Leenaardsdr., geboren in 1554 en overl. 25 Januari 1619, gehuwd met Hillebrand Jorisz., overl. 27 Mei 1632.

   (In eene M. S. Genealogie -wordt nog vermeld Jan de Graeff Leenaardsz. van wien niets nader bekend is.)

3. Dirk de Graeff Jansz. die volgt C.

4. Jacob de Graeff Jansz. (1) Hij huwde met Geertje Claes Coppensdr. van Amstel en verwekte bij haar:

a. Stijntje de Graeff Jacobsdr. gehuwd :
I. met Hendrik Stuijver, Heer van Ravensberg (nolg vermeld 8 Juni 1590) en
II. met Herman Roswinkel. Beide huwelijken bleven kinderloos.

b. Jan de Graeff Jacobsz., gehuwd met Trijn Simonsdr. Coomans, bij wie hij verwekte :

1. Adriana de Graeff Jansdr., gehuwd met Reinier Coetenburg.

11. Maria de Graeff Jansdr , ongehuwd overleden.

111. Cornelis de Graeff Jansz. Hij huwde 1 met Adrianna Pauw, dochter van Jan Pauw, Burgemeester van Alkmaar, en 11 met Maria van Veen. Zijne kinderen waren :

uit het eerste huwelijk :

A. Catharina de Granff Cornelisdr , huwde met Johan van Egmont van der Nijenburg, Burgemeester en Vroedschap van Alkmaar, Dijkgraaf van het Hondsbosch en de uitwaterende sluizen Kennemerland en West-Friesland, Bewindhebber der 0. 1. C. ter Kamer Hoorn. Hij hertrouwde met Ida Cromhout, dochter van Adriaan Cromhout (1625 Schepen en Raad van Amsterdam) en Aeltje Six.

uit het tweede huwelijk :

B. Pieter de Graeff Cornelisz., Heemraad van Geestmeer Ambacht, ongehuwd overleden 11 Maart 1679.

c. Jan de Graeff Corneliaz. Hij huwde met Maria van Ring, bij wie hij verwekte :

a'. Cornelis de Graeff Jansz. ongehuwd overleden.
b'. Jacob de Graeff Jansz., van wien niets nader vermeld wordt.
c'. Cornelis de Graeff Jansz. } Tweelingen, jong
d'. Jan de Graeff Jansz. { overleden.
e'. Cornelis de Graeff Jansz., ongehuwd overleden.
f'. Maria de Graeff Jansdr.
g'. Alida de Graeff Jansdr., ongehuwd overleden.
h'. Cornelis de Graeff Jansz., " "
i'. Alida de Graeff Jansdr., " "
j'. Hendrica de Graeff Jansdr.
k'. Pieter de Graeff Jansz., { van wie niets nader
l'. Jan de Graeff Jansz. { bekend is.

D. Apollonia de Graeff Cornelisdr. Zij huwde met Hendrik van Wijck Jacobsz.

c. Claes de Graeff Jacobsz, vermeld als minderjarige zoon bij de scheiding zijns vaders 8 Juni 1590.

Jacob de Graeff Jansz. liet verder na eenen natuurlijken zoon Adriaan de Graeff Jacobsz., die huwde met Jannetje Hardewels, bij wie hij vele kinderen verwekte.

---

(1) Vermeld bij de boedelscheiding van Dirk de Graeff Jansz. d. 26 Sept. 1589. De scheiding van zijne nalatenschap had plaats 8 Juni 1590 te Amsterdam.

C. *Dirk de Grneff Jansz.*, geboren in 1529, overleden te Amsterdam 25 Juli 1589, en begraven in de Oude Kerk. Hij was handelaar in ijzer te Amsterdam, en woonde in het huis zijns vaders, wat hij echter verkocht, toen hij met de protestanten vervolgingen uitweek en zich met zijn gezin te Emden vestigde. Na den dood van Don Requesens (5 Maart. 1576) woonde hij eerst te Hoorn, en sedert 1578 weder te Amsterdam, waar hij Reeder was en zaken met Portugal deed. In dat jaar werd hij benoemd tot Burgemeester, doch spoedig trok hij zich uit de Regeering terug, tot hij eindelijk in 1584 de betrekking van Regent van het Weeshuis aannam, welk ambt hij tot zijnen dood vervulde.

Hij was tweemalen gehuwd: ten eersten male (huwel. voorwaarden Amsterdam 13 Juni 1557) met Agnes *van* Neck, overleden te Emden 27 September 1576 en begraven in de Groote Kerk aldaar, dochter van Pieter van Neck Pietersz. en Wein Oem ; en ten tweeden male met Teeuwt Kat Jansdr., dochter van Jan Kat Claesz., Burgemeester van Amsterdam en Steijn Heijne Fransdr. Zij wordt nog vermeld bij de boedelscheiding van haren man do. 7 September 1589.

Dit tweede huwelijk bleef kinderloos, doch bij zijne eerste vrouw verwekte hij :

1. Jan de Graeff Dirksz., ongehuwd overleden op zijn huis „Vredenhoef" (1) in het Hofland van Voorschoten 17/18 Februari 1627.

2. Wijntje de Graeff Dirksdr. gehuwd in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 10 Januari 1854 met Jacob Boelens Andriesz., geb. 19 Juli 1554, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 20 Juli, d. a. v. (Peten waren Caspar Sabel, Willem van Soutelande, en Anna Goosen Jansdr. Rekalf); overl. 13 Juni 1621, zoon van Andries Boelens en Alijd Smit Clsesdr.; 1583 Schepen van Amsterdam, 1595 Burgemeester. Zij overleed kinderloos 25 September 1637.

3. Jacob de Graeff Dirksz, die volgt D.

4. Stijn de Graeff Dirksdr, jong overleden.

5. Pieter de Graeff Dirksz., Heer van Engelenburg (door koop) ; geboren in 1574, ongehuwd overleden 27 Juli 1645 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

D. *Jacob de Graeff Dirksz.*, geboren te Emden in het voorjaar van 1571, overleden 6 October 1638 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam. Na het tweede huwelijk zijns vaders ontving hij zijne opleiding aan de Universiteit te Leiden, maakte vervolgens eene reis door Duitschland, Frankrijk en Italië, en keerde in 1597 naar Amsterdam terug. Hij werd Schepen aldaar in 1598, Vroedschap in 1603, Burgemeester in 1611, 1613, 1630/1 en 1633/37, en was verder Thesorier en Commissaris der Wisselbank. 13 September 1610 kocht hij van Karel, Prins van Aremberg de Heerlijkheid van Zuid-Polsbroek, en werd dientengevolge Vrijheer van Zuid-Polsbroek.

Hij huwde te Amsterdam 5 October 1597 met Aaltje Boelens, geboren te Emden 27 Februari 1579, gedoopt aldaar 1 Maart d. a. v. (Peten waren Hendrick Boelens

(1) Welk huis hij van zijnen vader geërfd had en dat na zijnen dood aan Pieter de Graeff Dirksz. werd vermaakt.

en Lijsbeth Boelens), overleden 29 Augustus 1630, en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 2 September d. a. v., dochter van Cornelis Hendriksz. Loen, gezegd Cornelis Andriesz. Boelens, en Wendela Luersma.

Hij verwekte bij haar;

1. Agnes de Graeff, geboren 24 Juni 1598, gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 30 Juni d. a. v. (Peten waren Jan de Graeff en Wijntje de Graeff); jong overleden.

2. Cornelis de Graeff, die volgt E.

3. Dirk de Graeff, geboren 1 Februari 1601, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 4 Februari d. a v. (Peten waren Wijntje de Graeff en Pieter de Graeff); overleden 26 April 1637. Schepen van Amsterdam in 1632. Hij huwde (huwel. voor waarden dº. Amsterdam 15 Januari 1630); met Eva Bicker, dochter van Jacob Bicker Jacobsz. en Anna de Vrij Roelof&., die 13 November 1665 te Amsterdam kinderloos overleed. Zij hertrouwde met Frederik Alewijn Wedr. van Aegje Geelvinck, 1657 Raad van Amsterdam en 1658 Schepen.

4. Andries de Graeff, geboren 12 April 1602, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 18 April d. a. v. (Peten waren Jacob Boelens en Aeltje Boelens.); overleden 9 Augustus 1606.

5. Agniet de Graeff, geboren 10 November 1603, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 13 November d. a. v (Peten : Gerrit Bicker en Jannetje Boelens.); overleden 3/4 Maart 16.56 en begraven in de Westerkerk te Amsterdam 8 Maart d. a. v. Zij huwde te Amsterdam 18 November 1625 met Johan Bicker (oud 34 jaar), zoon van Gerrit Bicker en Aeltje Boelens Andriesdr.; overleden 10 Mei 1653, en begraven in de Westerkerk te Amsterdam 15 Mei d. a. v. Eerste Directeur der Convooien op het Oosten en Noorwegen; 1648 Schepen van Amsterdam. 1653 Burgemeester.

6. Hendrik de Graeff, geboren 25 Februari 1605 gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 27 Februari d a. v. (Peet was Marietje Boelens); overleden 31 October 1622 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 4 November d. a. v.

7. Wendela (of Wijntje) de Graeff, geboren 22 September 1607, gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 23 September d. a. v. (Peet was Dieuwer Bicker); overleden 27 Eebruari 1652 op het kraambed. Zij huwde (huwel voorwaarden do. Amsterdam 3 1 Januari 1634) met Pieter van Papenbroeck, overleden te Amsterdam 17 April 1642 en hertrouwde met Willem Schrijver, overleden 1661 1656 Raad van Amsterdam, 1658 Gecommitteerde Raad ter Admiraliteit in West-Friesland en het Noorder Kwartier

8. Christina de Graeff, geboren 15 Januari 1609, gedoop in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 18 Januari d. a v (Peten waren Jan van Helmont Jansz. en Wijntje de Graeff Dirksdr.); overleden 6 December 1679 en begraver in de Oude Kerk te Amsterdam 12 December d. a. v Zij werd 22 October 1631 te Amsterdam in ondertrouw opgenomen met Jan Verburgh van Vlooswijck, zoon var Jan van Vlooswijck Claesz. en Neeltje Verburgh ; di voor den trouwdag overleed.

Zij huwde in 1642 (huwel. voorwaarden do. Amsterdan

?9 Mei 1642) met Jacob Bicker, Heer van Engelenburg; oon van Gerrit Bicker Pietersz. en Aeltje Boelens Andriesdr.; overleden 28 Juli 1646, oud 58 jaren ; Commissaris en Bewindhebber der O.I. C ter Kamer Amsterdam, Directeur der Convooien op het Oosten en Noorwegen. Dit uwelijk bleef kinderloos en zijne weduwe hertrouwde te Amsterdam 14 Juli 1648 met Pieter Trip, overleden 20 Juni .655, oud 58 jaren; Commissaris van Amsterdam in 1652.

9. Mr. Andries de Graeff, geboren te Amsterdam 19 Februari 1611 overleden 30 November 1678 en begraven te Amsterdam in de Oude Kerk 5 December d. a. v. Doktor n de beide Rechten, Schepen van Amsterdam in 1646; ervolgens in 1652 Raad en Rekenmeester der Domeinen an de Staten van Holland en West-Friesland te s-Gravenhage , in 1675 Burgemeester van Amsterdam , ,665 Raad in de Vroedschap aldaar.

Bij diploma van 19 Juli 1677 werden hij en zijn zoon Cornelis door Keizer Leopold I voor zich en hunne kinleren verheven tot Ridders des Heiligen Roomschen Rijks.

Hij was voorts Admiraliteits-Heer in Zeeland, Pilotage-Meester langs de Maas naar het Noorderkwartier, Dijkgraaf an de Dijken aan den Amstel; en werd door de Staten angesteld tot Heer van Urk en Emmeloort.

Hij huwde te Amsterdam 30 October 1646 met Elisabeth Bicker van Swieten, geboren te Amsterdam 21 October 1623, overleden aldaar 5 Juli 1656 en begraven in de Oude Kerk, dochter van Cornelis Bicker, Heer van Swieten, en Aertje Witsen. Hunne kinderen varen :

a. Eene dochter, geboren en overleden 21 Augustus 1647/8.

b. Jacob de Graeff, geboren 8 Februari 1649, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 9 Februari d. a. v. (ten doop gehouden door Margaretha Bicker; peten waren Cornelis de Graeff en hertje Witsen), overleden 15 Mei 1649.

c. Mr. Cornelis de Graeff, Ridder des H. R. R. (zie boven), geboren 19 Maart 1650, gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 20 Maart d. a. v. (peten waren Cornelis Bicker en Catharina Hooft), overleden 16 October 1678 en 20 October d. a. v. in de Oude Kerk te Amsterdam begraven. Hoofd-Ingeland van de Zijp.

Hij huwde met Agneta Deutz , overleden 17 October 1678 en tegelijk met haren man als boven begraven, dochter van Jan Deutz en Geertruid Bicker.

Hunne kinderen waren :

I. Jan Jeronimus dc Graeff.
II. Elisabeth Christinn de Grneff.
III. Geertruid de Graeff.

} vóór hunne ouders overleden.

d. Aeltje (of Alida) de Graeff, geboren 7 Maart 1651, gedoopt in de Kloosterkerk te 's Gravenhage 10 Naart d. a. v. (ten doop gehouden door Catharina Hooft; peten waren Gerrit van Helmont en Agneta de Graeff) en overleden te 's Gravenhage 14 April 1738. Zij huwde (huwelijksche voorwaarden dº. 14 Juni 1678) met Dirk van Veldhuijzen, Heer van Heemstede, Willeskop en Kortheeswijk ; Hoogheemraad van Lekkendijk, boven- en benedendams ; Domheer van Utrecht; Schepen aldaar; Rand bij de Staten van Utrecht; Ordinaris Gedeputeerde der Staten van Utrecht bij de Staten Generaal (nog vermeld in 1706).

e. Aertje (of Arnoldina) de Graeff, geboren 7 Decem-

ber 1652, gedoopt in de Groote Kerk te 's Gravenhage 10 December d. a. v. (peten waren Gerrit Bicker en Margaretha Bicker), overleden te 's Gravenhage 22 September 1703 en op haar verlangen eerst 16 November d. a. v. in de Oude Kerk te Amsterdam begraven.

Zij huwde te Amsterdam 28 November 1681 met Transisulanus Adolphus van Voorst, Vrijheer van Jaersvelt, Hagevoorde, Bergentheijm, Wenerhold, Engde en Wenaert; Drossaard en Kastelein van Gorinchem, Dijkgraaf van den Lande van Arkel, Gedeputeerde bij den Raad van State, Maarschalk van Eemland, Hofmeester van Z. H. Willem III, Prins van Oranje, Houtvester der Hooge Heerlijkheid van Soestdijk, Baarn enz. Beschreven in de Ridderschap van Holland en West-Friesland (nog vermeld in 1703).

f. . . . . de Graeff (zoon), dood geboren 6 Januari 1653 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

10. Jannetje de Graeff, geboren in Juni 1614, overleden 21 Juli 1614 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

ll. Jan de Graeff, geboren 7 April 1617, gedoopt in de Oude kerk te Amsterdam 9 April d. a. v. (peet was Andries Ficker); overleden 30 April 1617 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

12.. . . . . de Graeff (zoon), geboren 7 April 1617, overleden 8 April 1617 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 11 April d. a. v.

} Tweelingen.

E. *Cornelis de Graeff.* Vrijheer van Zuid-Polsbroek na den dood zijns vaders in 1638.

Hij werd geboren te Amsterdam 15 October 1599 in het Huis „de Keizershoed" (welk huis bij boedelscheiding van 1 Mei 1579 van Cornelis Boelens aan zijne moeder Aeltje Boelens werd toebedeeld) en gedoopt in de Oude Kerk 17 October d. a. v. Zijne peten waren Hendrik Boelens en Lijsbeth Boelens. Hij overleed 4 Mei 1664 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 9 Mei d. a. v.

Hij werd 1636 benoemd tol Bewindhebber der O.I. C. ter Kamer Amsterdam, welk ambt hij tot 10 Januari 1664 vervulde, daarna 28 Januari 1639 Raad van Amsterdam, 1640 Schepen, 1643 Burgemeester, 1645 Tresorier en Gecommitteerd Raad bij de Staten van Holland (tot 1 Mei 1648), 1 Februari 1648 Burgemeester, eveneens 1 Februari 1651, 1 Febr. 1655, 1 Febr. 1656, 1 Febr. 1658, 1 Febr. 1661 en 1 Febr. 1662.

Onder zijn Burgemeesterschap werd in 1648 een aanvang gemaakt met den bouw van het Stadhuis, thans Paleis, op den Dam, waarbij zijn zoon Jacob de Graeff met anderen 28 October 1648 den eersten steen legde.

2 Augustus 1650 werd hij met Simon van der Does, Dr. Nicolaas Tulp en Mr. Pieter Cloek, door Amsterdam afgevaardigd, ten einde met den Stadhouder Prins Willem 11 te onderhandelen. In het volgende jaar (1651) werd hij uitgenoodigd deel uit te maken van den Raad van Voogdij over den Prins van Oranje, waarvoor hij echter bedankte.

In 1655 stond hij, in zijne kwaliteit van Burgemeester van Amsterdam, als peet over Carolus Æmilius, zoon van Frederik Willem, Keurvorst van Brandenburg (bijgenaamd den Grooten 'Keurvorst) en Louise Henriette, dochter van Prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau, bij welke plechtigheid hij door den Heer van Maerseveen gerepresenteerd werd.

In hetzelfde jaar (1655) 8 December werd hem het Ambt van Ambassadeur hij den Koning van Zweden aangeboden, waarvoor hij bedankte. In 1657 werd hij met Mr. Johan de Witt gecommitteerd tot Mediatie van eenige notabele Differenten tusschen de Staten en de Regeering van Overijssel.

In het voorjaar van 1658 werd hij met den Burgemeester Hendrik Dirksz Spiegel gecommitteerd ter Inspectie van den Neder Rbijn omtrent Schenkenschans, en eindelijk werd hij in 1660 door de Staten-Generaal uitgenoodigd om deel te nemen aan eene Extra-ordinaris Ambassade naar den Koning van Zweden, waarvoor hij bedankte.

Hij huwde 1 November 1633 te Amsterdam met Geertruid Overlander: geboren 25 Augustus 1608 en gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 28 Augustus d. a. v. (peten Jnnnetje Hooft en Willem Hooft); dochter van Mr. Volckert Overlander, Heer van Purmerland en Ilpendam, en Geertruid Jansdr. Hooft. Zij overleed kinderloos 7 Januari 1634 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

Hij hertrouwde te Amsterdam 14 Augustus (ondertr. 25 Juli) 1635 met Cntharina Hooft, geboren te Amsterdam 28 December 1618, over1 te Ilpendam 30 September 1691, en begraven in do Oude Kerk te Amsterdam 5 October d. a. v., dochter van Dr. Pieter Jansz. Hooft en Geertruid Overlander. Na den dood van Maria Overlander, Wede. van Dr. Frans Banninck Cocq, in 1678, werd zij Vrouwe vau Purmerland en Ilpendam. (Zie onder).

Hunne kinderen waren :

1. . . . . de Graeff (zoon), geboren en overleden 13 Januari i637.

2. Pieter de Graeff, die volgt F.

3. Jacob de Graeff, geboren 28 Juni 1642 engedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 29 Juni d. a. v. peten Andries de Graeff en Geertruid Overlander (grootmoeder.). Hij overleed 21 April 1690 en werd 27 April d. a. v. in de Oude Kerk te Amsterdam begraven.

Hij was 1668 Commissaris en 1672 Schepen van Amsterdam, en maakte in November van dat jaar als Vrijwilliger der Dragonders onder Willem 111 de veldtocht mede, waarbij hij zich onderscheidde in den slag bij Senef en bij de inname van Rheinbach bij Bonn.

Zijne tante Maria Overlander, Vrouwe van Purmerland en Ilpendam, dochter van Mr. Volckert Overlander en Geertruid Hooft, Weduwe van Dr. Frans Banninck Cocq, Ridder van St Michel ; Schepen, Raad en Burgemeester van Amsterdam, President van Hoofd Ingelanden en Luitenant Houtvester van Purmer en Wormer, Heer van Purmerland en Ilpendam, die 27 Januari 1678 overleed en 2 Februari d. a. v. te Ilpendam werd begraven, vermaakte san hem hare Heerlijkheden bij testament do. 14 Augustus 1677, onder verband van Vruchtgebruik met alle Rechten, voor zijne moeder Catharina Hooft, Wede. van Cornelis de Graeff, gedurende haar geheele leven, die daardoor Vrouwe van Purmerland en Ilpendam werd.

Hij huwde te Amsterdam in de Nieuwe Kerk 9 November 1666 met Maria van der Does, dochter van Willem

van der Does Simonsz en Catharina Salomon Hendriksdr., geboren 14 Maart 1649, kinderloos overleden 10 Januari 1667 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 15 Januari d. a. v.

E. *Pieter de Graeff,* Vrijheer van Zuid-Polsbroek na den dood zijns vaders in 1664, en Heer van Purmerland en Ilpendam na den dood zijner moeder in 1691.

Hij 'werd geboren te Amsterdam 15 Augustus 1638 en gedoopt in de Nieuwe Kerk aldaar 17 Augustus d. a. v. Zijne peten waren Andries de Graeff, (in plaats van Jacob de Graeff, grootvader) en Geertruid Overlander, grootmoeder. Hij overleed te Amsterdam 3 Juni 1707 en werd 8 Juni d. a. v in de Oude Kerk aldaar begraven.

Schepen van Amsterdam, en Bewindhebber der 0.1. C. ter Kamer Amsterdam (1664) Luitenant Houtvester van de geheele Purmer en Wormer, als opvolger van Dr. Frans Banninck Cocq (2 November 1690).

Hij huwde te Amsterdam in de Nieuwe Kerk 11 April 1662 met Jacob Bicker, dochter *van* Johan Bicker en Agniet de Grneff (zie B 5); geboren 2 Jauauri 1640 en gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 5 Februari d. a.v. Hare peten waren : Gerrit van Helmont, in wiens plaats Jan van Helmont, en Catharina Hooft, echtgenoote van Cornelis de Graeff. Zij overleed 29 Juni 1695 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 4 Juli d. a. v. Uit dit huwelijk sproten :

1. Agneta de Graeff, geboren 3 April 1663, gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 4 April d. a. v. Peten waren : Cornelis de Graeff, grootvader, Christina de Graeff, Wede. Pieter Trip, en Jan Deutz.

Zij overleed kinderloos 29 April 1725 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam

Na den dood van haren broeder Cornelis de Graeff in 1719 nam zij bezit van zijne heerlijkheden Purmerland en Ilpendam, doch bij Arrest van den Hoogen Raad van Holland do. 12 November 1721 werd zij genoodzaakt hiervan ten gunste van haren neef Gerrit de Graeff (zie G) te desisteeren. Zij huwde te Sloterdijk 11 December 1703 met Mr. Jan Baptista de Hochepied, 1703 Schepen van Amsterdam, Directeur ter Societeit van Suriname, Bewindhebber der W. 1. C. ter Kamer Amsterdam (1700), Gecommitteerde ter Generaliteits Rekenkamer. Hij overleed 23 Mei 1709 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 29 Mei d. a. v.

2. Joannes de Graeff, geboren 31 Maart 1664, en gedoopt in do Nieuwe Kerk te Amsterdam 2 April d. a. v. Peten : Catharina Hooft, (grootmoeder) en Mr. Joan de Witt, Raadpensionaris, in wiens plaats verscheen Jean Deutz. Hij overleed 3 December 1666 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 6 December d. a. v.

3. Cornelia de Graeff, geboren 12 Juli 1669 en gedoopt in de Zuiderkerk te Amsterdam 14 Juli d. a. v Peten : Andries de Graeff, Jacob de Graeff en Cornelia Bicker, huisvrouw van Gerard Bicker van Swieten, in wier plaats compareerde Geertruicl Bicker, huisvrouw van Jean Deutz. **Zij** overleed 22 Februari 1688 en werd 26 Februari in de Oude Kerk te Amsterdam begraven.

4. Mr. Cornelis de Graaff, na den dood zijns vaders in 1707 Heer van Purmerland en Ilpendam. Hij werd

geboren 23 Augustus 1671 en gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 26 Augustus d. a. v. Peten : Catharina Hooft, grootmoeder; en Mr. Joan de Witt in wiens plaats compareerde Jean Deutz.

Hij overleed ongehuwd te Ilpendam 19 Februari 1719. Bij testamentaire beschikking zijns vaders do. 24 Mei 1703 werd hij onder curateele gesteld van Jacobus de Fremerey.

5 Mr. Joan de Graeff, die volgt F.

F. Mr. *Joan de Graeff,* na den dood zijns vaders in 1707 Vrijheer van Zuid-Polsbroek.

Hij werd geboren 29 October 1673 en gedoopt in de Amstelkerk te Amsterdam 1 November d a. v. Zijn peten waren Gerard Bicker van Swieten en Geertruid Bicker, wede. van Jean Deutz. Hij overleed 12 April 1714 en werd begraven te Amsterdam in de Oude Kerk 17 April d. a. v.

Commissaris (1698) en Vroedschap (1709)van Amsterdam.

Hij huwde 'te Sloten 11 Maart 1709 met Joanna Hooft, geboren 4 Maart 1673, gedoopt in de Zuiderkerk te Amsterdam 9 Maart d. a. v. ; dochter van Mr. Gerrit Hooft en Elisabeth van Gheel Zij overleed te Amsterdam 31 Januari 1738 en werd begraven in de Nieuwe Kerk aldaar 7 Februari d. a. v.

Hij verwekte bij haar:

1. Jacoba Adriana de Graeff, geboren 2 Maart 1710, gedoopt in de Zuiderkerk te Amsterdam 5 Maart d. a. v. Peten Mr. Gerrit Hooft, grootvader en Adriana van Hoogeveen, weduwe van Cornelis Bicker van Swieten. Zij overleed tc 's Gravenhage 24 Januari 1745 na de geboorte van eenen dooden zoon en werd begraven te Amsterdam in de Nieuwe Kerk 30 Januari d. a. v.

Zij was 30 December 1743 te Amsterdam gehuwd met Mr. Jacob Jan de Blocq van Kuffeler, geboren te Voorburg 4 Juli 1715, overleden te 's Gravenhage 23/24 Juni 1779 en aldaar begraven, na 30 November 1746 te Amsterdam hertrouwd te zijn met Elisabeth Hooft, geb te Amsterdam 27 Augustus 1722, aldaar overleden 9 November 1777, dochter van Mr. Hendrik Hooft en Barbara van Essen.

Hij was de zoon van Mr. Reinier de Blocq van Kuffeler en Jaycke van Wijckel, en was Gecommitteerde in de Generaliteits Rekenkamer wegens de Provincie Friesland (1743), en Gecommitteerde in de Staten Generaal (1751).

2. Mr. Gerrit de Graeff volgt G.

3. Elisabeth Maria de Grneff, geboren 14 Maart 1712 (tweeling met No. 4), gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 16 Maart d a. v. Peten : Jonas Witsen, Secretaris van Amsterdam, representeerende Burgemeester Mr. Gerrit Hooft, en Isnbella Maria Hooft, echtgen. van Jonas Witsen.

Zij overleed 26 April 1714 en werd begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 30 April d. a. v.

4. . . . . de Graeff (dochter) geboren 14 Maart, overleden 15 Maart 17 12, en 19 Maart d. a. v. begraven in de Oude Kerk te Amsterdam.

5. Alida Joanna de Graeff, geboren 2 Juli 1713, gedoopt in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 5 Juli d. a. v. Peten: Mr. Gerrit Hooft (grootvader) en Adriana van Hoogeveen

wede. van Cornelis Bicker van Swieten, repreaenteerende Alida de Graeff, echtgen. van Dirk van Veldhuijzen., Heer van Heemstede,' Willemskop, etc. Zij overleed 7 September 1757 en werd 13 September d. a. v. te Amsterdam in de Nieuwe Kerk begraven. Zij huwde te Amsterdam in de Nieuw Kerk 7 Mei 1743 met Mr François de Witt Burgemeester, Schepen en Raad van Amsterdam, zoon van Jan de Witt en Elisabeth de Vroede ; overleden op zijn buitengoed „Elsenburg" bij Maarssen 5 Juni 1777 en 10 Juni d a v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven, na 6 Maart 1774 te Maarssen hertrouwd te zijn met Agneta Geertruida Baronnesse van Lockhorst, Vrouwe van Ter Meer en Maarssen, die 12 Januari 1788 te Brussel overleed.

6. Agneta de Graeff, geboren 18 Juni 1714, gedoopt in de Zuiderkerk te Amsterdam 23 Juni d. a. v. Peter waren : Mr. Gerrit Hooft (grootvader), Egidius van den Bempden, Schepen ; en Agneta do Graeff. Zij overleed 4 December 1725 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 8 December d a.v.

G. Mr. *Gerrit van Graeff*, na den dood zijner moeder in 1738, die bij testamentaire beschikking zijns vaders tot haar overlijden Vrouwe van Zuid-Polsbroek bleef, Vrijheer van Zuid Polsbroek en Heer van Purmerland en Ilpendam bij arrest van den Hoogen Raad van Holland do. 12 November 1721.

Hij werd geboren 23 Februari 1711 en gedoopt in de Nieuwezijds Kapel te Amsterdam 27 Februari d. a. v, Zijne peten waren: Mr. Gerard Bicker van Swieten, Heer van Swieten, Eerst Presideerend Raad en Meester van de Rekeningen der Domeinen van de Staten van Holland en West-Friesland, Meesterknaap van Holland, Hoog-heemraad van Rijnland ; in wiens plaats compareerde Mr. Gerard Bicker van Swieten Junior ; en Aagje Hooft, echtgen. van Egidius van den Bempden, oud Schepen van Amsterdam. Hij overleed 10 November 1752 en werd 15 November d. a. v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven. Schepen van Amsterdam ; Bewindhebber der W. 1. C. ter Kamer Amsterdam Directeur der Societeit van Suriname. Hij huwde tweemalen : 1 te Ilpendam 1 Juni 1734 met Maria Elisabeth Sautijn, dochter van Jan Sautijn , Schepen van Amsterdam, en Catharina Constantia Munster, geb. te Amsterdam in December 1709, overleden 31 Maart 1736 en begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 5 April d. a. v.

Hij verwekte bij haar :

1. Joan de Graeff, Vrijheer van Zuid-Polsbroek, na den dood zijns vaders in 1752.

Hij werd geboren 11 Maart 1735 en gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 13 Maart d. a. v. Zijne peten waren Joanna Hooft, Wed. van Mr. Jan de Graeff, en Jan Santijn Junior in plaats van Jan Santijn

Hij overleed ongehuwd te Genève 21 Maart 1754 en werd aldaar begraven.

Hij hertrouwde te Amsterdam in de Nieuwe Kerk 7 April 1739 met Elisabeth Lestevenon, dochter van Abraham Lestevenon en Geertruid de Vroede, geboren te Amsterdam 19 Februari 1716, gedoopt aldaar 22 Februari d. a. v. Hare peten waren Hendrik Hudde, Schepen en Vroedschap van Amsterdam, en Elisabeth de Vroede, huisvr. van Mr. Jan de Witt , Secretaris van Amsterdam. Zij overleed

14 November 1766 en werd begraven in de Nieuwe Kerk. te Amsterdam 19 November d. a. v.

Hij verwekte bij haar:

2. Geertruid Joanna de Graeff, geboren 24 Februari 1740, gedoopt iu de Amstelkerk te Amsterdam 25 Februari d. a. v. Peten waren : Geertruid de Vroede, Wed. van Abraham Lestevenon, en François Lestevenon, Schepen van Amsterdam. Zij overleed kinderloos op het buitengoed Beerensteijn te 's Graveland 5 Juni 1801, en werd 10 Juni d. a. v. begraven op het Nieuwe Kerkhof te Hilversum.

Zij was tweemalen gehuwd : 1 te Amsterdam in de Oude Kerk 2 October 1759 met Mr. Isaac Ernst Baron de Petersen, zoon van Isaac Baron de Petersen en Sara. Catharina Mooij , geboren in 1738, overleden 19 December 1783 en begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 24 December d. a. v., Commissaris van Amsterdam.

Zij hertrouwde te 's Graveland 17 October 1790 met François Jacob van de Wall, welk huwelijk bij vonnis van 4 Januari 1798 door het Gerecht van 's Graveland ontbonden werd verklaard.

3. Mr. Gerrit de Graeff, volgt H.

4 Abraham de Gracff, geboren 10 November 1743,. en dien dag gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam. Peten: François de Witt en Geertruid Lestevenon, Wed. van Pieter Calkocn. Hij overleed 4 Juni 1744 en werd 8 Juni d. a. v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven.

5. Pieter de Graeff, geboren 29 Mei 1746, gedoopt 1 Juni d. a. v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Peten: 1Elisabeth Alewijn, echtgenoote van François Lestevenon en 1François Lestevenon, in wiens plaats compareerde Mattheus Lestevenon Abrahamsz. Hij overleed te Ilpendam 5 Juni 1762 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 10 Juni d. a. v.

6. Elisabeth Jacoba de Graeff, geboren 13 Maart 1748 en gedoopt in de Nieuwezijds Kapel te Amsterdam 15 Maart d. a. v. Peten : Geertruid Lestevenon, Wed. van Pieter, Calkoen en François de Witt. Zij overleed 26 April 1750 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 28 April d. a. v.

7. Elisabeth Jacoba de Graeff, geboren 20 Januari 1751, gedoopt 22 Januari d. a. v. in de Westerkerk te Amsterdam. Zij werd ten doop gehouden door Alida Joanna de Graeff, echtgenoote van Mr. Erançois de Witt, Schepen van Amsterdam. Zij overleed 9 Maart 1802 en werd 12 Maart d. a. v. begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Zij huwde te Amsterdam in de Oude Kerk 20 Maart 1768 met Jan Baron de Petersen, zoon van Isaac Baron de Petersen en Sara Catharina de Mooij, geboren in Februari 1746, overleden 21 October 1786 en begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 25 October d. a. v.

H. *Mr.* Gerrit de Graeff, Vrijheer van Zuid-Polsbroek na den dood zijns broeders Joan de Graeff in 1754 ; en van Purmerland en Ilpendam na den dood zijner moeder in 1766, die bij testamentaire beschikking zijns vaders tot haar overlijden in het bezit dier Heerlijkheden bleef; geboren 20 December 1741 en gedoopt in de Amstelkerk te Amster-

dam 21 December d. a. v. Peten: Jacoba Adriana de Graefl en Pieter Calkocn, Schepen van Amsterdam. Hij overleed 20 December 1811 en werd 27 December d. a. v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven. Schepen en Raad van Amsterdam.

Hij huwde 26 Februari 1765 in de Nieuwe Kerk te Amsterdam met Christina van Herzeele, dochter van Jan Jacob van Herzeele en Maria Johanna du Peyrou, geboren 19 Januari 1748, gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 21 Januari d. a. v., overleden 23 Augustus 1798 en begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 27 Augustus d. a. v.

Hunne kinderen waren :

1. Mr. Gerrit de Graeff, die volgt 1.

2. Maria Johanna de Graeff, geboren 9 Augustus 1768, gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 14 Augustus d. a. v. Ten doop gehouden door Maria Johanna du Peyrou, echtgenootc van Reynhard Godfried Martens (grootmoeder), en getuige Mr. Isaac Ernst de Petersen. Zij overleed 31 Augustus 1768 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 2 September d. a. v.

3. Maria Johanna de Graeff, geboren 17 September 1771, gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 22 September d. a. v. Ten doop gehouden door Maria Johanna du Peyrou, echtgenoote van Reynhard Godfried Martens (grootmoeder) en getuige Mr. Isaac Ernst de Petersen, Commissaris van Amsterdam. Zij overleed 22 October 1781 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 27 October d. a. v.

4. Geertruid Elisabeth de Graeff, geboren 12 Februari 1776, gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 1 Maart d. a. v. Ten doop gehouden door Geertruid Joanna de Graeff, echtgenoote van Mr. Isaac Ernst de Petersen. Getuige Mr. Bauduin Jan Hulft, Schepen en Raad van Amsterdam.

Zij overleed 30 December 1857.

Zij huwde 9 Maart 1799 op het Huis der Gemeente te Amsterdam voor het Comité van Justitie met Gijsbert Carel Rutger Reynier van Brienen van Rnmerus, zoon van Johan van Brienen van Ramerus en Eringarda Helena Keijser, geb. te Amersfoort 28 October 1771, overleden aan de Grebbe 8 September 1821 en begraven in de Oude Kerk te Amsterdam. Hij werd bij Kon. Besluit van 27 September 1815 erkend tot den Nederlandschen Adel te behooren. Hij was lste Luitenant in het Regiment Bataafsche Huzaren, daarna Generaal-Majoor en Commandant van Amsterdam, Ridder der Militaire Willemsorde.

I. *Mr.* Gerrit de Graeff, Vrijheer van Zuid-Polsbroek; Purmerland en Ilpendam, na den dood zijns vaders in 1811; geboren 24 Februari 1766 en gedoopt 28 Februari d. a. v. in de Westerkerk te Amsterdam Hij werd ten doop gehouden door Geertruid Joanna de Graeff, echtgenoote van Mr. Isaac Ernst de Petersen, in plaats van Elisabeth Lestevenon, Wed. van Mr. Gerrit de Graeff, en getuige was Reijnhard Godfried Martens, stiefvader van Christina van Herzeele.

Hij overleed 16 December 1814 en werd begraven in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 21 December d. a. v. Hij was President Hoofd-Ingeland van den Purmer Hij huwde in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 10 Augustus 1794 met Emilia Henriëtta Stadlander, geboren 14 April 1766, overleden te Ilpendam 26 October 1826 en begraven te Amsterdam in de Nieuwe Kerk 31 October d. a. v.

Hunne kinderen waren :

1. Christina Elisabeth de Graeff, geboren 11 October 1795, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 25 October d. a. v. Ten doop gehouden door Christina van Herzeele; getuige Mr. Gerrit de Graeff.

Zij huwde te Ilpendam 27 April 1827 (ondertrouw 6 April 1827) met Jacob Gerrit van Garderen, zoon van Gerrit Jans van Garderen en Jacoba Helena van der Velden; geboren te Ilpendam 22 Juli 1803 ; overleden aldaar 26 November 1856 Burgemeester van Ilpendam, Ontvanger der Directe Belastingen aldaar ; Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland voor Broek in Waterland; Heemraad van Waterland.

2. Mr. Gerrit de Graeff, die volgt K.

3. Anna Margeretha de Graeff, geboren 19 November 1798, gedoopt in de Westerkerk te Amsterdam 25 December d. a v.; zij overleed plotseling 28 April 1824 en werd 4 Mei d. a. v. in de Nieuwe Kerk te Amsterdam begraven, na 23 April 1824 te Amsterdam in ondertrouw opgenomen te zijn met Jhr. Mr. Dirk Alewijn.

4. Cornelia Maria de Graeff, geboren 30 Januari 1800 en gedoopt 21 Maart d. a. v. in de Wësterkerk te Amsterdam.

Zij overleed ongehuwd te Amstsrdam 28 November 1876.

K. Mr. *Gerrit de Graeff,* na den dood zijns vaders in 1814 Vrijheer van Zuid-Polsbroek, Purmerland en Ilpendam (welke heerlijkheden na zijnen dood werden verkocht). Hij werd geboren 26 Juli 1797 en gedoopt te Ilpendam 27 Augustus d. a. Ten doop gehouden door zijne moeder, representeerende Anna Margaretha Ploos van Amstel, echtgenoote van Jan Stadlander als meter en Jan Stadlander als peet.

Hij overleed te Utrecht 27 Maart 1870 en werd te Jutfaas begraven.

Hij was Eapiteiu der Schutterij van Amsterdam ; President van het College van Hoofd-Ingelanden van den Purmer; Lid van den Gemeenteraad van Amsterdam.

Hij huwde te 's Gravenhage 25 April 1827 (ondertrouw 6 April 1827) met Carolina Ursulina Stephanie Engels, geboren 29 December 1795, overleden te Jutfaas 15 Maart 1864 en aldaar begraven.

Hij verwekte bij haar :

1. Emilia Henrietta Maria de Graeff, geboren te Amsterdam 4 September 1828, overleden aldaar 17 Mei 1839.

2. Gerrit Arnold Theodoor de Graeff, die volgt L.

3. Carolina Frederica Christina de Graeff, geboren te Amsterdam 22 Juni 1832, kinderloos overleden aldaar 22 December 1885. Zij huwde te Jutfaas 5 Mei 1859 met Gustaaf Adolf Croockewit, zoon van Hendrik Croockewit en Johanna Frederika Dólleman, geboren te Amsterdam 28 Juli 1833 ; Directeur der Koninkl. Nederl. Stoomboot-Maatschappij.

4. Jhr. Dirk de Graeff, die volgt M.

5. Christina Jacoba de Graeff, geboren te Amsterdam 11 Maart 1836, overleden aldaar 7 Mei 1842.

6. Frederik Lodewijk de Graeff, die volgt N.

7. Gijsbert Carel Rutger Reinier de Graeff, die volgt 0.

L. *Gerrit Arnold Theodoor de Graeff, geboren te* Amsterdam 14 Februari 1531. Hij vertrok 23 Juli 1850 naar de Kaap de Goede Hoop, van daar ging hij 10 Januari 1884 naar Batavia, repatrieerde 22 Juni 1884 en vertrok 6 Juli 1884 naar Natal Secretary of the Board of Executors te Port Elisabeth, daarna te Graaf Reynet. Hij huwde te Mosselbaai 22 Maart 1854 met Agnes Henrietta van Rijssen, overleden te Graaf Reynet 1 Augustus 1889.

Hunne kinderen waren :

1. Carolina Agnes Maria de Graeff, geboren te Mosselbaai 25 Januari 1855. Zij huwde te Graaf Reynet 21 October 1874 met Christinan Johannes Watermeijer, zoon van Friederich Gottfried Watermeyer en Maria Magdalena Johanna Brink.

2. Gerrit de Graeff, geboren te Mosselbaai 29 Juni 1856.

3. Hendrik de Graeff, geboren te Mosselbaai 5 December 1857.

4. Agnes Margaretha de Graeff, geboren te Mosselbaai 28 April 1859.

5. Joseph de Graeff, geboren te Knysna 12 Maart 1 86 1.

6. Emilie Gertrude de Graeff, geboren te Knysna 22 December 1862. Zij huwde 15 November 1883 te Graaf Reynet met Alexander Charles Martin, zoon van James Martin, Med. Dr. te Leadhill (Schotland).

M. *Jhr. Dirk de Graeff*, geboren 28 Augustus 1833; werd 10 Maart 1885 tot den adelstand verheven

Hij vertrok 2 Juli 1853 naar Oost-Indië was eerst werkzaam bij den Resident van Batavia; daarna van Juli 1857 tot 1859 in Gouvernementsdienst te Nagasaki, en daarna te Kanagawa als Vice-Consul. 30 Maart 1861 werd hij benoemd tot Vice-Consul aldaar, en 7 Juli 1863 tot Politiek Agent en Consul-Generaal der Nederlanden in Japan. 11 Juli 1863 aan boord der. „Medusa" woonde hij het forceeren der Straat Simoneseki bij. 8 Juli 1868 werd hij benoemd tot Minister-Resident, en 12 Januari 1872 op zijn verzoek eervol ontslagen. In 1866 was hij Chargé d'Affaires van Pruissen in Japan, en vervolgens Gevolmachtigd Minister van Denemarken en van Zweden en Noorwegen, aldaar. Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw (18 Sept· 1862) Commandeur van de Danebrog Orde, van de Orde van de Poolster en van de Militaire Orde van Christus ; Officier van de Leopoldsorde en van de Pruisische Kroonorde. Huwde 1°. in Japan 14 Juli 1859 met Koyama Otjo, bij wie hij verwekte :

1. Pieter de Graeff, geboren te Kanagawa 8 Juni 1861.

Huwde 2°. 4 Mei 1870 te 's Gravenhage met Bonne Elisabeth Roijer, geboren te Zwolle 27 Maart 1847, dochter van Georg Roijer en Anna Petronella Baronesse Mulert.

Hunne kinderen waren :

1. Jonkvr. Anna Carolina de Graeff, geboren te 's Gravenhage 16 Februari 1871.

2. Jonkheer Mr. Andries Cornelis Dirk de Gracff, geboren te 's Gravenhage 7 Augustus 1872; huwde 25 Maart 1897 te Buitenzorg met Jonkvrouwe Caroline Angélique van der Wijck, geboren te Buitenzorg 10 Augustus 1877, dochter van Jhr. Carel Herman Aart van der Wijk en Constance Wilhelmina van den Broek.

Hij verwekte bij haar :

a. Jonkvrouw Bonne Elisabeth Constance Wilhelmina. de Graeff, geboren te Buitenzorg 13 Februari 1898.

3. Jonkheer Georg de Graeff, geboren te 's Gravenhage, 14 October 1873.

4. 'Jonkheer Jacob de Graeff, geboren te 's Gravenhage, 215 April 1875.

5. Carolina Frederika Christina de Graeff, geboren te 's Gravenhage 27 Januari 1877, overleden aldaar. 17 Februari 1879.

6. Jonkheer Cornelis de Graeff, geboren te 's Gravenrage 7 Juli 1881.

N. Frederik Lodewijk de Graeff, geboren 24 April 1837. Hij werd in Juli 1857 benoemd tot 2e Luitenant bij de Dragonders, in 1859 tot 1e Luitenant; vervolgens werd hij overgeplaatst bij de Huzaren, daarna Ritmeester, in 1882 Majoor, werd 31 October 1883 gepensioneerd en 28 Augustus 1896 benoemd tot Luit-Kolonel. Hij huwde, 1°: te Amsterdam 25 April 1867 met Hugolina Croockewit, geboren te Amsterdam 15 November 1842, overleden te Genève 7 Mei 1882, dochter van Hendrik Croockewit en Johanna Frederika Dólleman

Hunne kinderen waren :

1. Johanna Carolina Frederika de Graeff, geboren te Zutfen 5 Maart 1868.

2. Emilie Maria Henriette de Graeff, geboren te Haarlem 20 Maart 1872. Zij huwde te 's Gravenhage 3 Januari 1895 met Mr. Coenraad Willem Schlingemann, geboren te Zwolle 14 November 1867, zoon van Johan Gerhard Schlingemann en Elisabeth Aleida Schuurman.

Hij huwde vervolgens 2° : te Rotterdam 10 November 1887 met Theodora Emmerentia van Dam, Weduwe van Herman Rudolph Croockewit, geboren te Rotterdam 13 October 1844, dochter van Willem van Dam en Magclalena Sara Leonora Cornelia Hanegraaff.

---

0. Gijsbert Carel Rutger Reinier de Graeff, geboren 8 Mei 1838. Hij werd 14 Juli 1857 benoemd tot 2n Luitenant der Infanterie, vertrok in 1859 als zoodanig naar Ned. Oost-Indië, werd 28 Juli 1860 bevorderd tot 1n Luitenant, maakte 1861/65 de Expeditie naar Borneo en 1868 naar Bali mede, werd 17 Juni 1868 bevorderd tot Kaptein, 31 Augustus 1875 tot Majoor, en werd, na 1876/78 in Atjeh geweest te zijn, 20 Februari 1879 met den rang van Luitenant-Kolonel gepensioneerd. Ridder in de Militaire Willemsorde 4de klasse 1864 (eervol vermeld 1863).

Hij huwde te Salatiga 1 Maart 1867 met Angeline Huijgen de Raat, geboren te Salatiga 26 Juli 1849, dochter van Willem Carel Eduard Huijgen de Raat en Albertine Borneman.

Hunne kinderen waren :

1. Willem Carel Dirk de Graeff, geboren te Salatiga 30 Augustus 1868; overleden te Breda 7 October 1886.

2. Frederika Maria Cornelia de Graeff, geboren te Soerabaya 4 Juni 1870. Zij huwde te Amsterdam 16 September 1890 met Herman Willem Schäuikes, lsten Luite-

Het Wapen van Zutphen

naar Zegelafdrukken en Gravures, met Proeve van verbeterde Schild-indeeling, door

J.A. Koopmans.

1816

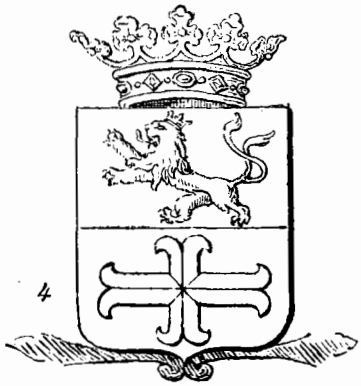

4

1350

1

1849

5

1573

2

6

1729

3

7

nant der Infanterie, geb. te Breda 30 November 1859, zoon van Henricus Cornelis Schäuikes en Helena Jacoba van Hees.

3. Carolina Albertina Azora Cosmopolita de Graeff, op zee bij de Azorische eilanden geboren 25 Mei 1872.

4. Gijsbert Carel Rutger Reinier de Graeff, geboren te Feberig- Finggie (Palembang) 10 Maart 1876, overleden te Amsterdam 10 October 1890. Bij verkreeg bij Besluit van Z. E. den Gouverneur-Generaal van Ned -Indië den 10 Maart 1881 vergunning zich te noemen van Brienen van Ramerus de Graeff.

5. Marianna Annette Theodora de Graeff, geboren te Breda 6 Januari 1880, overleden aldaar 22 Januari 1881.

Een eu ander over de familie van Don Emanuel van Portugal.

(Met plaat).

Onder de voorname oude gebouwen te Delft behoort het voormalig Sint Agatha klooster dat in den jare 1380 werd gesticht. Eerst stond het aan den Geereweg en was een houten gebouw. In 1394 voegde zich bij de zusters van dit klooster zekere rijke weduwe Alyd Willem Busers met hare dochter Aechte uit wier bezittingen een fraai gesticht aan het Oude Delft, omstreeks het jaar 1400, tegenover de Oude kerk gebouwd werd hetwelk sinds onder den naam van St. Agatha klooster bekend is. Dit klooster telde onder deszelfs zusters jonkvrouwen uit de aanzienlijkste geslachten en ook vele ontwikkelde nonnen. In zijn bloeitijd kon het gesticht tot de rijkste in de Nederlanden gerekend worden en voor 1581 was het voor zijn kunstschatten heinde en ver beroemd. Na de vernietiging der kloosters (1), werd het ingericht tot een hof van Prins Willem van Oranje (Nov. 1572) alsmede tot het houden der algemeene en gewestelijke Staatsvergaderingen, naderhand is het tot andere doeleinden gebezigd.

Te midden der voormalige kloostergebouwen staat nog de Fransche kerk Zij beslaat het grootste gedeelte der oude kloosterkapel waarin vroeger behalve de kloosterzusters ook leeken de godsdienstoefeningen mochten bijwonen.

In het midden der 17e eeuw onderging het schip der kerk een verbreeding doch of de kapel voor 1584 dan wel later in twee deelen gesplitst was is niet met zekerheid te zeggen.

Het schip der voormalige kapel is met een houten spitsbogig tongewelf overdekt, waarvan de constructie in de afgeschotene ruimte achter het orgel te herkennen is. Men ziet daar nog houten beelden, de apostelen voorstellende welke in de staanders of muurstijlen der kap zijn uitgehouwen. (2)

(1) De goederen dier instellingen werden toen door de Staten in beslag genomen en het beheer gesteld onder ontvangers. Van de gebouwen van St. Agatha schijnt de stad Delft zich in het bezit te hebben gesteld, in welk bezit zij gehandhaafd werd bij Resolutie Staten van Holland 23 Mei 1577. Tegenwoordig is de gemeente nog eigenaresse van het grootste gedeelte van het St. Agatha-Convent, waarvan alleen zijn uitgezonderd de gebouwen van de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente, de Waalsohe Kerk en de woning ten zuiden van den hoofdingang der St. Agatha kazerne.

(2) Het klooster van Sinte Agatha met het Prinsenhof door Jhr. B. W. F. van Riemsdijk blz. 6.

Van Bleyswyck (1) zegt dat de Kloosterkerk tijdens het verblijf van Prins Willem 1 te Delft tot Hofkapel moet zijn gebruikt waarin de fransche dienst werd verricht, en alwaar de Prins de tijding van het ontzet van Leiden ontving, toen hij onder het gehoor der Fransche middagpredikatie van den Hofprediker Charles de Villiers zat. (3 Oct. 1574).

Na Ge stichting der Waalsche Gemeente in 1586 werd de Fransche dienst bijna onafgebroken in het oostelijk deel der voormalige Kloosterkapel gehouden. Slechts voor korten tijd verving de Engelsche dienst den Franschen, toen de Engelsche Courc van Lakenen van 1621—1635 in het Prinsenhof gehouden werd. De eerste predikant der Waalsche Gemeente was Pierre Moreau, die reeds in 1584 in de kapel gepreekt had en wiens grafzerk nog in de kerk ligt (2)

Voorts ligt er de rijk gebeeldhouwde grafzerk van Don Emanuel van Portugal, (3) de oudste zoon van Emilia van Nassau, welke dochter van Prins Willem 1 uit de geschiedenis bekend is om haar romantisch-dramatischen levensloop.

Van deze zerk, die sedert tal van jaren onder een houten vloer zorgvuldig bewaard wordt, heeft nimmer te voren een afbeelding in druk het licht gezien; de hierbij gevoegde plaat is een reproductie van een penteekening van den wapenheraut W van der Lely (geb. 1698 † 1772) welke op de Kon. Bibliotheek te 's Gravenhage berust.

Op die merkwaardige grafstede prijken de wapens van Portugal en Oranje Nassau en het daaronder staande latijnsche opschrift geeft te verstaan dat de treurende vorstelijke bloedverwanteu van Emanuel die tombe ter zijner nagedachtenis hebben opgericht.

Tot 1795 was Emanuel's wapenkasse in de kerk aanwezig, aangezien zij in dat veelbewogen revolutie jaar toen de wapenborden in de kerken aan de Republikeinen aanstoot gaven, weggenomen moest worden. Van Bleyswijck zegt vac deze kasse dat zij groot van omvang was en het volle wapen van Portugal bevatte, te weten: het schild bestaande uit een zilver veld waarop vijf wapen-

(1) Ueschrijvinge der stad Delft (1667) hlz. 454.

(2) Pierre Moreau et les premières années de l'Eglise Wallonne de Delft par le pasteur Rochedieu p. 4.

(3) Toen in 1608 de verzoening plaats vond tusschen zijn ouders en Prins Maurits werd Emanuel den 29sten Januari 1613. dus op 13-jarigen leeftijd, de kompagnie gegeven van wijlen kapitein Bruges en aan den jongsten Louis Guillaume, die van wijlen Abraham van Nyvelt, aanstellingen natuurlijk alleen voor den vorm en voor het daaraan verbonden geldelijk voordeel, hetgeen toen kon geschieden omdat het twaalfjarig Bestand de vijandelijk heden had geschorst. In 1619 werd Emanuel door Maurits tot Gouverneur van het Prinsdom Oranje benoemd. doch vier jaren later riep Maurits hem terug omdat hij zich aan zulke grove verteeringen echuldig maakte. In 1626 vertrok hij met zijn vader naar Brussel en ging den 15en Juli 1628 tot den geestelijken stand over: in tegenwoordigheid van den Infante Isabelle en haar gansche hof trad hij onder den naam van broeder Felix in de orde der Ongeschoeide Carmelieten. Het was in 1633 dat hij onverwacht den monnikskap afwierp en naar Holland week, waar hij den 15den Januari 1634 in de Fransche kerk te Delft tot de hervormde leer overging. Hierdoor vervreemde hij geheel en al van zijn vader, die het zich niet weinig aantrok dat zijn wispelturigen zoon ontrouw was geworden aan de afgelegde kloostergelofte. In 1638 zien we Emanuel weder in het leger, in dat jaar legde hij den eed af als ritmeester over de kompagnie van den overleden graaf Hendrik van den Berg, Den 10en April 1645 werd hij aangesteld tot kapitein van de kompagnie voetvolk van wijlen François van Westerbeek. In 1656 was hij Gouverneur van de vesting Steenwijk en in 1659 commandeerde hij ook de kompagnie ruiterij van Vincent van IJsselstein. Den 24sten October 1666 overleed Emauuel te Delft.

De Gids 1886—III. Emilia van Nassau door Lodewijk Yulder waaruit ook nog enkele bijzonderheden zijn ontleend voor de samenstelling van dit artikel.

schildjes van blauw in den vorm van een staand kruis, geplaatst op ieder schildje vijf penningen van zilver naar het model van een Bourgondisch kruis. Het schild omgeven door een rooden zoom en beladen met zeven goudon kasteelen. Door een prinselijke kroon was het wapen bedekt.

Boven de rouwkasse hingen twee kornetten of vaantjes, de eene van rouw en de andere met het volle wapen van Portugal.

Voorts hebben er indertijd ook nog wapenschilden van bloedverwanten van Emanuel gehangen, welke familieleden zonder twijfel in zijn grafkelder zijn bijgezet geworden.

Ziehier hetgeen over het lot der wapens die eertijds in de Fransche kerk hebben gehangen, ons de notulen der municipaliteit der stad Delft weten mede te deelen:

8 Augustus 1795.

De diace van de Fransche Gemeente van den Bogaert communiceert dat in de Fransche kerk hange eenige wapens toebehoorende aan de Princesse van Portugal vraagende hoe de municipaliteit gelievt daarmede zal werde gehandelt is, na deliberatie geresolveert de chargé d'affaire van Portugal aan te schrijven er eenige waapens van voorn. Prinsesse in gen. kerk zijn hangende met verzoek van rescriptie hoedaanig hij gelieve met de waapens zal werden gehandelt wijl op ordre van de prov. Rep. van 't Volk van Holland al de wapens moeten worden afgenomen.

20 Januari 1796.

Heden is ook bij deze vergadering geresolveert enz. ... Alsmede om de Wapens in de Walsche kerk binnen deze stad gehangen hebbende te verkoopen en uit de Penningen daar van profluerende, voor zoo verre die zouden kunnen strekken te betaalen de onkosten enz. wegens het doen afneemen van dezelve gemaakt.

Te dien tijde waren er geen nakomelingen meer der familie van Portugal in leven; ter verduidelijking diene onderstaande geslachtstafel.

KINDEREN EN KLEINKINDEREN UIT HET HUWELIJK VAN EMILIA. VAN NASSAU MET DON EMANUEL VAN PORTUGAL.

Emilia van Nassau, geb. 10 April 1559, † te Genève, 6 Maart 1629, dochter van Prins Willem 1, (geb. 25 April 1533, † te Delft 10 Juli 1584 en van zijn 2e gemalin Anna Hertogin van Saksen) x in 1597 met Don Emanuel Prins van Portugal, geb. in 1568, † te Brussel, 22 Juni 1638, zoon van Anton, prior van Crato, (1) gekroond maar spoedig verdreven Koning van Portugal die door Alva onttroond werd en 25 Augustus 1595 overleed.

Kinderen:

1. Emanuel geb. in 1600, † te Delft, 27 October 1666 x in 1646 Johanna van Hanau, † 13 September 1673. Kinderen Zie *A*.

(6) Onechte zoon van Lodewijk, hertog van Beja, den derden zoon van Emanuel den Groote. Wie Anton's gemalin was, is onbekend hij stierf in 1595.

Behalve Emanuel had hij nog een zoon Christoffel genaamd. Zij werden Prinsen van Portugal genoemd en brachten hunne jeugd eerst in Frankrijk en daarna in Engeland door, van waar zij in April 1597 naar de Nederlanden vertrokken.

2. Christoffel, welke later Louis Guillaume genoemd werd, † te Brussel, 7 Juli 1660 x N. de Montéleone. Kinderen zie *B*.
3. Maria Belgica, geb te Delft in October 1599, † te Genève 28 Juli 1647 x Johan. Theodore de Croll. Kinderen zie C.
4. Emilia Louise, † 29 October 1670, ongehuwd
5. Anna Louisea, geb. te Delft in 1605, † 5 April 1669, Ongehuwd.
6. Juliana Catharina, † 22 Juli 1680, ongehuwd.
7. Eleonora Maurice, geb. te Delft in 1609, † 25 Juni 1674 x George Frederik van Nassau-Siegen, kinderloos.
8. Sabina Delphica., geb. te Delft in 1612, † 20 Juli 1670, ongehuwd.

A. 1. Wilhelmina Amalia, jonggestorven, werd den 14en November 1647 in de Nieuwe kerk te Delft begraven.
2. Elisabeth Maria, geb. 20 November 1648, † in 1717 x 11 April 1617, Adriaan Baron van Gent.
3. Emilia Louisa, geb. in 1649, † in 1731 te Bergen-op-Zoom ongehuwd.
4. Christine Delphine, jonggestorven.

B. 1. Ferdinand Alexander, † 24 December 1668, kinderloos.
2. Emanuel Eugene, † 16 September 1687, kinderloos.

C. 1. Bernard Thedore de Croll x Susanna Polier, kinderloos.
2. Emilia Catharina de Croll x Claude Damond.
3. Anne Rosine de Croll x Jean de Vignes.
4. Maurice Sabine de Croll x Benedict des Champs.
5. Helena Beatrix de Croll ongehuwd.
6. Susanne Sidonea de Croll X le J. F. Badel x 2e Vincent Ardin.

De uitgestrekte gebouwen van het St. Agatha klooster hebben geruimen tijd huisvesting verleend aan aanzienlijke personen waaronder verschillende leden van het Huis van Nassau. Zoo werd een gedeelte, nadat het tot woning gediend had van de Gravinne van Meurs, op aandrang van de Prinses Douairière (Louise de Coligny) en van Prins Maurits door Burgemeesteren van Delft ter bewoning afgestaan aan Emila van Nassau met haar gemaal, welk gezin steeds in groote financiëele moeilijkheden verkeerde (1).

Over deze verleende huisvesting staat in de Resolutiën van Heeren Burgemeesteren het volgende aangeteekend:

Den 29sten January 1603 is in Burgemrn Camer aldaar present wesende den Heeren Burgemren: Nicolaas Adriaans van Adrichem, Hendrik Dirk van Santen en Robbregt Ewout van Schilperoort verschenen den Heere

(1) Omstreeks 1600 hadden zij eerst hun intrek genomen in een huis op het Oude Delft, tussohen het Bagijnhof en de Sohoolstraat gelegen, waarvan in Augustus 1832 de voorgevel is afgebroken. In den gevel daarvan stond een Hebreeuwsch opschrift dat luidde: „Wentelt uwen weg op den Heere, en vertrouwt op Hem, Hij zal het maken. Ps. 37, v. 5".

Waartoe deze inscriptie diende en of dit huis ook een Israelitische inrichting kan geweest zijn, is niet na te gaan.

Mr. Soutendam schrijft in zijn „Wandeling door Delft in 1600" dat dit huis van den „Prince van Portugael" volgens aangifte van 's Prinsen dienaar, voor de haardstedenbelasting voorzien was met negen haardsteden. een getal dat door sleohts één enkel huis in die buurt werd bereikt:

Don Emanuel Jr. is in deze woning den 27sten October 1666 overleden.

Blauwe Zerck op de Graft kelder der Prinsen en Prinsessen van Portugael, in de Fransche kerck tot DELFT

Raats Heere van den Hogen Rade Mr. Lepaerd de Voogd te kennen gevende, dat Mevrouwe de Wed. en Douairière Princesse van Orange hem versogt heeft, dat hij alhier bij mijnen Heeren den Burgemren wilde verschijnen, en van haar excel. wegen versoecken, dat Mevrouwe de Princesse van Portugal met haar excl. Heere den Prince van Portugal en haarl$_s$. Familie gegunt soude werden te bewonen in 't Hoff eertyds geweest synde Agaten Convente het quartier dat voortijds bij haere genade de Gravinne van Meurs bewoont is geweest seggende onder anderen propoosten dat Mevrouwe de Princesse van Oraingen hadde verclaart dat sijner excel. den Heere Grave Maurits van Nassau enz. 't selve seer aangenaam soude wesen ja dat deselve syner excel. 'tselve soo dankelijk soude nemen, als oft het hem syner excel. selver gegunt waere, waarop mynen Heeren Burgemren voornt. naar voorgaande deliberatien, geconsenteerd hebben, dat de voren verhaelde vrouwe Princesse van Portugaal met haeren Heere en man den Prince van Portugaal en haarl. familie het voorn. quartier int Hoff daar de vrouwe Gravinne van Meurs inne gewoont heeft, sal mogen bewonen tot weder seggen vac mijn voorn. Heeren Burgemren onder conditie dat de voorn. Vrouwe Princesse van Portugaal met haeren Heere en man de Prince van Portugaal, onder pretext van haarl. familie encle hofgesin niemant anders aldaar camer nog te bewouinge sullen mogen vergunnen, dan dengenen die in haarl. kost, familie ende kostgesinne syn, en indertijd wesen sullen.

Emilia's beide dochters Juliana Catharina en Sabina Delphica, welke laatste de stad Delft tot peet had, bewoonden nog in 1667 het ouderlijk huis, hetwelk toen bekend stond als het kwartier der Princessen van Portugal. (1) Van de stad Delft genoten zij een jaarlijksche lijfrente van *f* 480, welke in 2 termijnen werd uitgekeerd(2).

Beide bovengenoemde priucessen moeten in de grafstede van hun broeder begraven liggen, maar of er nog andere familieleden van Emauuel in rusten is niet na te gaan, aangezien in het Archief der Fransche kerk alsmede in de Registers der Heeren Burgemeesteren van Delft geen enkele aanteekening over dat graf is te vinden.

De oudste dochter van Emanuel en Emilia was Maria Belgicn die naar alle waarschijnlijk het tweede kind is geweest, dat in 1599 te Delft geboren, de Staten-Generaal tot peet had. Niet onbelangrijk is hetgeen de Resolutiën van de Staten-Generaal (3) over het aanvaarden van dit peetschap mededeelen.

7 October.

Compareert den Curateur van het Sterffhuis van Zyne Princelyke Ex^{cie} hooghoffelycker memorien, verclaart van wegen vrouwe Amelia de Nassau princesse van Portugael versocht te zyn om dheeren Staten-Generaal te bidden dat haar Mo. h. soude gelieven te staan als getuygen over den doop van haren kindt. Dysendage naest comende binnen de stadt Delff etc.

8 October.

Zyn gecommitteert om te staan over den doop van het kindt van vrouwe Emelia van Nassau princesse van Portugael dheeren van Oldenbarneveldt, Hubert, Frankema. (1)

Is geresolveert ende geaccordeert dat men de voorss. : vrouwe Amelia over den doop van haar kind sal vereeren met dusent guldens in gereede penningen ofte de weerde daervan in silver vergult ende daer benevens tot behoeff van t.voirss: kindt het leven desselffs kindts geduerende met een pensioen van dusent guldens tsjaers te betalen bij den ontfanger generael vreyt penningen van zynen ontfanger.

(1) Van 1884-1896 was er o. a. de Artillerie-Cursus gevestigd, thans wordt het gebouw tot Infirmerie ingericht.

(2) Van Bleyswyck, Beschrijving der stad Delft, blz 454 en Resolntie Burgemeesteren 28 Augustus 1612.

(3) Extract uit de Resolntien 1599, blz. 436,437 en 443. Rijksarchief.

13 October.

Is geordonneert te depescheren ordonnancie opten ontfanger generaal van thien hondert guldens voor een jaerpensioens van het kint van vrouwe Amelia Nassau verschenen den 12^{en} deser als wanneer tselve kint ten overstaan vande Gedeputeerden vande heeren Staten-Generael is gedoopt.

In welke kerk te Delft Maria Belgica gedoopt is, valt niet op te sporen. Zij stierf te Genève en werd aldaar bij hare moeder begraven in de kapel, die thans nog la Chapelle des Princesses de Portugal genoemd wordt.

Van de ongehuwde dochters van Emanuel zijn weinig of geen levensbijzonderheden bekend (2) Alleen mocht ik in het livre 1 des Actes du Consistoire, Baptêmes et Mariages de l'Eglise Wallonne à Delft een paar aanteekeningen omtrent den doop der 2e en 5e dochter vinden, die ik hier laat volgen :

3de May 1605.

Madame la Princesse de Portugal fait baptiser son, enfant apellé Anne Louise ayant pour tésmoings madama la Princesse d'Orange et monseigneur le Compte Guilliaume et assistans mr. le Comte Ernest, mr. de Chastillon, madame la Comtesse de Beurne et la Comtesse d'Egmont etc.

10de May 1609 au Matin.

Madame la Princesse de Portugal fait baptiser son enfant appelé *Leonora Mauricy* ayant pour tésmoings son Exell. Maurice de Nassau et la fille de Trémouille gardant la place de made. la Princesse d'Orange fille de feu mr. le Prince de Condé estoyent assistans Mr. le Cornte Guilliaume, mr. de Chastillon, mr. de Bethune, madame la Princesse Vefeu du Sr. Prince et mad. la Comtesse d'Egmont.

Deze laatste aanteekening is merkwaardig daar de naam Mauricy doet vermoeden dat dit kind Prins Maurits tot peet had. Het feit mag te meer van gewicht zijn, daar Emilia met Maurits, wiens volle zuster zij was, weder op goeden voet stond. Die oneenigheid was voortgesproten uit Emilia's doordrijven om Emmauuel te huwen en ten laatste in 't geheim had plaats gevonden. Toen nu in 1608 Philips Willem van Oranje, zich in 's Gravenhage bevond, wist deze zijn broeder Maurits te bewegen, zich den 30sten November met Emilia en Emanuel te verzoenen. In vele opzichten mag die gebeurtenis welkom voor het gedrukte gezin zijn geweest, want den 24sten Juni 1609, werd een onderling verdrag van verdeeling der vaderlijke nalatenschap gesloten.

Ten slotte nog een paar niet onbelangrijke aanteekeningen.

(1) Abel Franckema, afgevaardigde van Friesland sinds 1580.

(2) Vergelijk Nijhoff's Bijdragen Vad. Geschiedenis 11, blz. 276.

In het doopboek der Fransche kerk vond ik nog vermeld :

„Le 6 Sbre 1688 les enfans gémeaux de mr. Adrian baron de Ghent et d'Elisabeth Marie née Princesse de Portugal ont été baptises et présentés par Emilie Louise aussi née Princesse de Portugal: le nom du premier est Jean Walrave, et le nom de le puisnée est Anne Louise.

In het doopboek te 's Gravenzande komt voor:

30 Juli 1634, is gedoopt het kind van Meester Jan, chirugijn ende heet Emylia. De getuigen de Prins van Poortugaal ende Eulina Catryna ende Sahyna Delfficа.

14 Maart 1655 is gedoopt het kindt van Corn. de Milde, genaamd Pieter getuigen : hij ende Joncker Hendr. Lieversloo in plaas van syn Excyl. Don Emanuel den Prins van Poortugael, Maria Leunis van Barthem en de Française van Barthen in plaas van Sytie de Milde.

Beide laatste aanteekeningen mocht ik door de welwillende tusschenkomst van den Burgemeester van 's Gravenzande de heer Dingemans van de Kasteele te weten komen met de medcdeeling dat het nimmer gebleken is dat deze Prins aldaar heeft gewoond, maar de veronderstelling niet gewaagd is. dat hij verblijf heeft gehouden op het Huis Ronselaarsdijk.

In dit paleis, dat Prins Frederik Hendrik op de grondslagen van het voormalige kasteel in 1629 liet bouwen, zou Don Emanuel Jr. dan hebben geresideerd. Van zijn broeder Don Louis Gnillaume kan worden medegedeeld, dat hij sedert 1625 de Vereenigde Nederlanden had verlaten en in 1636 wordt vermeld als Minister in dienst van den Koning van Spanje.

Toen Prins Hendrik kwam te overlijden schijnt hij tot het bijwonen van diens begrafenisplechtigheid (10 Meii 1647) naar ons land te zijn overgekomen, althans op de afbeeldingen der lijkstatie zien we hem met zijn broeder Emanuel onmiddelijk achter Prins Willem 11 de lijkbaar volgen.

C. GIJSBERTI HODENPIJL.

Vrijenban bij Delft.

Het Wapen vau Zutphen.

(Met een plaat).

Op kol. 23 en 24 van den loopenden jaargang komt onder dit hoofd een opstel voor met de initialen M. G. W., opgeluisterd door eene zincografische reproductie van een penteekening.

Als uitknipsels van de *Zutphensche Courant,* werd hetzelfde artikel (met de bijbehoorende vier ingezonden stukken) van bevriende zijde in Februari mij ter hand gesteld, met verzoek mijn opinie er over te mogen vernemen.

Zonder het afgekeurde wapen en de afbeelding te kennen waarnaar in die stukken wordt verwezen, ging dit bezwaarlijk, weshalve ik besloot te trachten' deze machtig te worden, wat mij door de zeer gewaardeerde medewerking van een ingezetene van Zutphen mocht gelukken.

Daardoor op de hoogte gekomen van de kwestie, kreeg ik al dadelijk den indruk dat de zaak door den hervormer verkeerd is aangepakt.

Hij zegt: „te zullen trachten aan Zutphen een model te bezorgen dat geen inbreuk maakt op het in 1816 door den H. R. v. Adel bevestigde wapen, doch alleen daar gewijzigd is, waar grove fouten of het zondigen tegen de aesthetiek eene wijziging noodzakelijk maken"; maar geeft den teekenaar Lion aanwijzingen die dezen iets hebben doen scheppen dat niet het *oorspronkelijke* stede-wapen weder geeft.

Dit toch wordt gevonden op het door hem aangehaalde beroemde zegel van 1575. Ongetwijfeld zal daarmede zijn bedoeld het contra-zegel met een ketting verbonden aan het groot-zegel, nog in zilveren stempels aanwezig op het oud-archief, die hoogst waarschijnlijk gelijktijdig zullen zijn vervaardigd en wel omstreeks 1350, want dergelijk middeleeuwsch graveerwerk werd in den Spaanschen tijd niet meer gemaakt. Het jaartal 1575, op het groot-zegel zichtbaar, is klaarblijkelijk toen ingesneden en een anachronisme.

Wanneer de heer W. die stempels met eigen oogen heeft aanschouwd, moet het hem zijn opgevallen dat in het contrazegel (secretum civitatis sutphaniensis, fig. 1) de leeuw hoofdzaak en het ankerkruis slechts een *bijteeken* is, vermoedelijk gekozen ter onderscheiding van andere stede zegels met een leeuw.

Bij dit exemplaar leest men in: „Beschrijving van vroegere Nederlandsche Gemeentezegels in het Rijksarchief en ook elders bewaard" het volgende: „een schild beladen met een gekroonden dubbelstaartigen leeuw; in den voet van het schild een ankerkruis."

Hier heeft men dus de twee figuren bijeen van het wapen in den tegenwoordigen tijd, met dit opmerkelijk verschil dat in het zegel geen spoor is te vinden van een scheidingslijn tusschen leeuw en kruis, waaruit het logisch gevolg is te trekken dat *destijds* de kleuren van het blazoen zullen zijn geweest: blauw met gouden leeuw en ankerkruis van hetzelfde of van zilver.

Een scheiding der figuren wordt voor het eerst aangetroffen in het zegel met jaartal 1573 (figuur 2), naar den stijl te oordeelen werkelijk in dien tijd gesneden, maar zonder aanduiding van kleuren, waarvoor toen nog geen systeem was vastgesteld ; het is daarom onzeker op welke wijze de *schildvoet* was gekleurd, wat van ondergeschikt belang is omdat dit aanhangsel later weder verdwijnt. In het (leelijke) langwerpig ovale schild blijft de leeuw klimmend, zoo ook in het hierop volgend zegel, bekend in 1729 (figuur 3), waar het bijkans ronde schild ongeveer twee-derden van de hoogte aan den leeuw inruimt. In beiden zijn echter de ankerkruisen reeds misvormd door het uitrekken van de dwars-armen.

Mij is het niet duidelijk hoe men in 1816 er toe is gekomen het schild te deelen in twee gelijke helften (zie figuur 4), maar het feit bestaat, en dit is de grove *fout* die had moeten worden verbeterd doch in het ontwerp W. is bestendigd, terwijl, geheel noodeloos, wel de kroon wordt veranderd, die gerust vijfbladig had kunnen blijven en zóó beter vult dan de thans gegeven gravenkroon.

Het wapen aan het hoofd van de *Zutphensche Courant* moge leelijk en smakeloos zijn (fig. 5), de teekenaar daarvan heeft echter zeer goed gedaan hierin een *gaanden* leeuw te plaataen omdat de schilddeeling geen andere houding toeliet, want in een gehalveerd (doorsneden) schild kan van een *klimmenden* leeuw met schik niet meer dan de bovenhelft worden vertoond, wat dan ook gebruikelijk is.

Nu heeft de heer Lion wel beproefd een geheelen leeuw er in te werken, maar dit niet anders gedaan kunnen krijgen dan door het aanbrengen van een boog in den bovenschildrand, wat nu niet aesthetisch kan worden genoemd en eerder verwrongen mag heeten. Wel laat de renaissance stijl allerlei fantastische schildvormen toe, maar zoover ik mij kan herinneren heb ik nog nimmer in modellen van goede meesters een dergelijk uitwas aangetroffen ; deze kan mij dan ook niet behagen.

Ware nu in het ontwerp de *schildvoet* overgenomen van het oudste zegel (fig. 1), zoo aoude meer ruimte beschikbaar zijn gekomen voor den leeuw en het schild een behagelijker en tevens *meer historisch* aanzien gekregen hebben ; ook werken daarin storend de klauwen van de schildhouders die de zijranden versmallen en de loodlijnen schijnbaar indeuken.

Met een kleine wijziging van den omtrek en een andere iudeeling van het schild, krijgt men een voorstelling van de zaak die meer beantwoordt aan het oorspronkelijk wapenbeeld ; in fig. 7 heb ik mijn opvatting wedergegeven, *zooveel doenlijk het ontwerp W. navolgend;* bij volledige instructies zou de teekenaar daarvan *hetzelfde* hebben kunnen leveren, terwijl nu de zaak lapwerk blijft.

Wie oude, verkeerd afgebeelde gemeentewapens wil verbeteren, moet tot basis nemen de *historische gegevens* en zich niet storen aan *defecte officieele beschrijvingen.*

Die van het Zutphensche wapen noemt de heer W. zonderling en zegt hij o. a. dat men beter zou hebben gedaan in plaats van coupé, de geijkte nederlandsche heraldische term „doorsneden" te gebruiken, waarbij hij vergeet dat men in 1816 hiel- nog geen andere termen kende dan de toen gebezigden, daar het *verbeterd systeem* Rietstap eerst in 1857 te voorschijn is gekomen.

Geheel sluit de heer W. zich niet daarbij *aan,* want hij spreekt van „supports", „lazuur en keel", in plaats van het voor ieder verstaanbare: schildhouders en blauw en rood, terwijl zijn eigen beschrijving van het gewijzigde wapen van Zutphen mank gaat aan de volgende onnauwkeurigheid; er staat: „Doorsneden: cc, in lazuur een klimmende goud gekroonde leeuw met dubbelen staart", waaruit alleen blijkt dat de kroon van goud is, maar de kleur van den leeuw in het onzekere blijft. Er had behoorcn te staan: een dubbelstaartige gouden leeuw, gekroond van hetzelfde. Gelijke fout is door hem begaan met de schildhouders, waarbij nog verzuimd is te vermelden dat ook deze dubbel zijn gesmart. Het *klimmend* kan achterwege blijven omdat dit de gewone stand is en alleen afwijkingen worden omschreven.

Arabesk is voor het gegeven ornament ook niet de juiste benaming ; men noemt dit een console.

Zijn wensch dat de *Zutphensche Courant* moge voorgaan met het aannemen van zijn ontwerp is reeds vervuld met het nummer van 29 Maart 1898.

Persoonlijk is mij dit onverschillig, maar van een wetenschappelijk en historisch standpunt vind ik het jammer dat niet wat beters voor den dag is gekomen, omdat het anders had *kunnen* worden gemaakt; mij had het dan tevens veel tijd en moeite bespaard.

Ééne goede zijde heeft echter dit minder geslaagde ontwerp gehad : mij bekend doen worden met oudheden welker bestaan ik niet vermoedde. Om mijn kritiek te motiveeren, heb ik ze aanschouwelijk moeten voorstellen en krijgen nu andere liefhebbers en beoefenaars van

zegel- en wapenkunde, belangrijke *onuitgegeven* stukken ook onder de oogen. (1)

Deze zijn thans de zegel-afbeeldingen 2 en 3, geteekend naar afdrukken in lak welke niet met de gewenschte scherpte zijn uitgevallen en — vooral in 1 en 2 — geen zeer duidelijk beeld gaven van de kleine versieringen nevens de schilden aangebracht, waarom deze dan ook slechts zijn aangeduid.

Aangezien het Groot-Zegel, behoorend bij figuur 1, niets bevat ten opzichte van het *wapen,* daar het alleen een burcht vertoout, is om de afmeting (9 c.M. in doorsnede) de afbeelding hiervan achterwege gebleven.

Verkcerdclijk is dit zegel in den catalogus van het Rijks-archief geboekt op Anno 1575 (om dit jaartal er in) daar het *feitelijk* meer dan twee honderd jaren ouder is.

Hoewel reeds aangehaald en ter loops besproken, moet van 4 en 5 nog iets worden gezegd; boven eerstgenoemde figuur staat 1816, wat doelt op het jaar der uitgifte van het Diploma waarbij het stedewapen werd bevestigd en is daarvan de copie zooals deze voorkomt in het bekende werk: „Nederlandsche Gemeente- Wapens, door Baron d'Ablaing van Giessenburg", met weglating van de schildhouders.

Ditzelfde is gedaan bij 5, het vignet van de *Zutphensche Courant,* dat reeds stond aan het hoofd van het eerste nummer van 6 April 1549.

Tot vulling van het midden der plaat heb ik gekozen fig. 6, gecalqueerd uit: P H. Witkamp's „Geschiedenis der Zeventien Nederlanden" Deel II blz. 405. Naar alle waarschijnlijkheid heeft de teekenaar daarvan — bij gebrek aan meer historische bescheiden — zijn motief ontleend aan het wapen op de courant en dit omgewerkt in middel eeuwschen stijl.

Tot nu onlangs heb ik zelf het wapen van Zutphen niet anders gekend dan met een *gaanden* leeuw en was ik verbaasd te lezen dat dit niet deugde.

Om der wille van de duidelijkheid zijn bij de nummers 4-6 de arceeringen weggelaten waarmede in de origineelen de heraldieke kleuren worden aangegeven en, om dezelfde reden, deze ook in het ontwerp niet bijgevoegd.

J. A. KOOPMANS.

Lent, April 1898.

Het Wapen van Maerten Harpertsz. Tromp.

In *Navorscher* 1851, bl. 290; 1852, bl. 140; 1867, bl. 290; in *Rotterdamsche Hisioriebladrn* door Scheffer & Ohreen, 1880, 1⁰ deel; en in „*Het geslacht Tromp,* door

(1) In de meening verkeerend dat er geen *afbeeldingen* bestaan van genoemd Groot- en Tegenzegel, ben ik, ruim twee maanden na het stellen dezer kritiek, door een louter toeval tot de ontdekking gekomen deze (zelfs in duplo) in eigen bibliotheek te bezitten; maar men kan niet alles in het geheugen houden en vergeet, na verloop van tijd, wat slechts vluchtig werd aanschouwd.

Daarom vermeld ik hier dat zeer goede reproducties van beiden, op 2/3 van de ware grootte, naar penteekeningen, zijn opgenomen in: „Het leven van onze Voorouders" door Mr. N. de Roever, voortgezet door Dr. G. J. Dozy, op blz. 109 van Deel 11 en, van dezelfde clichés afgedrukt, ook te vinden zijn op de plaat behoorende bij n°. 11 en 12 van den XIn Jaargang (1694) van het *Alyemeen Nederlandsch Familieblad* door A. A. Vorsterman van Oyen, waar, op blz. 264, zooeven genoemd werk wordt besproken en warm aanbovolen.

Belangstellenden, tevens bezitters van een der beide uitgaven, kunnen dus t a. p. de betrouwbare afbeelding zien, zij het danookop kleiner schaal, van het fraaie Grootzegel; het oontrazegel op hierbijgaande plaat (fi. 1) is in de werkelijke afmetingen nageteekend.

H. de Jager 1883 wordt de afstamming van onzen grooten admiraal uit het geslacht *van* der *Wel* zoowel verdedigd als in twijfel getrokken.

Navorscher 1851, bladz. 290 verzekert ons zelfs, dat het oorspronkelijk wapen van Tromp, dat was van de familie van der *Wel, zijnde* : van keel met 3 St. Andrieskruisen van goud, 2 en 1" ?!

Op den in *Rotterdamsche Historiebladen* tegenover bl. 64 afgebeelden grafsteen in de Groote Kerk aldaar, ziet men het uitgehakte of afgesleten wapenschild van den Admiraal naast dat zijner eerste echtgenoote Digum Cornelisdr de Haes. Het helmteeken is gedeeltelijk, naar het schijnt, bewaard gebleven en vertoont de omtrekken van een zittende menschelijke gedaante, doch met een kleine staart, zoodat de teekenaar (misschien in casu wel den verdienstelijken Heer Obreen), door een moet in den steen op 't dwaalspoor is gebracht.

We vonden echter in een kostbaar MS. van de hand van Mr. Willem van der Lely, dien de grafsteen hoogstwaarschijnlijk in minder verwaarloosden staat heeft gekend de teekening van den zelfclen grafsteen, waarbij de beide wapens nog in tact zijn voorgesteld.

Dat van den Admiraal vertoont een naar (her:) links gewende op zijn hurken zittende menschelijke figuur in Adamscostuum, blazende op een tromp(et), terwijl aan zijn voeten een harp ligt.

Helmteeken : de zittende menschelijke figuur blazende op een tromp(et).

Zou de Admiraal nu, indien hij werkelijk een *van* der *Wel* was, op den grafsteen waaronder hijzelf ook eenmaal voornemens was te gaan rusten niet zijn *juist* stamwapen hebbeu laten uithouwen??? Ook de bewering in de *Navorscher* dat de naam als *van der Tromp* nooit is voorgekomen houdt geen steek, daar Maerten Harpertsz. op den grafsteen bij den dood zijner eerste vrouw wel degelijk liet beitelen :

„Hier leyd begraven Digmus Cornelisdr. de Huysvrou van Capiteyn Maerten Harpersz. van der Tromp, starf 20 November Anno 1633 out : 34 Jaaren." 1)

Met dit steenen bewijs voor oogen moeten we hier tot de conclusie komen dat die beweerde afstamming van van der *Wel* alleen voortsproot uit de zucht om iemandl ter wille van het nageslacht z. g. meer passende voor,- ouders te bezorgen. Wat Tromp betreft, *hij zou* óók terecht hebben kunnen zeggen: Moi même, je suis UN ancêtre" !

Haarlem. M. G. W.

VARIA.

Boelens—Merens.

In aflevering no. 3, jaarg. 98 v. h. Gen. Her. Gen. *De Nederl. Leeuw,* komt eene recensie voor van een stukje genealogie door mij medegedeeld in een mijner „Voormaligc Amsterdamsche Vrouwenkloosters", waarop ik mij veroorloof een kort wederwoord te laten volgen.

De geachte recensent begint met zijne verrassing uit te drukken dat ik medegedeeld heb, dat Geertruy Boelens „niet bestaan heeft". Hij eindigt, na ontwikkeling en uiteenzetting zijner meening, zijn betoog aldus : In ieder geval mogen wij niet toestaan dat de tak Boelens-Merens geheel verdonkeremaand wordt.

Tegen dit verwijt moet ik opkomen, daar ik Geertruy Boelens, ofschoon ik haar vooralsnog geen behoorlijke plaats kan geven in de genealogie-Boelens, volstrekt niet „verdonkeremaand" heb, alhoewel op haar de maan zeer nevelachtig schijnt. Nergens heb ik beweerd dat Geertruy „niet bestaan heeft". Wel schreef ik dat een Geertruy, *zuster van Maria Boekns,* niet bestaan heeft. Ik vermeende dit zoo positief te kunnen schrijven, daar in de vele testamenten, huwelijksvoorwaarden en andere stukken van de familie Boelens, welke mij uit privaat-archieven ter inzage zijn gezonden, van geen Geertruy *als zuster van Maria* gerept wordt.

De geachte recensent daarentegen schijnt als leidraad genomen te hebben het HS. van Jan v. Wieringen. Ieder die echter in de gelegenheid is geweest het verbrokkelde archief Boelens te kunnen raadplegen, zal moeten erkennen dat dit HS , uitgegeven onder toezicht van Prof. Alberdingk Thym, zeer onbetrouwbaar is, wemelt van fouten, en dat, al wordt Geertruy daarin ook genoemd, het volstrekt nog geen bewijs is dat zij de zuster was van Maria, wier zuster Haza in het geheele HS. niet voorkomt en bij H. J. K. niet bekend schijnt. Mr. N. de Roever Azn., die de inleiding bij de uitgave van het HS. schreef, was dan ook zelf zóó overtuigd van de onbetrouwbaarheid van Het Patriciaat, dat hij onbewimpeld in de Voorrede schreef: „Ik weet, dat dit werk er enkele „(misslagen) bevat, en toch vereenigde ik mij met het „plan, om het te geven gelijk het daar lag, omdat het „niet wel mogelijk zou geweest zijn de genealogie in zijn „(haar) geheel na te werken en met bewijsstukken te „staven".

Indien nu H. J. K. „met bewijsstukken kan staven" dat Geertruy wèl de dochter van Burgemeester Andries Boelens is geweest, dan zullen de historici Z.Ed.Gestr. zeker zeer dankbaar zijn. Tot zoolang moet ik echter mijne bewering blijven handhaven dat door Ick Andries de Bruine alle broeders en zusters van Maria zijn gedagvaard. Natuurlijk liet ik de hiervoor genoemde Haza buiten bespreking. Zij toch *was,* op het oogenblik toen Maria haar broeders en zusters liet dagvaarden, nog conventuaal in het klooster van S Maria Magdalena in Bethaniën. (1)

De geachte recensent die geen bewijsstukken voor zijne redeneering aanvoert, tracht evenwel mij in tegenspraak te brengen door te beweren dat „uit het laatste der „(door mij) vijf geciteerde stukken inderdaad blijkt dat ze „(Geertruy) wel degelijk heeft bestaan". Met den besten wil der wereld kan ik uit mijn eigen stuk dat „bestaan als zuster van Maria" niet lezen. „Zoo men die naest conde gecregen" beteekent volstrekt niet dat Claes Boelezoon de volle neef was van Maria.

De „genealogische bescheiden" van Jhr. Mr. D. van Akerlaken rieken wel wat naar De Non van Krakau.

Gaarne zal ik mijne bewering naar de „prullemand" verwijzen, indien H. J. K. met bewijsstukken kan staven dat ik mij vergist heb.

Amsterdam, Mei 1898. BERNARD J. M. DE BONT.

Het is er ons allerminst om te doen de beweringen van den heer de Bont te verwijzen naar de prullemand,

(1) Volgens van der Lely. Dit opschrift wijkt eenigszins af, van dat in Rotterdamsohe Historiebladen t. a. pl.

(1) Bijdr. Bisd v. Haarl. XXII. Blz. 369 en volg.

van welke bewaarplaats we meer dan iemand anders afkeerig zijn, integendeel het was er ons alleen om te doen de studiën van den heer de Bondt in ruimer kring bekend te maken. Nu meent de geachte schrijver echter te moeten opkomen tegen onze recensie, waarin de aandacht werd gevestigd op een *dubbelzinnigheid.*

Wij hebben uitdrukkelijk de vraag gesteld of het de bedoeling van den geachten schrijver was dat Geertruy nooit bestaan heeft, of dat Geertruy geen zuster van Maria is geweest. Daar dit niet duidelijk bleek bestond er gevaar dat latere critici zich op den heer d. B. zouden beroepen om het bestaan van Geertruy geheel te ontkennen. Een dergelijk verdonkeremanen wilden wij voorkomen door er op te wijzen dat haar zoon behoorde tot de bloeverwanten van Maria „zoo men die naest conde gekregen". Te beweren dat hij daarom juist een zusterszoon moet zijn geweest, we hebben er natuurlijk niet aan gedacht. En zoo hoefden mij ook geen bewijzen bij te brengen voor de bewering dat Geertruy en Maria zusters waren, om de eenvoudige reden dat we die bewering niet geuit hebben.

Wel hebben we den heer d. B. verweten dat *hij* geen afdoende bewijzen had bijgebracht voor *zijn* bewering, omdat die afweek van hetgeen voorkomt in het handschrift van Van Wieringen, een schrijver die geenszins onfeilbaar is, maar die toch niet tot de opzettelijke falsarissen op genealogisch gebied behoort, zoodat zijne mededeelingen o. i. geloof verdienen, zoolang hun onjuistheden niet wordt aangetoond.

Dat de daartoe door den heer d. B. aangevoerde bewijzen onvoldoende waren, wordt thans door dien schrijver zelf erkend. Hij meende echter „zoo positief te kunnen schrijven" omdat in „de vele testamenten huwelijksvoorwaarden en andere stukken van de familie Boelens", welke hem „uit privaat-archieven ter inzage waren gezonden" van geen Geertruy als zuster van Maria gerept wordt. Dat in „vele stukken" van Geertruy niet wordt gerept, kan alweer weinig ter zake afdoen, (1) o. i. kan alleen het testament der ouders van Maria hier iets bewijzen. We zullen nu maar aannemen dat de heer d. B. dit stuk werkelijk in handen heeft gehad, en dat daarin alle kinderen met name worden genoemd, doch geen Geertruy. De hoofdzaak is echter dat Geertruy bestaan heeft, al is zij geen zuster maar een tante of nicht van Maria geweest.

H. J. K.

Geslacht Stapert.

(Zie kolom 78.)

Aan de Redactie.

Het was mij aangenaam de welwillende kritiek in Uw geacht blad voorkomende te mogen voegen bij die, welke ik reeds vroeger van andere zijde, ook uit het buitenland, ontving. Daar echter de Heer W. ook eenige aanmerkingcn maakt, die niet geheel gegrond zijn, neem ik de vrijheid daartegen op te komen.

De meening van den Heer W. dat een onderzoek in taalkundige richting wellicht eene geheel andere opvatting

(1) Wat bijv. huwelijksche voorwaarden met deze zaak te maken kunnen hebben ia ons niet duidelijk, men is tooh niet gewoon zijn zusters te vermelden.

veld zou doen winnen, kan ik niet deelen. De naamspellingen varieeren tusschen Stapert, Stapeert en Stapaart. Het grootste aantal wapens zijn of zijn geweest sprekende wapens, al heeft men heden, door totale of partieele onbekendheid met oude dialecten en zeldzaam bestudeerde talen, het verband tusschen naam en wapen niet altijd onmiddellijk kunnen ontdekken. Trouwens in het Handboek van den Heer Joh. Winklcr komt de geslachtsnaam Stapert niet voor. De door mij opgenomen legende of sage vernam ik uit den mond van eenige ouden van dagen uit die streek en in het zeer interessant werk van den Heer Waling Dijkstra (1), dat in hetzelfde jaar uitkwam als mijn werk over het geslacht S., komt op blz. 44 (deel 1) dezelfde legende voor. Mij was die uitgave toenmaals niet bekend. Buitendien is het ook de familietraditie. Het is heel gemakkelijk familielegendes met één woord weg te redeneeren, en daarvoor zijn eigen meening in de plaats te stellen, maar zoolang het bewijs van het tegendeel niet is geleverd, blijft de traditie van kracht, Wij zouden trouwens de afleidingen van den Heer Winkler niet allen durven onderschrijven.

De term „eerewapen" schijnt, te oordeelen naar het vraagteeken dat er achter staat, de verwondering van den Heer W. te hebben opgewekt. Tot opheldering diene dat het woord voorkomt in eene oud-Hollandsche vertaalde copie van het diploma van 9 Nov. 1547. Het is te betreuren dat deze term niet bekend is in het vocabularium van den geachten criticus

Of het wapen voorkomende op het oud cachet al of niet afschuwelijk is van conceptie, is iets dat niet ter zake dient. Het cachet in quaestie is een oud familiestuk en behoort derhalve in een familieboek thuis. Het wapen op plaat TI is eene nauwkeurige reproductie van wat op het cachet voorkomt. Het is jammer dat de Heer W., in plaats van mij, den armen man niet op de vingers kan tikken, die voor jaren geleden dat wapen aldus concepteerde Nu echter wil de familie er niets aan veranderd hebben.

In hoever ik de terminologie der heraldiek zou hebben verwaarloosd, zooals de geachte ecbrijver beweert, laat ik over aan de beoordeeling der lezers. Ik heb geen reden gevonden om in het Nederlandsch barbaarsche verhollandscht Fransche termen te gebruiken als *email, sinopel, sabel, lazuur, au naturel,* enz, wanneer echt Hollandsche woorden als : kleur, groen, zwart, blauw, natuurlijk, enz. hetzelfde uitdrukken. Rietstap. de heraldicus bij uitnemendheid, blasoneert nooit anders dan : in rood, in blauw, in zwart, enz. Volgens de Heer W. zou dus ook onze groote meester niet op de hoogte zijn van de geijkte termen der heraldiek. Dat is bepaald kras !

Consequent redeneerende zou men dan ook moeten spreken, als een volmaakt heraldicus, van : *armorieeren, armorist, ecartcleeren, gelampasseerd, gechaperoneerd, geposeerd, geaffronteerd, geagiteerd, ravissant, kokkerellen,* enz want al wie, in stêe daarvan, echt Hollandsche woorden gebruikt, heeft, volgens de heer W., geen handboeken bestudeerd en begaat zinstorende onnauwkeurigheden.

Een gouden paal *overladen* met een roode lelie vindt de Heer W. kras Och kom ! Wat de Heer W. aanhaalt is uit zijn verband gerukt. Er staat : „dat het helmteeken

(1) Uit *Friesland Volksleven van* vroeger en *later.* **Leeuwarden, 1896. 2 deelen.**

bestaat uit twee vleugels, enz. elk *beladen* met een **gouden** paal, die overladen is met een roode lelie." Ik zou **haast** moeten aannemen dat de Heer W. of de moeite niet heeft genomen te lezen wat er staat, of de plaats expresselijk maar half heeft geciteerd. Een stuk waarop zich andere figuren bevinden heet te **zijn** *beladen*, en wanneer er zich op deze laatste weder een ander voorwerp bevindt, spreekt men van overladen.

Ik heb gezegd, „overtopt met". De Heer W. zegt dat het moet zijn „overtopt van". Ofschoon het Nederlanclsch mijne moedertaal niet is, meen ik toch den Heer W. te moeten doen opmerken dat zijne uitdrukking een gallicisme is. Rietstap zegt : overtopt *door*.

Ter verdediging van mijne beschrijving van het wapen Bolman, verwijs ik naar Rietstap's *Handboek der wapenkunde*. (Editie 1857 : blz. 213).

In de lijst der familienamen (blz. 129-134) staan overal, waar van den halven adelaar sprake is, de woorden : *uitgaande van de deelingslijn*. Van de ± 30 malen dat ik hierover sprak, heb ik echter op blz. 63 en op blz. 70 een keer dit niet gedaan. Van daar het verschrikkelijk verwijt van den geachten criticus. Overal werd door mij gebezigd het woord „*gevierendeeld*". Eenmaal echter hierboven op blz. 63 werd door mij gezegd : schild in 4 kwartieren verdeeld (hetgeen toch in elk geval waar en ondubbelzinnig is), en hierop bejammert nu de Heer W. dat bij do oorzaak van deze zinstorende (?) onnauwkeurigheden niet kan doorgronden.

U dankzeggende., Mijnheer de Redacteur, voor de verleende gastvrijheid, verblijf ik

Hoogachtend

Uw dw. *dr.*

J. C. H MATILE.

Amsterdam, 28 Aug. '98

VRAGEN.

Grafzerken, die voor geheeleu ondergang behoed moeten worden.

Men kent de onhebbelijke gewoonte op dorpen, om zerken, die men liever in den muur moest metselen, vóór den ingang der kerken te verleggen, waar ze na langer of korter tijd geheel glad geslepen zijn door de voeten der kerkgangers.

In Ingen ondergingen drie zerken dit lot.

Een, van gewone grootte, ligt vlak voor de deur. Zij is *nu* nog in een staat, waarbij het de moeite waard is haar in te metselen. Maar zij moet niet veel langer daar liggen. Sinds ik haar voor 't eerst zag (Oct. '94) is zij aanmerkelijk verder gesleten. In 't midden ziet men in één schild de huwelijkswapens v. *Hattem*-v. *Wijck*; boven twee kwartieren van den man, onder twee van de vrouw. v. *Hattem* is : drie ringen met 3 punten naar buiten en 3 naar binnen, welk figuur niet bij Rietstap te vinden is. v. *Wijck* is de oude betuwsche familie : een keper, beladen met 3 St. Jac. schelpen. 't Helmteeken boven beide schilden is een opvliegende vogel. De moeder van den man voert drie ringen met 3 punten naar buiten, evenmin bij R. te vinden. De moeder der vrouw voert: een staanden ram.

Omschrift in goth. letters

An° XV° XXI sterf

Jnffer Jutta vā Wyck Bart vā Hatt

Husvrā

An° XV° 54 sterf

Bert vā Hattë dë 22 stë Dag in Januario.

De beide andere zerken zijn enorm, nog volkomen gaaf en uitnemend schoon.

De eene toont in 't midden de all. wapens, v. *Meerten* en *v. Eck* met de helmteekens en de kwartieren v. *Meerten* en v. *Eck*, *v. Eck* en v. *Meeckeren* en het opschrift:

A ° DNI. 1568. DEN. 2 0
DACH. DECEMBRIS. STARE".
DERICK. VAN. MEERTEN.
A° 1531 DEN. 7. DACH. SEP
TEMBRIS. STARF. JOFFER.
BERTA. VÄ. ECK. SYN HUI
(Op den rand:) SVROW.

De andere zerk, een pendant, heeft geen opschrift, en werd blijkbaar vervaardigd voor een der drie dochters van dit echtpaar, met haren man.

In 't midden twee wapens; dat van den man : drie. . .? (roes cl'échiquier, zooals bij Rietstap 2e druk pl. 8 n°. 6, doch met breeder voet) helmt: zittende hazewind. Kw.: *a*. drie . .? *b. een* klimmende leeuw, *c* v. *Meeckeren*. en *d*. een dwarsbalk, allen op een pilaar. 't Vr. wapen en kwartieren blijken uit bovenstaande.

Ik heb indertijd pogingen aangewend bij een lid van het geslacht v. Eck om geld los te krijgen voor 't inmetselen dezer zerken (± *f* 40 en, naar mijn voorstel, *f* 10 extra voor de arme kerkekas), maar vergeefs — na 't hooren van den prijs. Kort geleden wendde ik dito pogingen aan bij iemand uit het geslacht (v. Asch) v. Wijck, dat volgens traditie afstamt van de v. Wijcken met de schelpen, maar eveneens vergeefs.

Nu vraag ik: zijn er leden van de Ned. Leeuw, die mij willen helpen deze drie zerken te bewaren? En om de kunst, èn omdat en van *dat* geslacht v. Wijck geen enkel ander monument over is, acht ik inmetseling hoog noodig, waartoe ik aan de kerkvoogden verlof zal vragen. Ik richt deze vraag in de eerste plaats tot hen, aan wie ik reeds schreef, en aan wie ik een overdruk van dit artikel zal zenden.

Men zende mij postwissel. Wat er te veel is, zend ik terug naar evenredigheid van ieders bijdrage. Ik zal hier verslag doen van den afloop.

Ommeren bij Tiel. H. J. SCHOUTEN.
Pred.
Consulent van Ingen.

INHOUD **1898, N°. 8 en 9.**

Bericht. — Benoeming tot lid. — Genealogie de Graeff, door W. H. Croockewit. — Een en ander over de familie van Don Emanuel van Portugal, (met plaat) door C. Gijsberti Hodenpijl. — Het Wapen van Zutphen, (met een plaat) door J. A. Koopmans. — Het Wapen van Maerten Harpentsz. Tromp, door M. G. W. — Varia. Boelens-Merens. — Geslacht Stapert. — Vragen. Grafzerken, die voor geheelen ondergang behoed moeten worden.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden. Brieven te zenden aan den Secretaris den Heer Jhr. Mr C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groot-Hertoginnelaan 27.* — Bijdragen en correspondentie betreffende het Maandblad aan den Heer W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, *Balistraat 73, te 's Gravenhage.*

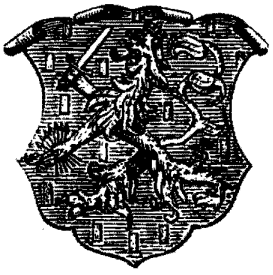

Aanvragen betreffende de bibliotheek aan den Heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg 63* te *Scheveningen.*

Penningmeester is de Heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft.*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f* 10.00.

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f* 8.00

De vorige jaargangen zijn voor leden ad *f 6.00 per* jaargang verkrijgbaar Afzonderlijke nummers worden niet verstrekt.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

No. 10. **XVIe Jaargang.** **1898.**

Het geslacht Pruyn iu Amerika.

(Vervolg van kolom **20).**

In 1831 werd hij verkozen als een lid van het „Albany Institute" waarin hij altoos een diep belang stelde.

Daarin nam hij verschillende ambten waar, zoowel als President, waartoe hij in 1857 werd verkozen en welk ambt hij bekleedde tot zijnen dood, voor een tijdperk van ongeveer één en twintig jaren.

Ter bevordering van opvoeding heeft Mr. Pruyn vele edele daden verricht. Den 4den Mei 1844, 33 jaren oud zijnde, werd hij door het Wetgevend Lichaam aangesteld als een Regent van de Universiteit van de Staat New-York, in plaats van Hon. A. J. Parker, die bedankt had en in 1862 werd hij als Kanselier daarvan verkozen in plaats van wijlen Hon. Garret Yates Lansing. Hij was meer dan 33 jaren Regent, gedurende welk tijdperk hij 15 jaren, langer dan ooit een van zijne voorgangers die eerepost bekleed heeft.

Toen Mr. Pruyn tot het ambt van Kanselier werd verheven, ging hij met hart en ziel aan het werk. De toestand van het hooger onderwijs *was* niet in eene zeer bloeijende toestand, maar hij bragt daarin eene herleving tot stand Hij bezat een volkomen begrip van wat eene Universiteit behoorde te zijn en door zijne pogingen werd eene Convocatie van Universiteiten tot stand gebragt.

Mr. Pruyn toonde veel belang in eenige der Colleges. Voor het Hamitton College, stelde hij in 1862 de Pruyn medaille in, voor de beste redevoering welke betrekking had tot de plichten van den wel opgevoeden burger ten opzigte van den Staat. Hij was tevens President van de Curatoren van het St. Stephen's College te Annandale N.Y. eene inrigting door Mr. en Nrs. John Bard ingesteld voor de opleiding van jongelieden voornamelijk tot het leeraarsambt in de Protestantsche Episcopale kerk.

Omtrent het einde van den oorlog ontstonden er eenige ongeregeldheden in eenige der liefdadigheids-gestichten onder het beheer van den Staat. Om deze ongeregeldheden te vermijden en met het oogmerk om dezelve in de toekomst te voorkomen, ontwierp Mr. Pruyn in 1866 de instelling van een Liefdadigheid Genootschap onder het beheer van den Staat. Het werd ingesteld in 1867, en hij was met eenige korte tusschenpoozen, daarvan de President, beginnende met de instelling tot den tijd zijns overlijdens en de Staat is grootelijks aan hem verschuldigd het welgelukken van eene der meest doelreikende instellingen.

Mr. Pruyn was een lid van de Vereeniging tot het „Regelen van de Wetten der Natien" waarvan de Hon. David Dudley Field L. L. D. voorzitter was. Gedurende de bijeenkomst in den Haag in 1875, nam Mr. Pruyn daarin een werkzaam aandeel, alsmede in de behandelingen, sprekende eerst in Engelsche en Fransche en eindelijk in de Hollandscbe taal, waarvoor hij grootelijksch werd toegejuicht, wijl dat de taal was zijner voorouders toen zij hier te lande aankwamen.

In 1876 werd het „Committee tot het Landmetenvan den Staat" in het leven geroepen en hij werd tot voorzitter daarvan gekozen. Dit was zoo te zeggen delaatste openbare betrekking waartoe hij werd geroepen. In 1871 werd hij door President Grant benoemd als een Lid van het Commitee ter herinnering van het honderdjarig bestaan van Amerika als eene natie, maar hij bedankte daarvoor vóór 1876.

Hij was een correspondeerend lid van de Amerikaansche „Geographische en Statistieke Vereeniging en een levenslang lid van de Vereeniging van Jonge Lieden van Albany, een lid van de Vereeniging voor een Literarisch Fonds te Londen, van de Union en Century Club te New-York en van andere vereenigingen. In zijne jeugd was hij een werkend lid van de St. Nicholas Vereeniging te Albany, welke hetzelfde doeleinde had als eene vereeniging die dezelfde naam droeg te New-York. De Vereeniging te Albany bestaat echter niet meer.

Mr. Pruyn verkreeg den graad van Meester in de Letteren in 1835 van Rutgers College en in 1845 van Union College. In 1852 van de Universiteit te Rochester den graad van Doctor in de Letteren. Gedurende de laatste jaren zijns levens besteedde Mr. Pruyn al zijnen tijd voor publieke zaken en dat zonder eenige belooning.

Ofschoon hem wettelijke schadevergoeding voor zijne onkosten toekwam, heeft hij die echter steeds geweigerd. In zijne dagelijksche omgeving heeft hij steeds dezelfde neiging ten toon gesteld. In zijn liefdadigheidsbetooningen was hij nooit opzichtwekkend. Hij bemoedigde al degenen die met hem in aanraking kwamen.

Zijn godsdienstig leven was bijzonder gelukkig. Ofschoon vroeger een ambt bekleedende in de 2de Gereformeerde Hollandsche Gemeente, waarin hij was opgebracht, besteedde hij echter de laatste helft zijns levens bijna geheel ten voordeele van de Protestantsche Episcopaalsche Kerk, waar hij een Avondmaalganger was. Hij was voor een tijd Opziener in de St. Pieters Kerk te Albany, welke vroeger bekend was als „de Kapel van Koningin Anne in de Wildernis". Hij stelde veel belang in alle kerkelijke zaken. In al zijne gedachten was hij verre van kleingeestig. Hij was een boezemvriend en een groote bewonderaar van Dean Stanley en in verscheiden opzichten kwamen zij goed met elkaar overeen.

Zijne kennis van den oorsprong van verscheidene der gebeden in de liturgie was bewonderingswaardig. Als een bijzondere boezemvriend van den tegenwoordigen Bisschop Doane, sloeg hij den vorm van het gebed voor welke nu in het gebruik is in de Diocese van Albany, voor den Gouverneur en het Wetgevend Lichaam van den den Staat en voor het nieuwe jaar.

Alhoewel hij eene groote voorliefde had voor de Engelsche Kerk, hare diensten , Cathedralen , literatuur en wetenschappen, vergat hij evenwel nooit de godsdienstige opvoeding zijner jeugd, maar woonde altoos de Godsdienstoefening, die op nieuwejaarsclag in de Hollandsche Kerk gehouden werd, bij. Zijn eenvoudig en kinderlijk vertrouwen in Christus was dieper geworteld dan iets anders in zijn gansche karakter. Andere kunnen getuigen van zijn beminnelijk karakter, zijne vriendelijke herbergzaamheid en zijne persoonlijke goedheid.

In October 1877 werd hem aanbevolen de minerale baden te Clifton Springs N. Y., te gebruiken, voor een aantal ongesteldheden welke zich bij hem hadden geopenbaard. In het begin scheen bij er baat bij te vinden, maar allengs nam zijne ongesteldheid toe en overleed dientengevolge in de morgen van den 21 November 1877.

Bijna al de Vereenigingcn met dewelke hij in verband had gestaan, en anderen op dewelke bij geen aanspraak kon maken, gaven bewijzen van deelname. Zijn uitvaart geschiedde op Vrijdag namiddag den 22e November in de St. Pieterskerk, Albany, in bijzijn van den Gouverneur, de Staatsbeambten, de Regenten van de Universiteit en een groot aantal vrienden. Op de openbare gebouwen in de stad werd de vlag half-mast gebeschen en een groot aantal openbare kantoren werden gedurende de begrafenis-plechtigheid gesloten. De Godsdienstoefening voor de begrafenis was zeer eenvoudig en werden geleid door Bisschop Potter, van New-York, Bisschop Doane, Dr. Battershall de Rector van de kerk, President Potter van Union College en verscheidene leeraren van de Episcopaalsche kerk in Albany. Nadat de dienst in de kerk was afgeloopen, werden de stoffelijke overblijfselen naar het kerkhof vervoerd, waar zij nu in een afgelegen hoek gelegen zijn, onder de schaduw van een eenvoudig kruis van graniet op welks voetstuk het volgende opschrift te lezen staat:

✚ Aeterna Fac Cum Sanctus
Tuis Gloria Munerari ✚

✚ John Van Schaick Lansing Pruyn
At Rest Novr. 21st A. D. 1877.
An Aet LXVII. ✚

✚ Until the day break and the
shadows flee away. ✚

Mr. Pruyn was tweemaal gehuwd ; de eerste maal door Rev. Horatio Potter, Rector van St Pieterskerk te Albany den 22ste October 1840, te Albany ten huize van zijn tante, Mrs. Erastus Corning, met Harriet Corning Turner, geb den 18 Junij 1822, tweede dochter van Thomas Turner en Mary Reggles Wolcl van Troy N. Y.

Mrs. Pruyn overleed den 22e Maart 1859. Een geschrift werd ter harer herinnering uitgegeven hetwelk den titel droeg van „Memorial of Mrs. John. V. L. Pruyn". Het bevatte een lofrede van Bisschop Potter, haar portret, eene rede door Rev. Dr. Sprague, en verscheidene artikelen overgenomen uit de dagbladen van dien tijd.

In de St Pieterskerk werd een zeer fraai venster ter harer gedachtenis opgericht door haren echtgenoot, ter harer herinnering alsmede ter herinnering van een jonge dochter, welke het jaar te voren overleed, genaamd Harriet Cabharine. Uit het huwelijk sproten de volgende kinderen :

219. Erastus Corning, geb. den 24 Aug. 1841. Hij bragt verscheidene jaren door onder de leiding van Rev. N. V. Calthrop, te Bridgeport, Conn. en studeerde daarna met de klas van 1863 op het College van de Staat New Jersey te Princeton en op het Trinity College, Cambridge, Engeland. Hij werd benoemd als Consul voor de Vereenigcle Staten te Caracas gedurende de administratie van Hon. W. H. Seward als Staatssecretaris, en handelde als Minister voor ons Gouvernement te dier plaatse gedurende de Revolutie in Venezuela in 1868, voor welke diensten hij grootelijks werd aanbevolen door het Departement van Staat te Washington. In 1871 ging hij naar Teneriffe, een van de Canarische eilanden en huwde aldaar met Maria de los Dolores, de eenige dochter van Augustin Velasquez van het eiland las Palmas. Hij overleed te Orotava, Tenneriffe, den 1ste February 1881, geen kinderen nalatende.

220. Mary Weld, geb. den 6 Maart 1843 ; overl. 8 Sept. 1844.

221. Harriet Corning, geb. 12 Aug. 1845, overl. 24 Maart 1847.

222. Harriet Catherina; geb. 13. Aug. 1849; overl. 25 Febr. 1858.

223. John van Schaick Lansing geb. 14 Maart 1859 ; gedoopt den 23 Maart door Rt. Rev. Horatio Potter, Bischop van New-York (Erastus Corning Pruyn broeder ; Gertrude Tibbitts Corning, Robert Lenoy Banks en Emma Rathbone Turner Banks, tante) promoveerde van de St. John's School te Sing Sing onder het Rectoraat van Rev. J. Breckenridge Gibson D.D. in Junij 1876 en van Union College te Schenectady in Junij 1880 aldaar de graad van Meester in de Letteren ontvangende ; studeerde in de Wetten op het kantoor van íle Hon. Amasa J. Parker en promoveerde van de Albany Law School den 25 Mei 1882; passeerde een exanimatie voor de Regtbank en werd als Advokaat toegelaten den 27 Mei 1882. Hij was een der beheerders van het Home-

opatisch Hospitaal te Albany in 1881 en werd in 1880 als een der directeuren van de Nationale Bank der stad Albany verkozen, waarvoor hij in 1890 bedankte.

Hij is lid van het Albany Instituut, van het Genealogisch en Biographisch Genootschap van New-York, en is de schrijver van deze genealogie. Hij is ook lid van het Genootschap van Coloniale Oorlogen, van de zonen der Revolutie, van de St.-Nicholas Society en van de Hollandsche Vereeniging.

Hij huwde den 11 Junij 1895 met Cornelia van Rensselaer Erving in de Grace Church te New-York, dochter van John Erving en van Cornelia dochter van Wm. P. van Rensselaer en uit dit huwelijk sproot voort een zoon.

223a. John van Schaick Lansing bekend als John V. L. Jr., geb. den 6 Junij 1896 te Florence, gedoopt te Albany in St. Pieterskerk door Dominé W. W. Battenball DD., 22 Oct. 1896. (De ouders en John Erving, grootvader ; Huybertie L. Bruyn, tante; Robert C. Pruyn, verwant).

Mr. Pruyn huwde ten tweede male den 7den Sept. 1865 in St. Peterskerk te Albany, door de Rt. Rev. Horatio Potter D.D., L.L.D., D.C.L., Oxon, Bischop van New-York, bijgestaan door Rev. William Tarlock, Rector van de Parish en de Rev. Robert B. Tairbain D.D. Warden van St, Stephen's College Annandale N.P. met Anna Fenn Parker, geb. te Delhi N.Y. den 26 Maart 1840, oudste dochter van Hon. Amasa Junius Parker en Harriet Langdon Roberts, van Albany.

Uit dit huwelijk met Miss Parker stamden de volgende kinderen.

224 Harriet Langdon, geb. 21 Jan. 1868 te Washington, ged. den 3de Julij 1868 in de St. Pieterskerk te Albany door Rev. William Croswell Doane D. D. Rector van de Parish Harriet Langdon Roberts Parker, grootmoeder, Mary Parker, tante en John Bard Esqr. van Annandale) huwde den 10 Febr. 1892 met Wm. Gorham Rice en heeft een zoon Wm. Gorham Jr. geb. den 30 Dec. 1892.

225 Hibertie Lansing, geb. den 8 April 1873 te Albany; gedoopt den 3de Mei 1373 in de St. Pieterskerk door den Rt. Rev. William Croswell Doane D. D., S. T. D., Bisschop van Albany (Catherina Gansevoort, Cornelia Kane Strong Parker, tante bij huwelijk, John van Schaick Lansing Pruyn, broeder).

Nadat het voorgaande was geschreven werd een gedenkpilaar opgerigt in de nieuwe Aller Heiligen Cathedraal te Albany, ter nagedachtenis aan M. Pruyn en zyne eerste huisvrouw Harriet C. Turner, door hunnen zoon John V. L. Pruyn.

Ook werd een venster in de bovengenoemde Cathedraal opgerigt, ter herinnering aan M. Pruyn, door zijne twee dochters en zijn bovengenoemde zoon.

(Wordt vervolgd).

Geslacht van Sull.

Wapen doorsneden. 1o. in rood een liggende zilveren maan weerszijden vergezeld van een gouden ster; 2o. in blauw drie in een rij (en fasce) geplaatste gouden ruiten.

Bronnen-Fragment genealogie in den stamboom der fam. Callenfels voorkomende ; de aanteekeningen zijn uit de doop- en trouwregisters van 's Gravenhage, enz.

I. Jan v. Sull .... Hij huwde te .... 28 April 1637 (1) met Magdalena van Elsbergh. Hadden tien kinderen :

1o. Lisabet v. S. geb. te .... 4 Febr. 1640, sterft .... 1737/38. Zij huwde te .... met Hendrik van Stakenburg, geb. ..., overl. 14 Dec. 1718 (2).

Kind: *A.* Ida v. Stakenburg.
B. Johanna v. Stakenburg.
C. Lisahet v. Stakenburg (3).

2o. Margrieta v. S. geb. te .... 7 Sept. 1642, overl. 's Gravenhage 13 Juni 1721. Zij huwt den 31 Jan. 1674 te 's Gravenhage met Hermanus Maas, geb. aldaar 4 Jan. 1639, vaandrig in Staten dienst, sterft 's Gravenhage 19 Jan. 1715.

Als wapen wordt hem gegeven: in zilver drie rozen met een vrijkwartier : in goud een roode zuil.

Kind: *A.* Ida Maas, geb. den Haag 19 April 1675, † ongeh. aldaar 16 April 1743.

B. Johannes Maas, geb. te Hasselt 13 Maart 1678, werd School- en Cathicaseermr. te 's Gravenhage won. in de raamstraat, waar hij stierf 11 Jan. 1777 (98 jaar en 10 maand. oud). Hij was geh. in zijne standplaats 26 Oct. 1704 met Margaretha Nisman. Zij sterft Augustus 1754.

Van hunne zeven kinderen stierven er zes jong, het 7de Willem Maas, geb. 's Gravenhage 1720 of 1721, eerst conrector der latijnsche school te Gorinchem, werd proponent en later predikant te Vierlingsbeek. Zijne vrouw is ons onbekend, alleen van zijne dr. Adriana Margarethn Maas weten we, dat zij in Juni 1773 huwde met Johan Hendrik Holsappel, predikant te Beuningen en Ewijk (Nijmegen) en in 1778 te Waarden in Zeoland.

C. Hermanus Maas, geb. te Sas van Gent 8 Aug. sterft 7 Dec. 1684.

D. Hermanus Maas, geb. te 's Hertogenbosch 5 Jan. 1690.

3o. Hermanus v. Sull, geb. te 's Gravenhage 20 Aug. 1644, st. te .... 17 Febr. 1738, en was geh. te .... den 23 Aug. 1667 met Johanna Brink (4) [denkelijk Hermans dr.].

Hunne kinderen zijn:

A. Geertruit v. S., geb. .... 21 Mei 1668, † te .... 6 Juli 1703 ; zij huwde te .... 9 Jan. 1687 met Johan Diederik van der Lis, sergeant onder de blauwe garde, geb. te .... 5 Mei 1656, gesneuveld in den slag voor Rijssel. Kinderen o. a. (5).

a. Catharina v. d. Lis, geb. 's Gravenhage 26

(1) In de eroote Kerk te 's Gravenhage werd ged. 15 Oct. 1631 Adam zn. van Wijnant Zuls.

(2) Gehuwd in de groote Kerk te 's Gravenhage 25 Nov. (1e geb. 11) 1674 Pieter (niet Hendrik) van Staeckenburch j. m. v. Rees met Lijsbeth van Sull j. d. van Orsou (orsoyen bij Krevelt) beide won. hier

(3) Gedoopt in de groote Kerk te 's Gravenhage 14 Nov. 1688.

(4) Uit het huw van Hermanus van S. en Johanna Drinkt werden te 's Gravenhage gedoopt ;
In de groote Kerk 2 Dec. 1671 Johannes; 6 Jan. 1673 Hermanus; 28 Oct 1676 Johanna Magdalena; Nieuwe kerk: 25 Juni 1680 Jacobus.

(5) Uit het huw, van J. D. v. d. Lis en Geertr. v. S. vond ik nog te 's Gravenhage ged. in de Nieuwe kerk 8 Jan. 1701 Johannes, (get. Johs. Statenbroek en Joha. v. Sull) en in de groote Kerk 10 Nov. 1688 Johanna (get. Herman van Sull).

Jan. 1695, † aldaar 29 Maart 1760 en was drie malen gehuwd.
1°. 1720 met Elbert Maas.
20. 1730 met Gerrit Allart.
3°. 1745 met Gabriel Donker (1), alle drie vleeschhouwers te 's Gravenhage.
Kind :
aa. Elizabet Allart, geb, 30 Aug. 1730, † ongeh. 's Graven- hage 2 April 1774.
bh. Catarina Donker, werd 32 jaren oud en was sedert Nov. 1773 de vrouw van Johannes Muller.

B. Belia van S., geb. te .... 25 Febr. 1670, huwt te 's Gravenhage met Nicolaas van Loenen.
Kinderen o. a. (2):
Maria v. Loenen, geh. te 's Gravenhage Nicolaas Selijn, (Seulijn), overl. aldaar 25 Sept. 1768, nalatende drie zonen en eene dr.

C. Johan v. S., geb. ... 27 Nov. 1671 (3).

D. Hermanus v. S., geb. .... 1 Jan. 1673, † te 's Gravenhage 12 Maart 1689.

E. Johannes v. S., geb. ..... 23 Oct. 1675. Zij huwde met Johannes van Wijk en hadden o. a. eene dr. (4) Maria v. Wijk geh. met Barend Jansse Buijen den 1 Nov. 1722.

F. Jacobus v. S., geb. te .... 18 Oct. 1677, † 4 Jan. 1678.

G. Jacobus v. S., geb. te .... 22 Juni † 18 Aug. 1684.

H. Catharina v. S., geb. te .... 26 Jan. 1685.

I. Maria v. S., geb. te .... 13 Juni 1686.

4°. Jan v. Sull, geb. te .... .11 Juni 1646, sterft 3 Mei daaraanvolgende.

5°. Maria v. Sull, geb. te .... 10 Juni 1648. Zij huwde 1679 met .... Feuk, en hadden een zoon Jan, die te 's Gravenhage geb. werd 2 Sept. 1680.

6°. Ida van Sull, geb. te ..... 2 Dec. 1650. Zij huwde met Koenraad Pinkenstein, gep. luitenant, majoor op het Rooversfort (5) (aan de vroeger versterkte linie tusschen Bergen op Zoom en Steenbergen).

7°. Jan v. Sull, geb. te ..... 20 Maart 1653, † 1654.

8°. Jan v. Sull, die volgt II.

9°. Elske van Sull, geb. te .... 24 Nov. 1651.

(1) 1e. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 14 Maart 1'745 Gabriel Donker wedr. met Catarina v. der Lis wed. Gerrit Allart, beide won. hier.
(2) Uit hun huw. ged. in de groote Kerk te 's Gravenhage Pieternella 14 Mei 1711.
(3) 1e. gebod in de groote Kerk te 's Gravenhage 25 April 1717 van Jan v. Sull j. m. geb. te 's Gravenhage met Elisabeth Coninckx, j. d. van Maaslandssluis, beide won. hier Vermoedelijk is deze Jan dezelfde als Johan gemerkt C.
(4) Uit hun huw. ged. in de Kloosterkerk 27 Febr. 1705 Johannes, (get.) Belia v. S. en 15 Jan. 1706 Hermanus (get.) Belia v. S.
(5) 1e. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 1 Mei 1689 van Koenraad Yinkensteyn luitenant, geb. te Utrecht met Ida van Sull geb. te Orsoy, dus niet te 's Gravenhage, beide won. hier.

10% Gerrit v. Sull, geb. te .... 21 Oct. 1662, sterft te 's Gravenhage in het St. Nicolaas gasthuis den 6 April 1741. Hij huwt te .... met Johanna Webster, geb. te Utrecht, overl. te 's Gravenhage 5 April 1737 æt. 80, (1).
Van hunne kinderen sterven er 4 jong, de 5 overigen zijn :

A. Ida v. S. geb. te 's Gravenhage 5 Febr. (ged. Nieuwe kerk 6 Febr. get. Ida v. Sull) 1689, aldaar gest. 12 Sept. 1748. Zij huwde 1°. 1712 (1e. gebod groote Kerk 29 Nov.) met Nicolaas Diesbach j. m.' geb. te Bern in Zwitserland, won. hier waar hij koopman was, en hertrouwde (1e. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 11 Oct.) 1721 Godefridus Callenfels, (zie art. Callenfels in het *Stam- en Wapenboek van aanz. Ned. geslachten*).
Uit het 1e. huw. had zij 4 kinderen:
a Johanna Catharina van Diesbach, geb. te 's Gravenhage 16 Aug. (ged. Nieuwe kerk 20, get. Gerrit v. Sull) 1713, † ongeh. te Sprang 6 Dec. 1785.
b. Johannes van Diesbach, geb. te 's Gravenhage 12 Jan. 1715, (ged. Nieuwe kerk 20 Jan.) deze was aldaar godsdienstleeraar 1745, zeer geoefend in Theologie, tevens correspondent der *Amsterdamsche- en Haarlemsche Courant*, sterft te 's Gravenhage 15 Aug. 1793; huwt Sept. 1758 Maria Maas, (zijne nicht), handelende in sayet en kousen, overl. te 's Gravenhage 1 Aug. 1811. Van hunne acht kinderen worden de namen medegedeeld.
c. Antonetta Diesbach, geb 's Gravenhage 20 Dec. (ged Nieuwe kerk 22) 1716, † aldaar ongeh. 1795.
d. Klasina Diesbach, geb. 's Gravenhage 18 Maart (ged. Nieuwe kerk 26) 17 19, † aldaar ongeh. 1795.

B Gerrit van Sull, geb. te ... 5 April 1688 of 90, sterft te Amsterdam 20 Oct. 1775. Hij huwt te 's Gravenhage 18 Dec. 1715 met Helena Leunk, geb. aldaar 12 Nov. 1688 en overl. 12 Dec. 1766 (2).
Van hunne 13 kinderen volgen er hier drie:
a. Johannes v. S., geb. te 's Gravenhage 5 Dec. 1718, † ongeh. .... 1772.
b. Gerrit (Gerardus) v. S., geb. te 's Gravenhage 8 Dec. 1728, hij overl. te Amsterdam 8 Dec. 1781, aldaar geplaatst aan de O.-I. Kamer. Hij huwde er Johanna Catharina Kosterman overl. aldaar 26 April 1773, hertrouwt Sept. 1773 met Anna Maria Duys (3).

(1) 1e. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 15 April 1685 van Gerrit van Sull j. m. v. Orsouw met Johanna Wepzer geb. te Utrecht, beide won. hier. Ik vermoed dat deze 10 kinderen allen te Orsouw geboren zijn.
(2) 1e. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 29 Nov. 1716 van Gerrit van Zul j. m. geb. hier met Helena Lenks (?) j. d. geb. te Lochem, beide won. hier, alwaar ik hunne volgende kinderen gedoopt vind: in de groote Kerk 5 Dec 1717 Johannes; 18 Juli 1723 Johanna Maria; 29 Mei 1726 Jacobus, (get) Gerrit en Magda. v. Sul; 8 Dec. 1728 Gerrit; 26 April 1730 Jacobus; Kloosterkerk 26 Juli 1720 Andries.
(3) 1e Amsterdam stierf volgens eene advertentie 14 Nov. 1881 een zoontje van R. H. van Sull en M. van der Schelden — vermoedelijk is de vader een afstammeling van dezen Gerrit v. Sull.

c. Jacobus v. S., geb. te 's Gravenhage 25 April 1730 ; hij vertrekt in 1755 naar Batavia, waar hij 1 Sept. 1763 overl. is.

C. Louwerens v. S., geb. ....; hij huwt met Judik van Zanten (1).
Kind: Johannes v. S., geb. te 's Gravenhage in Oct. 1728.

D. Magdalena v. S. (2), geb. te 's Gravenhage. Zij won. te Middelburg, huwde 3 Nov. 1733 (le. geb. groote Kerk te 's Gravenhage 11 Oct) met Petrus Wilhelmus Callenfels j. m. ook won. te Middelburg, zoon van reeds genoemden Godefridus Callenfels uit zijn le. huw. met Alida Maria Kiggelaar. Zijne vrouw moest dus moeder zeggen tegen hare zuster.

E. Johanna v. S., geb. te 's Gravenhage 29 Maart 1701, aldaar † 30 April 1759 en er geh. 18 Dec. (le. gebod 5 Dec.) 1728 met Gerrit van Gogh j. m., geb. te 's Gravenhage 14 Febr. 1703, overleden aldaar 27 Sept. 1752.
Uit hun huw. de volgende kinderen:

a. Hendrik Leendert v. G. geb. te 's Gravenhage 31 Oct 1729 (ged. groote Kerk 2 Nov), sterft in het gasthuis te Middelburg 1769, en was geh. 31 Mei 1750 met Anna Elisabet Kuiper, geb. 's Gravenhage 31 Maart 1723 † 1766, nalatende een zoon Joh. Gerhardus v. G.

b. Gerhardus Johannes v. G. geb. te 's Gravenhage 3 Febr. 1731; hij werd klerk ter tbesorie van Willem IV en V, en sterft ongeh. in 's Gravenhage 1 Maart 1777.

c. Johannes v. G. geb. te 's Gravenhage 9 Nov. 1733 (ged. groote Kerk 11 Nov.) † 14 Maart 1735 ongeh. (?)

d. Johanna Drisia v. G. geb. te 's Gravenhage 27 Oct. 1735 (Gedt. Groote Kerk den 30 Oct.) Zij huwt te 's Gravenhage Juli 1778 met Gerrit v. Helden Pieterzoon, notaris en procureur. Hij sterft aldaar 31 Maart 1786. æt 47.

II. Jan van Sull geb. te ..... 28 Dec. 1655, luitenant der Staten. (Hij kwam met attestatie uit Hulst te Sluis 7 Juli 1695 als sergeant eener Comp. van Arbach (?) en vertrok van daar met zijne vrouw Maria Sofia Schradder 19 Mei 1699).
Hij huwde driemalen 1°. te .... met Maria Valander, gest. te Sluis 22 Oct. 1694, 2°. te .... met Maria Sofia Schradder, 3°. te ..... met Johanna Kuijne
Bij deze drie vrouwen had hij 24 kinderen, als o. a

1°. Johannes Willem v. Sull, geb. te .... 8 April 1698, † 3 Juli 1719 (2).

2°. Johannes Willem v Sull, geb. te .... 31 Mei

(1) le. gebod groote Kerk te 's Gravenhage 25 April 1728 Laurens van Zul j. m. met Judith van Zanten j. d. beide geb. en won. hier.
(2) In de Kloosterkerk werd 19 April 1697 ged. Magdalena dr. van Gerrit v. Sull en Joh. Wepster (get.) Magd. van Sull — vermoedelijk deze. — Eene Magdalena Cornelia van Sul, huwde als j. d. 4 Nov. 1711 te Hulst met Willem Weye, schoolmeester van Hontenisse, wedr. van Adriana de Ruyter. Vermoedelijk is er wel verwantschap tussohen deze naamgenoten.
(2) 'k vermoed 1719 niet goed te zijn, doordien in 1'701 reeds zijn naamgenoot geboren werd.

1701; hij werd procureur te Geertruidenberg, alsmede diaken en † er 2 Jan. 1749. Hij trouwde te Geertruidenberg (?) 22 Juli 1725 met Adriana van Wel, geb. aldaar 10 Sept. 1693, er † 26 Nov. 1752, wede. van Kap. Paulus de Flouw. Kinderen : 6,

a. Maria v. Sull, geb. te .... 2 Juni 1726, † te ... 21 Aug. 1763, geh. te ... 17 Juni 1747 met Wilhelmus van Reupsaadt, geb. te .... gest. te .... 28 Jan 1753.
Kinderen 3 :
a. Jan Willem v. R , geb. te Geertruidenberg 12 Nov. † 7 Dec. 1747.
b. Adriana v. R. geb. Breda 14 Nov. 1748.
c. Andries Josefus Wilhelmus v. R. geb te Namen 30 April 1751, † Geertruidenberg 18 Juni 1751.

B. Roeloff v Sull, geb. te ... 25 Nov. 1727, sterft te Geertruidenberg 2 Jan. 1749, hij was kollekteur v. d. graaflijken tol v, Geervliet, assistent op het kantoor van al de onbeschreven gemeene landsmiddelen te Geertruidenberg en huwde aldaar 16 Febr. 1766 met Adriana Spuybrok, aldaar geb. 29 Juli 1732. Hunne 4 kinderen, denkelijk allen geb te Geertruidenberg, zijn :

a. Adriana v. S. geb. 14 Jan. 1767, † Dordrecht 20 Aug. 1833, geh. in hare geboorteplaats Oct. 1786 met Marinus Cop geb. . . . overl. te Geertruidenberg 31 Dec. 1788. Zij hertrouwde met Hendrik Giltay Cz.

b Wilhelmina v. S. } tweelingen, geb. 24
c. Johanna v. S. } Sept. 1768. De eerste † 23 Maart 1769

d. Jan Willem v. S., geb. 1 Febr. 1773.

C. Johanna Cornelia v. S., geb. te ... 20 Aug., † 23 Oct. 1730.

D. Cornelia Johanna v. S., geb. te .... 16 Dec. 1731, † 20 Febr. 1736.

E. Adriana Johanna v. S., geb. te .... 29 Oct. 1733, † 14 Juli 1735.

F. Jan v. S., geb. te .... 11 Aug., † 30 Dec. 1735.

3°. Jacob van Sull geb. te .... 12 Dec. 1703. Hij vertrok naar O.-Indië.

4°. Gillis v. Sull, ged. te Sluis 27 Dec. 1705.

5°. Abraham v. Sull, geb. te .... 9 Jan. 1715. Hij vertrok naar O.-Indië (1).

6°. Isaac v. Sull, geb. te .... 12 Sept. 1717, † te Gorkum ongehuwd (?) in 1741.

7°. Debora v. Sull, geb. te .... 8 Juni 1722. Zij huwt te .... 29 April 1759 met Jan van Oje, bleeker te Oud-Beierland en had een zoon Antonie v. 0. geb. te .... 10 Sept. 1760.

(1) 6 Aug. 1796 werd te Batavia de nalatenschap verkocht van den ab intestato overleden assistent Willem Arend van Sull, waarvoor zich niemand als rechthebbende had opgedaan. Denkelijk wel een afstammeling van een dezer twee naar O.-Ind. vertrokken broeders.

8°. Benjamin v. **Sull,** geb. te .... 15 Nov. 1723, cadet bij de infanterie, sergeant-cadet, later burger te Brielle. Hij huwde te .... 23 Sept. 1742 met Maria Scharendijk, geb. te .... 21 Mei 1724 ; zij verwekten zes kinderen.

A. Johannes Willem v. S., geb. te .... 10 Juni en † te ...., 10 Juli 1744.

B. Johannes Pieter v. S , geb. te .... 26 Nov. 1750, † te .... 10 Maart daaraanvolgende.

C. Johannes Willem v. S., geb. te .... 26 Sept. 1754.

D. Jacob Cornelis v. S., geb. te .... 27 Jan. 1761.

E. Barbara v. S., geb. te .... 3 Juli 1763.

F. Abraham v. S., geb. te .... 11 Maart 1767.

Of deze nakomelingen hebben nagelaten wordt niet gemeld, doch denkelijk wel, want in mijne aanteekeningen vond ik dat volgens eene advertentie te Molenaarsgraaf 6 Nov. 1850 overleed, ruim 35 jaren oud Adriauus Jan van **Sull,** echtgenoot van M. J. **Lukwel.** In een gedrukt werk over de oude grafschriften in de St. Romboutskerk te Mechelen, vond ik eene geslacht van **Sull** of **Zull,** waarvan een met het predikaat van Jonkheer.

's Gravenhage. Medegedeeld door FRED. **CALAND.**

Nederlanders sedert 1836 te Wiesbaden overleden, aldaar begraven of wel naar Nederland overgebracht.

Door eene bijzondere vergunning inzage bekomen hebbende van het z. g. „lijkenboek", te Wiesbaden, d. i. het register der genen die in het lijkenhuis op het oude Friedhof aldaar tijdelijk werden bijgezet (als zijnde gestorven in hôtels, pensions en dergelijke), volgt hieronder eene opgave der Nederlanders die in die registers werden aangetroffen als te Wiesbaden te zijn begraven of wel naar Nederland of elders te zijn overgebracht.

(Begraf. Reg. No. 1836) *Wilhelm Rudolph Zimmerman* uit Zwolle, 29 jaren, † 1836, begraven 14 Mei 1836.

(Lijkenboek.) *Sophia Maas,* van Amsterdam † 1843, 21 jaar, bijgezet 28 Augustus (No. 611).

Id. *Herman Klein,* Rentenier, uit Wageningen, 58 jaar, 6 m. 25 d., † 9 Augustus 1851, begraven 12 Augustus d. a. v. (No. 1902).

Id. *Heinrietta Johanna Smidt,* geb. *Haas,* uit Amsterdam, 39 jaren, 6 m., 21 d. (de man is doctor) † 1 Augustus 1855, begraven 3 Augustus d. a. v. (N°. 2657).

Johnnn Heinrich Gasselbach, uit Amsterdam, † 27 Augustus 1856, oud 35 jaren, begraven 30 Augustus 1856, (No. 2824).

Ferdinand Lohndorff, Sergeant uit 's Gravenhage, 42 j., 7 m., 24 d., † 1 September 1856, begraven 3 September 1856 (No. 2827).

Hannette von Gringel, geboren *Wabilla (?)* uit Amsterdam, † 20 December 1858, begraven 24 December 1858, (NO. 3270) De man is grondbezitter.

Louisa Magdalena Baarduin, uit Amsterdam, oud 16 dagen, † 14 Augustus 1848, begraven 18 Augustus cl. a. v. (No. 1405).

Friedrich Kass (?), uit Amsterdam, † 8 Maart 1862, begraven 11 Maart 1862, oud 80 jaar (zonder Nr.j

Heinrich Wijnands, uit Amsterdam, oud 34 jaar, † 20 **Maart** 1862, begraven 23 Maart 1862 (zonder Nr.)

Karel Leinlain, veearts, 80 jaren, † 19 Juni 1876, begraven 21 Juni 1867.

Floris Hall, Advocaat, † 30 October 1868, begraven 1 November 1868.

. . *Hoogland,* rentenier uit Amsterdam $38^3/_4$ j., † 12 Maart 1869, begraven 15 Maart 1869.

Wed. *R. Köhler* uit Rotterdam, † 29 September 1869, begraven 2 October 1869.

Overste (Hauptman) *Karl Maubach,* † 18 Juli 1870, begraven 21 Juli 1870, oud 61 jaren.

Karl Laon (Laan?) Deputirter, 47 jaar † 31 Mei 1873, begraven 2 Juni 1873.

Theodoor Oy da Coul (1) (op *de Coul ?*) *van Cornwerd* (*?*) (aus Holland) † 17 Maart 1874, begraven 20 Maart 1874, 23 jaar

Wilhelm (Willem) *Bürger,* uit Rotterdam, $48^1/_2$ jaar, Rentenier, † 9 Juni 1874, begraven 11 Augustus 1874.

Herman Rahussen, Lid dereerste kamer van de Staten-Generaal, 57 jaren, uit Amsterdam, † 24 Mei 1875, 26 Mei d. a. v. naar Amsterdam overgebracht (235).

Johann Heinrich Doths, 68 jaar uit Amsterdam, † 5 Juli 1879, begraven 8 Juli 1879 (316).

Wilhelm Vos, uit Wassenaar (nabij Leiden), 29 jaren, † 31 Januari 1880, begraven 4 Februari 1880 (45).

Jan Jacob Bassecour, uit **'s-Gravenhage,** oud 9 jaren, † 25 Mei 1881, begraven 28 Mei 1881 (233)

Murial Llanghalin, $4^3/_4 j$, uit Indië, † 30 Juni 1881, begraven 2 Juli 1881.

. . . . *Gransberg, 30* jaar, † 4 September, begraven 7 September 1881.

Wed. *Joseph Keulemans,* † 1 September 1881, begraven 3 September 1881, oud 70 jaren.

Lodewijk Wilhelm Cuphede, uit Haarlem, oud 40 jaren, † 5 Februari 1882, begraven 8 Februari 1882 (86).

Carl Johann Matthes, Professor uit Amsterdam, † 8 Februari 1882, begraven op het nieuwe kerkhof aan de Neroberg 11 Februari 1882 (97) oud $70^3/_4$ jaar.

Adriaan Moeras, Koopman, oud 60 jaren, † 19 Juli 1882, begraven 22 Juli 1882 (441).

Professor *Johannes van Oosterzee,* oud 65 jaren, † 29 jaren, † 29 Juli 1882, 31 Juli 1882 naar Utrecht overgebracht.

Arnoudina Maria Huyghens Backer, † 18 October 1883, 20 October 1883 naar Amsterdam, (522) oud 36 jaren.

Johannes Heinrich Berns, oud $37^1/_2$ jaren, † 15 September 1884, begraven 18 September 1884 (743)

Frans Markensie of *Mackenzie, oud* 42 jaren, † 6 October 1884, begraven 9 October 1884 (773).

Quirijn Blaauw, 58 jaren van Amsterdam, † 29 December 1884, begraven 2 Januari 1885 (1).

Wed. *Christina Ripping* (sic), † 20 Februari 1885 ; 21 Febr. 1885 naar Amsterdam, 67 jaren (88).

Wilhelmine van *Citters,* † 10 April 1885, begraven 13 April 1885, 66 jaar (204).

Herman Bruggeman, koopman, $37^3/_4$ jaar, † 26 April 1885 ; 28 April d. a. v. naar Rotterdam (253).

Dr. *W. J. A. Jonkbloet, 69* jaar, † 19 October 1885, begraven 22 October 1885 (neue friedhof) (241).

Gail-Mulder, wed. van den Generaal-Ingenieur (General

(1) Op den Oordt.

ingineur) oud 81 jaar, † 29 November 1885, begr. 3 December 1885 (293).

Michiel Adriaan Wichers, Rechter, 49 jaar, † 12 April 1886 ; 15 April 1886 naar Utrecht

Alfons Straatman, 35 jaar † 19 Juli 1886, begraven 21 Juli 1886 (314).

Hermina van Houten, uit 's Gravenhage, oud 36 jaren ; † begraven 16 November d. a. v. (526).

Herman Friedrich Leuveling Tjeenk, $53^3/_4$ jaren, † 11 Januari 1888, begraven 14 Januari 1888 (611).

Gustav Diepen, uit Holland, 40 jaren † 13 April 1890, begraven 16 April 1890. (191).

Henriette de Stoppelaar, † 1 Juli 1890, begr. 3 Juli 1890, naar Offenbach overgebracht (345).

Philip Jacob Friederich, oud 74 jaren, † 15 Januari 1891, begraven 19 Januari 1891 (28).

† 30 Juli 1892, Rentner *Carp*, van Helmond, begr 2 Aug. 1892.

† 15 December 1892, Dr. *Berend Carsten*, $63^1/_2$ jaar, begr. 19 December 1892.

† 29 Januari 1893, Hauptman *Henry Wieringa*, $55^1/_2$ j. begr. 1 Februari 1893.

† 11 Mei 1893, *Marie Wilhelmine,* echtgen. van *Carl August Manssen*, $57^1/_2$ j., 12 Mei 1893 naar Utrecht overgebracht.

† 10 Juni 1893, *Adolph* Graf von Hompesch, van 's Gravenhage, 60 jaar, naar Holland overgebracht.

† 11 Augustus 1893. Fraul. Sara *Catharina van Deventer,* $43^1/_2$ *j.,* begr. 14 Aug. 1893.

† 3 Januari 1894, *Johanna*, Ehefrau des Rentner's *Louis Wichers, 32 j. 5* Januari 1894, naar Holland overgebracht.

† 18 Juni 1894, *Adriaan Frans van den Bosch Blokhuis,* geb. te Sassenheim, 25 j., begraven op het nieuwe Friedhof 21 Juni 1894.

† 26 Augustus 1894, *Herman Post,* Bankier te 's Gravenhage, $64^3/_4$ j., begraven 29 Augustus 1894.

Carl Friedrich Overhoff, uit Amsterdam, † 24 September 1894, begraven 27 Sept. 1894.

† 3 Juli 1895, *Gerhard Sauerbier,* van Rotterdam, 59 j. naar Rotterdam overgebracht.

† 1 Mei 1896, Wed. *Cornelia Susanne Coopman,* naar Utrecht overgebracht 3 Mei 1896.

† 17 Mei 1896, Wed. *Cornelia van Lennep*, begraven 20 Mei 1896.

† 23 Februari 1897, Wed. Anna *van Breugel,* van Amsterdam, begr. 26 Februari 1897.

† 9 April 1897, *Charles Bernhardt Labouchère*, $79^1/_2$ j. naar Rotterdam overgebracht 14 April 1897.

Wiesbaden. R. P. VAN DEN BOSCH.

AANKONDIGINGEN.

Het archief van de Malen.

Wij ontvingen een hoogst belangrijk werk ten geschenke, getiteld : „Het archief van het zeer oude en voorname collegie van de Malen op het Hoogland buiten de Stad Amersfoort, woordelijk naar het origineel berustende in Rijksarchieven te Utrecht door J. F. X. van den Bergh, archivaris van het college", uitgegeven te 's Gravenhage bij Martinus Nijhoff 1898. **Het** zijn drie lijvige net-gebonden boekdeelen, waarvoor we den schrijver hartelijk dank heeten, namelijk Deel III, IV en V, terwijl de beide eerste deelen later zullen volgen.

Deel III bevat de rekening der maalschap van 1552—1590, 1590-1642, 1642-1668, 1668—1708. De rekeningen van 1708 tot 1747 zijn verloren gegaan ; deel IV bevat die van 1747-1780, 1780-1805, 1805-1830, 1830-1862, 1862-1890.

Het vijfde deel eindelijk is het „Memoriaalboek van verscheidene ordonnantiën, schouw-brieven en anderen nunimenten competerende de heeren geërfdens van de Malen op 't Hooglandt, welke Malen al voor de jare 1282 bekend zijn geweest", zijnde een verzameling van schouw-brieven betreffende de Bunschoter Veen- en Veldenlijk enz. en andere ordonnantiën Amersfoort en Eemland betreffende.

De historische waarde van het werk hier onbesproken latende, bepalen wij ons tot de mededeeling aan onze leden dat het ook uit een genealogisch oogpunt hoogst belangrijk is. Men vindt er een onnoemelijk aantal Amersfoortsche en Eemlandsche familienamen in en kan de geslachten dikwijls regelmatig van vader op zoon volgen. Om daarvan een voorbeeld te geven zullen we hier mededeelen wat er in te vinden is betreffende Amersfoortsche de regeeringsfamilie van Goudoever, wier genealogie naar we meenen weinig bekend is (1).

Van *Goudoever.*

In het midden van de 17de eeuw komt zekere Tonis Lammersz of Lambertsz veelvuldig in de rekeningen voor en wel in dubbele of driedubbele kwaliteit. Hij was namelijk deurwaarder en nam als zoodanig de functie waar van bode van het college, waarvoor hij „nae ouder gewoonte" een jaarlijksch salaris genoot van 2 gulden en 10 stuivers. Tevens was hij „collecteur van de poldre de Hondt" en inde als zoodanig de dijkgelden, die de geërfden van de Malen aan dat polderbestuur schuldig waren wegens acht dammaten lands, in die polder gelegen.

Gedurende een twintigtal jaren komt genoemde Tonis in beide kwaliteiten op de rekeningen voor. De laatste maal dat hij voorkomt wordt door een gelukkig toeval ook zijn familienaam er bij vermeld, die anders altijd achterwege was gelaten: op blz. 503 leest men : „den 20sten Juny 1662 betaelt aen Thonis Lambertsz Weerhorst als collecteur over de polre de Hondt" enz.

Het volgend jaar was hij overleden en nam zijn schoonzoon zijne functies waar. Blz. 510 leest men : „Den 21 Mey 1663 ontvangen van Roelif Erasmus schoonsoon Thuenis Lammerse Weerhorst deurweerder de somma" enz. ; Blz 511, „Den 29 Juny 1663 betaelt aen Roelif Erasmus schoonsoon van Thuenis Lammerse Weerhorst als in plaes van zijn schoonvader saliger collecteur over die polder die Hont" enz.

Evenals de schoonvader Tonis Lammersz in den regel bij zijn vaders voornaam placht te worden aangeduid, was dit blijkbaar met den schoonzoon het geval, de vader van dezen Roelof zal Erasmus geheeten hebben terwijl zijn geslachtsnaam was van Goudoever.

„Den 7en Juli 1664 betaelt aen Rudolf Erasmus van „Goudtoever deurwaerder als collecteur van de Hondt", enz. (blz. 519).

Niet enkel als collecteur van de Hond was van Goudoever zijn schoonvader opgevolgd, ook de bodediensten van het

(1) In de veiling-Vorsterman van Oyen Cat. nº. 490 kwam voor een „kaarte van de polders der Eemlantsche lage landen etc. Ao 1666 waarop het wapen van V. Goudoever.

college der Malen werden ouder gewoonte voor f 2,50 door hem waargenomen : „Betaelt aen Roeloff Erasmus Goudtoever twee gulden thien stuyvers voor syn diensten naar ouder gewoenten".

De naam wordt afwisselend Goutoever, Goudoever of Goudtoever eenmaal Goudoven gespeld, met of zonder *Van* er voor, doch Van Goudtoever met dt was in de 17de eeuw blijkbaar de regel. Zijn voornaam wisselt af tusschen Roelf, Roelof en Rudolph. De vadersnaam Erasmus werd er aanvankelijk altijd bij vermeld, maar verdwijnt na eenige jaren.

Het jaar 1687 is het laatste, waarin de deurwaarder als bode fungeert, in 1688 vindt men wel „aen Goudoever wegens de Hondt", doch in plaats van het gewone „aan den deurwaarder voor zijn diensten" heet het nu : „Item aen den boode van het collegie volgens oude gewoonte — 2. 10. — Uit de volgende rekeningen blijkt dat de nieuwe bode Gijsbertvan Gent heette.

Waarschijnlijk was de reden voor die verwisseling hierin gelegen dat de familie van den deurwaarder zelfin het college zitting had gekregen (1). Zijn zoon Antonis (blijkbaar naar grootvader Tonis genoemd) onderteekent mede de rekening van 1693 als één der geërfden en treedt kort daarna op als rentmeester. Blz. 674 „Anno 1693 en 1694 syn Rentmeesters geweest Willem Corton en Antoni Goudoever".

Dat niettemin zijn vader, de gewezen bode ,nog steeds het ambt van deurwaarder vervulde en in die hoedanig heid ook aan het college zijn diensten praesteerde, blijkt uit de rekening door zijn zoon als rentmeester in 1693 afgelegd, waarop de deurwaarder van Goudoever voorkomt, als hebbende 1 gulden en 7 stuivers ontvangen, „voor 't afslaan van 3 perceelen lants".

De rekening van den rentmeester Antoni van Goudoever die op 15 Juli 1698 werd goedgekeurd was niet door hem zelf als geërfde medeonderteekend, maar door S. van Goudoever, dien we verder niet weder aantreffen. Nadat Antoni in genoemd jaar als rentmeester was afgetreden, vindt van hemzelf weer als onderteekenaar.

Intusschen was de functie van collecteur van de Hond van zijn vader op hem overgegaan. In 1692/93 ontving Roelof Goudoever nog het dijkgeld, in 1695 heet het „Alsmede aen den heer Anthonis Goudoever het dyckgelt van 't landt en de Hondt over de jaeren 1693, 1694 ende 1695 alsoo de twee eerste jaeren en voorgaende reeckeninge sijn geomitteerd".

We mogen hieruit opmaken dat de oude Roelof in 1693 overleden is. Zijn zoon Antony bleef slechts enkele jaren collecteur van de Hond. want hij werd in 1696 vervangen door Hermanus Caen, die een ander maal „Hermen Kaan procureur" genoemd wordt. Evenwel was Antoni in 1707 nog in leven, daar hij toen de rekening nog mee heeft onderteekend.

Ongelukkigerwijze ontbreken de rekeningen tusschen 1709 en 1746, we missen daardoor een generatie uit de genealogie der Van Goudoever's. Hendrik van Goudoever, dien men in 1747 vermeld vindt als innende het zeedycksgeld van de polder Nieuwland, zal wel geen zoon maar een kleinzoon van Anthony zijn geweest. Hij inde het dijkgeld tot 1767 en werd toen door Wijnand Pannekoek vervangen.

Onder de onderteekenaars van de goedgekeurde rekening van 1747 vindt men mede als geërfde H. van Goudoever. Van 1769 tot 1779 was Hendrik van Goudoever rentmeester. Ook onder de geërfden die de rekeningen onderteekenden komt in die jaren nog een H. van Goudoever voor, doch dit slaat waarschijnlijk op een ander wellicht een broeder van Hendrik, althans in 1769 en 1771 luidt de onderteekening voluit Huybregt van Goudoever.

H. van Goudoever komt als geërfde voor tot 1792, daarna treedt R. A. van Goedoever op, die tot het jaar 1798 wordt aangetroffen.

Scheveningen, Sept. 1898. H. J. K.

(1) Vermoedelijk door huwlijk.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Martin von Heuwel, was 18 Juli 1620 koopman (Mennonit) te Amsterdam in de Keizerstraat, afkomstig van Goth in het Kleefsche, huwde 17 Augustus 1612 te Middelburg met Marg. de Wahle van Haarlem.

Wie waren zijn ouders en nakomelingen. (Amsterdam?) Wapen: Leeuwen en Jagdhoorns of dwarsbalken met een ander figuur.

Majoor VON HOEWEL in *Thorn*, *Westpreussem.*

Van Heemskerck.

In het archief der gemeente Rotterdam vind ik de volgende kinderen van Louis van Heemskerck en Johanna Rietveld :

Hendrik Casimir, gedoopt te R. 30 October 1661, getuigen: Hendrik Casimir, Graaf van Nassau, Adriaan de Jong en Magdalena de Jong.

Frederik Boudewijn, gedoopt te R. 11 Maart 1663, getuigen: Maria, Prinses van Oranje, Gijsbertus van den Burg, Willem van Barneveld en Maria van Heemskerck.

Maria, gedoopt 21 September 1664, getuigen : Leendert en Maria van Heemskerck, en Pauwel en Magdalena Slingeland.

Wie was deze Louis van Heemskerck, en wat is er verder van zijne descendenten bekend ?

W. H. CROOCKEWIT.

Van Neakirchen gen^d. Nijvenheim.

(Zie kolom 127.)

Carel v. N. gen^d. N. sterft 5 Sept. 1783. Zijn zoon Carel Joost geadmitt. in de ridderschap van Nijmegen, 1784. — Gesuspendeerd bij de revolutie 1787. Gaat naar Oost-Indie. Hij trouwt 1°..... van Aersen in Oost-Indië, ten 2°. Catharina Johanna Bosch, Cornelis Jan en Catharine Louise Galles Dr. (1)

Arnhem. J. D. WAGNER.

(1) Zij hertrouwde Cornelis de Veije, Kol. O. I. L.

INHOUD 1899, N°. 10.

Het geslacht Pruyn in Amerika. — Geslacht van Sull, door Fred. Caland. — Nederlanders sedert 1886 te Wiesbaden overleden, aldaar begraven of' wel naar Nederland overgebraoht, door R. P van den Bosch. — Het archief van de Malen, door H. J. K. — Vragen en Antwoorden. Martin von Heuwel. — Van Heemskerck. — Van Neukirchen, genaamd Nijvenheim.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden Brieven te zenden aan den Secretaris den Heer Jhr. Mr C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groot-Hertoginnelaan 27.* — Bijdragen en correspondentie betreffende het Maandblad aan den Heer W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, *Balistraat 73,* te *'s Gravenhage.*

Aanvragen betreffende de bibliotheek aan den Heer Mr. H. J KOENEN, *Kanaalweg* 63 te *Scheveningen.*

i'enningmeester is do Heer C.F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . *f 1000.*

Zij die buiten 's Gravenhage wonen *f*6.00

De vorige jaargangen zijn voor leden ad *f* 6 00 per jaargang verkrijgbaar Afzonderlijke nummers worden niet verstrekt.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. **XVIe Jaargang.** **1898.**

Ecuyer = Jonkheer.

Du choc des idées surgit la *lumière.* Mijn volgend schrijven heeft geen ander doel dan de waarheid van dit spreekwoordelijk gezegde opnieuw te bevestigen. Onvrede zal uit de ideënbotsing niet geboren worden.

In mijne studie over de *Heerlijkheid Zoelhem en de Huygensen* heb ik, volgens den heer Wildeman, mij „schuldig gemaakt aan het toekennen van het praedicaat van *Jonkheer* aan eene familie, die volstrekt niet in den Nederlandschen adel is *verheven* of *ingelijfd* en ..... nooit daarvoor in aanmerking zou kunnen komen" (1). Mijn geachte tegenspreker vindt er namelijk bezwaar in, dat ik den heer Léon van der Elst — 3 Mei 1892 gehuwd met Jonkvrouwe Marie van Vessem — en de kinderen uit dat huwelijk gesproten, jonkheeren genoemd heb. Blijkbaar heeft mijn schriftelijk antwoord op de vraag des heeren Wildeman „wat mij bezield had dit af te drukken" dezen niet volkomen bevredigd. 't Zij me derhalve vergund te dezer plaatse kortelijk de redenen aan te geven, waaruit, naar ik in gemoede vertrouw, het goed recht dezer betiteling zal blijken.

De heer W. heeft volkomen gelijk waar hij beweert, dat de bedoelde familie van der Elst niet behoort tot den *Nederlandschen* adel; evenmin behoort zij daartoe als bv. Prins von Bismarck of als de baronnen von Salmuth en von Gundlach, die eveneens op mijne geslachtslijst van den neventak der Huygensen voorkomen. De door mij bedoelde Belgische familie van der Elst staat in geenerlei verwantschap tot de gelijknamige Noordnederlandsche families, en woont sinds 4 eeuwen in Zuid-Brabant. Maar wijl zij tot den *Belgischen* adel behoort, komt haar het praedikaat *Jonkheer* m. i. onbetwistbaar toe. Ziehier waarom.

In België geldt nog steeds, 't geen den heer W. ontgaan schijnt te zijn, in zake van titels en praedicaten des adels, de regeling van koning Willem 1: bepaaldelijk de Koninklijke besluiten van 13 Februari 1815 en 25 Juli 1825, zooals o. a. blijken kan uit het gezaghebbend, half-officieel werk : *Législation héraldique de la Belgique* (1595 – 1895), — *Jurisprudence du Conseil héraldique (1844-1895)* par Léon Arendt, directeur général au ministère des affaires étrangères et Alfred de Ridder, chef de bureau au même ministère. Bruxelles, Société belge de librairie, 1896". Daarin vindt men genoemde Koninklijke besluiten van Willem I afgedrukt op blz. 284 en 342, en hunne bevestiging door Koning Leopold I den 12 October 1838 op blz. 361: „L'orde des nobles entre eux doit être celui adopté pnr le gouvernement précédant, qui est, en allant de l'inférieur au supérieur, ecuyer, chevalier, baron . ". Zoo luidt het in laatstgenoemd besluit van Koning Leopold; en Koning Willem's bepaliug van 1825 luidende: „de praedikaten van adeldom en titulen zijn voor alle adellijken. ... hoogwelgeboren jonkheer" vindt men in 't Belgisch besluit terug in dezen vorm: „Les prédicats sont pour tous *Messire* ou *Monsieur* en flamand *Jonkheer.*"

Wie van de Hollandsche of Vlaamsche taal gebruik maakt zal dus het praedicaat *jonkheer* evenmin aan de leden van den Belgischen als van den Nederlandschen adelstand kunnen ontzeggen — geheel onverschillig of zij vóór ef na de scheiding der beide landen tot dien stand verheven zijn. In den vlaamschen tekst van 't Belgische Staatsblad (*Moniteur belge, Journal Officiel*) komt dan ook de benaming *jonkheer* of *jonker* als vertaling van *écuyer* geregeld voor (1). Even geregeld geschiedt dat in geboorteakten, die in 't Vlaamsch zijn opgesteld. 't Ware overbodig voorbeelden aan te halen, men heeft ze voor 't grijpen.

Schrijft men in de Fransche taal, dan wil ik gaarne toegeven, dat het — althans waar het Belgischen adel geldt — minder juist is te spreken van Ze *jonkheer.* Deze qualificatie toch, die in 't koninklijk besluit van 13 Febr. 1815, ook in den Franschen tekst, nog voorkwam (zie t. a. p. pag. 285), moest in 't koninklijk besluit van 30

(1) Zie hiervoren, blz. 87.

(1) Zie bijvoorbeeld *Journal Officiel* — *Staatsblad van* 5 Juni '98) blz. 2332: Promotion dans l'artillerie: de Schrynmakers (J E., *ecuyer* = Bij de artillerie: de Schrynmakers (J. E.) *jonker.* De Hollain, *ecuyer* = De Hollain, jonker.

Sept. 1815 (zie t. a. p. pag. 287) reeds plaats maken voor *Messire*, ecuyer. En zoo is, thans nog, in alle officieele stukken, die in 't Fransc'h gesteld zijn, *écuyer* de gewone titel, gegeven aan alle Belgische adellijken, wien geen hooger titel verleend is.

De bemerking uit de Annuaire de la *noblesse en Belgipue* van 1862, door den heer v. d. Muelen aangehaald, te weten „Le mot barbare de *predicat*, emprunté à la législation hollandaise, a dispnru dans la nouvelle nomenclature et par contre on y fait figurer le titre ecuyer, qui est la véritable qualification de simple nobles" kan dus blijkbaar geen anderen *zin* hebben dan deze: dat in fransche opgaven het *praedicaat* jonkheer door den *titel* ecuyer dient vervangen te worden. Ten onrechte, dunkt me, schrijft de heer van der Muelen, naar aanleiding dezer woorden: „zoodat de Belgen niet verplicht waren het *bnrbaarsch* predikaat van Jonkheer te gebruiken". Uit den tekst blijkt dat die *barbaarschheid* niet op de Jonkheeren slaat, maar op het *barbnarsche woord prédicat*, „le *mot* barbare de prédicat".

Dit onderschoid tusschen „praedicaat" en „titel" is m. i. zeer juist. In het Nederlandsch bestaat er voor adellijken, onder den rang van ridder of baron, geen titel meer: zij bezitten enkel het praedicaat, dat aan alle adellijken gemeen is *jonkheer, hoogwebgeboren heer*. In het Fransch daarentegen is het predicaat *Messire, haut en bien nê Messire*, nog voorkomende in de besluiten van koning Willem I, verdwenen maar de titel ecuyer is gebleven.

Hoe de titel er in het oude Dietsch heeft uitgezien, vertellen ons o. a. de „rois d'armes en ces Pays Bas et de Bourgogne" in een curieuse lijst van',,3 Fevrier 1735, Attestation au sujet des prédicats et titres" (t. a. p pag. 199): „Declarons qu'es Païs Bas de Ia Domination de Sa Majesté Imperiale et Catholiqne (que Dieu conserve) formans le Cercle de Bourgogne, sont en usage deux langages, à savoir le Thiois ou bas Allemand et le Wallon ou français, que nous nommons le Bourguignon, qu'es dites langues *M'her* et *Messire* sont une et même chose, ainsi que sont aussi *Mevrouwe* et *Madame*, *Vrouwe* et *Dame, Heere* et *Seigneur* ou Sieur, *Jonckvrouwe* ou *Jonghvrouwe* et *Damoiselle,* de même que *Jonckheere* ou *Joncker* et *Damoiseau* aussi que *Schiltborstigh, Damoiseau* et *Ecuyer* sont des synonimes, signifiants une et la même chose, et sont les seuls Titres... attribués à la Noblesse de tel rang et élévation qu'elle puisse être lorsqu'elle n'est point personnellement titrée du titre de *Chevalier, Baron, Vicomte, Comte,* Marquis, *Prince* ou *Duc* ..... Les enfants .... ne sont que *Jonckheere, Schiltboortig, Damoisenu* ou *Ecuier* ....

Of de bedoelde familie van der Elst verwant is met de door den heer v. d. Muelen aangehaalde adellijke personen van dien naam uit de 14e eeuw, is mij even als hem onbekend. De geslachtslijst der Belgische v. d. Elst, is nog niet uitgegeven, maar de allianties der vier laatste generaties in rechte lijn, kan men vinden in de *Annuaire de la noblesse Belge* 1869, pag. 301; 1855, p. 167; 1895, Ie partie, pag. 204 en IIe, pag. 1509.

Maastricht, 15 Juli '98. H. J. ALLARD.

In hoofdzaak blijven wij het toch met den heer Wildeman eens, wiens beweringen dat het praedikaat Jonkheer, eigenaardig in zuiver hollandsch, alleen aan onzen niet getitreerden adel toekomt.

Wij blijven dan ook warm aanbevelen het woord *Jonkheer* of *Jonkvrouw* nimmer in een vreemde taal over te zetten. De moeilijkheid eener vertaling spreekt duidelijk uit de betooging van den heer Allard. Onze Jonkheeren worden. zelf het inpopulaire van hun praedikaat gekweten Men raadplege slechts de vreemdelingen-registers in het buitenland. Nimmer schrijven zij zich in als Jonkheer, doch meestal als chevalier of écuyer. — Een soort valsche schaamte om niet te spreken van pedanterie. Wij hoorden nog dezer dagen van een geval over een *echte hollandsche Jonkheer,* die zich te Nice, monsieur le comte, tc Parijs monsieur le vicomte liet noemen, zich in Wiesbaden. degradeerde tot Baron, te Aken, waar onze natie sterker vertegenwoordigd was, zich als Chevalier inschreef, om eindelijk als *Jonkheer* weder zijn intrede in ons land te doen. Zie hier een geval van valsche schaamte gecombineerd met verregaande ijdelheid. Schreef iedere Jonkheer zich in het buitenland met zijn echt Hollandsch praedikaat in, dan zou zijn afkomst even spoedig blijken als uit het Duitsche von en dezelfde bekendheid krijgen als het Engelsche Esquire.

Redactie.

Vreemdelingen te 's-Gravenhage in den jare 1795.

Medegedeeld door

W. Bon. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

(Vervolg *van kolom 16, jaargang 1897.)*

Lijst van de Moolestraatsbuurt.

Bij Grundt. — Johannes Strards, van Saccen, sedert 1789 gewoont in den Haag, gekoome uijt den Raem, zijnde een kapper.

Bij Boogaart. — C. C u 1 i é, een bataaf, geboortig te Alphen, gekoomen van Haarlem.

Bij de Waerdt.-Don Officier onder Daandels, geboortig van 's Hertogenbosch, pas gekoome.

Bij Patrias. — H o e s aar d, geb. van Mastrigt, inspector, gekoome van Venloo.

Bij Ardes. — De Generaal A rd e s, geb. van Harderwijk, woonachtig te Groningen.

Bij Cuntz. -- Bertolinie en de Lenoo, france officieren, tans in Utrecht.

Bij Mooser. — R o r t h, geb. van Mastrigt, Commandant van de gardes te paard, laatst gewoont in de Laan van Roosendoorn.

Bij Schmitman. — Ba g o o, geb. van Coppenhage, zijnde schilder, gekomen uit het Noord-Eijnde.

Bij van der Hoek. — Eloy de Lemarine, natif de Lille et demeurant en de rue ..... facteurs.

Bij Cornabe. — M a r i e t te, frans chirugijn van het 5e regiment.

Bij Guicherit. — De Generaal Majoor D r ev e n.

Bij La Croose. — Jean Couran Pereni, attaché au troisiéme Bataljon de la 43 demi brigade.

Bij Casser. — Twee fransche officieren besteed buijten de buurt.

Get. A. H. v. OUDHEUSDEN,
Als Secretarie.

Lijst van de Noord Noord-Einde *buurt.*

Bij Mevr. Goltz. — Diegremont, Capitein onder het 20e regiment Cavallerie.
Bij Jonquires in de Koningspoort — L. du B o is, gepensioneerd capt. onder het 13e regiment Cavallerie.
Bij Muller. -- D u r a n t, secretaire à l'Etat major du Gen. de l'Armee du Nord, is uit den haag vertrokken dog heeft gezegt te zullen retourneeren.
Bij Euller. — De Generaal van G o en s van de Gardes dragonders.
Bij den Advocaat Vitringa. — S a l o m o n, Commandant de la 2e compagnie du deuxieme Escadron du 5e Regiment d'hussards; logé depuis 26 Juin 1795.
Bij Macalester. — L. B r e s o u, secretaire goneral de Conseil de Santé de l'armee du Nord, met zijn bediende.
Bij Valkenaar. — D. van L o o, geboortig van Zutphen, laatst gewoond te Zutphen.
Bij Boeijenk. — Mevr. Mui lm a n van Oosterhout, staat eerdaags weer te vertrekkeu.

Over de Scheveningsche Brugge.

Bij Sloot. — Savard, administrateur van de Compagnie van Rinck onder het vijfde Regiment.
Bij Lobedanius. — La Fit e, Captein van de Artillerie in Franscbe dienst, in garnisoen te Gorinchem, is naar Leijden vertrokken, heeft gezegd morgen te zullen retourneeren.
Bij Changuion. — F a g n i e r, Luitenant du 19e Regiment Cavalerie.
Bij van Gent. — Johanna van Gent, geb. van 's Gravezande, komt van Rotterdam en staat eerdaags te vertrekken.

Noordeinde Oostzijde.

Bij Ditmar. — De Wed. Merlin, koopvrouw en haar dogters Maria en Cathrina Merlin, alle geb. te Brussel en laatst gewoond hebbende aldaar, met februari hier gekomen.
Bij Vlamersveldt. — Juli e, Luitenant onder het 5e Regiment Housaaren
Bij Du Val. — Ban n ie t, Control. Ambulant des Equipages militaires.
Bij Dom. Frieswijk. — Joseph du Boi s, Luitenant onder 't 2e Regiment Cavallerie.
Bij Opdam. — L o y e r, Aide de Camp du Général en Chef.

's Hage, den 14 Julij 1795.

Deeken en Hoofdlieden van de
Noord Noord Einde Buurt,

Ter ordonnantie van dezelve,

(yet.) H. KRAIJENBRINK.

Het Noordeinde, westzijde, beginnende van het Oude Hof.

Bij Mevr. de Wed. Heeneman. — M. H. M. Heen e m a n.
„ de Wed. Bise. — A. C. Diensbag.
„ Gournay. — Boin, Rose en Joseph.
„ Tob. Muller. — F. W. Muller Junior, Costerus, Clercq van de Colonieraad.
„ Hardenberg Jun., broodbakker. — Mekkelenkamp (doorgehaald). Representantvan Groningen en domesticq.

Bij Euller. — Vos van Steenwijk, representant en 1 domest.
„ Joh. Hend Haak, Commenijswinkel. — Ab els.
„ Hendricius, mr. kleermaaker. — Juffr. C h ep i ed.
„ van Aarsen, zilversmit — Poire t.
„ W. Vreede, broodbakker. — Romswinkel, is uit den Haag.
„ Valkenaar Jun., oud Coll. — Valckenaar Sen
„ juffr. H. van den Hove. — G e e r t r u i van den Hove.
„ Dan. Paro. mr. kleermaker. — de We d. N i g t e r i n g.
„ de Wed. van der Linde. — Jacob Weiler, Antje, C o r n e l i a en Maria S c h u i j l
„ Jac van der Ark, voermansknegt. — Joh. Clein, Hester de Graaf.

Het Mazistraatje, zuidzijde.

Bij Piet. Kanselaar, koperslager. — Juffr. D o n a rt.
„ W. Grosgen, oud corporaal. — Wed. de Graaf, Wed. S c h o l d e r.
„ de Wed. Sweers, schoolmatres — Wed. Boom an, Gerrit Pepijn.
„ David Westerlaan, mel kverkooper. — E l i z a b. Ru i g r o k

Het Maxistraatje, noordzijde.

Bij Jac. Bijleveldt, gouddraadtrekker. — Pi e te r Post, de Wed. van Wijk.
„ Wed Lafra, schoonmaakster. — M ul d er, wed. de Graaf.
„ Joh. Vrijman, paruikmaker. — E l i z a b e t K o k.

Wederom het Nd Einde, westzijde.

„ Maria Beems, pottewinkel — Mevr. Clan ber ge, Antje van Dobben.
„ Gerrit Genders, commenijswinkel — Juffr. Eg m on t.

De Schevcningsche Straatweg, westzijde.

Bij Joh. Slaug, huurknegt. — Wed. Schilders.
„ Barth. Beyne, mr. schoenmaker — J os e p h B eij n e Junior. (beiden in het Valkhofje)
„ Wed Straub. — Lucas Albertkramp.
„ G. A. Reidenbach -- Fred. Kes s e l e r, Capt. in Holl. dienst, L e v s en, Secretaris van Denemarken.
„ Joh van Wijk, tuinman.- Cathrina van Wijk, . . Ritsman.
„ P. A. Lavoine, koolevcrkooper. — Juffr. Greebe.

Op het Schev. wageveer, Zuyd-zijde.

Bij Steven Otto, arrcbeider. — H ui bert Hem m es.
„ Joh. Gettingcr, paruikmaker. — de Wed. S mi t.

Het Noord Einde, oostzijde.

Bij Joh. Wagenaar, kruidenier, -- J. P Cloos.
„ Pieter van der Spek, melkboer. — Wed. v an Dam.
„ Anthonie van Esveldt, kruidenier. — d e Ridder.
„ Mesker, keurslijfmaker — Wed S c h e e
„ Everhardus Teeuwissen, glazemaker. — Hel mi c h, representant en 1 domest., Juffr. Hu e t.
„ Joh Donart, paruikmaker — Gabriel Dekker, Vrouw Altman.
„ Dirk Beusing, grossier. — Ter Laak.
„ Joh Fred. Werner, kieermaker. — Wed. Hol tz.
„ Joh. Pieter Rohn, tabakswinkel. — Antj e en Aaltje Buijs, Plankerman.

Bij Buijskes, Lid van 't Committé van algemeen welzijn. — Huigen, van der Ma y, Wed. Du Meede, Cath. van Zomeren.
„ Dom. Delprat. — Joh. v. Straalen.
„ Bastiaan van Gogh, mr. metselaar. — de Wed. Otte, Juffr. Piët.
„ de Wed. Monbrun. -- van Neck.

(in de Hel) :

„ Pieter van Houten, tuynman. — Wed. Betsche
„ Steven Janse, huurkoetziersknegt. — We d. Werkhoven.
„ Corn. Fred. v. Egmont, schoenmaker. — de Wed. v. Egmont
„ Wouter van der Zande, zadelmaker. — de Wed. Degenaar en 1 meid.
„ Fred. Wilh. Chion, oud raadsheer. — K on ij n b e r g h
„ Willem Jager, schoolmeester (in de poort van Chion.) — J. C. v. d. Linden
„ Adam Smit. — De heer Molliere, juffr. Kindtschot en de juffrouwen van Hoey.

Lijst van de buurt Oost noorden rijk, beginnende van de Kloosterkerk.

Bij Voogt. -- Luyt. Quack, van 't 5e Reg. Husaren in P'ransche dienst.
„ Chais. — Engelman, au 5ième Reg d'Hussards.
„ Hennenoord, — S e sten b o u r g, Serg. Maj. 3e batt., 43e Brigade.
„ Gaal. — Luit. Laroque.
„ Boetselaar — Luyt. Dumenie.
„ Dukorie. — Adjudant Generaal.
„ Hooft. — Vi c h er y, Aide de Camp.

(in de Marionette laan:)

„ Dantsman. — Schroeder.
„ Rantwijk. — L e d a u, Serg. Major $43^1/_2$ Brigade, 3me Batallon.

(in de poort agter het huijs van Striepel:)

„ Roos. --- M ara t, Serg. $43^1/_2$ Brigade, 3me Batallon.

Vossentuynstraat.

„ Hume. — Potters.

Voorhoud Oostzijde.

„ Fischer. — Cl Westerloo.
„ Boetselaar. — Bacadot, Gen. en Chef.
„ van Brakel. — Secretaris Muullan t.
„ Eliarts. — van Asselt.
„ Nooije. — Juffr. Laconder en Hoppe.
„ de Wed. Nutbij. — Juff. Vo og t.
„ Kaarte. — Koehoorn.
„ Dierkens. — J o 1 i s e b, secretaire.
„ M. J. Lijherr , stads-chirurgijn — Har el, directeur.
„ Mourrand. — Spaan van Voorstonde.
„ Kattenburg. — de Franse ritmeester Voogt.
„ Bichon. — Doncquert, Luyt. au Bat. Chasseurs.

Het Eijland of Nieuwe Uitleg.

„ Marits. — de Capitijn Favauge.
„ Pinto. — Luit. B o u r di 11 o n, $43^1/_2$ Brigade.
„ Holland. Luyts. Roos en Hen g e l a a r, Bataven.
„ Suasso. — Capt. Teijssendier, 43e Brigade.
„ Kool. — Ber tauen, Chirurgijn.

Bij van de Laar. -- Luyt. Dyn an t.
„ Bodt. — Luyt. D u m o u l i j n.
„ Lange. — Overste P i n i d a.
„ Justman. — Overste V e r m u l l e
„ Dalva. — Insepteur Boivier.
„ Speelvlied. — Luyt. S i l v i u s, bataaf.

Nieuw Voorhoud.

„ Welderen. — Collonel C h as s e, bataaf.
„ Moraas. -- Capt. Bertrand.
„ Bicland. — Pen c e z, le Chef de Brigade.
„ Kok. — Collonel C u s t i n j e.
„ van Eck. — Capt. Atheimar.

Lijst van (de) Denneweghsbuurt.

Montfoort, france priester, bij de Waal, bakker, geweest omtrent drie maanden.
Burdurff, pikeur, onder het geweezene regiment van. Bentinck, bij Nooyen, zedert drie weeken hier.
Krab i n s c b a k, adjudant van het geweezene regiment. Bentinck bij D. van der Aa, en H. Mes, gekomen den 11 July 1795.
P. de Waal en A. H e e s h u i j z e n, bataafsch officiers, bij den heer Mens, zedert zestien weeken.
D e sen c 1 o s, fransch officier in 't eerste batallon, bij den heer Sanders, solliciteur, den 10 July 1795 gekomen.
Jan s e n , kapitein onder de eerste halve brigade, Jaquet klerk en geheimschrijver van 't Hof, bij Hanau.
G r i e 1 m a n, geweezene trompetter van het regiment van Bentinck, bij Mulder, buiten dienst.
D. Jan, geboortig uit Gelderland, 2e luitenant onder de tweede brigade Hollandsche dienst,
van der Beek, quartiermeester van het geweezene regiment van Bentinck, bij regeling gekomen den 11 July 1795.
van Oosterum, officier, van der Go es, geweezene officier van de dragonders, bij de Wed. Marcus.
C. M. Seemsmaaker, woonagtig te Amsterdam, bij G. van Heerkhuijzen.
Francois, Berg. Majoor 3e batallon.
J u r e a u, Caporal, fourier 43 regiment $^1/_2$ brigade, bij den baron Khell.
van Coeverden, gedemiteert uit Holl. dienst als officier, Snoeckart, gedemiteerde officier van de mineurs, A l b e r t D e n i s, gedemitteert uyt Hollandsche dienst als officier, alle woonagtig bij van Ooyen Senior.
K u n s e 1 en K e m p s, gcweezene officiers van de artillerie, bij de Wed. van Haaren.
van Beek, thans aangestelde kaptijn in Holl. dienst, zedert Mei hier woonachtig in de laan van Roos en Doorn.
S i o u, Commandant van het geweezene regiment van Bentinck, v a n We y k, officier van de Holl. ingenieurs, Ree de , geweezene officier van de Garde du corps van den gewezen Stadhouder, zoon van den minister Reede te Berlijn, alle bij Wesselie.

Plaatsbuurt.

Zuidzijde.

Bij J. A. Bouvink. — Den 1 July gekregen en heeft nog een officier, zich noemende B. de G r o o t, Lieutenant in het corps bataven, geb. te Venlo, die geen verdere opgave geoordeeld heeft te doen.

Bij de Wed. Clausinger geen ander als C o ur ie r s.
Bij A. van der Eem. — Een officier gen. Petit , lieutenant van de grenadiers van het 3e battaillon van de 43e halve brigade, geb. te Mulée in Bourgogne.
Bij F. Lucadou. — Een sous-lieutenant op 't Bureau van Daandels, Jan van S wiet e n, geb. te Rotterdam.

Noordzijde.

Bij Ruthart en Passau. — S c h u ring, Chirurgijn en vroedtmeester, zijnde een geweeze Remswouwer, gekomen uit de Hofbuurt.
Bij de Wed. Berger en Goederson. — Een officier, is naar Leijden of Amsterdam, zal thuis komende opgeven.
Bij de Zusters Pauw — Een officier, Cazals, Capt. de Genie, zijnde niet in den Haag, kan geen verdere opgave doen.
Bij van Hees. — Een adjudant-generaal, genaamd Enée, is voor 2 à 3 dagen uit den Haag.

Langen Achterom.

Bij J. van der Brugh — Vis es, bntaaf in geen dienst.
„ Mej. Dagran. — Mat h i e rr e, volontair, dans la premiere comp., du premier bataillon de la 43me demi brigade en garnison.
„ J. Burnet. — De K le ij n, Bataafs officier, geboortig van Brussel en nog Dominique B a u d a r e, citoyen de la ville Dandely, departement de Lente en France.
„ A. Boucher. — Pa u l us H o r k s, geboortig van Ceule, kabinetwerkersknegt , zeedert lang hier in de Buurt, laatst van Keule.
„ Mejufv. van der W e r v e — Wisselgris, bataaf, geboortig van Deutekom, in geen dienst.
„ J. Wegman. — Den burger K o o man s, representant van het volk van Holland en den burger B e e re n s, meede representant van Holland van de dorpe van Rijnland.
„ J. van Dreest. — J os ep h Gi h o u, atachez à l'état major.

NB. Alle bovengenoemde betrekkinghebbende tot de Franse Armé voor het grootste gedeelte hebbe 't sedert lang geen vaste woonplaats gehadt , zijnde meest alle uyt Frankrijk gekoome

's Haage, 15 July 1795. J. WEEDEPOOL, *Secretaris*

Zuyd Westbeek en Gorstraat buurt.

Bij den burger Lan, mons. M o i t e i r , fransch volontair, gekomen uit Frankrijk.
„ den burger Voogel, K 1 in k beel, gewesen Luyt. der artillerie van den Generaal Major de Parivisini.
„ den burger Becker, Man e sse, Chirugijn major van het vacante regement Cavallery van Bentinck alhier in garnisoen.
„ den burger Huys, de heer Sc heer er, gedemit : adj. der Holl. artillerie, geboren in Duitschland.

Get. J. D. STELFFENS,
Leeken, 15 July 1795.

Lijst van de Spuijstraatsbuurt.

Bij den heer Bichelberger. — Boelardt, Capteijn onder de Jagers, vertrokken den 21 July.

Bij de Wed. Rieman. — De heer Boe 1 ar d t, representant van 't volk van Holland en de heer Giac, sedert 2 maanden woonagtig en hebbende acte van admissie
„ Beekman. -- Carl Gotlief Hanrich, geboortig uyt Bisschopwerda in Chur Sachsen, sergeant van het 3e Bataillon d'Infanterie Légère of Bataven wachtende om geplaatst te worden op order van den Generaal Daandels, hier gekomen op den 9 July van Katwijk.
„ d'heer Du Moulijn. — N i c o l as A u g u s t i n M a r ij Le Feb r e, geboortig van Broyes in Picardië, oud 24 jaar, Capiteijn in 't Agste regiment fransse Huzaaren; komende den 26 Meij van Aarnhem.
„ Chabert, op dc kamers — K o r e m a n s, Bataaf geboore n van Hilversum, Luit. onder de Jagers te Paard, sedert een maand gekomen uyt Frankrijk.
„ d'heer Thomesen. — Een Frans officier, d'heer Thomesen ziek sijnde geen nadere onderrigting hebbende kunnen bekoomen.
„ du Casse. — Reyerjag en Deun, leermeesters uijt Luijk, reeds 3 jaren in den Haag gewoond hebbende en 14 maanden in de Spuystraatbuurt.
„ Glaser, op de kamer. -- D'heer Rom, inspecteur in 's lands dienst, den 19 Juny vertrokken uyt den Haag.
„ d'heer de Waal. — G odert Willem Vos, geboortig van Vollenhoven in het Bondgenootschap en zijn domestiek; en nog van E v e r en, officier in franssen dienst? geboortig van 's Hage, voor het tegenwoordige te Amsterdam.
„ d'heer Lux. — Mijnheer en Mevrouw de Rook, geboortig uyt Groningen, Luyt. Collonel, gekomen uyt Frankrijk.
„ Maherbe. — D'heer La M a l i e r e met vrouw en kinderen, geb. in Frankrijk en gekomen van Amsterdam, en nog d'heer D anj elie, geboortig uyt Duysland, Capiteijn onder de Husaren in hollandsche dienst van Timmermans, zijn demissie genomen hebbende.
„ Burnet. — Jacobus Beukers, geb: in 's Hage, oud 43 jaar, Bataav laatst gekomen van St. Omer met vrouw en kinderen, thans onder de Burgermagt onder de Compagnie NO. 5.
„ d'heervan den Enden. — Cornelis van der Burg, bataaf, sergeant major onder het 3e bataljon van het regiment Bataafsche Jagers, laatst gekomen uit het leger, uit den Haag vertrokken.
„ d'heer Becker. — D'heer van Kervel, geweesen Luyt. ter zee, geboortig van 's Hage; en d'heer C o s t e r u s , geboortig van Woerden, geen qualiteit hebbende.
„ d'heer Roodbeen. — Herm ans, Capteijn onder franssen dienst, zijnde reeds vertrokken.
„ d'heer Cassa. — M au r u z, secretaire de la Commissarie Ordonnateur Genera1 de l'armee du Nord, de Lille Sept. du Nord (?) venant d'Amsterdam.
„ d'heer Fient. -- Een officier de santé en Chef der Armée, genaamt B o u l l i o t, in franssen dienst, gekomen van Utrecht.
„ d'heer La Bouchere. — Een Conducteur en Chef in franssen dienst, deezen dag niet in den Haag zijnde.
„ d'heer Weeber. — 2 officiers in franssen dienst gekomen uit Zeeland, deze twee vertrokken, maar nu wederom een ingekwartierd, niet thuis zijnde, geen nadere onderrigting kunnende bekomen.
„ d'heer Troelliée. — E. Dur er i e, inspecteur, gekomen

laatst van Utrecht, voor een maand ingekwartierd den 11 July, deezen dag uit den Haag zijnde.

Bij d'heer van Utzel. — Twee fransse officiers, gekomen van Rotterdam, geen nadere onderrigting kunnende bekomen.

„ d'heer Bake. — Een Capiteijn in franssen dienst gekomen uit het leger, genaamd *0 u d en* dijk, geëmployeert te Meppel, thans uit den Haag zijnde.

„ d'heer van Petten. — B. K a m p s, piquer en cornet, zeeven en een half jaar gevlugt in Vrankrijk, thans gcrctourneert in 's Hage.

„ dchindelaar. -- Madame de la Saa b, et ses domestiques, residant à la Haye, depuis deux ans et étant étrangers.

„ mons. de Grijff. -- Een Capiteijn en zijn vrouw, onder het 22 regiment Jagers in franssen dienst, genaamt ll. Kr e t s, geboren van Maastricht, laatst gekomen van St. Omer.

's Hage. den 24 July 1795.

J. v. D. SANDEN,
als *Secretaris.*

Willige Pootenbuurt.

Bij den burger Sijnmaar. — De Generaal Bo koop, van de bataven van Breda, omtrent een maand.

„ den burger Schaasberg. — Den burger D u m e li e en zijn vrouw, gebooren in Schaagen, woonachtig te Sunder, oud pensionaris der Stad Tholen, hier gepasseerd een jaar, doch zullende weder vertrekken.

„ den burger Deel. — De burgercsse Ka m e l, geboortig van America, omtrent 9 maanden alhier, laatst van Brussel, en de burgeresse Lau weren sie, geb. te Hamburg, laatst gewoond in Brussel.

„ den burger Auleert. — Den Capiteijn Z w i k j e, onder de Zwitsers en de luijtenants d e Ra an, onder de Zwitsers

„ den burger Soldaan. — Den burger 0 n da ti e, *geb.* te Utrecht.

„ den burger Schuchman, in 't logement de rode hart. — Den burger Me k el, smidsknegt geb. in Herborn in 't Nassau . reeds 3 weeken hier, en den burger Ni c k s, geb. van niderscheld in 't Nassau, gedieud als sergeant bij Hernbach, bedankt.

„ den burger Plasman, logement. — Den burger de Go y er met zijn vrouw, geb. van Alkmaar, gewoond te Syntomer (St. Omer) omtrent 5 weken en den burger van 0 u de water geb. te Amsterdam, laatst gewoond te Salon in Spanje, omtrent 3 dagen en den burger He ij 1 er, geb. uyt Afferden op de Maas, woont te Amsterdam.

„ de burgeresse de Graaf — Den burger B e h r, Capiteijn in 't regement van Hessedarmstad, geb. te Arolsen in 't Waldecksen.

„ den burger Michel. — De baron Sceynige, geb. in Berlijn

„ den burger Bakker. — De burger Glynis, gecommitteerde wegens de 13 Eemster.

„ de burgeresse Vos. -De burger Speehger, luijtenant garde Zwitsers en den burger H a g e, geb. te Brussel, omtrent 5 maanden.

„ den burger Alderson. — Den burger Eleningen, Capiteijn Garde Zwitsers.

„ den burger van de Vijver. --De advocaat S c h e l i n g, geb: van Amboina in de Oost-Indien, omtrent 8 maanden, en een fransche officier, Cap: B o u q u e t, 1. Comp. 3e Battaillon 43 Halve brigade, sedert den 29 Junij.

Bij den burger de Langen. -- Een fransche officier, Joseph Petiet, luytenaot onder 't derde batailjon van $43^1/_2$ brigade.

„ den burger Lutz. -- Den burger G. van O v e r h i l p e r h e ij n (sic) bij Kruisnagt, omtrent een jaar.

„ de burgeresse Kinjé. — Den burger Aublebeek, geb. te Somersdijk, wonende te Breda, omtrent 3 maanden gewoond.

„ de Wed du Bois. — De Advocaat van A l p h en uit Leiden

„ den burger Beekmans. — Een fransche officier G u l l o tic, luytennnt van 44 brigade.

„ den burger de Raat. — Een fransch offic. Boubolt, luytenant van 't $43^1/_2$ brigade.

In 't logement „de Goude Leeuw" zijn gelogeerd:

A a n d e b u r g, aide de camp van den Generaal Blondeau, thans genomineerd als ritmeester uit 't 2e regiment Cavallerie, laatst uit Breda gekomen.

Hermanus van Loon, attaché à l'état major du Generaal Osten, laatst uit Rotterdam gekomen.

Ba z i n, (ci)-devant officier au regiment de Westerlo vint de Amistfort et va à la Briel.

Ge r a n, een hof (?) van Neurenberg, ritmeester in 't regiment dragonders, laatst van 's Hertogenbosch.

L o u i s Ba n di n i Romain, Couricr de Paris.

Den burger Egbern van D o m p u l e r, van Heusden, ritmeester in 't eerste regiment Cavallerie, laatst van Alphen.

Den burger B o o g man s, Chef de Bataillon, geb. te Breda, komende van Nieuwpoort. geattacheerd aan 't derde batt. infanterie leger, wel eerst genaamd Battave.

He n d r i k B e e m e, Coopman van Amsterdam.

Bij de burgeresse Meiier. -- De burger Sc hevehave, gecommitteerde in" 't committé militair.

„ den burger Baillie — Een fransch officier Zo e b er t, van $43^1/_2$ brigade, luitenant.

„ den burger Valk. — Den burger Hasholder, van 't committé van bontgenootschap.

„ den burger Marel. -- Den burger L e c h l e i tner, sedert den 25 Meij laatstleden en R. Me n ke m a sedert 14 dagen, beijde van Amsterdam, welke denken alhier in 't militaire geëmployeerd te worden,

„ den burger des Hons. — Den burger S i d er i s, geb. van Vriesland in 't bondgenootschap, den burger Coerman, geb te Tiel.

„ den burger de la Tour. — De luyt. V i s s e r, onder de garde Zwitsers.

„ den burger Arman. -Den burger Van der Jagt, geb. te Rotterdam in 't commité des Vivres en de burger V er v e e r, geb te Rotterdam, gedeputeerde.

„ den burger van Sitters. — De citoyen D a m m a n, commisionaire de guerre

„ den burger Flache, — C a l m u s, artiste commedien français, originaire de Metz en Loraine, est en Hollande depuis un an, avec son épouse, pour faire de commerce dont il tire son existance ainsi que de son état.

„ den burger van Duijnen. — De Capiteijn 0 ver e ij t h, commandant van de artillerie, geb. van Lindeau.

Bij den burger Horstman. -Den burger Dugteren en den burger Slo thouder, de woonplaats te Tiel, sedert den 15 Juni, en de Capteyn Pr i et o re ur, **heeft** sedert een jaar in pruisischen keyserlyken dienst gedient.

Get. L. JEHU, *Secretaris.*

Eilbracht en aanverwanten.

Vgl. *Navorscher* XXVIII, 151 vg.; XXXIX, 117 vg.

Q u as t. Over Anna Q. zie den kwartierstaat v. Everdingen in *Nav.* XXXVIII, 115. H. L. E. Quast werd Jan. 1892 voorloopig aangesteld tot burgerlijk ambtenaar bij het Binnenlandsch Bestuur (op Java) te Batavia.

D e M a u re g n au 1 t. Zie ook Scheffer's Familiearchief in *Algem. Nederl. Familieblad* 1883/84. Jonkvr. E. J. D. P. de M. † te 's-Gravenhage 12 Jan. 1892. — A. F. de M., geb. Eilbracht, † ald. 10 Dec. 1888, oud 87 jaar; dus geboren in 1801. Denkelijk de douairière E. van ibid., XXVIII, 154. — Te Zutfen † 15 Oct. '93, oud 65 jaar, L. P. A. Boellaard, controleur der Directe Belastingen, echtgenoot van M. A. J. v. Swieten, vader van A. M. L. B. gehuwd met H. W. Boreel de M., van J. J., S. E., L. P. A., A. J. M. en E. J. A. Boellaard — Jhr. J. A. Boreel de kl., commandant der 2de divisie Kon. Maréchaussée, ontving 23 Febr. '94 vergunning tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder 2de kl. der Orde van St. Stanislas van Rusland. — Te Leersum komt v. Swieten voor.

Eil b r a c h t. Over Casparus E., zie mijn artikeltje v. Woldorp in maandblad *de Nederl. Leeuw* XI (a°. 1893), blz. 4. — Aan zijn vader, Dr. Casp. E., pred. te Bemmel en Ressen, † 1719 ald., verkocht Adriaan v. Bronkhorst, advokaat van den Ed. Hove van Utrecht, secretaris en gevolmachtigde van Godard graaf van Athlone baron v. Reede, landcommandeur der balye van Utrecht, 23 Maart 1701 bij akte der Bacrlemsche tiendblokken gelegen in de maalschap Baarle te Bemmel [*Algem. Nederl. Familieblad* IX (a°. 1892) blz. 129*b*]. — Philippus E., sedert 1 Sept. 1657 pred. te Bemmel, † ald. '82, kocht Klein-Baerle ald. van Jor. Robbert Moor, luitenant [ibidem XI (a°. 1894) blz. 188*a*]. — Johan Philip E. (*Nav.* XXVIII, 154) was in 1809 diaken der Hollandsche gemeente te Londen (Scheffer's Familiearchief t. a. pl. no. 69, blz. 4*b*). — Florens (of Floris) E., j. m., geb. te Rotterdam, wonende te Geervliet, tr. 5 Febr. 1766 te Brielle Anna Elisabeth Overgauw (dr. v. Jan bij Johanna Kunst), ged. 23 Nov. '45, lidmaat in '61, † ald. 8 Maart 1813 als zijn weduwe [*Algem. Nederl. Familieblad* IX (a°. 1892) blz. 176*a*]. Een rekwest van *1782* gewaagt van haar als zijne gesepareerde huisvrouw (ibid. blz. 198*b*). [Omtrent Overgauw, zie *Nav.* XXIX, 64, 82, 233]. — G. F. E., verdienstelijk lithograaf, † begin 1854 te 's-Gravenhage (C. Kramer, „Kunstschilders", in *Kunst en Letterbode 1854*, blz. 15). — C. F. E. te Lawnng (waar gelegen?) schonk 3/9 Sept. 1892 de geboorte aan een zoon. De naam van den echtgenoot is er niet bij vermeld, in *Nieuws v. d. Daq*, 12 Oct. '92, blad 1, blz. 3, kol. 3. — Christina Catharina Strik v. Wijk (vgl. *Nav. XXXIX*, 119), wed. H. W. Vethake, † 20 Oct. '92 in het Diakonessenhuis te Utrecht, oud ruim 66 jaar, zuster en behuwdzuster van H. G. E. geb. Strik v. Wijk en H. E. — Wat Kreetel of Kreekel (ibid. bl. 121) betreft, te Rotterdam bestond, of bestaat nog, Krekel, bijv. A. Krekel geb. Pauli, † 10 Dec. 1888, oud 67 jaar. Kreetel zal een drukfout of verschrijving wezen. — G. F. E. werd April '93 benoemd tot 2den commies bij het departement van financiën. — A. J. Nefkens geb. E., te Padang, beviel Juli '93 van een zoon. — Te Utrecht † 28 Dec. '93, oud 78 jaar, Hendrik E., oud-Majoor Infanterie, versierd met het Metalen Kruis, medeoprichter en bestuurslid der Vereeniginp „Trouw aan Koning en Vaderland", als weduwnaar van Carolina Wilhelmina Jacoba 'I'emminck 3 Juni 1880, hertrouwde te Vreeswijk met H. G. Strik v. Wijk, die dit overlijden bekend maakte, in vereeniging met H. J. C. *G.* E. *en* G. W. E. geb. Harry, met M. J. C. de Jongh geb. de Gelder en J. W. de Jongh, wier vader en pleegvader hij was. — G. F. E. † 31 Aug./5 Sept. '94 te Batavia. — G. F. E. † 7 Sept. '94 te 's-Gravenhage, oud 47 jaar.

H uyg en s. Wed. W. J. Huygens, geb. de Maureg-nault, † te 's-Gravenhage 20 Jan. 1897, oud 60 jaar.

N i e u w en h u ij z e n. Frederik Nicolaas N., geb. 22 @ct. 1819 te Amsterdam, weduwnaar van Wilhelmina Sara Christina Sythoff v. Kervel, † als oud-vicepresident in den Raad van Nederl.-Indië, Commandeur in de Orde van den Neeerl. Leeuw, enz. enz., te 's-Gravenhage 6 Nov. '92, eene weduwe M. A. Butin Rite achterlatend. Zijne uitvaart i. d. 9 Nov. werd bijgewoond door de generaals Verspyck, Luymes, Netscher en Bouwmeester, den oud-Minister Dyserinck, de vice-admiraals v. Gennep, Cramer en Josselin de Jong, den oud-Indisch raadsheer v. Harencarspel, en vele vrienden. Hij werd gehuldigd als een trouw en eerlijk ambtenaar, hoewel vaak bittere miskenning zijn deel was, vooral tijdens het begin van den Atjeh-Oorlog.

JAC. AWSPACH.

Familie de Cock van Kerkwijk.

Op een oud lorretje papier vind ik de volgende mededeelingen, die langs dezen weg aan de vergetelheid ontrukt worden:

„Den Heer Major Gillis de Cok van Kerkwijk, overleden A° 1709, oud bij de 50 jaren, getrouwt geweest met juffr: Sara Elisabet Tocanus, welker moeders naam was van Lanschot. Haar vader was Land Drossaart van 72 (sic) dorpen. Van Meurs & de Rook zijn vrinden van bovenst. Major & Familie."

„Op den serk daar het wapen van de Familie van Van Kerkwijk staat Uytgehouwen, staat dit volgende op: Hier lyt begraven Grietje van Gasteren Frans D. (= dochter ?) weduwenaar Adriaan de Rook (moet dit niet zijn Kock?) Jacob Zoon van Kerkwijk, sterft den 19 Mey Anno. . . . .? Hier lyt begraven Gerard de Kock Adrianas F (= filius?) van Kerkwijk. Sterf op den 11 Augustus 1616."

„Het wapenbord in de Grote Kerk van de Familie van de van Kerkwijk is den datum 28 April 1662 en daaronder hangt een bord daar twee wapenen op staan, het eene is swarte ster op een Goud veld, vervolgens Root *veld* met tien witte Lampe op blauwe grond (1) en het

(1) Dit moet nota bene een wapenbeschrijving van Kerkwijk heeten!

andere is drie Rode Brakke Koppen op geel veld 6 December 1652."

Als aanvulling op de genealogie van Kerkwijk uit het Stam-, en Wapenhoek kan mogelijk het bovenstaande van nut wezen.

Oudshoorn. W. M. C. REGT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Vliedthoorn, enz.

Kan iemand mij inlichten of van de navolgende personen nakomelingen bestaan :

Cornelis Vliedthoorn (Vlietentoorn), gehd. met Josina Hoogboot, Secretaris van den Leidschen Dam † te Leiden 1690.
Martinus Drijver, gehd. met Catharina Vlietentoorn, 17e eeuw.
Mr. Reinier Roosenboom, won. te Leiden geb. in den Haag 1648.
Susanna Margaretha Vliedthoorn, gehd. met mr. J. Corn. van Groenevelt † 13 April 1759.
Bernard de Jongh.
Andres " "
Johan Cornelis de Jongh.
Hendrik de Jongh.
Jacob Gerard de Jongh.
Jacoba de Jongh, gehd. met Ds. F. Moorrees, pred. te Stevenswaard.
Elisabeth.
Anna Josina.

5-12. Kinderen van Johannes Cornelis de Jongh, pred. te Son en Breugel gehd. met Elisabeth Catharina van Altena † te Oorschot 13 Dec. 1768.

's *Gravenhage.* TH. MORREN.

Onbekende Wapens.

In verband met het medegedeelde in No. 4 van dezen jaargang, blz. 69, onder den titel: „Een gevelsteen", zal het mij aangenaam zijn te weten of bestaat eene genealogie van het geslacht Splinter uit de 17e eeuw, teruggaande tot het midden der 16e eeuw.

In het straatgeldregister van 1664 vind ik: „den heer „Cornelis Splinter daer de Olymolen staedt, met het ledige „erf 96 voet."

Deze omschrijving wijst den oorsprong aan van den naam *Olieberg*, — uit welke straat de gevelsteen afkomstig is, — wijl die molen zeker daar ter plaatse op een heuvel of kunstbergje heeft gestaan, met het oog op het kunnen vangen van den wind, maar zij zal allicht aanleiding geven, otn ook de wapens te vinden.

Die Burgemeester Splinter bezat bovendien (volgens hetzelfde straatgeldregister), tal vau eigendommen, meest tuinen, in de nabijheid van den Olieberg, aan de Prinsegracht gelegen. Wellicht is hij in het bezit van den molen gekomen door aanhuwelijking, en heeft hij zijn tuin- of koetshuis, met den fraaien wapensteen versierd.

Ik vind ook als eigenaresse van een naastaangelegen pand aan de Prinsegracht „Mevrouw van Valckenburg"; deze dame kan ook in aanmerking komen bij het bepalen van de beide wapens.

Den Haag. A. J. SERVAAS VAN ROOIJEN.

Peereboom Voller,

Is iemand iets bekend omtrent 't juiste wapen der familie Peereboom Voller uit Alkmaar? Mr. Jan Peereboom Voller, geb te Alkmaar 1770, (althans op 19jarige leeftijd 22 Sept. 1789 als student te Leiden ingeschreven), zoon van . Voller en van juffr... Peereboom. voerde met zijne thans in leven zijnde afstammelingen een hart beladen met een zespuntige ster, helmt : zespuntige ster. Kleuren onbekend. Op een grafzerk in eene kerk te Alkmaar moet zich een sterk afgesleten wapen van een stadsbode Voller uit de 17de eeuw bevinden, 't welk gevierendeeld is. Zijn er aldaar nog grafzerken met wapens uit later tijd aanwezig ?

van Slingerlandt.

Gevraagd wapen der familie van Slingerlandt. Jacobus van Slingerlandt, gehuwd met Lijsbeth Bronkhorst, leefde in de tweede helft der 18de eeuw te Schoonhoven. Zij hadden een zoon Jacobus, geb. te Schoonhoven 8 Febr 1780, kapitein der Infanterie, later Raadsheer Hoog Gerechtshof te Batnvia. Zijn zoon, Mr. Th. H. van Slingerlandt, was eveneens Raadsheer in dit Hoog Gerechtshof.

's Gravenhage. FLUGI VAN ASPERMONT.

von Heuwel

(Zie *Maandblad* XXVI, kolom 176.)

Trouwregister. (Oud-Archief Haarlem.)
Den 22 July 1612 (ondertrouwd) Marten vañ heuvel, Jongm. van Goch, woneñ in de Zijlstraet met Margreta de Wale, Jonged. van harlem, woneñ tot Middelborch.

Medegedeeld door
Haarlem. M. G. WILDEMAN.

ADVERTENTIE.

TER OVERNAME AANGEBODEN een **Compleet exemplaar der KWARTIERSTATEN,** uitgegeven door M. G. WILDEMAN en W. VAN DE BLOCQUERY. Zich te wenden tot den penningmeester C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te Vrijenban.

INHOUD **1898, N°. 11.**

Ecuyer = Jonkheer, door H. J. Allard. — Vreemdelingen te 's-Gravenhage in den jare 1795. Medegedeeld door W. Baron Snouckaert van Schauburg. — Eilbracht en aanverwanten, door Jac. Anspach. — Familie de Cock van Kerkwijk, door W. M. C. Regt. — Vragen en Antwoorden. Vliedthoorn, enz. — Onbekende Wapens. — Peereboom Voller. — van Slingerlandt. — von Heuwel. — Advertentie.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt omstreeks het midden van iedere maand en wordt alleen aan de leden van het genootschap gezonden Brieven te zenden aan den Secretaris den Heer Jhr. Mr C. H. C. FLUGI VAN ASPERMONT, *Groot-Hertoginnelaan 27.* — Bijdragen en correspondentie betreffende het Maandblad aan den Heer W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, *Balistraat 73,* te *'s Gravenhage.*

Aanvragen betreffende de bibliotheek aan den Heer Mr. H. J. KOENEN, *Kanaalweg* 63 te *Scheveningen.*

Penningmeester is de Heer C. F. GIJSBERTI HODENPIJL te *Vrijenban* bij *Delft.*

Leden te 's Gravenhage betalen per jaar . . . . . ƒ 10.00.

Zij die buiten 's Gravenhage wonen ƒ6.00

De vorige jaargangen zijn voor leden ad f6.00 per jaargang verkrijgbaar Afzonderlijke nummers worden niet verstrekt.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of inhoud der onderteekende stukken.

N°. 12. XVIe Jaargang. 1898.

Tot lid is benoemd.

B. Boogaart, Commies der Posterijen, te Goes.

De laatst gebloeid hebbende tak van het Geslacht van Egmond.

Gelijk bekend is verdeelde ná het overlijden van Gerard van. *Egmond,* gehuwd met *h'lisabeth van Strijen,* in 1300, diens geslacht zich in twee takken; zijn jongste zoon Jan was de stamvader van de heeren van *Meerestein* en van *Keenenburg,* welke in het begin der 17de eeuw uitstierven, terwijl zijn oudste zoon *Wouter,* gehuwd met *Beatrix van Doortooghe,* den hoofdstam voortzette ; diens achterkleinzoon *Jan van Eymond en IJsselsteijn,* genaamd „Jan met de bellen", welke a° 1451 op zijn slot te Egmond aan den Hoef overleed, had bij zijne vrouw *Maria van Arkel* twee zonen, *Arent* of *Arnold,* Hertog van *Gelder* en graaf van *Zutphen,* wiens laatste mannelijk oir *Karel,* Hertog van *Gelder* a° 1538 kinderloos overleed en *Willem,* heer van *Egmond* en *IJsselsteijn.*

Deze *Willem was* gehuwd met *Walburg,* gravin van *Meurs*; de *oudste zoon* uit dezen echt, *Jan* genaamd, werd a° 1486 door Keizer Maximiliaan verheven tot graaf van Egmond (zie aant. 1) en was de grootvader van den te Brussel onthoofden *Lamoraal,* van wien het graafschap Egmond met het slot aan den Hoef overging op zijnen gelijknamigen zoon, tijdens wiens leven dit in 1607 voor schuld werd verkocht en aangekocht door de Staten van Holland en aan de Qrafelijkheidsdomeinen gehecht, terwijl deze grafelijke tak uitstierf met *Procopius François,* graaf van *Egmond,* die a° 1707 ongehuwd overleed en die een achterkleinzoon was van den onthoofden *Lamoraal* (zie aant. 2).

De *jongste* zoon van Willem *van Egmond* en *Walburg* van *Meurs was Frederik* van *Egmond* en *IJsselsteijn,* graaf van *Buren,* wiens kleindochter *Anna,* gehuwd met Prins *Willem 1,* zijne laatste afstammelinge was.

Met het overlijden van voornoemden *Procopius* was dus het huis van *Egmond* uitgestorven, — althans in zijne wettige afstammelingen.

De vorenvermelde *Willem van Egmond* echter had vóór zijn huwelijk met *Walburg van Meurs,* buiten echt, een zoon verwekt bij *Margaretha,* dochter van *Evert,* heer van *Hoog-* en *Aartswoud* en van *N.* van *Kijfhoek, genaamd Gerard,* en schijnt door haar plotseling overlijden verhinderd te zijn geweest een clandestien (sic!) huwelijk met haar te sluiten; dientengevolge wendde hij zich tot de Ridderschap van Holland en West-Friesland, met verzoek dat deze zijn zoon voor een schildboortig edelman uit een clandestien huwelijk geboren, zoude gehouden worden, vermits kinderen uit een dergelijken echt geboren, niet als bastaarden werden aangemerkt. Gemelde Ridderschap willigde dit in op 3 Juni 1482 (zie aant. 3).

Deze *Gerard* ontving, volgens S. van Leeuwen, Batavia Illustrata, voor zijn deel, van zijn vader het slot en de goederen van Nieuburch (zie aant. 4) en hij en zijne afstammelingen worden genoemd van *Egmond van der Nijenburg* (zie aant. 5).

Hij was gehuwd met *N.* van *Zaanen* en liet na twee zoons: *Jan 1,* priester en pastoor te Hillegom en Jan II, die uit zijn echt met *Judith Heerman van Oegstgeest* een groot aantal kinderen had, waaronder: *Jan I, Cornelis,* wier takken beide ± 1700 uitstierven en *Jan 11,* den stichter van den laatst gebloeid hebbenden tak.

Zijne afstammelingen worden vermeld bij Simon van Leeuwen in diens Batavia Illustrata, bij van der Aa (Historisch woordenboek) en bij Kok, doch — vooral in de latere generatie's — vrij onvolledig, zoodat het mij wellicht der moeite waard voorkwam om de genealogie, zooals die door mij, deels uit authentieke stukken, deels uit familiepapieren is vermeerderd, voorzien van enkele aanteekeningen, in dit tijdschrift ter plaatsing aan te bieden.

Ik zal die doen aanvangen bij den kleinzoon van laatstgemelden *Jan II,* eveneens *Jan* genaamd:

1. *Jan van Egmond van der Nijenburg,* geboren 1551, sterft 14 Juni 1621, Burgemeester van Alkmaar, Hout-

vester van Egmond, Dijkgraaf van den Schermeer, van de Niedorper Kogge en van Geestmer Ambacht.

Huwt Margaretha van der *Duijn* Gerritsdochter (zie sant. 6).

Hieruit drie kinderen :

1°. *Gerard,* die volgt sub II.

2°. Adriana *van Egmond van der Nijenburg,* sterft 15 Januari 1613, huwt *Floris van Teylingen,* geboren 21 October 1577, sterft 1624, Burgemeester van Alkmaar, gecommitteerde ter Staten-Generaal, zoon van Cornelis en van Jesge Cromhout. (Zie aant. 7).

3°. *Jan,* die volgt sub II*bis*.

11. Gerard van *Egmond van der Nijenburg,* geboren 15'76, sterft 1636; Burgemeester van Alkmaar, Houtvester van Egmond, Lid van gecommitteerde Raden, Hoogheemraad van de Uitwaterende Sluizen van Kennemerland en West-Friesland.

Huwt *Christina Boelens.*

Hieruit 5 kinderen:

1°. *Adriana van Egmond van der Nijenburg,* geboren *26* Januari 1613, huwt te Alkmaar 7 Februari 1632 mr. *Paulus van Swanenburgh,* Burgemeester van Leiden.

2°. *Dirk van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 4 September 1614, sterft 21 October 1663; vroedschap te Alkmaar; ongehuwd.

3°. Jan, die volgt sub III.

4°. *Celia* van *Egmond van der Nijenburg,* trouwt te Alkmaar 13 October 1624 *Meynert van Duijne,* zoon van Cornelis Lucas van Duijne te Amsterdam.

5°. *Margaretha van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 23 Juni 1619 ; sterft jong.

II*bis*. *Jan van Egmond van der Nijenburg,* geboren 1579, sterft 1621 ; huwt *Rensburg du Gardijn.*

Hieruit een zoon Jan, die volgt sub III*bis*.

111. *Jan van Egmond van der Nijenburg,* heer van de ridderhofstad Vleuten (zie aant. 8) ; geboren 9 September 1618 ; Burgemeester van Alkmaar, gecommitteerde ter Staten-Generaal, lid van gecommitteerde Raden.

Huwt 1°. 9 October 1644 *Catharina de Graeff* dochter van Cornelis en van Adriana Pauw ; 2°. 6 Februari 1656 IJda Cromhout, dochter van Adriaan, Schepen te Amsterdam en van Aeltje Six.

Uit het le. huwelijk drie kinderen :

1°. *Gerard,* die volgt sub IV.

2°. Cornelis *van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar April 1698.

3°. *Jan van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 29 Juli 1650, begraven in den kelder van zijn geslacht 16 November 1674. (Zie aant. 9.)

III*bis*. *Jan* van *Egmond van der Nijenburg,* geboren 4 September 1616 ; Bewindhebber der Oost-Indische compagnie.

Huwt te 's Gravenhage Juni 1643 *Margaretha Berckhout* 1).

1) Trouwlegger. Oud-Arohief den Haag 7 Juni 1643. Getrouwd 21 Juni door Ds. Cabeljauw de heer Johan van der Nijenburch, Schepen der stede Alkmaar, met Jouffrouwe Margareta Berckhout, woonende alhier in 's Gravenhage. (S. v S.)

Hieruit vijf kinderen :

1°. *Jan,* die volgt sub IV*bis*.

2°. *Margaretha van Egmond* van *der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar *23* October 1647, sterft aldaar 7 Juli 1723 en begraven in voornoemden kelder 13 Juli cl. a. v.

3°. *Adriaan van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 3 September 1649, sterft 3 Mei 1702 en begraven in gemelden kelder 10 Mei d. a. v. Burgemeester van Alkmaar; Bailluw van de Nieuburgen (zie aant. 10).

4°. *Cornelis,* die volgt sub IV*ter*.

5°. *Dirk* van Egmond *van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 4 October 1654, begraven in gezegden kelder 12 Juni 1690. Kapitein.

IV. Gerard van *Egmond van der Nijenburg,* heer van Petten en Nolmerban (zie aant. 11), gedoopt te Alkmaar 2 September 1646, sterft 27 November 1712 ; begraven in opgemelden kelder 3 December d. a. v. Burgemeester van Alkmaar, Bailluw van de Nieuburgen, Dijkgraaf van den Heer Hugowaard, lid van gecommitteerden Raden.

Huwt te Alkmaar 3 Februari 1675 *Machteld van Foreest,* geboren te Hoorn 15'October 1642, begraven in voormelden kelder 2 October 1721, dochter van Dirk —, secretaris der Staten van West-Friesland en van Hester van Foreest.

Hieruit 7 kinderen :

1°. *Jan Adriaan van Egmond van der Nijenburg,* heer van Petten en Nolmerban, van Schoor1 en Camp (zie aant. 13) en van de Enge Themate, buiten Utrecht ; gedoopt te Alkmaar 17 November 1675, geboren aldaar 14 November bevorens, overleden 5 April 1728, begraven in genoemden kelder 12 April d. a. v. Burgemeester van Alkmaar ; Admiraliteitsraad, Dijkgraaf van den Hondsbossche en Duinen tot Petten.

Ongetrouwd.

2°. *Dirk van Egmond van der Nijenburg,* geboren te Alkmaar 17 Februari 1677, gedoopt aldaar 21 Februari d. a. v.; begraven in voorzegden kelder 8 Juni 1717, schepen te Hoorn ; ongehuwd.

3°. *Catharina Christina* van Egmond van *der Nijenburg,* geboren te Alkmaar 9 Februari 1678, gedoopt aldaar 13 Februari d. a. v. Begraven in bedoelden kelder 12 April 1729, ongehuwd.

4°. *Gerard, die* volgt sub V.

5% *Hester Jacoba* van *Egmond van der Nijenburg,* geboren te Alkmaar 16 Januari 1683, gedoopt aldaar 17 Januari d. a. v. ; begraven in den familiekelder 4 Juli 1710, ongehuwd.

6°. *Maria van Egmond van der Nijenburg,* vrouwe van Petten en Nolmerban, van de Egmonden en van Schoor1 en Camp (ná doode harer broeders), geboren te Alkmaar 22 Mei 1684, gedoopt aldaar 26 Mei d. a. v. Sterft op het huis Nijenburg te Heilo 12 October 1742 en begraven in meergemelden kelder 20 October d. a. v. (zie aant. 14).

Huwt te Egmond-binnen 17 Juli 1729 haren neef *Dirk van Egmond van der Nijenburg.*

7% *Cornelis* van *Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 31 Mei 1685, sterft aldaar 6 Maart 1688.

IV*bis*. *Jan van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 21 September 1646, sterft vóór 17 16. Bur-

gemeester van Alkmaar, Bailluw van de Egmonden. Huwt te Alkmaar 7 Mei 1682 *Hester van Teijlingen.* Hieruit vier kinderen :

1°. *Hester van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 16 Juni 1683 ; sterft vóór **1716, waar**schijnlijk ongehuwd.

2°. *Jan,* die volgt sub V*bis.*

3°. Cornelis van *Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 11 November 1685, sterft vóór 1736, ongehuwd.

4°. *Margaretha Johanna van Egmond* van *der Nijenburg,* begraven in den meermaal vermelden kelder 9 Mei 1726.

Huwt te Egtnond-binnen 16 October 1724 haren neef Gerard van *Egmond van der Nijenburg.*

IV*ter. Cornelis* van *Egmond van der Nijenburg,* gedoopt *te* Alkmaar 4 October 1651, sterft vóór 17 16. Schepen te Alkmaar, Bailluw van de Nieuburgen, Dijkgraaf van den Wieringerwaard.

Huwt te Leiden November 1691 *Catharina van Panhuijs.*

Hieruit drie kinderen :

1°. *Jan Aegidius van Egmond van der Nijenburg,* heer van de Egmonden, gedoopt te Alkmaar 12 April 1693, sterft te Leiden 11 October 1747, ongehuwd, Schepen te Leiden, Ambassadeur van de Staten van Holland naar den Koning van Napels. Hij was de laatste van zijn geslacht.

2°. *Adriaan van Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 23 December 1694, sterft waarschijnlijk 3 Mei 1702 ; in allen gevalle vóór 1716. Ongehuwd.

3°. *Dirk,* die volgt sub V*ter.*

V. *Gerard van Egmond van der Nijenburg,* heer van de Egmonden. (Zie aant. 15) ; gedoopt te Alkmaar 17 September 1679, begraven in den familiekelder 25 Januari 1727. Schepen te Alkmaar; Bewindhebber der West-Indische Compagnie ; Hoogheemraad van de Uitwaterende sluizen van Kennemerland en West-Friesland ; Hoofdingeland van den Schermeer en van den Wieringerwaard.

Huwt te Egmond binnen 16 October 1724 zijne nicht *Margaretha Johanna van Egmond van der Nijenburg,* zonder oir.

V*bis. Jan* van *Egmond van der Nijenburg,* gedoopt te Alkmaar 20 September 1684, overleden 9 Maart 1745 en begraven in opgemelden kelder 12 Maart d. a. v. Hoofdofficier te Alkmaar ;

Huwt te Egmond aan den Hoef 1 Mei 1728 Maria *Agatha van Vladeracken,* zonder oir.

V*ter. Dirk van Egmond van der Nijenburg,* heer van Petten en Nolmerban, van de Egmonden en van Schoor1 en Camp (door zijn huwelijk). Gedoopt te Alkmaar 1 Januari 1696, sterft 22 Januari 1740, begraven in den familiekelder 30 Januari d. a. v. Schepen en raad in de vroedschap te Alkmaar.

Huwt te Egmond-binnen 17 Juli 1729 zijne nicht *Maria van* **Egmond** *van der Nijenburg.* Zonder oir.

De tak van Egmond van der Nijenburg voerde volgens het Armorial Général :

Gevierendeeld: **1 en** 4: gekeperd van goud en rood van 12 stukken (Egmond); 2 en 3 : in zilver twee beurtelings gekanteelde roode dwarsbalken (Arkel). Over alles heen : gedeeld, *a.* in blauw een omgewenden, gekroonden, blauw getongden en genagelden gouden leeuw (Gelderland); *b.* in goud een roodgetongden en genagelden zwarten leeuw (Gulik).

Gekroonden helm. Helmteeken: een bos zwarte veeren, samengedrongen in den vorm van een pijnappel. (Zie tabant. 16).

AANTEEKENINGEN.

1. Het graafschap Egmond bestond uit de 3 Egmonden met Rijnegom, en Bakkum, Huisduinen, Petten, Warmenhuizen, Haring-Carspel en Oud-Carspel.

2. Zie v. d. Aa. Biografisch Woordenboek.

3. Dit request en de inwilliging vindt men vermeld bij S. van Leeuwen, Batavia Illustrata, bl. 961.

4. Het slot *Nieuburch ± 1287* door graaf Floris V, tegelijk met het naburige Middelburch, als sterkte tegen de West-Friezen gesticht, was gelegen in den banne van Oudorp, nabij de tegenwoordige Halvemaansbrug, een klein half uur gaans van Alkmaar.

Het werd op Vrijdag nà Sint Jan 1517 — tegelijk met het kasteel „ter Coulster" onder Heilo gelegen — door de Gelderschen verbrand.

Ten tijde van den chronijkschrijver van Alkmaar Simon Eikelenberg, die leefde van 1663 tot 1738, was er slechts een dik stuk muur van overgebleven, van welk overblijfsel eene gravure van 1726 bestaat; thans is ook dit verdwenen en toonen slechts oneffenheden in het weiland den loop der voormalige slotgrachten nog eenigzins aan.

Voormelde chronijkschrijver zegt dat de steenen van het verwoeste slot 'in 1557 zijn gebruikt tot den bouw van Nijenburgshuis te Alkmaar. Dit stond bij de Doelen met den „Muur aen 't Water". Van dit eens zoo kolossale gebouw staat nog slechts het voorgedeelte in de Doelenstraat, thans gemerkt no. 19 ; de tegenwoordige gevel dateert blijkbaar van de 18de eeuw en heeft een fraaien portiek en gesneden deur. Van Egmond-Nijenburg kwam dit huis achtereenvolgens door vererving aan de geslachten Van Teylingen , Studler van Surck, van Nassau-Bergen en Mulert; in het begin dezer eeuw kwam het in andere handen en schijnt de vleugel aan de Nieuwesloot gesloopt te zijn. Op het terrein van dit gedeelte en den daarbij behoord hebbenden tuin staan thans verschillende particuliere huizen, zoomede post- en hypotheekkantoren en het gebouw „Harmonie". Hetgeen nog uit de handen der sloopers gepaard is heeft eene fraaie vestibule, doch overigens doet niets aan vroegere grootheid denken.

In mijn bezit is eene acte van scheiding dd. 25 October 1618 tusschen Jr. Jacob Wijts, als gehuwd met Maria van Valkestein, descendente van wijlen Mr. Cornelis van Egmond van der Nijenburg, ter eenre en de erfgenamen van Adriaen Jansz. van der Nieuburgh en Nicolaas van der Nieuburgh ter andere, betreffende „de hoffweijde van „den Huijse van der Nieuburg", waarin voorkomt dat deze is „begrepen geweest onder der coninclijke maje„steijtsdomeijnen en bij deselve coninclijke Majesteyt in „den jare 1556 den 2de Mayi aan der voornoemden „contrahenten voorouders veroft, volgens de brieven daer„van sijnde".

Met het oog hierop schijnt het niet wel aannemelijk dat Willem van Egmond en IJsselsteijn het slot en de goederen van Nieuburch zoude hebben kunnen nalaten aan zijn zoon Gerard — zooals S. van Leeuwen mededeelt. Vermoedelijk is deze Gerard door zijns vaders invloed slotvoogd op het kasteel geworden en daarin opgevolgd door zijn oudsten zoon Jan, die het tot zijn dood schijnt bewoond te hebben.

5. Ook wel alleen vān Nijenburch of Nieuburch In de doop- en begrafenisboeken der Hervormde gemeente te Alkmaar en in onderscheidene onder mij berustende acten, komen zij onder beide namen promiscue voor.

Ik heb wel eens hooren gewagen dat deze door mij behandelde tak niets te maken zoude hebben met het geslacht van Egmond, doch zoude zijn eene op zich zelf staande Alkmaarsche regeeringsfamilie „van der Nieuburch", waarvan de Stamvader bailluw van de Nieuburgen (zie aant. 10) zoude geweest zijn en zo0 allengs den naam van zijn bailluwschap als geslachtsnaam zoude hebben aangenomen. Waarop zulks echter zoude berusten, is mij onbekend.

6. Zij wordt niet vermeld in de genealogiën van het bekende geslacht van dien naam.

7. Eene schilderij in olieverf, hem en zijn gezin voorstellende, hangt in het gemeente museum te Alkmaar. Hij was de kleinzoon van den Burgemeester Floris van Teijlingen, bekend uit den tijd van Alkmaar 's beleg.

8. Hij kocht aº. 1678 de ridderhofstad Vleuten en verkocht die weder aº. 1700.

9. Deze grafkelder bestaat nog en is gelegen onder de kapel, thans gemerkt C, vroegere eeuwen B, zijnde de 3e kapel aan de Noordzijde van het schip van de Groote of Sint Laurens Kerk te Alkmaar.

Het aan St. Andries gewijde altaar, dat zich vóór den beeldenstorm in deze kapel bevond, is in 1462 gesticht door Gerard van Egmond van der Nijenburg, den zoon van Willem van Egmond en IJsselsteijn; hij vestigde „12 carolus guldens s'jaers losrenten tot een officie „ecclesiastiek, mits dat de ontvanger van die 12 carolus „guldens 's jaers gehouden soude weesen alle dagen te „lesen miserere en de profunclis tot lafenisse van sijn siele".

Voor deze 12 carolus guldens is later in de plaats gekomen de opbrengst van drie perceelen land, gelegen in den banne van Valkoog; gemelde perceelen zijn in het vervolg van tijd verkocht en is de opbrengst, boven het bedrag der gemelde losrente, besteed geworden „tot onder-houdenisse van oude eerlijke bearmde manspersonen, „geboren van Alkmaar".

Het hiertoe opgerichte provenhuis wordt nog gevonden op den hoek van de Paternosterstraat en de Dubbele buurt te Alkmaar en staat bekend als provenhuis van der Nijenburg en van Teijlingen.

Op de sluitsteenen van de gewelven van opgemelde kapel is een wapen aangebracht, waarvan alleen de kepers van Egmond goed te onderscheiden zijn; de ingang tot den kelder is een gemetselde trap, onder eene dubbele zerk in de kapel B, op welke zerk het navolgende wapen zichtbaar is: gedeeld, 1º. de kepers van Egmond; 2º. een kruis, vergezeld in het 1e kwartier van een meermin (vermoedelijk van der Sijpe).

10. Het Bailluwschap van de Nieuburgen, waarvan de zetel was te Alkmaar, oefende de hooge rechts macht uit; in civiele zaken was het een college van hooger beroep van vonnissen, welke gewezen waren door de navolgende Schepenbanken: ambachtsheerlijkheid Oudorp, Sint Pancras, Broek op Langedijk, Noord- en Zuid-Scharwoude, ambachtsheerlijkheid Koedijk, Rijp, Ursem, Graft, Schermerhorn en Noord-Schermer, Zuid-Schermer en Driehuizen, en Oterleek; in crimineele zaken had dit college het halsrecht; de bailluw was voorzitter van hetzelve, dat verder bestond uit zeven leenmannen en een secretaris.

11. Hij woonde in het aº 1691 voor *f* 5200.— door hem aangekochte huis aan de Lange Nieuwesloot te te Alkmaar, dat oorspronkelijk uitmaakte een gedeelte van het St.-Annaklooster, bewoond door de Witte Bagijnen, hetwelk in 1572 aan de Stad overging, die het 4 jaren later voor het grootste gedeelte verkocht aan den bekenden Jr. Diederich Sonoij, naar wien het in de wandeling nog steeds den naam draagt: „het hof van Sonoij"; daarop ging het in eigendom over aan Mr Willem Bardes, wiens kleinzoon Aernout het aº 1644 verkocht, waarna de huizinge wederom veel verkleind werd, om — na nog een paar maal getransporteerd te zijn — eigendom te worden van Gerard voornoemd, tijdens wiens leven het ook wel — naar diens heerlijkheid — „het hof van Petten" werd genoemd, zooals ook op de gravure van L. Schenk naar A. Rademaker.

Na het overlijden van Gerards laatste kind, Maria, werd het verkocht en kwam het in handen van de Hervormde gemeente, die het liet verbouwen tot een Oude Mannen- en Vrouwenhuis, waartoe het thans nog wordt gebruikt. Behalve een fraaien toren en een gebeeldhouwden steenen poort, heeft het nòch van buiten, nòch van binnen iets merkwaardigs en is aan niets te zien dat het gedurende ruim anderhalve eeuw door aanzienlijke personen is bewoond geweest.

Eene uitvoerige beschrijving van dit gesticht van de hand van den bekenden Alkmaarschen oudheidkundige, den Heer C. W. Bruinvis, komt voor in de Alkmaarsche courant d.d. 19 en 21 Januari 1894.

Gerard kocht in 1691 ook de heerlijkheid van Petten en Nolmerban, voor *f* 15000.

12. Hare vier kwartieren waren: van Foreest, van Segwaert, van Foreest, van Sonneveld.

13. Hij kocht aº. 1722 voor f 13000 de heerlijkheid Schoor1 & Camp, en liet die, met de van zijnen vader geërfde heerlijkheid Petten & Nolmerban, na aan zijne zuster Maria.

14. Zij legateerde bij haar testament op 17 Juni 1741 voor den notaris Mr. J. van Twuijver te Alkmaar verleden, de heerlijkheid van de Egmonden aan haren overleden mansbroeder Jan Aegidius van Egmond van der Nijenburg (zie sub IV ter 1º.), onder voorwaarde dat dezelve bij diens kinderloos overlijden zoude komen op hare geïnstitueerde erfgenamen en institueerde tot hare eenige erfgenamen hare neven Mr. Nanning van Foreest, Oud-Burgemeester en Mr. Cornelis van Foreest, raad in de vroedschap, beide te Hoorn en, bij vooroverlijden, hunne afstammelingen bij representatie.

Hare heerlijkheden werden verdeeld als volgt:

a. de heerlijkheid Petten en Nolmerban kwam aan Nanning voornoemd, van wien zij vererfde op zijn oudsten zoon Jacob, hoofdofficier te Alkmaar, die haar naliet aan zijn zoon Nanning, Maire en later Burgemeester van Alkmaar, ná wiens overlijden in 1828 zij verkocht werd aan mr. C. Sandenbergh Mathiessen, later lid van gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

b. de heerlijkheid van de Egmonden met het overblijfsel van het slot aan den Hoef, geschat op *f* 100 OOO.-, kwam ná het kinderloos overlijden van den legataris Jan Aegidius van Egmond van der Nijenburg, aan den tweeden zoon van den inmiddels in 1745 overleden mr. Nanning van Foreest van Petten, genaamd Hercules, welke een kind naliet Jacoba genaamd, die huwde met Jean Philip Theodoor Tinne; ná diens overlijden werd de heerlijkheid verkocht en aangekocht door de tweede vrouw van gemelden J. P. Th. Tinne, geboren Gregory, die haar naliet aan hare dochter Christina Tinne, gehuwd met mr. Gülcher, raadsheer te Amsterdam, aan wiens zoons de heerlijkheid nog toebehoort.

Het kerkje te Egmond aan den Hoef, eertijds slotkapel, en een stuk. muur te midden van een weiland, ziedaar alles wat nog aan dit beroemde slot herinnert.

De tak van tnr. Nanning van Foreest van Petten is uitgestorven; het laatste mannelijk oir, Jhr. Jacob van Foreest van Heemse, overleed a° 1854.

c. de heerlijkheid Schoor1 en Camp vererfde op den vorengenoemden mr Cornelis van Foreest, wien de erflaatster ook vermaakte hare buitenplaats „het huis te „Nijenburg". Hij liet na twee zoons: de oudste was Dirk, gehuwd met Maria Wilhelmina Stoezak, die heer van Schoor1 en Camp en eigenaar van Nijenburg werd.

Dit Nijenburg, gelegen onder de gemeente Heilo aan de oostzijde van den rijksstraatweg van Alkmaar naar Haarlem, heette vroeger „Ypelaan"; ná aankoop door een der leden van het geslacht van Egmond van der Nijenburg — volgens Craandijk en Schipperus „wandelingen door Nederland" in het begin der vorige eeuw — bracht deze den naam van het Stamslot hierop over; hij schijnt ook aanlegger te zijn geweest van de Heiloër bosschen aan de westzijde van den genoemden straatweg.

Ieder die wel eens in de schoone omgeving van Alkmaar heeft vertoefd, kent dit fraaie buiten met het vriendelijke witte huis, dat zich zoo schilderachtig in den daar voor gegraven vijver spiegelt en dat nog toebehoort aan de afstammelingen van voornoemden Dirk, hetgeen — ni-fallor — ook met de heerlijkheid Schoor1 en Camp het geval is.

De jongste zoon van voormelden Cornelis, Joan genaamd, huwde met zijne nicht Agatha van Foreest, dochter van den dikwerf vermelden mede-erfgenaam Nanning van Foreest van Petten; zij woonden te Hoorn in het deftige huis met den bergsteenen voorgevel op het Groote-Oost tegenover het tegenwoordige postkantoor; ná het overlijden. van Agatha in 1801 is dit huis door hare kinderen verkocht. In het toen reeds achteruitgaande Hoorn was echter niemand die het wilde — of kon — bewonen; het stond eenige jaren ledig, veranderde van bestemming, werd van binnen gedeeltelijk uitgebroken en dient sedert jaren tot Remonstrantsche kerk en woning van den dominé.

Hun laatste mannelijke afstammeling overleed ongehuwd in 1842; de laatste vrouwelijke woont nog hoog

bejaard te Ewijksluis onder Anna Paulowna; zij is niet in den Ned. adel opgenomen.

15. In 1722 kocht hij van de Staten van Holland: 1°. voor *f* 64500 de heerlijkheid der 3 Egmonden en 2°. voor *f* 11 000 de overblijfselen van het Slot aan den Hoef en de achterleenen ; dit alles kwam van hem op zijne zuster Maria.

16. Rietstap, Armorial-General, teekent bij dezen tak aan : Barons du St. Empire, 1705. Indien dit juist is, schijnt het mij vreemd dat van dien titel geen gebruik is gemaakt; het is mij ten minste nimmer voorgekomen dat aan leden van dezen tak de titel van baron werd gegeven ; een enkele maal komt het praedicaat : „jonker" voor, doch waarschijnlijk uit courtoisie.

In de lijsten van de edelen, voorkomende in de meeraangehaalde Batavia Illustrata, wordt Egmond van der Nijenburg niet vermeld ; het vroeger vermelde besluit van de Ridderschap van Holland en West-Friesland kon toch ook bezwaarlijk eene onwettige geboorte in eene adellijke veranderen.

Alkmaar. Mr. B. VAN DER FEEN DE LILLE.

Nederlandsche Bourbons.

Dat er reeds in 1475 een Bourbon in Nederland woonde, en wel te Gouda, leert *Nav.* XXIII, 635. J. H. Scheffer's *Algem. Nederl. Familie- Archief* 1883/84 N°. *60* bl 3b vermeldt het huwelijk van Jean de Monchy, Nov, 1596 gesloten met Marguerite de Bourbon, vrouwe van Rubempré, vgl. Rietstap's Armorial, le éd. Bourbon-Rubempré („maison éteinte", misschien wel „éteinte" in deze Marguerite, omdat zij eene erfdochter was).

Te Muiden vindt men thans de combinatie Lassow—Bourbon v. Rijneveld.

Ook de Normandie bestond in 't midden der vorige eeuw, te 's Gravenhage, zie *Navr.* XLI, 366 (i. d. 5 Aug. 1736).

„Op het kasteel Bois Jaquelin, bij Rennes, is dezer dagen overleden Mevr. Abel Laprade, van baarzelve Prinses Amélie van Bourbon genoemd, en eene dochter van Karel Wilhelm Naundorff, die, gelijk men weet, zich zelven hield en door velen werd gehouden, voor den zoon van Lodewijk XVI. Mevr. Laprade moet eene inderdaad treffende gelijkenis hebben gehad met Koningin Marie Antoinette (*Nieuws van den Dag* 6 Jan. 1892 Blad 1 blz. 1 kol. 4). Over Karel Wilhelm Naundorff † 10 Aug. 1845 te Delft, zie o. a. mijn opstel in „Eigen Haard" 1888 N°. 9 bl. 106*b*.

Aan zijne familie werd door de Nederlandsche autoriteiten de inschrijving bij den burgerlijken stand met den naam de Bourbon toegestaan. Karel Wilhelm's graftombe te Delft voert tot opschrift:

Ici repose
Louis XVII,
Charles-Louis duc de Normandie,
Roi de France et de Nnvarre, né à Versailles
le 27 Mars 1785,
mort à Delft le 10 Août 1845.
R. 1. P.
(Requiescat in pace).

Zijne weduwe, Johanna (of Jeanne) Frédérique Einert, die zich in de Haarlemscbe courant van 5 April 1878 bij het bericht van 't overlijden i. d. 13 Febr. op 35-jarigen leeftijd van baren zoon Ange Emmanuel onderteekende als „Douairière de Bourbon, Ducbesse de Normandie", overleed te Teteringen (bij Breda) Juni 1888, oud 85 jaar.

Te Breda overleed Maart 1893 Marie Antoinette de Bourbon, dr van wijlen den Bourbon-pretendent (Lodewijk XVII). Zij was gehuwd met den ter stede gevestigden Franschen rechtsgeleerde Deymonas, die evenals vroeger de graaf Gruau de la Barre, steeds de belangen dezer Bourbons ter harte nam, in de overtuiging, dat Naundorff's afstamlingen inderdaad aanspraken konden doen gelden op Frankrijk's koningstroon „Ooggetuigen herinneren zich nog", — aldus „Het Nieuws v. den Dag" 23 Maart '93 blad 3 blz. 1 kol. 4, — „welk een effekt 't maakte, wanneer vroeger, toen de familie nog te Delft woonde, op huiselijke feestjes bij opengeslagen vleugeldeuren een lakei aankondigde :„„La Reine!"", en dan deze Marie Antoinette in achttiende-eeuwsch gewaad gepoederd binnentrad, allen verbijsterend door hare treffende gelijkenis met de ongelukkige koningin, van wie zij eene kleindochter heette te zijn". De onlangs overledene heeft verscheidene kinderen gehad, waarvan er nog enkele in leven zijn.

Het is bekend, hoe de republikeinsche advokaat Jules Favre, die voor het herstel van de burgerlijke rechten der familie Naundorff pleitte, met volle overtuiging hare zaak was toegedaan. Doch er bestaat nu eenmaal eene akte van overlijden van den ongelukkigen Dauphin, en men moest zeggen, dat de kracht der waarheid groot is. In eenen der eerste dagen van Juni 1894 werd het stoflijk overschot van Lodewijk XVII, of wat daarvoor gehouden werd, op aandringen van den gewezen Boulangist Laguerre, die zich thans voor de kwestie over den zoon van Lodewijk XVI interesseerde, op het St. Margaretha-kerkhof te Parijs opgegraven en door de doctoren Hilbaut en Backer onderzocht. Deze bevonden, dat het gebeente behoord moet hebben aan een knaap van minstens 14 jaren, en dat het dus onmooglijk het gebeente van den kleinen Dauphin kan wezen, die op den datum, welke als zijn sterfdag werd aangegeven (8 Juni 1795), 10 jaar en 2 maanden oud was. Het gebeente werd toen, met het rapport, in de kist weder weggeborgen.

Een gevoelvol artikel schreef in 1893 over het onderwerp, in den „Matin" Mevrouw Severine, die apostel van het mededoogen. *Zij* roept het openlijk uit „j'y crois". Indien de tot redres bevoegde macht in Frankrijk hierin met baar instemmen mocht, dan zou het Nederland tot eer verstrekken het eerst aan den in casu verongelijkten zwerveling Naundorff en de zijnen recht te hebben laten wedervaren.

Volgens de dagbladen is er einde 1892 te Parijs gevormd eene „Vereeniging tot bestudeering der kwestie aangaande Lodewijk XVII". Ze stelt zich ten doel, door onderzoek van alle desbetreffende documenten uit te maken, of de zoon van Lodewijk XVI al of niet in den Temple zij omgekomen. Van deze „Société d'études sur la question Louis XVII" zijn de reeds genoemde Laguerre, een gerenommeerd lid van de balie, en de literator-directeur van den Tbéatre Français Jules Claretie ijverige leden. Die „Société" gaf maandelijksche bulletins uit ; of ze het nóg doet, weet ik niet.

Merkwaardige voorwerpen uit de nalatenschap der kleindochter van Cléry, den kamerdienaar van Lodewijk XVI, — 18 nummers in 't geheel — brachten, bij publieke veiling te Rouaan Maart 1896, de niet onbelangrijke som van 19.604 francs op. Het overhemd des Konings, op zijn voorlaatsten levensdag gedragen, gold 2860 francs ; het servet, door hem bij zijne laatste Communie gebruikt, 1950 francs; eene haarlok des Konings 500 francs, eene dito van Marie Antoinette 910 francs, enz. Voor een rok van den kleinen dauphin werd 2050 francs betaald, en voor een wit satijnen vest 1025 francs Deze relieken van den Dauphin werden gekocht door een vertegenwoordiger der familie Naundorff, De meeste andere voorwerpen geraakten in 't bezit van een vreemdeling, dien men hield voor een gemachtigde des Keizers van Oostenrijk. Men weet, dat Marie Antoinette eene Oostenrijksche prinses was.

Naar men indertijd uit Parijs berichtte, overleed daar Mei 1897 Prinses Isabella van Bourbon, op 70-jarigen leeftijd, in bijkans behoeftige omstandigheden.

Louis Charles Adelbert de Bourbon (Naundorff), vroeger officier in Nederl. dienst, thans te Parijs metterwoon gevestigd, zwoer Jan. 1898 zijn Protestantsch geloof af, en werd door den Aartsbisschop van Parijs in eigen persoon bevestigd als lidmaat der R.-Katholieke Kerk.

Prins Auguste van Bourbon (Naundorff), wijnkooper van beroep, trad 7 Febr '98 te Lunel in den echt met Madeleine Caille.

L C. J. P. (Louis) de Bourbon, (fils d'Adelberth), geb. 8 Dec. '65, 2de luitenant der infie, destijds oud 27 jaar, in 1892 wegens weerspannigheid door den krijgsraad te Leeuwarden vervallen verklaard van zijne militaire charge, en verbannen buiten het grondgebied van Onzen Staat, werd 1 Juli '98 te 's-Gravenhage ter beschikking gesteld van den auditeur-militair, als voortvluchtig, en 18 Juli d. n. v. door dien krijgsraad veroordeeld wegens desertie ; met ontheffing van het recht om bij de gewapende macht als militair of als militair geëmployeerde te dienen voor den tijd van vijf jaren.

H. J. E. de Bourbon (te Delft) trad 6 Oct '98 in den echt met eene C. A. v. Kervel (te 's-Gravenhage).

Eck en *Wiel*. JAC. ANSPACH.

De zerken te Ingen.

(Zie kolom 159.)

Het mannelijk hoofdwapen op den tweeden grooten zaerk is zoo goed als zeker van 't geslacht van Bemmel, tenzij een ander geslacht precies hetzelfde wapen en helmteeken heeft.

Men zal hebben opgemerkt, dat ik eene andere lezing geef van de zerk van Dirk *van* Hattem, dan op bl. 63 van den vorigen jaargang. Ik heb, hoewel wetende, dat het wapen met keper en schelpen van het riddermatig geslacht van *Leeuwen* is, een ander gezicht op de zerk gekregen, toen een lid van 't geslacht *van Asch* van *Wijck* mij schreef: wij hebben de traditie, dat wij vroeger schelpen voerden. Deze traditie acht ik juist dáárom oenigszins betrouwbaar, omdat het feit, dat de van *Leeuwen's* dat wapen voerden, er *tegen* pleit, zoodat alle gedachte aan fantasie vervallen moet. Daargelaten nu, dat Jutta van *Wijck* vóór haren man stierf en dus vermoedelijk bij haar overlijden de zerk

op last van haren man (met open ruimte voor *zijn* naam, n.l. één lange en één korte zijde in den rand) vervaardigd werd, zou ik het zonderling vinden, dat in het gehalveerde wapen, de linkerhelft niet het wapen dezer aanzienlijke vrouw zou wezen, te meer omdat het kwartier links-beneden (1) hetzelfde wapen vertoont. Maar het *is* natuurlijk mogelijk, dat de vadersmoeder van v. Hattem uit het geslacht van *Leeuwen* was, en dat hij zijn wapen halveerde met dat van die grootmoeder, terwijl dan het wapen zijner vrouw in 't geheel niet op de zerk zou voorkomen. Ik acht het echter niet waarschijnlijk. Is mijne veronderstelling waar, dan is het de vraag: hoe kwam een geslacht van *Wijck* (of een tak van het geslacht van *Wijck*?) of ook maar een enkel lid, er toe om hetzelfde wapen te voeren als het geslacht vnn *Leeuwen*?

Te Ek en Wiel is een zerk met het andere wapen van *Wijck*, n.l de gekruisde distels.

Kolom 160 deelde ik mede, dat een lid van 't geslacht *v. Eck* niets meer van zich had laten hooren na 't vernemen vau 't bedrag der onkosten. De reden zat niet *hierin,* maar in het doen van onderzoek naar het al dan niet bestaan van leden van 't geslacht van *Meerten,* eerste belanghebbenden in dezen. Ik heb nu toezegging van *f* 50 van een lid van 't geslacht, vau Eck, *f* 10 van den heer Jhr. v. Asch van Wijck, Burgemeester van Veenendaal en lid der Tweede Kamer, *f* 2.50 van onze medeleden Frieswijk, Gem. Secr. v Doesburg (wiens moeder een der laatsten uit bovengenoemd geslacht *v. Leeuwen),* Wagner, Kapt. Rijd. Art. te Utrecht, en Anspach, Pred. te Eken Wiel, en van *f* 1 van Dr. J. S. v. Veen, Sec. van Gelre te Arnhem.

Bij de vereeniging „Gelre" klopte ik vergeefs aan, omdat men reeds uit 's Heerenberg (zie alhier 1- 41 over 't ergerlijk wandalisme met de zerken aldaar), dito aanvrage had ontvangen en afgewezen. Waar zou de grens zijn! Ik moet toestemmen: de vereeniging kan daar niet aan beginnen 't Is intusschen te hopen, dat men ook elders eens wat moeite doet bij belanghebbenden.

De kerkvoogden te Ingeu hebben de inmetseling toegestemd.

Ommeren bij Tiel. H. J. SCHOUTEN.

Stuyvesant—Bayard.

„Te Dedham, in den Amerikaanschen Staat Massachusetts, is overleden de heer T. F. Bayard, die verscheidene jaren in Engeland de Unie vertegenwoordigde en daar zeer gezien was. Zijn dood geeft dan ook aanleiding tot lange artikelen in de Britsche dagbladen.

Hij was de afstammeling van een oud-Fransch geslacht, dat naar de Nederlanden uitweek en later naar Nieuw-Amsterdam ging. De eerste die zich daar vestigde was Samuel Bayard, die huwde met eene zuster van Pieter Stuyvesant, den Gouverneur van Nieuw-Amsterdam.

Aanvankelijk voor den handel bestemd, gaf hij dit op, toen zijn oudere broeder stierf, daar de familie-traditie eischte, dat de oudste zoon advocaat zou worden. In die hoedanigheid had hij veel succes en later werd hij senator en secretaris van Staat.

(1) Links van den besohouwer.

Als zoodanig viel hem de taak te beurt den brief te moeten schrijven, waarin den Britschen ambassadeur, *Lord* Sackville, zijn paspoorten werden gezonden op grond dat hij zich in eene verkiezings-quaestie gemengd had.

In 1893 zond President Cleveland hem als gezant naar Engeland, waar hij ieders achting won. Bij groote gelegenheden kwam hij, zonder uniform en ordeteekenen , altijd in scherp contrast met zijne prachtig uitgedoste collega's, maar meer nog door zijn karakteristiek en innemend gelaat.

Een alderman , die eens een dronk op hem moest instellen, gaf hoog op van zijn afstamming die werd nagegaan tot den *Chevalier sans peur et sans reproche.* Toen de gezant opstond dankte hij voor de goede bedoelingen, maar hij vond het compliment wel wat vreemd, want zeide hij, als ik goed ben ingelicht, was de dappere en eerzame ridder nooit getrouwd.

De heer Bayard werd bijna 70 jaren oud."

Het bovenstaande komt voor in het N. v. d. Dag van 1 October 1898 en behoort alzoo tot de „bekende saecken". Doch minder bekend is, dat de familie Bayard al eerder met den waardigen Gouverneur verbonden was. Hij-zelf, „Pieter Stuyvesaut" was gehuwd met eene Bayard. Uit het trouwboek der Herv. Gemeente te Alfen aan den Rijn blijkt n.l. dat op den 6 Augustus 1645 door den predikant een attestatie werd afgegeven ten behoeve vau „Heer Pieter Stuyvesant van Stellìngwerff, j. g. Directeur-Generael van Nieuw-Nederland" om Judith Bayard, j.d. van Breda, aldaar (te B.) te mogen huwen. (Als Waalsch predt. stond van April 1608 tot zijn dood, 18 Juni 1643, te Breda : Lazare Bayard, te voren predt. bij de gemeente van den Olijfberg. Diens vader Nicolaas Bayard was eveneens predt. v. d. Olijfberg geweest, werd in 1594 Waalsch predt. te Zierikzee en overleed er in 1617, vóór Mei.)

Waarschijnlijk ligt in dit huwelijk de aanleiding tot de emigratie van Samuel Bayard ; in ieder geval vind ik de meegedeelde bizonderbeid belangrijk genoeg om aan de vergetelheid te worden ontrukt. 't Is toch een kleine bijdrage tot een monografie of biografie van Pieter Stuyvesant, van wìen tot dusverre nog zoo weinig bekend is.

Is een der leden van ons genootschap in de gelegenheid de registers te Breda in te zien: hij verzuime dan niet ons de wezenlijke trouwacte van Pieter St. en Judith Bayard te schenken! En wie legt ons uit wat de toenaam „van Stellingwerff" te beteekenen heeft?

Oudshoorn.

W. M. C. REGT.

Be wapenborden uit de kerken verkocht.

De verkoopadvertentien daarvan vindt men voor de *Kloosterkerk* in de Nederlandsche Courant van 17 Aug. 1795; en voor de Groote *Kerk in* de Haagsche Courant van 26 Oct. 1795.

Voor *Loosduinen* in de Haagsche Courant van 7 Aug., en voor *Rijswijk* in de Nederlandsche Courant van 23 Sept. 1795.

In de registers der Venduen zal allicht de beschrijving, en de opbrengst gevonden worden.

Den Haag. A. J. S. v. R.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Wie weet hieromtrent iets meer?

Op **16** Juni 1670 verklaart de koster der Kloosterkerk, ten overstaan van Notaris Cornelis van Rijp, dat op den vorigen dag zich bij hem, — Jacob van Rijp, — hebben vervoegd de „Casteleyn'' van den Heer van Brederode, genaamd meester Hnybert, en de „ Casteleyn" van desselfs huis te Vianen, zeggende, dat de tweede persoon de Kloosterkerk wel eens wiide zien, waaraan hij gevolg had gegeven.

Dezen 16en Juni waren de beide personen des morgens half vier uur weer terug gekomen, doch hadden nu bij zich een derden persoon, die een palet met verf droeg.

Zij hadden hem uit zijn bed geklopt en vroegen vergunning om een kwartier van een wapen af te teekenen.

Daartoe vroegen zij hem een ladder, „alsoo, vermits het nogh vroegh ende duyster was, niet wel van beneden sien costen te tekenen, daerop, mede aldaer in de kerck quam een frans persoon, die seyde Edelman van den Here van Brederode voornoemt te syn, by sigh hebbende vier personen die een ladder uyt het Ammunitiehuys bij 't Nagbtegaelspat hebben gaen halen, die deselve ladder plaatste op een banck voor 't wapen van saliger gedagte, den Lieutenant Colonel Brederode, Broeder van de Vrouwe Louise Catarina van Brederode", — op wier verzoek de verklaring werd afgelegd.

Eén zeide dat er wel een uur mede gemoeid zou zijn; „laet ons terwijl een gesontheytjen nemen".

De koster ging mede.

Nu hoorde hij eenig geklop, en haastte zich naar de kerk, waar hij bevond dat één der personen aan het wapen klopte, en de kroon er af sloeg, en ook dat de lijfrok van het wapen weggemaakt was, en de roode leeuw er in aan stukken was geslagen.

Deposant, — de koster Jacob van Rijp, — was daarover zeer ontzet, en zeide „dat was niet gezegd dat gij zulke dingen zoudt doen".

Uit de verdere verklaring blijkt, dat het wapen voor het huis van den Heer van Brederode mede was afgebroken.

Overigens zou de Heer van Brederode voornoemt den koster goed tractement doen, indien hij van de zaak niet wilde reppen.

Ik herhaal de vraag: „wie weet er meer van"?

Den Haag. A. J. S. v. R.

Jacob van Campen

Heer van Randenbroeck, de bouwmeester o. a. van het Stadhuis te Amsterdam thans Koninklijk Paleis, overleed op 13 September 1657, kinderloos en als laatste mannelijke afstammeling van zijn geslacht.

Na zijn dood ging Randenbroeck in 1658 over aan zijne jongste zuster Margriet. die dat bezit in 1660 overdroeg aan Nicolaas Heerman, den toen meerderjarig geworden zoon van hare oudere zuster Geertruyt van Campen, die gehuwd was met Jan Heerman.

Zijn nog afstammelingen van dezen Nicolaas Heerman in leven ?

Zoo ja, waar wonen deze?

Bestaan er nog brieven of oorspronkelijke teekeningen van Van Campen, en waar berusten die?

Amsterdam. LOUIS RIEBER.

In de *Amersfoortsche* Ct. van 24 November komt een artikel voor over Jacob van Campen. Met het oog op het bestaand plan om den vermaarden bouwmeester op zijn 300sten geboortedag te herdenken, deelt de schrijver, de heer P. J. Frederiks mede, dat niet, zooalsveel beweerd wordt, Jacob in 1597 of 1599 werd geboren. volgens Van der Aa te Haarlem of Amersfoort, doch dat het doopboek te Amersfoort voldoende opheldert, wat jaren onzeker bleef. De inschrijving in het doopboek der Ned. Herv. kerk luidt aldus:

1609. Den 22sten January heeft Gerrit van Campen syn kint ten doop ghehat Het kint heet Jacob. Hij overleed 13 Sept. 1657 te Amersfoort en werd den 20sten d. a. v. in de St. Joriskerk aldaar begraven.

De aanteekening in het begraafbnek luidt:

(Verkocht). Aan d'Erffghenamen van sal. Jacob van Campen, twee grafsteden ghelegen in de Noordtkerok, T'eerste buen, 't IIe graft f : 100.

Zij, die den 300sten geboortedag van „d'Aerts Bouheer, dewelcke uyt de konst gheen gewin socht maer de naem", willen vieren, hebben dus nog ruimschoots tijd een waardige herdenking voor te bereiden.

(*Overgenomen* uit *het Dagblad v. Z.-H. en 's-Grav.* van 1 Dec. 1393.)

Vliedthoorn.

Cornelis Petrusz. V. Luitenant bij de Ruiterij te Leiden, geb. : 1-XI-1640, gest. ? , tr. 25-111-1667 Josina Hoochboot, waaruit :

1 Jacoba geb. ?, gest. 18-V-1708, tr 17-VIII-1689 Ds. Andries de Jongh, geb. 13-111-1666, gest. 23-1X-1 7 18, nalatende 6 kinderen :

a. Dorothea. st. jong.
b. Anna Josina geb. l-V-1691, tr. 12-XII-1724 Pieter Pieter van Velsen, Secretaris te Lommel. Kinderloos.
c. Cornelia, st. jong.
d. Johan Cornelis.
e. Cornelia Alida tr. A. van der Hoeven.
f. Hendrik tr. E. Sille.

2. Susanna.

3. Pieter.

Martinus de Drijver (zoon van Pieter Paulusz. en Johanna Boudewijnsdr. de Bije) tr. Catharina Vliedthoorn geb. 1-XI- 1638, winnende een dochter Dorothea gehuwd met Mr. Pieter Poock, Waaruit Jacob en Martinus Poock.

Den Haag.

J. C. G. H. v. H.

INHOUD 1898, N°. 12.

Tot lid is benoemd. — De laatst gebloeid hebbende tak van het Geslacht van Egmond, door Mr. B. van der Feen de Lille. — Nederlandsche Bourbons, door Jac. Anspaoh. — De zerken te Ingen, door H. J. Schouten. — Stuyvesant—Bayard, door W. M. C. Regt. — De wapenborden uit de kerken verkooht, door A. J. S. v. R. — Vragen en Antwoorden. Wie weet hieromtrent iets meer? door A. J. S. v. R. — Jacob van Campen, door Louis Rieber. — Vliedthoorn, door J. C. G. H. v. H.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuysen te 's-Gravenhage

ALPHABETISCHE LIJST DER NAMEN.

Jaargang 1898.

A.

Aa (van der) 184.
Aa (van der) 198, 208.
Aandeburg 188.
Aardenstof 22.
Aarssen (van) 182.
Aartswoud (van) 194.
Abbema 26.
Abels 182.
Ablaing van Giessenburg (d') 32, 51, 88, 154.
Adams 53.
Adingenalius van Aelst 119.
Adriaansdr 28.
Adriaansdochter 73.
Adrianides 31.
Adrichem 119.
Adrichem (van) 42, 148.
Aelst (Adingenalius van) 119.
Aerssrn (van) 176.
Aetsack 15.
Akerlaken (van) 56, 56, 156.
Albcrdingk Thijm (zie Thijm) 54.
Albertkramp 182.
Albinus 21.
Aldenbochum (von) 126.
Alemijn 115, 133, 140, 142.
Allard 87, 88, 179, 180.
Allart 167.
Alphen (van) 188.
Alpherts 110.
Altena (van).
Altena (v. d. Marck auf) 127.
Altheer 110.
Altman 182.
Amboten (von) 126.
Ammelin (d') 47, 49.
Ammon (von) 87.
Amstel (van) 131.
Amstel (Ploos van) 142.
Amya 118, 119.
Andel (van Beest van) 111.
Anslo 43.
Anspach 16, 104, 107, 111, 190, 204, 205.
Apeldoorn (van) 14.
Apeldorn (van) 13, 14, 15.
Appelman 104.
Arbach 169.
Ardes 180.
Ardin 149.
Arend 178.
Aremberg (van) 132.
Arenthorst 119.
Ark (van der) 182.
Arkel (van) 194, 198.
Arman 188.
Arnold 3.
Arripe (d') 88.
Arsenburg 46, 114.
A rsenburgh 9 4.
Asch van Wijck (van) 160, 204.
Asma 22.
Aspermont (Flugi van) 17, 34, 39, 41, 192.
Asselt 183.
Atheimar 184.
Athlone (van) 189.
Aublebeek 188.
Alva (van) 130, 147.

B.

Bacadot 183.
Rachiene 42, 107.
Bachmanu (von) 86.
Backer, 52, 85, 203.
Backer (Huyghens) 172.
Badel 149.
Bagoo 180.
Baillie 188.
Bake 187.
Bakker 22, 128, 187.
Bambcek (van) 72, 102.
Bamps 53.
Bandini 188.
Bangeman Huygens 87.
Banks (Lenoy) 164.
Banks (Rathbone Turner) 164
Ranniet 18 1.
Bsnning Cocq 136, 137.
Barchman Wuytiers 103.
Bard 161, 165.
Bardes 200.
Barentsz 29.
Raresteijn (van) 104.
Barneveld (van) 176.
Barner 14, 16.
Barre (Gruau de la) 203.
Barthem (van) 161.
Barthen (van) 151.
Bartz 108.
Bas 72, 94. 102.
Bassecour 172.
Bataille 29, 30.
Battenball 165.
Hattershall ! 63.
Baudare 185.
Rauduin 17 1.
Baux (van) 77.
Bayard 205.
Bazin 188.
Beaupaire (de) 47, 48, 49.
Beck (van) 44.
Becker 94, 186, 186.
Beckx 91.
Beck 2.
Beeck (van) 43, 65, 66, 184.
Beek (van der) 184.
Beekman 186
Beekmans 188.
Beelaerts 50.
Beeme 188.
Beems 182.
Beerens 185.
Beest van Andel (van) 14.
Beham 93.
Behr 187.
Beja (van) 147.
Bekker 27.
Bell 19.
Bel1 (van) 78, 94.
Belle (van der) 71, 94.
Belven (Bertholf van) 119.
Bemmel (van) 204.
Bempden (van den) 91, 139.
Bennink 10.
Benthem van den Bergh (van) 97.
Bentinck, 184, 185.
Beck 13, 14.
Berckhout 195.
Berents 129.
Berewout 114.
Berg (van den) 26, 121, 146
Bergele (van) 46, 72.
Berger 285.
Bergh (van den) 173.
Bergh (van Benthem van den) 97.
Berkeleij 5 3.
Berkman 27.
Berner 15.
Berns 172.
Bertholf van Belven 119.
Bertolinie 180.
Bertouwen 183.
Bertrand 184.
Bethune (de) 150
Betsche 183.
Beukers 186.
Beuningen (van) 9, 10.
Beuningen van Helsdingen (van) 110.
Beurne (de) 150
Beusing 182.
Bevere (van) 10.
Beverwijck (van) 42.
Beijne 182.
Beijser (del 42.
Bichelberger 85.
Bichon 26, 183.
Bicker 9, 133, 134, 135, 137, 138, 139.
Bie (de) 69, 109.
Bielant 184
Bielke 56.
Bierens de Haan 62.
Bik (Butin) 190.
Bilhaut 203.
Bille 66, 57.
Bilt (van der) 18.
Riron (von) 126.
Bise 182,
Bismarck (von) 177.
Bisschop 107.
Bisselick 6 7.
Bisterfeld (Lippe) 126.
Bite lees Bik (Butin) 190.
Bitter (de) 25.
Blaauw 60, 172.
Blauw 52.
Blanckert 64.
Blankert 78.
Bleecker 4, 5, 6.
Rleijswijck (van) 146, 149.
Blocq van Kuffeler (de) 138.
Blocquery (van de) 192.
Blokhuis (van den Bosch) 173.
Blom 4, 71, 94, 128.
Blondeau 188.
Blootenburg (van) 32, 104.
Bodt 184.
Roekhold 10.
Boel 102
Boelardt 185, 186.
Boele 102.

Boelens 54, 55, 102, 103, 113, 132, 133, 134, 135,, 156, 157, 196.
Boelenze 102.
Boelesse 102.
Boellaard 189.
Boeninc 119.
Boer (de) 26.
Boerhaave 22.
Boetselaar 183.
Boetselaer (de) 127.
Boeijenk 181.
Bogaert (van den) 147.
Bogart, 1, 2.
Bögel (Neringh), 42.
Boin 181.
Bois (du) 181, 188.
Bokoop 187.
Bolman 159.
Bont (de) 54, 55, 156, 157.
Bonte 21.
Bontekoe 112.
Boogaart 180, 193.
Bogaerde (van den) 25.
Boogmans 188.
Booman 182.
Booms 120.
Hoon 115.
Borbeth 42.
Boreel de Mauregnault 189.
Borneman 144.
Borrendamme (van) 32.
Boreele (van) 63.
Börstel (von) 43.
Bosch 106, 128, 176.
Bosch (van den) 28, 173.
Bosch Blokhuis (van den) 173.
Bosman 109.
Boter 41.
Both 10, 11, 12, 94,
Bothmer (von) 47.
Bottermans 106.
Botzlar 127.
Boubolt 188.
Boucher 185.
Rouchère (la) 186.
Boudaen 52.
Bouheer 208.
Boulliot 186.
Bouquet 188.
Hcurdillon 183.
Bourbon 202.
Bourlo (van) 13, 14, 15.
Bouton 92.
Bouvink 184.
Bouwer 9.
Bouwmeester 190.
Braal (de) 124.
Braams 26.
Braband (van) 118.
Bradfort 1.
Brake1 (van) 183.
Hrandeler (van den) 64.
Brandenburg (van) 136.
Brands 109.
Brandt 28.
Brandwijk van Blokland 103.
Brants 107, 109.
Braseman 129.
Brederode (van) 207.
Bredow (von) 43.
Brenk (van den) 108.
Bressou 181.
Breugel (van) 173.
Brienen van Ramerus (van) 141,.
Brienen van Hamerus de Graef (van) 145.
Brink 143, 166.
Brinkt 166.
Brissen 109.
Brodhead 2.
Broech 26.
Hroeck (van den) 121.
Broek (van den) 12, 143.
Croekhuizen 106, 111.
Broekhuysen (van) 109, 111.
Broel (van den), gen. Plater 126
Broickhuizen (van) 13, 14, 15..
Bronkhorst 45, 192.
Bronkhorst (vnn) 9, 70, 71, 94, 189.
Hrouerius van Nideck 46.
Brouke (van den) 25.
Brouwer 12, 22, 128, 130.
Bruchner (von) 87.
Bruges 146.
Bruggeman 172.
Brugghen (van clerj 115.
Brugh (van der) 185.
Bruin 9.
Bruine 56.
Bruine (de) 156.
Bruinvis 200.
Brun [le) 111.
Bruyn 166.
Bruyn (Troostenburg de) 110.
Budberg (von) 126.
Budden (von) 126.
Budt (de) 4ö, 46, 94.
Buik 130.
Buirlo (van) 13, 14.
Bullions 2.
Bunes 108.
Burch (van der) '7, 104.
Burdurff, 184.
Iluren (van) 4, 193.
Burg (van den) 176.
Burg (van der) 104, 186.
Burger 172.
Burgerhoud 109.
Hurgersdijk 100.
Burgh (van den) 99.
Burgh (van der) 99.
Burgt (van der) 99.
Burgkmair 93.
Hurnet 185, 186.
Buser 145.
Butin Bik 190.
Buyen 167.
Buyk, 9, 10.
Buys, 21, 182.
Buys (van der) 10.
Buyskes 183.
Buytendijk 78.
Bije (de) 208.
Bijlandt (van) 87.
Bijleveldt 182.

C.

Gaan 12.
Caarden (van) 10, 12.
Cabeljauw 196.
Caen 175.
Caeuw 26.
Caille 204.
Caland 171.
Calkoen 140, 141.
Callenfels 168, 169.
Calmus 168.
Campen (van) 9, 207. 206.
Camphuijsen 121, 122, 123.
Canette 67.
Cannette 67.
Capelle 13.
Capelle (van der) 13.
Capellen (van der) 14, 16, 16.
Carel 9.
Caron 12.
Carp 173.
Carpentier (de) 12.
Carsten 173.
Cassa 186.
Casse (du) 186.
Casser 180.
Caltbrop 164.
Cats 75.
Cau 86.
Cazals 185.
Chabert 186.
Chais 183.
Chalons (van) 77.
Champs (der) 148.
Changuion 18 1.
Charante (van) 21.
Chasse 184.
Chastel de la Howardrie (du) 70.
Chastillon (de) 160.
Chatillon 72.
Chepied 182.
Chevalier 117.
Chion 183.
Cholier 76.
Citters (van) 31, 172.
Citters (van) (van Sitters) 188.
Claasdochter 73.
Claesdr. (Cornelia) 130.
Claretie 203.
Clauberge 182.
Clausinger 185.
Clercq (de) 44.
Clery 203.
Cleveland 206.
Cleijn 182.
Cloek 135.
Cloos 182.
Cloppenburg 128.
Cocq (Banning) 136, 137.
Cocq van Kerkwijk (de) 190.
Cocq van Opijnen (de) 90.
Cocq van Waardenburg (de) 72.
Coeck 44.
Coeckbacker 56.
Coen 12.
Coenen 48, 111.
Coeper 26.
Coerman 188.
Coetenburg 131.
Coeverden (van) 184.
Coeijmans 45, 46, 94.
Colenbrander 109.
Colligny (de) 149.
Colthoff 42.
Colijn de Nole 69.
Commelin 104.
Comrie 101.
Condé (de) 150.
Conincks 167.
Coomans 131.
Coopmnn 173.
Cop 170.
Coppit 104.
Cornabe 180.
Cordes (de) 10.
Cornelisdr. 29.
Cornelisz. 29.
Corning 4, 18, 164.
Corning Turner 164, 165.
Cornwerd (van) 172.
Cortenhoeff 85.
Corton 175.
Corver 116.
Cost 128.
Coster 4, 6, 6.
Costerus 181, 186.
Coul (op de) 172.
Coymans 94, 112, 118.
Craandijk 201.
Crab (van der) 22.
Kramer 111, 190.
Crap 25.
Cremer 109.
Croiset 42.
Croll (de) 148.
Cromhout 131, 195.
Commelin 111, 128.
Crone 66.
Croockewit 129, 142, 144 176.
Croock 25.
Coosse (Ia) 180.
Croswel Doane 165.
Culie 180.
Cunaeus 2 5.
Cuntz 180.
Cuphede 172.
Custinje 184.
Cuyck (van) 72.
Cuylenburg (van) 105.

D.

Daandels 180, 185, 186.
Dabenis 114.
Dachenhausen (von) 9 1.
Dalen 6.
Dagran 185.
Dam (vnn) 26, 107,144, 182.
Damman 188.
Damme (van) 43.
Damond 148.
Dane 120.
Daniels 53.
Danjlie 186.
Dantsman 183
Decker 45, 71, 95, 114.
Deel 187.

Degenasr 183.
Dekker 182.
Delo 112.
Delprat 183.
Demmer 26.
Denis 184.
Deeenclos 184.
Deun 186.
Deutecom 19.
Deutz 115, 134, 137, 138.
Deventer (van) 173.
Deijmonaz 203.
Dezfossez 95.
Dicx 91.
Diegremont 181.
Diemeu (van) 10.
Diensbag 181.
Diepen 173.
Dierkens 183.
Diesbach (van) 168.
Dignumsz 9.
Dingemans van de Kasteele 151.
Dionysius 53.
Dirksz 9.
Dishoek (van) 27.
Ditmar 181.
Doane 162, 165.
Dobben (van) 182.
Dobbens 130.
Dockum (van) 109.
Doepler 91, 126.
Does (van der) 135, 136, 137.
Does (Pouwels van der) 45, 95, 102, 103, 113.
Doll 22.
Doll van Ourijck 22.
Dolleman 142, 144.
Dompselaer (van) 32.
Dompuler 188.
Donart 192.
Doncquert 183.
Donker 167.
Donse 64.
Doortooghe (van) 193.
Dorlandt 107.
Dorser (van) 41.
Doths 172.
Doublet 115.
Douglas 27.
Dozy 164.
Dreest 185.
Drektraan 81.
Dreven 180.
Druten (van) 109.
Drijver 191.
Drijver (de) 208.
Duchteren 188.
Dueren (van) 104.
Dudleij Field 162.
Duivensz 130.
Dukorie 183.
Dumelie 187.
Dumenie 183.
Dumoulijn 184.
Dun (Gann) 111.
Dnnckel 68.
Dunham 112.
Durant 181.
Durerie 186.
Durselen 6.
Dussen (van der) 42, 43.
Duijn (van der) 196,
Duijne (van) 195.
Duijnen (van) 188.
Duijs 168.
Duijveland (van) 32.
Duijvenvoorde (van) 38.
Dijck (van) 42.
Dijkstra 158.
Dijnant 184.
Dijserink 190.

E.

Ebeling 117.
Eck (van) 112, 160, 184, 205.
Edel (van of ab) 105.
Eem (van der) 185.
Egmont 182.
Egmont (vau) 21, 78, 117,118, 131, 150, 182.
Egmont van der Nijenburg (van) 194, 198, 200, 201.
Egmont (van) niet adellijk 184.
Ehlers 52.
Eikelenberg 198.
Eilbracht 189.
Eiuert 203.
Ekdom (van) 109.
Eleningen 187.
Elias 66.
Elias (Witsen) 111.
Eliarts 183.
Ellert 9.
Elsberg (van) 165.
Elsevier 123.
Elst (van der) 88, 177, 179.
Emichoven (van) 104.
Ende (van den) 67.
Enden (van den) 186.
Enée 185,
Engeland (Koning v.) 74, 76.
Engelbertz 86.
Engelman 163.
Engels 142.
Enschedé 6.
Epaules (Aux) 77.
Ermerins 81.
Erving 165.
Erving (van Renselaer) 165.
Essen (van) 138;
Estvelt (van) 136.
Esveldt (van) 182.
Euler 181, 182.
Everen (vau) 186.
Everts 94.
Eijck (van der) 6
Eijk (van der) 110.
Ezerrnan 110.

F.

Faguier 181.
Fahne 44.
Fernubuk 124, 128.
Favauge 183.
Favre 203.
Febre (le) 186.
Peen de Lille (van der) 202.
Fel (t') 31.
Fels (van der) 124.
Feltz (van der) 124.
Feuk 167.
Field (Dudleij) 162.
Fient 186.
Finkenstein 16 7.
Pircks (von) 126.
Fischer 183.
Fite (la) 181.
Flache 183.
Flines (de) 114.
Floris V (graaf) 198.
Flouw 170.
Flugi van Aspermont 17, 34., 39, 41, 192.
Foelkersam (von) 126.
Folkerts 123.
Foreest (van) 196, 200, 201.
Fortuin 9.
Fosse (de la) 46, 95.
Fossez (des) 95.
François 184.
Franck (Pheilitzen van gen) 126.
Frankema 145.
Fredrik Hendrik (prins) 136, 151.
Frederiks 52, 69, 110, 208.
Fremery (de) 238.
Preudenberg (L. W.) 127.
Friedrich 173.
Frieswijk 181
Frieswijk (van) 205.
Frisius 25.
Friso (Jan Willem) 77.

G.

Gaaf 85.
Gaal 183.
Gail-Mulder 172.
Galles 176.
Gallot 43.
Ganderheijden 67.
Gann Dun 111.
Gansevoort 165.
Garderen (van) 142.
Gardijn (du) 195.
Garfield 20.
Gargon 122.
Gasselbach 171.
Gasteren (van-) 190.
Geelkerken (van) 109.
Geelvinck 132.
Geer (de) 115.
Gelder (de) 190, 193.
Geleijnsz 25.
Gelre 92.
Genders 182.
Gennep (van) 190.
Gent (van, 148, 151, 175,181.
Georgio (de Haze de) 96.
Geran 188.
Gerritsen 111.
Gerwen (van) 42.
Gettinger 182.
Geraets 52.
Gewin 33.
Gheel (van) 138.
Giac 186.
Gibson (Breckenridge) 164.
Gihou 185.
Giltay 170.
Glaser 186.
Glashorst 109.
Glijnis 187.
Godsken 25.
Goederson 186.
Goens (van) 26, 26, 181.
Goes (van der) 184.
Gogh (van) 169, 183.
Gö11 van Frankenstein, 9 1.
Goltz 181.
Gontard 9 1.
Gorham Rice 165.
Gorter 128.
Gossens 130.
Goudoever (van) 174.
Goudoven 17 5.
Goudtoever 174, 176.
Gournay 181.
Goutoever 175.
Goverssoen 7.
Goijer (de) 187.
Graaf (de) 60, 182, 187.
Graeff 130.
Graeff (de) 129, 195.
Graef (van Brienen van Ramerus de) 145.
Gracht (van der) 95.
Grandt 180.
Grant 20, 162,
Grazebrook 53.
Grebber van Persijn 117.
Greebe 182.
Gregorij 28, 201.
Greville 53.
Gringel (von) 171.
Groebe 47.
Groen van Bloemen 55.
Groen (van) 42.
Groen (van der) 97, 98.
Groeneveld 71, 95.
Groenevelt (van) 191.
Groesbeeck 1.
Groot (de) 8, 74, 184.
Grosgen 182.
Grotenhuysen (van) 8, 9.
Grotthusz (von) 126.
Gruau de la Barre 203.
Gruyter (de) 35.
Grijp 199.
Grijp (van der) 122.
Grijff (de) 187.
Gudde 16.
Guicherit 180.
Gulcher 201.
Gullotie 188.
Gundlach (von) 17'7.
Gyltlenstein (van) 69.
Gijsberti Hodenpijl 40, 41, 151, 192, 208.
Gijsels 12.

H.

Haaff (ten) 10.
Haak 46, 95, 182.

Haan (de) 21, 27.
Haan (Rierens de) 61.
Haaren (van) 184.
Haas 171.
Haas (de) 106, 109, 155.
Haen (de) 104.
Haga 83.
Hage 187.
Hagen (van der) 10, 11.
Hagenberg 111.
Halen (de Jonge van der) 124.
Hall 172.
Hallungius 42.
Halteren (van) 6.
Halverhout 33.
Hammilton Harris 18
Hanau 184.
Hanau (van) 147.
Hanegraaff 144.
Hanrich 186.
Hardenberg 181.
Hardenbroek (van) 60.
Hare1 183.
Harencarspel 45, 46, 70, 71, 95, 103.
Harencarspel (van) 109, 113, 114, 115, 190.
Hareucarspel Decker (van) 114.
Harry 190.
Harris (Hammilton) 18.
Harteveld (van) 47.
Hartsinck 118, 119.
Hartsiuck (van Marselis) 123.
Hartsing 12, 26.
Harzwich 52.
Hasholder 188.
Hasselaar, 9, 118, 119.
Hasel (van) 12.
Hattem (van) 120, 159, 160, 204, 205.
Haze (de) 45, 46, 70, 71, 95, 115.
Hazenbroek 109.
Hazeveld 112.
Hedemau (von) 56, 67.
Heeckeren (van) 16.
Heemskerck (van) 72, 74, 85, 176.
Heemskerk 121.
Heemskerk (van) 9, 10, ll.
Heeneman 181.
Heerkhuijzen 184.
Heerman 207.
Heerman van Oegstgeest 194.
Hees (van) 50, 145, 185.
Heeteren (van) 108.
Heiusius 26, 69.
Hel (van) 9.
Helden (van) 169.
Helmont (van) 133, 134, 137.
Helmich 1 82.
Helsdingen (van Beuningen van) 110.
Hem (de) 46, 70, 71, 95, 96, 114.
Hemert (van) 104.
Hemmes 182.
Hendricus 182.
Hendriks 104.
Hendrixs 56.
Henriks 2, 26.
Hengelaar 183.
Hengst van Juchteren 70, 96, 116
Hennenoord 183.
Henry 2.
Henskercken (van! 7.
Heringa 110.
Hermans 186.
Hermansz. 9, 10, 11.
Herse (von) 127.
flerwaerden (van) 105, 106.
Hertuing (de) 62.
Ilertefeld (de) 47.
fiertenfeld (van) 47, 50.
Herz 78.
Herzeele (van) 141, 142.
Heteren (van) 107, 108.
fleuft 106.
fleuvel (van) 192.
Heuwel (von) 176, 192.
Heijler 187.
Heijne 132.
Hildebrand 90.
Hiort Lorenzen 56.
Hochepied (de) 137.
Höcken 66.
Hodenpijl 65.
Hodenpijl (Gijsberti) 40, 51, 151, 192.
Hoeufft 115.
Hoeufft (l'auw geb.) 75, 85.
Hoefnagel 5.
Hoek (van der) 180.
Hoen 9, 10.
Hoesaard 180.
Hoest (de) 28.
Hoeve (van der) 99.
floevan (van der) 99, 10 1,208.
Hoewel (von) 176.
Hoey (van) 183.
Hoflandt 119.
Hoffman 18, 81, 92.
Hög 56.
Hogervorst 101.
fiogguer 116, 117.
Hollain (de) 178.
Ilollesloot 55.
flnlsappel 166.
Holtz 182.
Holzbrinck 86.
Hompesch (van) 173.
Hons (des) 188.
Hoochboot 208.
floof van Zijl (van) 65.
Hooft 74, 115, 134, 136, 137. 138, 139, 183.
Hoogboot 19 1.
Hoogeveen (van) 120, 138.
Hoogland 172.
Hoogstraten 32.
floogwoud (vanj 194.
Hoorn (van) 26, 46, 96, 1 14, 118.
Hop 115.
Hopfer 93.
Hopp 108.
floppe 183.
Hoppers 119.
Horby 56.
Hordijk 21.
Horks 185.
Hornes (de) 88.
Horst (van der) 105, 106.
Horstman 189.
flouf (van der) 56.
Ifouten (van) 173, 183.
Houten (Nau van) 22.
Houtman 9, 10,' 11, 16, 46, 47, 72.
Hove (van den) 182.
Hovenhusius 29.
llubert 160.
fludde 9, 60, 159.
Huet 182.
Huguetan 69.
Huirninck 14, 15.
Huitveldt 67.
Hulft 115, 141.
llulsteijn (van) 110.
Hume 183.
Hundermark 56.
Hvas 56.
Ilvidc 56.
Hvittentiern 56.
lluybert (de) 120.
lluybertaz. 25.
Huydekooper 10.
Huygen 183.
Iluygen de Haat 144.
Huygen van Linschoten 9.
Huygens 69, 87, 177, 190.
tluyghens 60, 96.
ffuygkens Backer 172.
Huys 186.
Hijmmen 87.
Hijmmen (van) 47, 86.

1.

Immens 120.
Ingram 41.
Ippius 128.
Iseren 13, 16, 16.

J.

Jacobus 11 (koning) 67, 74.
Jacobs 8.
Jacobse 7.
Jaerens 43.
Jager 182.
Jagt (van der) 188.
James 3.
Jan 184.
Janette 42.
Janette Walen 42.
Jansdr. 28.
Janse 182.
Jansen 184.
Jansz 29.
Jaquet 184.
Jardon 63.
Javiuga 119.
Jefferson 1.
Jehu 189.
Johnson 20.
Joliseb 183.
Jongema 119.
Jorisz (Hillebrand) 130.
Jong (de) 176.
Jongbloed 50.
Jonge van der Halen (de) 124.
Jongb (de) 105, 190, 191, 208.
Jonkfoet 172.
Jonkkeim 9.
Jonquires 181.
Jorissen 109.
Joseph 181.
Josselin de Jong 190.
Jucheu (van) 116.
Juchteren (van) 45, 46, 70. 71, 96, 116.
Julie 181.
Jureau 184.
Jussupoff 126, 127.
Justman 184.

K.

Kaan 175.
Kaarte 183.
Koelaack 14, 14, 16.
Kakkelodorus 83.
Kamel 183.
Kamps 187.
Kane Strong Parker 165.
Kanselaar 182.
Kaas 171.
Kasteele Dingemans (van de) 161.
Kat 132.
Kats (van) 64.
Kattenburg 183.
Keenenburg (van) 193.
Ieersemaker 122.
Keetlaer 31, 32.
Keizer 9.
Keleman 26.
Kemp 2ö, 26.
Kemps 184.
Kempenaer 97.
Kerkwijk (van) 190.
Kerkwijk (de Cocq van) 190.
Kervel (van) 104, 186, 204.
Kervel (dijthoff van) 190.
Kessefer 182.
Ketefaer 32, 105.
Kettler 126.
Keucheniue 105.
Keulemana 172.
Keije 13, 14, 15.
Keijser 4, 141.
Khel 184.
Kieeen 8.
Kiggelaar 169.
Kindtschot 183.
King 3.
Kinjé 188.
Klenk van Odesse 25.
Klein 171.
Kleijn (de) 185.
Klinkbeel 186.
Klockenbring 87.
Kloek (a) 47.
Kloppmaon (von) 186.

Knor 126.
Koch 35.
Kock 128.
Kook (de) 190.
Koedijk 25.
Koehoorn 183.
Koekebakker 12, 128.
Koenen 6, 33, 40, 41, 46, 75, 156, 176.
Koenen (von) 87.
Köhler 172.
Kok 194, 182, 184, 194.
Konijnberg 183.
Kool 183.
Koomans 185.
Koopmans 59, 92, 154.
Koppen 110.
Koremans 186.
Kosterman 168.
Krabinachak 184.
Kraijenbrink 181.
Kramer 189.
Kreekel 189, 190.
Kreetel 159
Krekel 106, 189.
Kreta 187.
Kreijnck 13, 14, 15, 16.
Krogb (von) 56, 57.
Kruijf (de) 32, 109.
Kiichenmeister von Sternberg 87.
Kuffeler (de Blocq van) 138.
Kuiper 169.
Kunsel 184.
Kunst 189.
Kurland (von) 127.
Kijfhoek van 194.

L.

Laak (ter) 182.
Laan 172.
Laan (van der) 25.
Laar (van de) 184.
Labouchère 173.
Laconder 183.
Laer (van) 106.
Laër (a of van) 105.
Lafra 182.
Lage 128.
Laguerre 203.
Lakeman 118, 119
Lamarine 180.
Lambrechte 111.
Lammers 110.
Landsheer 27.
Langdon Robberts 165.
Lange 184.
Lange (de) 106.
Langen (de) 188.
Lanachot 190.
Lansing 1.
Lansing (Yates) 16 1.
Laon 172.
Laprade 202.
Laresse (de) 25.
Laroque 183.
Lasco (à) 90.
Laseow 202.
Lauridsen (Pros.) 56.
Lauwerensie 187.
Lava1 (de) 77.
Laver (de) 27.
Lavoine 182.
Lechleitner 188.
Lecq (van der) ll.
Ledau 183.
Leden (van der) 110.
Lee (van der) 12.
Leerinck 13, 44.
Leeuwen (van) 194, 198, 199, 204, 205.
Leinlain 172.
Lelij (van der) 146, 155.
Lennep (van) 68, 173.
Lenks 168.
Lenoo 180.
Lentiens 47.
Leopold I (keizer) 134.
Leopold I (koning) 178.
Lerinck 13.
Lestevenon 139, 140.
Leunk 168.
Leuveling Tjeenk 173.
Levicse 104.
Levsen 182.
Leijds 110.
Leij (van der) 98.
Lieven (von) 126.
Lievers100 151.
Lille (van der Feen de) 202.
Liccoln 20.
Linde (vuu der) 182.
Linden (van der) 183.
Lindonk (van) 111.
Linschoten (Huijgen van) 9.
Lint (de) 10.
Lion 24, 152, 153.
Lippe Bisterfeld (zur) 126
Lis (van der) 166.
Llanghalin 172.
Lobcdanius 181.
Lockhcrst (van) 139.
Lodewijk XIV (koning) 77.
Lodewijk XVI (koning) 202. 203. 204.
Lodewijk XVII (koning) 202, 203, 201.
Lodewijk XJII, (koning) 81.
Loen, 102, 133.
Loen (Hoelens) 55.
Loenen (van) 110, 167.
Lohndorff 17 l.
Loo (van) 181.
Loon (van) 188.
Lorenz 78.
Lorenzen (Hiort) 56.
Loten 45, 46, 70, 71, 96, 113, 114, 115.
Lothen 27.
Löwenstein Wertheim 127.
Loyer 181.
Lucadou 185.
Lucassen 96, 7 1.
Lucasz 12.
Luchtenburg (van) 26.
Ludinghausen (von) 127.
Ludinghausen—Wolff 126.
Ludovicus 3 l.
Luersma 133.
Lukwel 171.
Lutz 188.
Luijdens 120.
Luijmes 190.
Lux 186.
Lyclama a Nyeholt 80.
Lijherr 183.
Lynden (van) 50, 60, 128.

M.

Maarsseveen (heer van) 136.
Maas 166, 167, 168, 171.
Maeseijck (van) 111.
Macalester 18 1.
Mackenzie 172.
Magito 112.
Maherbc 186.
Mahieu 30.
Mahu 10.
Maillardt 108
Mailly-Nesle (de) 76, 77.
Mair (la) 26.
Malapert von Neufville (von) 91.
Malière (la) 186.
Malzahn (von) 126.
Manesse 185.
Manneken 21.
Manssen 173.
Manteufel—Szöge 126.
Marat 183.
Marck (van der) 127.
Marcus 184.
Marcy 3.
Mareuille 67.
Mare1 187.
Marez (de) 118, 119.
Mariette 180.
Marits 183.
Mark (van der) 59.
Markensic 172.
Marselis Hartsinck (vanj 123.
Martens 141.
Martin 3, 4, 18, 143.
hlartinius 128.
Martsz 9.
Masman 109.
Masijk 112.
Matelief 12.
Mathierre 155.
Mathiessen (Sandenbergh) 201.
Mathon 98.
Matile 78, 159.
Matthes 172.
Mau 9.
Maubach 172.
Mnuclerc (de) 116.
Maure (de Sainte) 77.
Mauregnault (de) 189.
Mauregnault (Boreel de) 189.
Maurits (prins) 146, 148, 149 150.
Mauruz 186.
Maximiliaan (Keizer) 93, 193.
Maij (van der) 183.
Mazeik (van) 111.
Mazijk 112.
Meads, 2, 3.
Medem (van) 126.
Meckeren (van) 160.
Meede (du) 183.
Meer (van der) 29, 30.
Meerendonck 104.
Meerens 102.
Meeresteijn (van) 193.
Meerten (van) 109, 160, 205.
Meiss 67
Mekrl 157.
Mekkelenkamp 181.
Melknap 9.
Mels 104.
Melvill 109.
blenkema 188.
Meniggus 108.
Mennegus 108.
Mensart 90.
Mentz 4.
Merens 55, 66, 102, 155.
Merius 29.
Merken 66.
Merlin 181.
Mersen 39.
Mertens 90.
Mes 78, 184.
Meschtscherski 126.
hlesker 182.
Mestach 108.
Metelerkamp 42.
Meteren (van) 108.
Metsu 115.
Metsue 46, 96.
Metzu 96.
Meurling 45, 70, 71, 96.
Meurlingh 113.
Meurlink 90.
Meurs (van) 148, 149, 190, 193, 194.
Meijer 51, 52, 188.
Meijjes (Posthumus) 66.
Michel 187.
Middelhoven (van) 123.
Mierop (van) 118.
Milde (de) 151.
Modderman 123.
Moens 172.
Moes 44.
Moiards 130.
Moiteir 185.
Molenaar 9.
Moller 52.
Molliere 1 ?3.
Mcnbrun 183.
Monchy (de) 77, 202.
Monhemius 110.
Monnix 72, 96.
Montéleone (de) 148.
Montfoort 184.
Montreff 1 ll.
Moor 189.
Moor (de) 107.
Moorrees 191.
Mooser 180.
Mooy 140.
Moraal 78.

Moraas 184.
Moreau 146.
Morren 19 1.
Morton 20.
Mossel 41.
Moucheron (de) 10.
Mougel 53.
Moulijn (du) 184, 186.
Mourand 183.
Mous 100. 101.
Muelen (van der) 33, **40, 41,** 179.
Muilman 118, 181.
Mulder 146, 182, 184.
Mulder (Gail) 172.
Mulert 143, 198.
Mullem (van) 22.
Muller 167, 181.
Mumm von Schwartzenstein 91.
Munster 139.
Muntinghe 128.
Muullant 183.
Muurlink 96.
Musch 73.
Muykens 25.
Mijnssen 117.

N.

Nagtglas 3 1.
Naundorff 202, 203, **204.**
Nassau (van) 77, 146, 147, 146, **176.**
Nassau-Bergen (van) 198.
Nassau-Breda (van) 76.
Nassau-Oranje 146.
Nassau-Siegen (van) 148.
Nathusius-Neinstedt 89.
Nau van Houten 22.
Neck 119, 132, 183.
Neef 90.
Nef kens 190.
Neinstedt (Nathusius-) 89.
Nek, 9, 10, 11.
Neringh 42.
Nesle (de) 77.
Nesle (Mailly) 76.
Netscher 190.
Neufville (de of von) 65, 66, 89.
Neuchirchen gen. Nyvenheim (van) **127, 176.**
Neunhoff 123.
Nibbelink 110.
Nicks 187.
Nideck (Brouerius van) 45.
Nieuburch (van der) 199.
Nieuburgb (van) 198.
Nieuweudorp 41.
Nieuwenhuijsen 190.
Nigtering 182.
Nisman 166.
Nole (Colijn de) 59.
Noordbeek 107.
Noort (van) 10.
Noortwijck 128.
Normnndie (de) 202.
Nourisse 101.
Nooije 183.
Nooijen 184.
Nutbij 183.
Nijenburg (van der) 195.
Nijhoff 173.
Nijvelt (van) 156.
Nyvenheim (van Neukirchen gen) 127, 176.

O.

Obreen 33, 128, 154, 165.
Odé 50.
Odesse (Klenk van) 25.
Oudheusden 98.
Oudheusden (van) 107, 180.
Oegstgeest (Heerman van) 194.
Oem 119, 13%.
Oetgens van Waveren 60.
Ogguer(d) 117.
Oje 170.
Oldenbarneveld 83, 150.
Oliviers 119.
Ommeren (van) 107.
Ondatie 187.
Ooms **104.**
Oordt (op den) 172.
Oorschot (van) 118, 119.
Oosterling 65, 66.
Oosterum (van) **184.**
Oostenrijk (van) 204.
Oosterzee (van) 172.
Ooyen (van) 184.
Opdam 181.
Oppenort 16.
Oranje (van) 10, 30, 76, 77, 145, 149, 150, 176.
Oranje-Nassau 146.
Ormeling 110.
Os (van) 9, 107.
Osten 88.
Osten gen. Sacken (van) 127.
Otjo 143.
Otte 183.
Ottens 128.
Otto 91, 182.
Ouhoter 101.
Oudendijk 187.
Ouderogh 85.
Oudewater (van) 187.
Oudkoop 42.
Oudshoorn (van) 45.
Oudwerve 119.
Oukoop 42.
Ourijck (van) 21, 22.
Outeren (van) 21.
Outhoorn (van) 26.
Overbeek 25.
Overeijth 188.
Overgauw 193.
Overhilperheijn 188.
Overhoff 173.
Overlander 136, 137.
Oyen (Vorsterman van) 56, 61, 62, 91, 94, 114, 174.

P.

Paauw 9, 72, 81.
Pacht 56.
Padbrugge 26.
Paehlig 123, 124.
Paëlig 124.
Pagters 109.
Pahlig 123.
Palairet 128.
Panhuijs (van) 197.
Pannekoek 17 5.
Papenbroeck (van) 133.
Papworth 53.
Pnrduijn, 30, 31.
Pariviçini **185,**
Parker 6, 161, 164.
Parker (Fenn) 165.
Pare 182.
Parseij 54.
Parve 26.
Passau 185.
Passavant 117.
Patrias 180.
Pau 7, 8.
Pauli 190.
Pauw 46, 47, 131, 185, 196.
Pauwe 8.
Pauwelstlr. 113.
Pax 67.
Paynrt 25.
Pearson 67.
Perduyn 41.
Peereboom 192.
Peereboom Voller 192.
Peirolet 109.
Pencez 184.
Pepijn 182.
Perée 117.
Peregrinus 105, 106.
Pereni 180.
Perné 96.
Persiju (**Grebber** van) 117.
Petersen (de) 140, 141.
Petiet 188.
Petit 185.
Pett 115.
Petten (van) 187.
Pettenius 119, 120
Peijrou (du) 141.
Pheilitzen, gen. **Franck** 126.
Philimore 53.
Philippo 112.
Piedern (von) 43.
Piersma 119.
Pierson 6 7.
Piët 189
Pieters 42.
Pietersz. 12, 25.
Pinida 184.
Pinto 183.
Plankerman 182.
Plasman 187.
Plastrier (le) 128.
Plater (vou den **Broel gen.)** 126.
Plemp van Duyveland **82.**
Plettenberg (van) 126).
Ploos van Amstel **142,**
Poel (van der) 1.
Poiret 182.
Polen (koning van) 43.
Polvliet 104.
Poninski 126.
Poland 20.
Polier 148.
Poll (van de) 115, **121.**
Poock 208.
Pool 65.
Poolsum (van) 5.
Poortugael 120.
Poppeu 9.
Post 173, 182.
Post (van der) 46.
Posthumus Meijes) 65.
Porcelius 105.
Porselius 106.
Port 65.
Port (van der) 31.
Portengen 96.
Portugal (van) 145, 146.
Pot (van der) 21, 101.
Potter 163, 164, 165.
Potters 183.
Polls 104.
Pouwels 95, 102.
Prangen 112.
Prietoreur 189.
Proen (van) 43.
Pronk 26.
Pruisen (van) 77.
Pruyn 1, 17, 43, 161.
Pullen 105.
Pundere (de) 27.
Putmans 12.
Pijl1 107

Q.

Quack 183.
Quakernaak 10.
Quast 189.

R.

Raadt (de) 63, 64, 88.
Raan (de) 187.
Haat (de) **188.**
Raat (**Huijgen** de) 144.
Rademaker 200.
Raetgever 99.
Baetevelt 106.
Rahuseo 172.
Randwijk (van) 107.
Ranst 26.
Rantwijk 183.
Raynsford 5 4.
Reaal 12.
Reede (van) 184, 189.
Rees 104.
Rees (van) 128.
Regt 97, **102,** 120, 191, 206.
Reichenthal 93.
Reidenbach 182.
Rekalf 132.
Rendorp 51, 52.
Rendtorff 5 1.
Rendufe 51.

Renesse (de) 51, 72, 31.
Rengers (Looxma v. Welderen) 60.
Rensselaer 2.
Rensselaer (van) 165.
Rensselaer Erving (van) 165
Repelius 110.
Rcquesens (Don) 132.
Reupraadt (van) 170.
Reijerjag 186.
Reijnolds 4, 17.
Rbeersbemius 32
Ribbins 109.
Ricel (Gorham) 165.
Riobardus 29.
Ricbers (van) 48.
Ridder (de) 178, 182.
Rieber 208.
Rieman 186.
Riemsdijk (van) 145.
Rietstap 42, 46, 51, 72, 73, 75, 87, 92, 94, 95, 96, 116, 117, 158, 159, 160, 202.
Rietveld 176.
Ring (van) 131.
Rink 181.
Ripping 172.
Ritsman 182.
Robais (van) 117.
Roborts (Langdon) 165.
Rocbedieu 146.
Roolaes 130.
Rocques 22.
Roendorp 5 1.
Roever (de) 154, 156.
Roger 109.
Rolandns 96.
Rollandt 28.
Rom 186.
Romewinkel 182.
Roodbeen 186.
Rook (de) 186, 190.
Roos 181.
Roosenboom 19 1.
Rootbeen 41.
Rooijen (Servnas van) 40,192, 206, 207.
Rooij (de) 109.
Rop (van der) 126.
Roque (la) 76.
Rortb 181.
Rose 181.
Roeeokrantz 57.
Rossem (van) 32.
Rossum (van) 32.
Roswinkel i3 1.
Roij (de) 25.
Roger 143
Ruderlo (van) 13.
Rue (de la) 31.
Ruever (de) 122.
Ruiprok 182.
Ruirlo (van) 13.
Rntgers 109.
Rntgers van Rozenburg 44, 60.
Ruthart 185.
Ruijtenburgh (van) 75, 115.
Ruijssing 120.
Rnijter (de) 47, 48, 109.
Rijckaert 46.
Rijckaerts 114.
Rijdt (to) 16.
Rijk (de) 95.
Rijnevelt (van) 106, 107.
Rijp 9.
Rijp (van) 207.
Rijsdijk 109, 111.
Rijser 31.
Rijssen (van) 143.
Rijth (te) 15.

S.

Saab (de la) 187
Sabel 132.
Sacken (van Osten gen.) 128.
Sackville 206.
Sadele (van) 67.
Saen (van) 109.
Sablonière (de la) 42.
Saksen (van) 147.
Salmutb (von) 177.
Salomon 137, 181.
Sanden (van der) 157.
Sandenberg Matbiessen 201.
Sanders 184.
Sandick (van) 50.
Kandij k 99.
Santen (van) 148.
Santvoort 10.
Sauerbier 173.
Sautijn 45, 72, 96, 103, 113, 139.
Savart 181.
Scbaasberg 187.
Schaik Lausing Pruijn (van) 1, 164, 165.
Schapenbam 12.
Scharendijk 171.
Scharp 67, 96.
Schänikes 144, 145.
Schee 182.
Schecrer 185.
Scheers 109.
Scheffer 63, 73, 154,159, 202.
Schelden (van der) 168.
Srbcling 137.
Schellinger 9.
Scbenck 45, 46, 96.
Schenk 200.
Schevehave 188.
Schilders 182.
Schilperoort (van) 148.
Schiltmans 119.
Schimmelpenninck 13, 14, 15.
Schindelaar 187.
Scbipperus 201.
Srhlingeman 144.
Scbmidt 12 1.
Scbmitman 180.
Schoemaker 65.
Fcboemantius 105.
Schoenmaker 101.
Scholder le 2.
Schöller 68.
3choltl 104.
Schoonheit 119.
Schoterbos 8.
Schouten 10, 111, 114, 160, 205.
Ecbradder 169.
Scbroeder 183.
Schrijver 133.
Scbrijumakers (de) 178.
Scbuchman 187.
Scbueren (de van der) 50, 86, 87.
Schull 14, 15, 16.
Scbultz 42
Schuring 185.
Schuurman 144.
Schuurmans 11.
Schut 49, 112.
Schutte 109.
Schuijl 182.
Scbnijler 1.
Sccijriige 187.
Scott 2.
Scriboni 119.
Seemsmaker 184.
Segers 50.
Segwaert (van) 200
Seigneux (von) 187.
Seller (van) 66.
Seleijns 103.
Selijn 167.
Selijns 46, 70, 7 1, 103, 114
Sem 9.
Sensen (van) 124.
Sestenbourg 183.
Seulijn 167.
Severine 203.
Seward 164.
Seijde (van der) 27.
Shaunesoy (0').
Sberman (Watts) 4.
Sideris 188.
Sieberg 126.
Sille 208.
Silvius 184.
Simons 26.
Singhem 53.
Singom 53.
Sion 184.
Six 115, 131, 191.
Sitters (van) 188.
Skeel 57.
Slarius 28.
Slaug 182.
Slechtenhorst 1.
Slicher 7 1.
Slindewater 13, 14, 15, 16.
Slingeland (van) 176.
Slingerlandt (van) 192.
Sloot 181.
Slothouder 189.
Sluysken 91.
Sluyterman van Loo 116.
Smidt 171.
Smit 132, 182, 183.
Smits 32.
Smitten (tor) 91.
Smullings 47.
Snels 104.
Snoeck 104.
Snoecke 72, 103,
Snoekart 134.
Snouck 104.
Snouckaert van Scbauburg 40, 41, 129, 180.
Soldaan 18 7.
Solemne 118, 119.
Sonneveld (van) 200.
Sonoij 200.
Sonburg (van) 73.
Soutelande (van) 132.
Soutentlam 148.
Spaan (van) 183.
Specx 12.
Speehger 187.
Speelman 26.
Speelvliet 184.
Spek 8.
Spek (van der) 182.
Speult (van) 12.
Spiegel 43, 85, 104, 136.
Spiering 47.
Spieszen (von) 126.
Spilbergen (van) 10, 11, 1.2.
Splinter 191.
Sporen 109.
Sprague 164.
Sprengbuyse (van) 103.
Sprenghuysen 46, 103, 114.
Spuybrok 170.
Spijkers 109.
Stadlander 141, 142.
Staeringh 50.
Stakenburg (van) 166.
Stanley 163.
Stapaart 158.
Stapeert 158.
Stiipert 78, 157.
Statenbroek 166.
Stavenhaven (van) 127.
Steden (van) 110.
Steeland 26.
Steenkiste (van) 44.
Steinbuch 33.
Stelffens 185.
Sternberg (Kücbenmeister von) 87.
Sterthemius 25.
Steur 25.
Stiender (van) 14.
Stienre (van) 14, 15.
3tockmans 104.
Stockum (van) 62.
Stoezak 201.
3toppelaar (de) 173.
Straalen (van) 183.
Straatman 173.
Jtrandwijk 26.
Strate (van der) 72, 103.
Straten (van der) 103.
Strards 180.
Straub 182.
Strick van Linschoten 115.
Striepel 153.
Strik van Wijk, 189, 190.
Ströhl 81, 91.
Strounen 4 7 .
Struijck 60.
Strijen (van) 27, 193.
Stuart 128.

Studler van Surck 198.
Stuers (de) 69, 76, 76.
Stuirman 10, 14, 16, 16.
Stuyver 131.
Stuyversant 206.
Suasso 183.
Sull (van) 166.
Surck (Studler van) 198.
Smijs 119.
Swaenswijk (van) 22.
Swanenburgh (van) 196.
Swaving 6.
Sweers 182.
Swieten (van) 186, 189.
Swinden (van) 60, 68.
Swoll (van) 27.
Sijboltsdorff (van) 48, 49, 86.
Sijnmaar 187.
Sijpe (van der) 199.
Sijthoff van Kervel 190.
Szöge (von Manteufel) 125.

T.

Tarbaiu 166.
Tarlock 166.
Teeuwissen 182.
Teissendier 183.
Telle 29.
Temmink 190.
Tesdorpf 50, 52.
Testart 45, 71, 113.
Teijler 41.
Teijlingen (van) 196, 197, 198, 199.
Tideman 112.
Tielens 63.
Timmers 110.
Tinne 201.
Tinningen (van) 41.
Thierry 114.
Thiset 56.
Thol (van) 107.
Thomesen 186.
Thijm (Alberdingk) 64, 66, 69, 102, 156.
Timmermans 186.
Tjeenk (Leuveling) 173.
Tocanus 190.
Tolozan 69.
Tour (de la) 188.
Transche 127.
Treiden (Trotta) 126.
Tremouille (de la) 160.
Triest (van) 106, 108.
Trigland 116.
Trip 116, 134, 137.
Troelliée 186.
Tromp 164.
Tromp (van der) 166.
Troostenburg de Bruijn 119.
Trotta-Treiden 126.
Tudor 63.
Tulp 136.
Turner (Corning) 164, 166.
Tweed 79.
Twuijver 200.
Tydeman 32.

U.

Uden 109.
Uden Masman 109.
Ulpendam 10.
Ungerer 41.
Utzel (van) 187.

V.

Val (de) 181.
Valander 169.
Valckenaar 182.
Valckenburg (van) 191.
Valckenier 26, 26, 27.
Valentijn 11, 106.
Valk 188.
Valkenaar 18 1.
Valkestein (van) 198.
Veen (van) 118, 131, 206.
Veer 13, 14, 16.
Velasques 164.
Velden [van der) 142.
Veldheim (von) 61.
Veldhoven 22.
Veldhuijzen (van) 134, 139.
Velnen (van) 53.
Velse 99.
Velsen (van) 208.
Velters 46, 46, 70, 71, 103, 113, 115.
Verbeek 128.
Verburg 26.
Verburgh 133.
Verhel 9.
Vermeer 110.
Vermulle 184.
Verplanck 1.
Verschoor 12.
Verspyck 190.
Verster 59, 75.
Verveer 188.
Verner 129.
Verweij, 108, 110.
Vessem (van) 88, 177.
Vethake 189.
Veije (de) 176.
Vicberij 183.
Vignes (des) 148.
Villates (des) 85.
Villestreux (de) 117.
Villiers (de) 146.
Vingeboom 84.
Vinkensteijn 157.
Vinaelaer (van) 104.
Vis (van der) 99.
Vises 185.
Visser 183.
Visscher 83.
Vitellius 29.
Vitringa 181.
Viver (van de) 12.
Vlaanderen 2 1.
Vladeracken (van) 197.
Vlak 12.
Vlamersveldt 181.
Vlaming 43.
Vlaming van Outeboorn (de) 25, 27, 70, 71, 103.
Vliedthoorn 191, 208.
Vliet (van) 26.
Vlietenhoorn 191.
Vlooswijck (van) 33.
Voet 26.
Voirthuisen (van) 13, 14.
Vollenboven (van Beeck) 43.
Voller 192.
Voller (Peereboom) 192.
Vonk 6.
Voogd 22.
Voogd (de) 149.
Voogel 185.
Voogt 183.
Voorde (van de) 46, 46, 70, 71, 103.
Voorthuisen (van) 13, 110.
Voorst (van) 135.
Vorbert (de) 67.
Vorden (van) 13, 14, 16.
Vos 42, 172, 186.
Vos (de) 26. 33.
Vos van Steenwijk (de) 182, 186.
Vosch 26.
Vosman 107, 105.
Vosse (de la) 45, 96, 103.
Vossius 109.
Vrnnkcn 112.
Vreede 182.
Vroede (de) 139, 140.
Vriend 103, 113.
Vries (de) 22.
Vrij (de) 133.
Vrijman 182.
Vijver (van de) 180.

W.

Waal (de) 42, 184, 186.
Waalen 65.
Waaleveld 99.
Wabilla 17 1.
Wachman 72, 103.
Wachtendorf 105.
Wachtendorp 106, 107.
Wakker van Zon (van) 23.
Wael (de) 48.
Wnerdt 180
Wagenaar 122, 182.
Wagner 122, 176, 206.
Wahle (de) 176.
Waldeck (von) 126.
Wale (de) 42, 192.
Walen 42, 65.
Waleveld 99, 100.
Wall (van de) 96, 140.
Walle (van den) 13, 14, 16.
Walle (ten) 13, 14, 10.
Walworth 3.
Warners 32.
Warwijk 9.
Warwijk (van) 11, 12.
Wassenaar (van) 38, 96.
Wassenaer (van) 67, 96.
Watermeijer 143.
Waterschoot van der Gracht 96.
Watts Sherman 4.
Waijen (van der) 26, 91.
Webster 168.
Wedell 66.
Weeber 186.
Weedepool 18 6.
Weel (van der) 124.
Weerd (de) 10.
Weerhorst 174.
Wegman 186.
Weiler 103.
Weitiers 103.
Wel (van) 170.
Wel (van der) 166.
Welderen (van) 107, 184,
Wende11 4.
Wepster 169.
Wepzer 168.
Wereneobiolt 57.
Werkboven 183.
Werner 152.
Wertheim (Löwenstein) 127.
Werve (van de) 66.
Werve (van der) 186.
Wesdorp 60.
Wesel (van) 22.
Westerbeek (van) 146.
Westerlaan 182.
Westerloo 183.
Wesselie 184.
Westrenen 2 1.
Westrenen (van) 106.
Weetrick 117.
Weije 169.
Weijtiers 45.
Weijk (van) 184.
Wiardi 109.
Wicbera 173.
Wieringa 173.
Wieringen (van) 64, 102, 103, 166, 157.
Wiërus 105.
Wildeman 17, 36, 41, 62, 58, 69, 76, 77, 96, 151, 152, 153, 156, 167, 168, 159. 177, 179, 192.
Wildt (de) 91, 116.
Willekens 9.
Willem I (Koning) 59, 76, 177, 178, 179.
Willem I (prins) 145, 146, 147, 193.
Willem II (Prins) 135, 151.
Willem III (Prins) 77, 96, 136.
Willem IV (Prins) 169.
Willink 36, 36.
Wilson 20.
Win (van der) 97, 100.
Winkels 106.
Winghem (von) 90.
Winkeler 26.
Winkels 105.
Winkler 79, 158.
Winselaer 104.
Winter (van) 66.
Wisselgris 18 5.
Wit (de) 26.
Witbeck (van) 112.
Witkamp 154.

Witsen 60, 134, 138.
Witsen Elias 111.
Witt (de) 60, 136, 137; 138, 139, 140.
Witteveen (80).
Wold (Reggles) 164.
Woldorp (van) 189.
Wolf 111.
Wolff von budinghausen 127.
Wolff (Ludinghausen) 126.
Worbert van Wassenaar 67.
Woudenberg (van) 97, 98, 99.
Woudenburch (zie Woudenbergh), 99, 100.
Wuijiers (Barchman) 103.
Wijck (van) 105, 106, 107,131. 159, 160, 204, 205,
Wijck (van Asch van) 160,204, 205.
Wijck (van der) 143.
Wijckel (van) 138.
Wijhe (van) 106
Wijk (van) 167, 182.
Wijk (Strik van) 189, 190.
Wijnands 172.
Wijnstok 128.
Wijts 198.

Y.

Yates 1.
Yates Lansing 161.
Yeend 53.
Yend 53.
IJsselstein (van) 146,193,199.
Yvoy (d') 23.

Z.

Zaal 123.
Zaanen (van) 194.
Zande (van der) 183.
Zanten (van) 169.
Zandijk 99.
Zeeuws 32.
Ziegel 108.
Zimmerman 17 1,
Zoebert 188.
Zomeren (van) 183.
Zon (de Wacker van) 23.
Zuitland 119.
Zul (van) 169.
Zull 171.
Zuls 166.
Zutphen (van) 109, 193.
Zwarte (de) 125.
Zweden 84.
Zwikje 187.